

STREŅČU NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

2012.-2023. gadam

II. daļa 1. sējums

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

Strenču novada pašvaldības 16.11. 2011
Saistošie noteikumi Nr.17/2011 „Strenču novada teritorijas
plānojuma 2012.-2023. gadam grafiskā daļa,
teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

2011

Strenči, Strenču novads

APSTIPRINĀTS:

Ar Strenču novada pašvaldības
2011. gada 16.novembra sēdes lēmumu
(prot izr. Nr.16.,20.§.)1.p.

IZDOTI:

Ar Strenču novada pašvaldības
2011. gada 16.novembra sēdes lēmumu
(protokols nr.16, 20.§) 2.p.
Strenču novada pašvaldības
Saistošie noteikumi Nr. 17/2011

STĀJUŠIES SPĒKĀ:

2011. gada 1.decembrī
publikācija laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”
2011. gada 30.novembrī

STRENČU NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2012.-2023. gadam

II. daļa 1.sējums

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

Strenču novada pašvaldības 16.11.2011. Saistošie noteikumi Nr.17/2011
„Strenču novada teritorijas plānojuma 2012.-2023. gadam grafiskā daļa,
teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”

Domes priekšsēdētājs

J.Pētersons

Teritorijas plānotāja

A.Ločmele

Projekta izstrādes vadītāja

I.Pivare

2011
Strenču novads

PROJEKTA SASTĀVS

I. daļa.

PASKAIDROJUMA RAKSTS

II. daļa.

Strenču novada pašvaldības 16.11.2011. Saistošie noteikumi
Nr. 17/2011 „Strenču novada teritorijas plānojuma 2012.-2023. gadam grafiskā
daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”

1.sējums

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

2.sējums

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

3.sējums

GRAFISKĀ DAĻA

Karte „Topogrāfiskā karte”

(011.novadam 1:10000, 012.Strenčiem un 013.Sedai 1:4000)

Kartes „Teritorijas pašreizējā izmantošana”

(02.novadam 1:10000, 03.Strenčiem un 04.Sedai 1:4000)

Kartes „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana ar aizsargjoslām”

(05.novadam 1:10000, 06.Strenčiem 1:4000 un 07.Sedai 1:4000)

Shēmas (08-18)

III.daļa. 1.sējums

PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI

III.daļa. 2.sējums

PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI

VIDES PĀRSKATS

SATURA RĀDĪTĀJS

SATURA RĀDĪTĀJS	4
PRIEKŠVārds	10
LIETOŠANAS PAMĀCĪBA	11
TERMINU UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS	15
1. NODAĻA. PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI	31
1.1.PUBLISKUMS	31
1.2.DARBĪBAS LAUKS	31
1.3.PAMATPRINCIPI	31
1.4.GALVENAIS PAMATPRINĪPS	31
1.5.ATBILDĪBA PAR "NOTEIKUMU" NEIEVĒROŠANU	32
1.6.PĀRKĀPUMI UN SODI	32
1.7."NOTEIKUMU" STĀŠANĀS SPĒKĀ	32
1.8."NOTEIKUMU" GROZĪŠANA UN PAPILDINĀJUMI	32
1.9.IZŅĒMUMI	33
1.10. PRASĪBAS ZEMES VIENĪBĀM, UZ KURĀM IESĀKTĀ APBŪVE VAI SAIMNIECISKĀ DARBĪBA NAV ATBILSTOŠĀ TERITORIJAS PLĀNOTAI (ATĻAUTAI) IZMANTOŠANAI	34
1. 11.PRASĪBAS BŪVPROJEKTĒŠANAI, KAS UZSĀKTA LĪDZ JAUNA VIETĒJĀS PAŠVALDĪBAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA SPĒKĀ STĀŠANĀS DIENA	35
2. NODAĻA. ATĻAUTĀ TERITORIJAS IZMANTOŠANAS KARTEUN PRASĪBAS PLĀNOŠANAI	36
2.1. IZMANTOŠANAS VEIDI UN TO APZĪMĒJUMI	36
2.2. APZĪMĒJUMU LIETOŠANA	36
2.3. ROBEŽAS	36
2.4. APDZĪVOJUMA KLASIFIKĀCIJA	36
2.5. PRASĪBAS APDZĪVOJUMA PLĀNOŠANAI	37
2.5.1. PRASĪBAS JAUNU CIEMU VEIDOŠANAI UN ESOŠO CIEMU VAI PILSĒTU PAPLAŠINĀŠANAI	37
2.5.2. PRASĪBAS CIEMU UN PILSĒTU TERITORIJU PLĀNOŠANAI	37
2.5.3. MAZDĀRZIŅU TERITORIJAS	38
2.6. LAUKU TERITORIJU PLĀNOŠANAS PRASĪBAS	38
2.6.1. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS LAUKU TERITORIJU PLĀNOŠANAI	38
2.6.2. PRASĪBAS LAUKU TERITORIJU IZMANTOŠANAI	38
2.6.3. LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMES	39
2.6.4. MEŽU TERITORIJAS	39
2.6.5. ŪDEŅU TERITORIJAS	39
2.7 STRENČU NOVADA PAŠVALDĪBU FUNKCIJU REALIZĀCIJAI NEPIECIEŠMĀS TERITORIJAS	40
3. NODAĻA. NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM	41
3.1. INFORMĀCIJA PAR VISĀS APBŪVES TERITORIJĀS ATĻAUTO IZMANTOŠANU	41
3.2. INFORMĀCIJA PAR AIZLIEGTO IZMANTOŠANU	41
3.3. PIEKĻŪŠANAS NOTEIKUMI	42

3.4. ZEMES VIENĪBU VEIDOŠANA (ATDALĪŠANA, SADALĪŠANA VAI APVIENOŠANA UN ROBEŽU PĀRKĀRTOŠANAS NOTEIKUMI)	44
3.5. PRASĪBAS SKAŅOJUMIEM UN APGRŪTINĀJUMU IZVEIDOŠNAI	45
3.6. PRASĪBAS MEŽA ZEMĒS, KURĀM NEPIECIEŠAMA TRANSFORMĀCIJA	46
3.7. SPECIĀLI PASĀKUMI VIDES PIEEJAMĪBAI	46
3.8. PRASĪBAS, KO NOSAKA GAUJAS BASEINA APGABALA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS, TAI SKAITĀ, PASĀKUMU PROGRAMMU	47
3.9. PRASĪBAS GAISA PIESĀRŅOJUMA NOVĒRŠANAI	48
3.10. PRASĪBAS AIZSARDZĪBA PRET VIBRĀCIJU	48
3.11. CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS	48
3.12. PRASĪBASĢEOLOĢISKĀ RISKĀ TERITORIJĀM	48
3.13. PRASĪBAS AIZSARDZĪBAI PRET SMAKĀM	49
3.14. PRASĪBAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAI	49
3.15. UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS	50
3.16. PRASĪBAS AIZSARDZĪBA PRET AKUSTISKIEM TROKŠŅIEM	50
3.17. PRASĪBAS REDZAMĪBAS TRIJSTŪRIEM (BRĪVLĀUKI)	51
3.18. PRASĪBAS PAZEMES TĒLPĀM	52
4. NODAĻA. PRASĪBAS ĀRTELPAI UN TERITORIJAS LABIEKĀRTOJUMAM	53
4.1. APGAISMOJUMS	53
4.2. KIOSKI, NOJUMES, PAVILJONI U.C. MAZĀS ARHITEKTŪRAS FORMAS	53
4.3. ŽOGI UN PRETTROKŠŅU EKRĀNI	53
4.4. ĒKU NOSAUKUMA ZĪME UN KAROGA TURĒTĀJS	55
4.5. ATKRITUMU URNAS UN TVERTNES	55
4.6. SKATLOGI UN MARKĪZES	56
4.7. PUBLISKĀS LABIERĪCĪBAS	56
4.8. PRASĪBAS LAIVU PIESTĀTNĒM	56
4.9. PRASĪBAS SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PIETRVIETĀM	56
4.10. PRASĪBAS PUBLISKĀM ATPŪTAS VIETĀM UN DABAS TAKĀM	57
4.11. APSTĀDĪJUMI	58
4.12. KOKU CIRŠANA UN STĀDĪŠNA ĀRPUS MEŽA ZEMĒM, SAKŅU SISTĒMAS AIZSARDZĪBA	58
4.13. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMIE KOKI	59
4.14. RELJEFA UN AUGSNES VIRSKĀRTAS AIZSARDZĪBA. GRĀVJU UN DABĪGO NOTEČU SAGLABĀŠANA	60
4.15. DĪĶU UN MĀKSLĪGO ŪDENSKRĀTUVJU IERĪKOŠNA UN UZTURĒŠANA	61
4.16. ATKLĀTĀ ĀRA (ĀRPUSTELPU) UZGLABĀŠANA KĀ PALĪGIZMANTOŠANA	62
4.17. PRASĪBAS KOMPOSTA KAUDZĒM	62
4.18. PRASĪBAS TERITORIJAS LABIEKĀRTOJUMAM	62
5. NODAĻA. INŽENIERTEHNISKĀS APGĀDES TĪKLI UN OBJEKTI	64
5.1. INŽENIERKOMUNIKĀCIJU IZVIETOŠANA	64
5.2. ŪDENSAPGĀDE DZERAMĀ ŪDENS APGĀDE	65
5.3. UGUNSDZĒSĪBAS ŪDENSAPGĀDE	66

5.4. DZERAMĀ ŪDENS AKAS	66
5.5. ELEKTRONISKIE SAKARI UN TELEKOMUNIKĀCIJAS	67
5.6. NOTEKŪDEŅI UN LOKĀLĀS ATTĪRĪŠANAS IETAISES	67
5.7. LIETUS ŪDEŅU SAVĀKŠANAS SISTĒMA	68
5.8. SILTUMAPGĀDE	68
5.9. ALTERNATĪVIE ENERGOAPGĀDES AVOTI	69
5.10. AUGSTSPRIEGUMA EPL	70
5.11. ELEKTRISKIE TĪKLI	70
5.12. MELIORĀCIJAS SISTĒMAS	71
5. 13. PRASĪBAS INŽENIERKOMUNIKĀCIJU BŪVNICĪBAI, REKONSTRUKCIJAI, UZTURĒŠANAI	71
5.14. ATTĀLUMI NO INŽENIERKOMUNIKĀCIJĀM LĪDZ ĒKĀM UN BŪVĒM STARP INŽENIERKOMUNIKĀCIJĀM, INŽENIERKOMUNIKĀCIJU IZVIETOŠANA	72
6. NODAĻA. PRASĪBAS APBŪVEI	73
6.1. APBŪVES PARAMETRI	73
6.2. ĒKU UN BŪVJU AUGSTUMS, STĀVU SKAITS	74
6.3. PAGALMA NOTEIKUMI	76
6.4. PRASĪBAS BŪVJU ATBILSTĪBAI ZEMES VIENĪBAS ROBEŽĀM	76
6.5. BŪVLAIDE	77
6.6. ATTĀLUMI STARP ĒKĀM UN BŪVĒM	78
6.6.1. INSOLĀCIJAS UN APGAISMOJUMA PRASĪBAS	78
6.6.2. UGUNSDROŠĪBAS ATTĀLUMU PRASĪBAS	78
6.6.3. ATTĀLUMI	79
6.7. PRASĪBAS ĒKU UN BŪVJU KONSTRUKTĪVAJĀM DAĻĀM UN ELEMENTIEM	80
6.7.1. FASĀDES UN IEEJAS, EVAKUĀCIJAS CEĻI	80
6.7.2. JUMTI, ŪDENS NOTEKCAURULES	81
6.7.3. SATELĪTANTĒNAS UN TELEKOMUNIKĀCIJAS	81
6.7.4. BALKONI UN LODŽIJAS	81
6.8. PRASĪBAS ĒKU UN BŪVJU REKONSTRUKCIJAI, RESTAURĀCIJAI, REMONTAM UN NOJAUKŠANAI	82
6.9. PRASĪBAS ĒKAS UN BŪVES VAI TO DAĻU FUNKCIONALITĀTES MAIŅAI	83
6.10. PRASĪBAS STIHIJU POSTĪJUMU ATJAUNOŠANAI	84
6.11. PRASĪBAS DEGVIELAS UN GĀZES UZPILDES STACIJĀM	84
7. NODAĻA. ĪPAŠĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI	85
7.1. PRASĪBAS AINAVU SAGLABĀŠANAI, AIZSARDZĪBAI UN PLĀNOŠANAI, AIZSARGĀJAMĀM AINAVU TERITORIJĀM	86
7.2. AIZSARGĀJAMO AINAVU APVIDUS "ZIEMEĻGAUJA" APSAIMNIEKOŠANAS PRASĪBAS	87
7.3. MIKROLIEGUMI, NATURA 2000, DABISKIE BIOTOPI	89
7.3.1. MIKROLIEGUMI	89
7.3.2. DABISKIE BIOTOPI	90
7.3.3. NATURA 2000 TERITORIJAS	90
7.3.4. DABAS LIEGUMI	91

7.3.5. AIZSARGĀJAMIEM ĢEOLOĢISKAJIE UN ĢEOMORFOLOĢISKAJIE DABAS PIEMINEKĻI	91
7.4. ZIEMEĻVIDZEMES BIOSFĒRAS REZERVĀTA APSAIMNIEKOŠANAS PRASĪBAS	91
8. NODAĻA. RISKĀ UN PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS	94
8.1. PLŪDU RISKĀ TERITORIJAS	94
8.2. ĢEOLOĢISKĀ RISKĀ TERITORIJAS	94
8.3. PRASĪBAS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMAM, RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI, PRASĪBAS RISKĀ OBJEKTA IZVIETOJUMAM, SPRĀDZIENBĪSTAMĀS UN UGUNSGRĒKA RISKĀ TERITORIJAS	95
8.4. PRASĪBAS PIESĀRŅOJUMA NOVĒRŠANAI	96
9. NODAĻA. KULTŪRAS PIEMINEKĻI, KULTŪRVĒSTURISKAJIE OBJEKTI UN VĒSTURISKĀS ĒKAS	97
9.1. VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI	97
9.2. PRASĪBAS NOVADA NOZĪMES KULTŪRVĒSTURISKAJEM OBJEKTIEM	98
9.3. VĒSTURISKĀS ĒKAS	98
10. NODAĻA. PRASĪBAS TRANSPORTLĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI	99
10.1. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS TRANSPORTLĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI	99
10.2. NOTEIKUMI AUTOSTĀVVIETĀM	99
10.3. NOTEIKUMI GARĀŽĀM UN SLĒGTĀM AUTONOVĪETNĒM	101
10.4. NOTEIKUMI AUTOSTĀVVIETU UN GARĀŽU PIEBRAUCAMAJIEM CEĻIEM	101
10.5. PRASĪBAS VELOSIPĒDU NOVIETOŠANAI	102
11. NODAĻA. PRASĪBAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAI	103
11.1. VISPĀRĒJASPRASĪBAS TRANSPORTA TĪKLA PLĀNOŠANAI	103
11.2. IELU UN CEĻU TEHNISKAJIE RĀDĪTĀJI	104
11.3. PRASĪBAS CEĻU PIEVIENOJUMIEM (PIESLĒGUMIEM) UN TRANSPORTA MEZGLIEM	105
11.4. PRASĪBAS IETVĒM	105
11.5. PRASĪBAS GĀJĒJU CELIŅIEM	105
11.6. PRASĪBAS GĀJĒJU PĀREJĀM	106
11.7. PRASĪBAS VELOCELIŅEMI	106
11.8. PRASĪBAS BRAUKTUVJU NOAPAĻOJUMA RADIUSIEM	106
11.9. PRASĪBAS SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PIETURVIETĀM	107
11.10. PRASĪBAS APGAISMOJUMAM	107
11.11. PRASĪBAS AINAVISKAJIE M CEĻIEM	107
11.12. PRASĪBAS CEĻU BŪVNICĪBA AIZSARGĀJAMO AINAVU APVIDŪ „ZIEMEĻGAUJA”	107
11.13. PRASĪBAS CEĻU BŪVNICĪBA ZIEMEĻVIDZEMES BIOSFĒRAS REZERVĀTĀ	108
12. NODAĻA. PRASĪBAS ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTIEM	109
12.1. ZIP IZSTRĀDES GADĪJUMI	109
12.3. ZIP IZSTRĀDES PROCESS	109
13. NODAĻA. PRASĪBAS REKLĀMAS IZVIETOŠANAI	111
13.1. TERMINU SKAIDROJUMS	111
13.2. VISPĀRĪGI JAUTĀJUMI	112
13.3. REKLĀMU, IZKĀRTŅU UN CITU INFORMATĪVO MATERIĀLU IZVIETOŠANAS KĀRTĪBA	112
13.4. PAŠVALDĪBAS NODEVA PAR REKLĀMU	113

14. NODAĻA. PRASĪBAS TERITORIJAS, ĒKU UN BŪVJU UZTURĒŠANAI	114
14.1. DABAS RESURSU APSAIMNIEKOŠANA	114
14.2. APSTĀDĪJUMU APSAIMNIEKOŠANAS NOTEIKUMI	114
14.3. APSTĀDĪJUMU UZTURĒŠANA UN AIZSARDZĪBA	115
14.4. BŪVNICĪBAS UN REMONTA DARBI APSTĀDĪJUMOS	115
14.5. DZĪVOJAMO MĀJU PĀRVALDĪŠANA UN APKOPE	116
15. NODAĻA. PRASĪBAS DETĀLPLĀNOJUMIEM	117
15.1. TERITORIJAS, KAM JĀIZSTRĀDĀ DETĀLPLĀNOJUMS	117
15.2. IZSTRĀDES KĀRTĪBA	117
15.3. DETĀLPLĀNOJUMA SABIEDRISKĀ APSPIEŠANA	119
15.4. DETĀLPLĀNOJUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ	119
15.5. DETĀLPLĀNOJUMA FINANSĒŠANA UN BŪVNICĪBAS REALIZĀCIJAS KĀRTĪBA	120
16. NODAĻA. PRASĪBAS ZEMES RAKŠANAS DARBIEM UN APAKŠZEMES KOMUNIKĀCIJU IZBŪVEI, REMONTU UN AVĀRIJU LIKVIDĒŠANAI, SASLATŅU UN PAGaidu NOŽOGJUMA UZSTĀDĪŠANAI	121
16.1. VISPĀRĒJAS PRASĪBAS	121
16.2. RAKŠANAS DARBU ATĻAUJAS SAŅEMŠNAS KĀRTĪBA	121
16.3. DARBU IZPILDES TERMIŅI UN KĀRTĪBA	122
16.4. PRASĪBAS TRANŠEJU UN BŪVBEDRES PAZEMS INŽENIERKOMUNIKĀCIJU IZBŪVEI	122
16.5. AVĀRIJU LIKVIDĀCIJA	123
16.6. ATJAUNOŠANAS DARBU KĀRTĪBA UN GARANTIJAS	124
17. NODAĻA. BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA	125
17.1. BŪVNICĪBAS PRIEKŠLIKUMU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA	125
17.2. BŪVPROJEKTĒŠNAS SAGATAVOŠANA UN PŪVPROJEKTA IZSTRĀDĀŠANA	127
17.3. SKIČU UN TEHNISKAIS PROJEKTS	130
17.4. BŪVPROJEKTU SASKAŅOŠANA, EKSPERTĪZE, AKCEPTS, IZMAIŅAS AKCEPTĒTĀ BŪVPROJEKTĀ AKCEPTĒTA BŪVPROJEKTA DERĪGUMA TERMIŅŠ	133
17.5. BŪVPROJEKTU SASKAŅOŠANA	134
17.6. BŪVATĻAUJAS SAŅEMŠANAS KĀRTĪBA	135
17.7. BŪVDARBU SAGATAVOŠANA	136
17.8. BŪVDARBU VEIKŠANA UN KVALITĀTES KONTROLE	137
17.9. BŪVJU PIENĒMŠANA EKSPLUATĀCIJĀ	139
17.10. VIENKĀRŠOTA RENOVĀCIJA UN VIENKĀRŠOTA REKONSTRUKCIJA	139
18. NODAĻA. AIZSARGJOSLAS UN AIZSARGZONAS	142
18.1. AIZSARGJOSLU PROJEKTĒŠNA UN UZTURĒŠNA	142
18.2. VIDES UN DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS AIZSARGJOSLAS	143
18.3. EKSPLUATĀCIJAS AIZSARGJOSLAS	149
18.4. SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS	154
18.5. DROŠĪBAS AIZSARGJOSLAS	155
18.6. AIZSARGZONAS	158
19.-23.NODAĻAS SK. 2.SĒJUMĀ	

PRIEKŠVĀRDS

1. **Strenču novada** (turpmāk tekstā **SN**) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir Strenču novada teritorijas plānojuma 2012. - 2023. gadam (turpmāk tekstā **plānojums**) sastāvdaļa un izdoti kā **Strenču novada pašvaldības** (turpmāk tekstā **SNP**) 16.11.2011.Saistošie noteikumi Nr.17/2011, „Strenču novada teritorijas plānojuma 2012. - 2023. gadam grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un” ietver prasības zemes vienībām un to apbūvei, kā arī katras teritorijas daļas ar noteiktu atšķirīgu plānoto (aļļauto) izmantošanu, labiekārtojumam (MKN Nr. 1148, 3.2. p.) un izmantošanai.
2. Turpmāk tekstā Strenču novada pašvaldības 16.11.2011.Saistošie noteikumi Nr.17/2011 “Strenču novada teritorijas plānojuma 2012. - 2023. gadam grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” vietā lietots saīsinājums „**Apbūves noteikumi**” vai lieto abreviatūru **TIAN**.
3. Noteikumi nosaka kopējās prasības teritoriju apbūvei un plānošanai, attiecas uz visām zemēm un objektiem SNP administratīvajā teritorijā **un ir saistoši pašvaldībai, visām fiziskajām un juridiskajām personām – zemes īpašniekiem, lietotājiem un nomniekiem**, uzsākot jebkuru teritoriju plānošanu un apbūvi, zemesgabalu izmantošanu, konsolidāciju, sadalīšanu, apvienošanu, robežu pārkārtošanu, ēku un būvju projektēšanu, būvniecību, rekonstrukciju, restaurāciju, renovāciju, remontu vai nojaukšanu, apzaļumošanu, labiekārtošanu vai aprīkošanu, kā arī citas izmantošanas vai apsaimniekošanas pasākumus.
4. Prasības teritorijas plānotām (aļļautām) izmantošanām **noteiktas gan apbūvētām gan neapbūvētām teritorijām**, gan dabas teritorijām, gan apdzīvotās vietās – pilsētās un ciemos, gan ārpus apdzīvotām vietām - lauku apvidū tai skaitā viensētās.
5. Gandrīz ikviens zemes izmantošanas veids pieļauj lielākas vai mazākas ēkas vai citas būves atrašanos uz zemes vienības. Tādēļ zemes izmantošanas tiesības, galvenokārt, ir būvtiesības, kas nosaka kādam mērķim, kur, kā un ko ir tiesības būvēt, tas ir, kādi šai apbūvei ir noteikumi konkrētajā teritorijā.
6. Atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi nosaka prasības atsevišķu plānoto (aļļauto) teritorijas izmantošanu **zonējumu teritorijām, kas attēlotas grafiskajā daļā atšķirīgos toņos vai citiem grafiskiem paņēmieniem** gan apbūves teritorijām, gan dabas teritorijām, kur apbūve nav pamatizmantotā, gan arī speciālās izmantošanas teritorijām un aizsargjoslām.
7. Teritorijas plānojums izstrādāts pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 43. pantu, kas nosaka, ka pašvaldība ir tiesīga izdot saistošus noteikumus par novada teritorijas apbūvi, **paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu**, ja tas nav paredzēts normatīvos aktos.
8. “Apbūves noteikumos” papildus iekļauti un kursīvā (*ar slīpu rakstu*) izdalīti noteikumi, kas izriet no likumu un citu likumdošanas aktu prasībām, un „Apbūves noteikumos” sniedz tikai papildu informāciju par augstākas kompetences noteiktām prasībām.
9. Ja iepazīstoties ar „Apbūves noteikumiem”, ir radušās kādas neskaidrības vai jautājumi, nepieciešams griezties SNP vai SN Būvvaldē.

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

1. Pirms "Apbūves noteikumu" lietošanas vēlams iepazīties ar konkrētā laika posmā spēkā esošo MKN Nr. 1148 aktuālo redakciju un citiem, uz teritorijas plānošanu un būvniecību attiecināmiem, normatīvajiem aktiem.
2. "Apbūves noteikumu" prasības attiecas uz jebkuru zemes vienību vai būvi, lai kādā plānotā (aļļautā) teritorijas izmantošanā tas atrastos visā Strenču novada teritorijā vai tās daļās: Jērcēnu pagastā, Plāņu pagastā, Sedas vai Strenču pilsētās.
3. Nolūki un veidi, kādos SN aļļauts izmantot zemi un būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un citas būves attiecīgajā plānotās (aļļautās) izmantošanas teritorijā, ir noteikti teritorijas plānojuma "Apbūves noteikumu" atsevišķu teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumu daļās saskaņotas ar attēloto zonējumu „Grafiskās daļas” kartē "Teritorijas plānotā (aļļautā) izmantošana”.
4. "Apbūves noteikumus" pielieto kopā ar normatīvajiem aktiem, kas minēti teritorijas plānojumā to aktuālo redakciju konkrētā „Apbūves noteikumu” pielietošanas brīdī, arī tad, ja noteikumos ir citēts cita normatīvā akta redakcija, kas bija spēkā „apbūves noteikumu” izstrādes laikā.
5. Tematiskās kartes sniedz apkopotu informāciju par kādu no teritorijas plānojumā apskatāmiem jautājumiem: parāda ciemu robežas, aizsargājamās dabas teritorijas, pašvaldības funkcijām nepieciešamos īpašumus, transporta infrastruktūru.
6. „Apbūves noteikumi” izvietoti 2 sējumos (1.sēj. 1.-18.nodaļai , 2.sēj. 19.-24.nodaļai) iedalīti:
 - nodaļās piem. 6. nodaļa apbūves teritorijas
 - apakšnodaļās piem. 21.1. Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas
 - sadaļās piem. 6.14.1
 - paragrāfos piem. 1005.
 - punktos piem. 1.
 - apakšpunktos piem. 1)
7. "Noteikumu" tekstā lietoti šādi saīsinājumi:

ACL	Par autoceļiem , LR likums, pieņemts 11.03.1992.
AL	Aizsargjoslu likums , LR likums, pieņemts 05.02.1997.
BL	Būvniecības likums , LR likums, pieņemts 10.08.1995.
CL	Civillikums
DzL	Dzelzeļa likums , LR likums, pieņemts 01.04.1998.
ĪADTL	Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām , LR likums, pieņemts 02.03.1993.
IVNL	Par ietekmes uz vidi novērtējumu , LR likums, pieņemts 14.10.1998
KL	Krimināllikums , LR likums, pieņemts 17.06.1998.
KPAL	Par kultūras pieminekļu aizsardzību , LR likums, pieņemts 12.02.1992.
ML	Meliorācijas likums , LR likums, pieņemts 20.11.2003.
PL	Par pašvaldībām , LR likums, pieņemts 19.05.1994.
RL	Reklāmas likums , LR likums, pieņemts 20.12.1999.
TPL	Teritorijas plānošanas likums , LR likums, pieņemts 22.05.2002.
ZDzL	Par zemes dzīlēm , LR likums, pieņemts 02.05.1996.
ZBRL	Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu , LR likums, pieņemts 11.12.1997.
ZL	Zvejniecības likums , LR likums, pieņemts 12.04.1995.
VBN	Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumi Nr.112 " Vispārīgie būvnoteikumi "
LBN 201-07	Latvijas būvnormatīvs " Būvju ugunsdrošība " Latvijas Republikas Ministru kabineta 2007. gada 11. decembra noteikumi Nr.866.

LBN 202-01	Latvijas būvnormatīvs LBN 202-01 "Būvprojekta saturs un noformēšana" , 14.08.2001. Ministru kabineta noteikumi Nr.370 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 202-01 "Būvprojekta saturs un noformēšana" ”
LBN 405-01	Latvijas būvnormatīvs LBN 405-01 "Būvju tehniskā apsekošana" , 2001.gada 16.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.444 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 405-01 "Būvju tehniskā apsekošana" ”
LBN 006-01	Latvijas būvnormatīvs LBN 006-01 "Būtiskās prasības būvēm" , 2001. gada 27. marta Ministru kabineta noteikumi Nr.142 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 006-01 "Būtiskās prasības būvēm" ”
LBN 222-99	Latvijas būvnormatīvs LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves" , 21.12.2004. Ministru kabineta noteikumi Nr.1035 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves" ”
LAPK	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss , LR likums, pieņemts 1984.gada 12.jūlijā
LBN 211-08	Latvijas būvnormatīvs LBN 211-08 "Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami" , 03.02.2011. Ministru kabineta noteikumi Nr.102 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-08 "Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami" ”
LBN 208-08	Latvijas būvnormatīvs LBN 208-08 "Publiskas ēkas un būves" , 21.07.2008. Ministru kabineta noteikumi Nr.567 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-08 "Publiskas ēkas un būves" ”
LBN 242-02	Latvijas būvnormatīvs LBN 242-02 "Gāzes sadales un lietotāju ārējie tīkli" , 29.10.2002. Ministru kabineta noteikumi Nr. 485. “Par Latvijas būvnormatīvu LBN 242-02 "Gāzes sadales un lietotāju ārējie tīkli" ”
MKN Nr. 264	2010.gada 16.marta Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"
MKN Nr.496	2006.gada 20.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.496 "Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība"
MKN Nr.235	2003. gada 29. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība"
MKN Nr.82	2004.gada 17.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.82 „Ugunsdrošības noteikumi”
MKN Nr.1069	2004.gada 28.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 1069 "Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietošanu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās”;
MKN Nr. 598	2004.gada 13.jūlija noteikumi Ministru kabineta Nr. 598 "Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo un publisko ēku telpās”
MKN Nr.1269	2009.gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1269 "Adresācijas sistēmas noteikumi”
MKN Nr.142	2006.gada 17.februāra noteikumiem Nr.142 "Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām”
MKN Nr.43	2004.gada 20.janvāra. Ministru kabineta noteikumi Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”
MKN Nr.619	2004.gada 20.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.619 "Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas”
MKN Nr.1148	.2004.gada 19. oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr. 1148 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”
MKN Nr.331	2007.gada 22.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.331 "Paredzētās būves publiskās apspriešanas kārtība”
MKN Nr.779	2006.gada 19.septembra Ministru kabineta noteikumi Nr.779 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība”
MKN Nr.45	2001.gada 30.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.45 "Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi”
MKN Nr.982	2006.gada 5.decembra MK. noteikumi Nr. 982 "Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika”
MKN Nr.957	2008.gada 20.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 957 "Aizsargājamo ainavu apvidus "Ziemeļgauja" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

MKN Nr.478	2009.gada 26.maija Ministru kabineta noteikumi Nr. 478 „Dabas lieguma “Seda” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
MKN Nr.303	2011.gada 19.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 303 „Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
MKN Nr.182	2007. gada 20. marta Ministru kabineta noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par nekustamā īpašuma objekta noteikšanu"
MKN Nr.489	1998.gada 29.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.489 "Dzelzceļa infrastruktūras (sliežu ceļu) valsts reģistrācijas un uzskaites kārtība"
MKN Nr.457	1998.gada 15.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.457 "Dzelzceļa aizsargjoslu noteikšanas metodika”
MKN Nr.599	2006.gada 18.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.599 „Metodika drošības aizsargjoslu noteikšanai gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus”
MKN Nr.79	2005.gada 1.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.79 "Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas ekspluatācijas noteikumi"
MKN Nr.3	2008.gada 2.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.3 "Dzelzceļa būvnoteikumi"
MKN Nr.454	2008.gada 17.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.454 „Peldvietu higiēnas prasības"
MKN Nr.608	2008.gada 6.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.608 “Gāzes sadales un lietotāju ārējie tīkli”
MKN Nr.157	2004.gada 23.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”
MKN Nr.83	2011.gada 25.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.83 "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi"
MKN Nr.689	2007.gada 9.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.689 "Noteikumi par valsts nodevu par paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu"
MKN Nr. 91	2004.gada 17.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 91 "Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums"
MKN Nr.819	2006.gada 3.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.819 "Parku ierīkošanas kārtība un apsaimniekošanas pamatprincipi"
MKN Nr.63	2003.gada 4.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.63 "Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika"
MKN Nr.1602	2009.gada 22.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1602 "Noteikumi par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu klasifikāciju”
MKN Nr.331	2007.gada 22.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.331 "Paredzētās būves publiskās apspriešanas kārtība”

anod.	apakšnodaļa
CD	datu nesējs, disks
d.	daļa
eks.	eksemplāri
g.	gads
Nr.	numurs
h	stunda
ha	hektāri
nod.	nodaļa
Nr.	numurs
m	metri
p.	punkts, pants
pag.	pagasts
sad.	sadaļa
sk.	skaties
sēj.	sējums
tālr.	tālrunis
t. i.	tas ir
u.c.	un citi
V	volti

AAA "Ziemeļgauja"	Aizsargājamo ainavu apvidus "Ziemeļgauja"
AS	akciju sabiedrība
DP	detālplānojums
EM	Ekonomikas ministrija
EPL	elektro pārvades līnijas
AAA ZIAIN	Aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja” individuālie aizsardzības noteikumi
IK	identifikācijas kods (nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumam ir apraksts (nosaukums) un klasifikācijas kods (turpmāk – apgrūtinājumu apraksts un kods) – ciparu IK) MKN NR.,1602
NĪLM	nekustamā īpašuma lietošanas mērķi
LR	Latvijas Republika
LVC	VAS Latvijas Valsts Ceļi
LVRTC	VAS Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs
LVS	Latvijas Valsts standarts
LMT	SIA Latvijas mobilais telefons
LVĢMC	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs
NATURA 2000	Eiropas Savienības (ES) valstu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk – aizsargājamo teritoriju) sistēma jeb tīkls, kurā katra dalībvalsts iekļaujas ar savu aizsargājamo teritoriju sistēmu.
MK	Ministru Kabinets
MKN	LR Ministru Kabineta noteikumi
5.PATI	5.Plānotās (atļautā) teritorijas izmantošanas karte (ar aizsargjoslām)
PAU	Plānošanas arhitektūras uzdevums
PR	Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksts
SNP	Strenču novada pašvaldība
SN	Strenču novads
SND	Strenču novada Dome
TIAN	Strenču novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi
TP	teritorijas plānojums (Šajā gadījumā Strenču novada teritorijas plānojums SN TP)
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VRVP	Valmieras reģionālā vides pārvalde
VI	Veselības inspekcija
VKN	Vidzemes kontroles nodaļa
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VB	Valkas brigāde
VA	Valsts aģentūra
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VZD	Valsts zemes dienests
ZBR	Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts
ZAAO	Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija
ZIP	Zemes ierīcības projekts
ZMŅI	Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi
VRMD	Vidzemes reģiona meliorācijas daļa

TERMINU UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS

Šajā nodaļā dots "Apbūves noteikumos" svarīgāko pielietoto jēdzienu skaidrojums (*slīpajā rakstā jēdzienu definīcijas, kas minētas likumdošanā*).

A Ā B C D E Ē F G G H I Ī J K K L M N O P R S Š T U Ū V Z Ž

1. **Adrese** - hierarhiski sakārtotu nosaukumu un numuru –adreses elementu- kopa, kas nodrošina adresācijas objekta atrašanās vietas noteikšanu valstī un ko reģistrē Valsts zemes dienesta informācijas sistēmā- Valsts adrešu reģistrā. Administratīvajā teritorijā **adrese nedrīkst atkārtoties**. [MKN Nr.384]
2. **Afiša** - dažāda veida īslaicīgi izvietota informācija par izklaides, vēlēšanu un citu pasākumu.
3. **Aizmugures pagalmis** - nozīmē zemes vienības daļa starp zemes vienības sāna pagalmiem no zemes gabala aizmugures robežas līdz jebkuras galvenās būves aizmugures fasādes sienai.
4. **Aizsargjoslas** - noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgas ietekmes. [AL]
5. **Aka** - līdz gruntsūdenim vertikālas šahtas veidā izrakta un nostiprināta būve vai speciāli aprīkots urbums pazemes ūdeņu ņemšanai.
6. **Akustiskais troksnis** - nelabvēlīgas, traucējošas visu veidu skaņas gaisa vidē, kas rada diskomfortu, ietekmē dzirdi un traucē akustisko komunikāciju (lietderīgās skaņas). [MKN Nr.598]
7. **Apbūve** - noteiktā teritorijā izvietotu, plānotu, izmantotu vai nodomātu ēku un būvju, inženierkomunikāciju un teritorijas labiekārtojuma kopums, kur ēkas ir primārais elements.
8. **Apbūves blīvums** - kopējais ēku un būvju apbūves laukumu summas procents no nekustāmā īpašuma atsevišķā zemes gabala platības vai būvniecībai plānotā zemes gabala platības. Apbūves blīvumā tiek papildus ieskaitīti labiekārtojuma platība (ceļi, kāpnes, piebraucamie ceļi, pagalmi), ja tie ir ierīkoti no vienkāršiem ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem (betons, asfalts) un labiekārtojuma elementu platības (terases, baseini).
9. **Apbūves intensitāte** - procentos izteikta visu zemes vienībā esošo ēku virszemes stāvu platības attiecība pret zemesgabala (vienības) platību.
10. **Apbūves laukums** - visu ēku un citu telpisko būvju virszemes daļas **aizņemto platību summa**, ko aprēķina kā ārējā perimetra projekciju uz zemes, tajā ieskaitot arī pārkāres, lielākas par **0,5m**.
11. **Apbūves līnija** - attālums no apbūves līdz kaimiņu zemes vienības robežai. Apbūvi var izvietot tuvāk par šajos noteikumos noteikto apbūves līniju, ja tam piekrīt kaimiņa zemes vienības īpašnieks un kā apgrūtinājumu ieraksta Zemesgrāmatā.
12. **Apbūves noteikumi** - pašvaldības pieņemti saistošie noteikumi, kas nosaka prasības un aprobežojumus teritorijas izmantošanai un būvniecībai pašvaldības administratīvajā teritorijā un ir saistoši visām fiziskām un juridiskām personām, vienlaikus nodrošinot un aizsargājot to tiesības īpašumu izmantošanai un apbūvei.
13. **Apbūves parametri** - skaitliski rādītāji, kas raksturo apbūves izvietojumu un apjomu noteiktā teritorijā, parasti zemes vienībā.
14. **Apbūves teritorija** - teritorija, kas teritorijas plānojumā noteikta apbūvei vai DP grafiski noteikta apbūvei ar apbūves līnijām un būvlaidēm – robežai līdz kurai var celt ēkas un būves, apbūves teritoriju gar aizmugures, iekšējo sānu robežām ierobežo apbūve līnija, bet ciemos gar ielu būvlaide un lauku apvidū apbūves līnija no ceļa nodalījuma joslas malas.
15. **Apgūts** - izdota būvatļauja.
16. **Appludināmā zona** - ūdensteces ielejas vai ūdenstilpes ieplakas daļa, kura palos vai plūdos pilnīgi vai daļēji applūst un kuras platums ūdensteces vai ūdenstilpes aizsardzības nolūkos tiek noteikts vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā atbilstoši šā likuma 7.panta sestajā daļā noteiktajai metodikai. [AL]
17. **Apstādījumi** - visas ar augiem dabīgā vai mākslīgā ceļā apaugušas, apaudzētas un koptas dabas pamatnes platības, kurās neiegūst produkciju. Apstādījumi ietver parkus, mežparkus, mežus, dārzus, skvērus, ielu apstādījumus, alejas, kapsētas, nogāžu nostiprinājumus, pagalmu un būvju apstādījumus, mākslīgi veidotas ūdenstilpnes u.c. Apstādījumos ietilpst publiskie apstādījumi un privātie apstādījumi. Teritorijas daļa vides, ainavas un ekoloģiskās kvalitātes uzlabošanai, kā arī atpūtai, kur neiegūst produkciju un var ietvert arī funkcionāli ar rekreāciju saistītas izbūves, ēkas un būves.
18. **Apstādījuma elementi** - koku un krūmu stādījumi, labiekārtojuma elementi un zāliens.
19. **Apstāšanās redzamības attālums** - attālums, kurā transporta līdzekļa vadītājs spēj apturēt ar atļauto ātrumu braucošo transportlīdzekli līdz ieraudzītajam objektam, kas atrodas uz brauktuves.

20. **Arhitektūra** - radošās industrijas nozare, kas vienlaikus ir arī vides veidošanas māksla ar mērķi radīt telpu cilvēku fizisko, garīgo, materiālo un citu ilgtermiņa vajadzību apmierināšanai. Tā ietver apkārtējās vides izveidojuma mākslinieciskos, estētiskos, funkcionālos, materiālos, tehniskos, tehnoloģiskos, konstruktīvos, organizatoriskos, socioloģiskos, ekoloģiskos un ekonomiskos aspektus visplašākajā mērogā – no pilsēt būvniecības un teritorijas plānojuma risinājumiem līdz atsevišķu ēku un būvju ārējām un iekšējām veidolam, labiekārtojumam un aprīkojumam
21. **Atdalīšana** - nekustamā īpašuma reāli dabā esošas atdalītas zemes vienības ar noteiktu adresi ar vai bez būvēm, ēkām un ietaisēm atdalīšana nosakot to kā jaunu nekustamo īpašumu, nemainot atļauto teritorijas izmantošanu. Atdalīšana notiek izstrādājot ZIP vai detālplānojumu, ievērojot minimālo zemes vienību lielumu.
22. **Atkritumi** - jebkurš priekšmets vai viela, no kuras īpašnieks atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties.
23. **Atkritumu apsaimniekošana** - atkritumu savākšana (tai skaitā atkritumu vākšana, šķirošana un sajaukšana, lai tos pārvadātu), uzglabāšana, pārkraušana, pārvadāšana, pārstrāde (tai skaitā atkritumu sadedzināšana) un apglabāšana, šo darbību pārraudzība, kā arī atkritumu apglabāšanas vietu ierīkošana un pārstrādes objektu uzturēšana un aprūpe pēc objektu slēgšanas.
24. **Atkritumu savākšanas laukums** – teritorija, kas paredzēta un atbilstoši izbūvēta sadzīves atkritumu konteineru izvietojumam, specializētu vai lielgabariņu sadzīves atkritumu savākšanai un kalpo kā šo atkritumu savākšanas vieta;
25. **Atkritumu tvertņu novietne** – saskaņā vides un sanitāro normu prasībām īpaši izbūvēta un aprīkota slēgta vai atklāta virszemes vai pazemes būve vai tās daļa sadzīves atkritumu tvertņu, konteineru vai cita veida sadzīves atkritumu savākšanas iekārtu novietošanai;
26. **Atklāta autostāvvietā**- ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē zemi un būvi vai tās daļu, kas plānota, izmantota vai nodomāta autostāvvietai, kas nav iekļauta ēkā vai tās daļā un kas ir nodalīta (nožogota) automašīnu novietošanai uz laiku.
27. **Atļautā izmantošana** – saimnieciskā darbība un būvju, ēku un zemes izmantošana saskaņā ar teritorijas plānojumā, lokālplānojumā vai DP noteikto teritorijas izmantošanas veidu.
28. **Atmata** - visas vismaz gadu neapbūvētās un pamestās neapsaimniekotās dabas pamatnes teritorijas, ko teritorijas plānojumā paredzēts meliorēt, apbūvēt vai reaktivēt.
29. **Augļkopība** - augļkopības nozare, kuras uzdevums ir ražot: augļus, ogas, riekstus.
30. **Augsne** - virsējais irdenais zemes garozas slānis, kas veidojies atmosfēras un bioloģisko faktoru ietekmē un kam piemīt dabiska auglība.
31. **Autobusu pieturvietā** nozīmē izmantošanu, kas ietver būves autobusu satiksmes apkalpes dienesta un pasažieru vajadzībām, kā arī pastāvīgu pieturas vietu autobusiem un to īslaicīgu novietošanu.
32. **Automašīnu novietošana** – visi automašīnu novietošanas veidi to lietošanas laikā, neatkarīgi no novietošanas ilguma un citiem apstākļiem izņemot novietošanu apkopei un remontam.
33. **Autostāvvietā** - automašīnu novietošanas veids un nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas vai vairāku automašīnu novietošanu uz laiku, arī stāvvietas, piebraucamos ceļus un vertikālās komunikācijas.
34. **Auto tirdzniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver automašīnu, degvielas, eļļas, smērvielu, riepu, bateriju un rezerves daļu pārdošanu un automašīnu izīrēšanu vai uzglabāšanu izīrēšanas nolūkos, kā arī mazgāšanu, tīrīšanu un tādu nelielu remontdarbu veikšanu, kas ir svarīgi automašīnas aktuālai darbībai.
35. **Augsne** - virsējais irdenais zemes slānis, kas veidojies atmosfēras un bioloģisko faktoru ietekmē un kam piemīt dabiska auglība. [ZDzL]
36. **Avārijas koks** - koks ar vizuāli redzamiem bīstamiem bojājumiem, - iztrupējis, saplaisājis, aizlūzis, nolūzis, daļēji sasvērīes ar paceltu sakņu sistēmu vai pilnīgi izgāzies koka vecuma vai dabas apstākļu rezultātā.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKĶLMNOPRSŠTUŪVZZ

37. **Ārējais sānpagalms** - nozīmē sānpagalmu, kas tieši robežojas ar ielu.
38. **Ārpustelpu(atklāta) uzglabāšana** – preču uzglabāšanas veids brīvā dabā vai būvju platībās, kas nav iekļautas ēkās un nav transportlīdzekļu novietne
39. **Ārstniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver veselības aizsardzības un medicīnas prakses nolūkiem domātu iestādi, arī poliklīniku, slimnīcu, ambulanci, doktorātu, ārstu privātpraksi un citu iestādi šādiem nolūkiem.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKĶLMNOPRSŠTUŪVZZ

40. **Bēniņi** ir neapdzīvojama telpa starp jumta norobežojošajām konstrukcijām, ārsienām un augšējā stāva pārsegumu.
41. **Bērnu iestāde** - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta mazbērnu novietnei, bērnudārzam vai citai pirmsskolas vecuma bērnu specializētai iestāde.

42. **Bieži sastopamie derīgie izrakteņi** Latvijas teritorijā izplatīti un pietiekamā daudzumā esoši derīgie izrakteņi: māls, smilts, smilts - grants, irdenie saldūdens kaļķieži, kūdras iegulas līdz 5 hektāru platībā vienam īpašniekam piederoša īpašuma robežās, smilšmāls, mālsmilts, aleirīts. [ZDzL]
43. **Bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja** administratīvais akts, kas tā adresātam piešķir tiesības izmantot zemes dzīles noteiktās robežās un noteiktu laiku, ievērojot atļaujas noteikumus. [ZDzL]
44. **Biškopība** - lauksaimniecības nozare - mājas bišu audzēšana, kopšana, izmantošana kultūraugu ziedu apputeksnēšanai, medus u.c. biškopības produktu ieguvei.
45. **Bīstamie atkritumi** - atkritumi, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus cilvēku dzīvībai un veselībai, videi, kā arī personu mantai, un kuri atbilst atkritumu klasifikatorā noteiktajām bīstamo atkritumu kategorijām.
46. **Bloķētas dzīvojamās ēkas** ir ēkas atsevišķām ieejām un atsevišķām māsaimniecībām katra uz savas zemes vienības ar sadalošu uguns mūri, ēkām var nebūt vienota arhitektūra (izņemot rindu mājas ar saskanīgu arhitektūru un dvīņu mājas). Katrai ēkas daļai ir savi pievadi maģistrālām inženierkomunikācijām.
47. **Bloķētas ēkas** ir ēkas, katra uz sava zemes vienības un ēkām var nebūt vienota arhitektūra. Jaunas būvniecības gadījumā parāda DP, ka bloķēšana atļauta un nosaka apgrūtinājumu.
48. **Brīvā (zaļā) teritorija** - zemes vienības neapbūvētā platība, no kuras atskaitītas autostāvvietu, piebraucamo ceļu un citu no vienlaidus ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem veidotu labiekārtojuma elementu platības. Brīvās teritorijas rādītājs ir brīvās teritorijas attiecība pret zemes vienības kopējo platību, izteikts procentos.
49. **Būve** – būvniecības procesā radies ar zemi saistīts veidojums, kam ir noteikta funkcija [BL] –arhitektonisks, tehnisks vai konstruktīvs virszemes, pazemes vai zemūdens darinājums, to kopums, kā arī attiecīgās ar tām saistītās tehniskās iekārtas (kūtis), kā arī citas būves mājlopiem, ar kūtsmēslu glabātuvi un vircas bedri.
50. **Būve mājlopiem** – saimniecības ēka mājlopu, mājputnu izmitināšanai (kūts), kā arī citas būves mājlopiem, ar kūtsmēslu glabātuvi un vircas bedri.
51. **Būvdarbi** – darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana. [BL]
52. **Būvdarbu uzsākšana** – akceptētas būvprojekta īstenošana būvlaukumā pēc būvatļaujas saņemšanas, ko atzīmē kā pirmo ierakstu būvdarbu žurnālā. [VBN]
53. **Būvētājs** – fiziskā vai juridiskā persona /nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs, kas veic būvniecību saviem spēkiem. [BL]
54. **Būvinspektors** – valsts vai pašvaldības amatpersona, kurai piešķirtas būvniecības kontroles tiesības. [BL]
55. **Būvju kadastrālās uzmērīšana**- agrākā ēku (būvju) tehniskā inventarizācija. Šobrīd normatīvie akti nenosaka būves/telpu grupas tehniskās inventarizācijas/ kadastrālās uzmērīšanas lietas derīguma termiņu. Taču tehniskās inventarizācijas lietai jābūt aktuālai, t.i., jābūt diviem nosacījumiem - tehniskā inventarizācija veikta pēc 1999. gada 15. decembra, un tehniskās inventarizācijas lieta atbilst kadastra dokumenta nosacījumiem (ir izdrukāta no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas). [MKN Nr.182.]
56. **Būvlaide/apbūves līnija** –zemes vienībai noteikta līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas, kaimiņu zemes gabalu robežas, aizsargjoslas līdz apbūvei (ielas pusē parasti paralēli sarkanai līnijai), no kaimiņu zemes gabalu robežas 4m saskaņā ar CL.
57. **Būvlaukums** – atbilstoši būvprojektam dabā nosprausta teritorija, kurā notiek būvdarbi. [VBL]
58. **Būvniecība** – visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi. [BL]
59. **Būvobjekts** – jaunbūve, renovējama, rekonstruējama ēka vai cita būve, vai ēku un citu būvju kopums ar tam piederošu teritoriju, palīg būvēm un būviekārtām. [VBN]
60. **Būvprojekts** – būvniecības ieceres īstenošanai nepieciešamo dokumentu, rasējumu un tekstu materiālu kopums [BL], kas nosaka būves arhitektonisko un inženierkomunikāciju risinājumu, kā arī tās būvniecību.
61. **Būvprojekta akcepts** - rakstisks lēmums uzskatīt būvprojektu par pieņemtu, ko izdevusi pagasta būvvalde vai attiecīgā ministrija, kuras pārraudzībā ir specializētā būvniecība.
62. **Būvnormatīvi** – būvniecību un būvju ekspluatāciju reglamentējošie un visiem būvniecības dalībniekiem saistošo normu un noteikumu kopums. [BL]
63. **Būvuzņēmējs** – fiziska vai juridiska persona, kas pamatojoties uz noslēgto līgumu ar pasūtītāju, veic būvdarbus. [BL]
64. **Būvuzraugs** – sertificēta fiziskā persona vai licencēta juridiskā persona, kas pasūtītāja interesēs uzrauga būvdarbus. [BL]
65. **Būvniecība** – visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi. [BL]
66. **Būvnormatīvi**- būvniecību un būvju ekspluatāciju reglamentējošie un visiem būvniecības dalībniekiem saistošo normu un noteikumu kopums. [BL]
67. **Būvvalde** - pašvaldības institūcija, kas pārzina un kontrolē būvniecību attiecīgajā administratīvajā teritorijā. [BL] Būvvaldes sastāvā iekļaujamas pašvaldības amatpersonas, kurām ir atbilstoša speciālā izglītība vai būvniecības kontroles tiesības un kuras veic ar būvniecību, teritoriālpilnošanu un zemes ierīcību saistītus pienākumus. [VBN]

AĀBCDEĒFGGHIĪJKĶLMNOPRSŠTUŪVZŽ

68. **Ciems** - lauku apdzīvotā vieta - administratīvi teritoriālā iedalījuma pamatvienība lauku teritorijā.
69. **Ciemats** - neliela biezi apdzīvota vieta (parasti laukos) vai viensētu grupa.
70. **Ceļa un ielas fronte** - ainavas, apbūves un labiekārtojuma daļa, kura vērsta pret ceļu vai ielu.
71. **Ceļa servitūts** – ir īpašuma tiesību aprobežojums konkrētā zemes vienības daļā par labu kādai noteiktai personai vai noteiktam zemes vienībai, piešķirot tiesības minēto zemes vienības daļu izmantot kā gājēju vai braucamo ceļu. Nostiprināts Zemesgrāmatā.
72. **Cokolstāvs** – ēkas pus pagrabstāvs vai tā daļa, kas attiecībā pret planēto zemes līmeni iedziļināts zemē ne vairāk par pusi no stāva augstuma.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKĶLMNOPRSŠTUŪVZŽ

73. **Dabas pamatnes teritorijas** - kopējs nosaukums mežu, parku, skvēru, upju atteku, pļavu, purvu un upju, citu ūdenstilpju un pārmitrām teritorijām, kur izbūvēm ir pakārtota nozīme.
74. **Dabas piemineklis** – atsevišķs, savrups dabas veidojums: koks, ala, avots, grava, klints, ūdenskritums, akmens u.c. Dabas retums, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. Lai nodrošinātu dabas veidojumu saglabāšanu un tā apskates iespēju, aizsargāta tiek arī dabas pieminekļa tuvākā apkārtnē;
75. **Dabas resursi** - dabas daļas, to skaitā zeme, augsne, zemes dziļes, gaiss, ūdens, flora un fauna, kurām ir ekonomiska, sociāla, zinātniska vai kultūras vērtība.
76. **Darījumu objekts** nozīmē komerciālu izmantošanu, kas ietver banku, apdrošināšanas sabiedrību, viesnīcu, biroju, moteli, kantori, gadatirgu, izstāžu, kongresu un konferenču centru, kā arī citu komerciāla rakstura iestādi, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.
77. **Daudzdzīvokļu māja** - māja, kurā ir vismaz trīs dzīvokļi ar ieeju no koplietošanas kāpņu telpas, koridora vai galerijas. Ne vairāk kā trīs stāvu daudzdzīvokļu māja ir mazstāvu daudzdzīvokļu māja, bet četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māja – vairākstāvu daudzdzīvokļu māja.
78. **Degvielas (gāzes) uzpildes stacija** - degvielas (arī gāzes), eļļas un smērvielu tirdzniecības uzņēmums; šīs teritorijas vai būves palīgizmantošanas parasti ir mazumtirdzniecība, automašīnu mazgāšana un citi pakalpojumi.
79. **Detālpārplānojums** - novada teritorijas plānojuma detalizācija, kas detalizē teritorijas plānojumu, nosakot robežas un prasības katrai parcelei vai zemes vienībai.
80. **Derīgie izrakteņi** *neorganiskas vai organiskas izcelsmes veidojumi (arī pazemes ūdeņi), kuru izmantošana ir praktiski iespējama un ekonomiski izdevīga. [ZDzL]*
81. **Derīgo izrakteņu ieguve** - *darbu komplekss derīgo izrakteņu iegūšanai atradnē. [ZDzL]*
82. **Derīgo izrakteņu atradne** - *dabisks derīgo izrakteņu sakopojums, kuru daudzums, kvalitāte un ieguves apstākļi ir izvērtēti un kuru praktiska izmantošana ir iespējama. [ZDzL]*
83. **Divdzīvokļu vai divģimeņu dzīvojamās ēkas** - ar kopēju vai atsevišķām ieejām un inženierkomunikācijām, ko izmanto atsevišķās māsaimniecības, uz viena kopēja zemes vienības, kur katra atsevišķā dzīvokļa vai daļas zemes domājamā daļa nav reāli nodalāmas kā atsevišķa zemes vienība (var būt nodalītas reālas lietošanas tiesības) teritorijas plānojuma ietvaros arī gadījumos, ja ēkas ir vai iespējams nodalīt ar pretuguns mūri.
84. **Drošības aizsargjosla** - teritorija, kas *noteikta kā josla ap paaugstināta riska objektiem. To galvenais uzdevums ir nodrošināt šo objektu drošību gan to ekspluatācijas laikā, gan iespējamo avāriju gadījumā, kā arī vides un cilvēku drošību. [AL]*
85. **Dvīņu māja** - divas bloķētas identiskas vienģimenes (viena dzīvokļa) dzīvojamās mājas, kas parasti atrodas katra savā zemes vienībā un kurām ir kopīga kapitālā siena pretuguns mūris uz šo zemes vienību robežas ar vienotu arhitektūru spoguļattēlā.
86. **Dzīvoklis kā palīgizmantošana** - atsevišķs dzīvoklis teritorijā, kur saskaņā ar funkcionālo zonējumu, mājoklis nav galvenais teritorijas izmantošanas veids, bet tas nepieciešams galvenā izmantošanas veida nodrošināšanai. Dzīvoklis palīgizmantošanai var būt izvietots gan atsevišķā ēkā, gan iebūvēts kādā citā ēkā vai brīvstāvoša ēkā.
87. **Dzīves telpa** ietver gan indivīdam piederošo īpašumu vai viņa apdzīvoto mājokli, gan privāto un publisko telpu kopumu ap to, gan dabu un kultūrvidi. Kvalitatīvas dzīves telpas būtiski faktori ir transporta tīkls, inženiertehniskais nodrošinājums, pakalpojumu pieejamība, veselīga vide un augstvērtīga arhitektūra.
88. **Dzīves kvalitāte** - dzīves līmenis, kurā tiek nodrošinātas cilvēka pamatvajadzības atbilstoši indivīda subjektīvām un objektīvām vajadzībām. Pamatvajadzības tiek noteiktas cilvēktiesību kritērijos, t. sk. tiesības brīvi pārvietoties, tiesības uz darbu, uz izglītību uz atalgojumu, uz veselības aizsardzību uz drošību.

89. **Dzīvnieku vienība** - pieņemts apzīmējums, nosacīts dzīvnieks, kas gadā saražo **100 kg** slāpekļa kūtsmēslos to glabāšanas laikā¹. Viena dzīvnieku vienība nosacīti atbilst **1,2** govīm, **10** cūkām, **14** aitām, **100** vistām utt.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

90. **Ēka** - atsevišķs arhitektonisks, konstruktīvs vai tehnisks virszemes, arī daļēji pazemes darinājums.
91. **Ēkas augstums** - ir attālums no ietves virsmas vai zemes virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas pusē līdz tai augstākajai ēkas daļai (dzegas vai parapeta virsmalai, jumta malai, mansarda jumtam, kā arī jumta čukuram, ja jumts stāvāks par **45°**), kas aiztur gaismas plūsmu leņķī. Pagalma ēkas augstumu mēra ēkas vidū no pagalma virsmas projektētā vidējā līmeņa.
92. **Ēku un citu būvju laukums** - būvju aizņemtā platība, ko mēra pa celtnu ārējo kontūru (ieskaitot caurbrauktuvju un pārkaru laukumus), pieskaitot ēkas izvirzīto daļu, kas atrodas zem jumta (verandas, lieveņi, portīki, galerijas, nojumes, lapenes un līdzīgus objektus), platības mērot pa nesošo elementu ārējo kontūru.
93. **Ezers** - dabiska ūdenstilpe sauszemes padziļinājumā (ezerdobē) ar palēninātu ūdens apmaiņu.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

94. **Ferma** - atsevišķa specializēta, rūpnieciska rakstura lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecība. Fermas teritorijā ietver arī lopu pastaigu laukumus, bet neietver ganības. Uz fermām tiek attiecinātas prasības dzīvnieku novietnēm.
95. **Funkcionālā zona** - teritorijas iedalījums atšķirīgās funkcionālajās zonās ar noteiktu atļauto izmantošanu.
96. **Funkcionālais zonējums** - teritorija, kurai definēts izmantošanas mērķis un noteikti atļautās (un, ja nepieciešams, aizliegtās) izmantošanas veidi.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

97. **Galvenā būve** - būve, kas paredzēta attiecīgajā zemes vienībā atļautajā izmantošanai, atbilstoši teritorijas plānojuma, lokālpilānojuma vai detālpilānojuma funkcionālajam zonējumam.
98. **Galvenā dzega** - ēkas fasādes sienas vainagojošā josla, kas atdala sienu no jumta un pasargā sienu no nokrišņiem. Ja ēkas arhitektūrā šāda elementa nav, par galveno dzegu uzskata jumta malu, parapeta augšējo malu vai savietotā jumta malu.
99. **Garāža** - ēka vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta pastāvīgai automašīnas vai automašīnu novietošanai. Tā var būt gan privāta, gan kopīpašums. Šajos "Apbūves noteikumos" garāža privātās garāžas nozīmē uz atsevišķa zemes vienības ar savrupmāju vai lauku viensētu apbūvi netiek lietota, jo tā ir ietverta dzīvojamā vai saimniecības ēkā.
100. **Gājēju iela** - ielas posms vai iela ar ierobežotu vai slēgtu transporta kustību, kas paredzēta un īpaši labiekārtota gājēju satiksmei ar tās prioritāti gājēju ielas krustojumos ar citām ielām.
101. **Graudkopība** - augkopības (lauksaimniecības) pamatnozare – pārtikai, sēklai, lopbarībai un rūpnieciskām izejvielām nepieciešamo graudu ražošana;
102. **Grāvis** - mākslīgs, garš padziļinājums zemes virsmā virsūdens uztveršanai un novadīšanai, iekļaujoties vienotā noteces sistēmā.
103. **Grodu aka** - ar grodiem nostiprināta ūdens ņemšanas ietaise pazemes ūdeņu uztveršanai.
104. **Ģeoloģiskā izpēte** visu veidu ģeoloģiskie darbi, to skaitā ģeoloģiskie pētījumi, kuru mērķis ir noskaidrot zemes dzīļu uzbūvi, sastāvu, īpašības, stāvokli, kā arī derīgo izrakteņu un zemes dzīļu derīgo īpašību izplatības un izvietojuma likumsakarības.
105. **Ģeoloģiskā informācija** - dati par zemes dzīļu uzbūvi, īpašībām un resursiem.
106. **Ģeoloģiskā izpēte** - *ģeoloģisko pētījumu komplekss: kartēšana, derīgo izrakteņu atradņu meklēšana un novērtēšana, inženierģeoloģiskie, hidroģeoloģiskie, tematiskie un citi darbi.*
107. **Ģimenes dārziņš** - teritorija, kur uz nomas līgumā noteiktu termiņu atļauta sakņu dārza ierīkošana ģimenes vajadzībām ar pagaidu būvi - inventāra noliktava ne lielāku kā **15m²** (pēc tipveida projekta) un siltumnīca ne lielāka kā **25m²**.
108. **Ģimenes māja** - apbūves veids, kas ietver sevī dzīvojamu māju (pārsvārā vienai ģimenei) ar vai bez saimniecības ēkām un būvēm. Māju būvē par personīgiem līdzekļiem. Māja var būt ar vai bez saimniecības ēkām. Māju veido tās izmantošanu nodrošinošās inženierbūves īpašuma robežās un posmi līdz pieslēgumam pašvaldības vai kopīgo komunikāciju tīkliem. Ģimenes mājai sinonīms savrupmāja.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

109. Hidrotehniska būve - būve virszemes ūdensobjekta krastmalu nostiprināšanai, caurteces regulēšanai, ūdens plūsmas aizturēšanai, ūdens līmeņa celšanai laivu piestātnēm un līdzīgām izmantošanām, izņemot meliorācijas būves.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

- 110. Iebrauktuve (nobrauktuve)** - attiecīgi aprīkots ceļa (ielas) elements, kas paredzēts transporta piekļūšanai no ceļa (ielas) braucamās daļas līdz ceļam (ielai) piegulošajai teritorijai.
- 111. Iedibinātā būvlaide** - noteiktā teritorijā likumīgi esoša apbūve ar savdabīgu apbūves raksturu, noteiktu apbūves apjomu, izmēru un proporciju sistēmu, formu, arhitektūru un pielietotajiem materiāliem.
- 112. Iela** – atklāta publiska ārtelpa transporta un gājēju satiksmei paredzēta teritorija, kas plānā fiksēta ar sarkanajām līnijām un ģeodēziski nostiprināta novada vai apdzīvotas vietas teritorijas plānojumā un, izņemot gājēju ielas, tā ir aprīkota ar ietvi, kura nodalīta no transporta kustībai paredzētās daļas lelas kalpo. ciemu un to apkārtnes apkalpošanai un vietējās satiksmes pievadīšanai valsts un pašvaldības ceļiem. Iela veido vienotu nekustamo īpašumu. Ielas robežās var būt arī apstādījumi.
- 113. Ietekmes uz vidi novērtējums** - (*turpmāk arī — ietekmes novērtējums*) — procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos. [IVNL]
- 114. Ietekme uz vidi** - *paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojumu un visu minēto jomu mijiedarbību.* [IVNL]
- 115. Iedibināts stāvu skaits** - stāvu skaits, kāds ir vismaz **50%** no kvartālā likumīgi esošām ēkām.
- 116. Ietve** - ceļa (ielas) daļa, kas paredzēta gājējiem.
- 117. Insolācija** (izsauļojums) ir rādītājs, kas norāda iekštelņu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu, to nosaka attiecīgi būvnormatīvi.
- 118. Inženiertehniskā teritorijas sagatavošana** – inženiertehnisko pasākumu komplekss, ko veic, lai būvniecībai nodomātajā teritorijā būtu iespējams veikt būvniecību.
- 119. Individuālais darbs** - individuālā darba veidi saskaņā ar LR Ministru padomes 1993. gada 29. aprīļa lēmumu nr.220 apstiprināto sarakstu, kā arī darbību dzīves vietā radošajās profesijās.
- 120. Individuālā dzīvojamā māja** - *ir ģimenes māja, kur starp tās īpašniekiem nepastāv nomas vai īres attiecības.* [MKN Nr.496]
- 121. Inženierkomunikācijas** – *ierīce, aprīkojums vai ierīču un aprīkojumu kopums, kas paredzēts būves un ēku apgādei ar izejvielām, sakariem, energoresursiem, un citiem resursiem.* [BL] un notekūdeņu novadīšanai, piemēram, gāzes apgādes, siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, drenāžas, pneimatisko atkritumu cauruļvadu, elektronisko sakaru tīklu, elektroapgādes līnijas un iekārtas.
- 122. Inženiertehnisko komunikāciju attīstības shēma** – teritorijas plānojums vai detālplānojums, kas nosaka transporta un inženiertehnisko komunikāciju tīkla un objektu attīstību.
- 123. Inženierkomunikāciju objekts** - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta valsts vai novada inženiertehniskās apgādes (infrastruktūras) objektu, arī elektroapakstacijas, katlumājas, gāzes sadales stacijas, automatiskās telefonu stacijas, kanalizācijas un lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens atdzelzošanas stacijas objektu izvietojumam.
- 124. Izbūve** - teritorijas izmantošana, kas ietver jebkādu atļauto izmantošanas veidu, tajā skaitā apbūvi, kā arī teritorijas attīstības pasākumus – labiekārtošanu, ainavu veidošanu u.tml.
- 125. Izglītības iestāde** – iestāde profesionālās ievirzes, interešu, pamata un vidējās izglītībai, speciālajai izglītībai, iestāde bērnu un jaunatnes brīvā laika nodarbībām, bet neietver reliģiskas izglītības iestādi.
- 126. Izkārtne** ir juridisko vai fizisko personu izvietotā vizuālā informācija, kas informē par šo personu veikto uzņēmējdarbību, par iestādes vai uzņēmuma nosaukumu, darbības veidu, darba laiku, pārdodamās produkcijas sortimentu un citiem uzņēmējdarbības veikšanai nepieciešamiem informatīviem datiem, ja minētā informācija izvietota tieši pie attiecīgās juridiskās vai fiziskās personas uzņēmējdarbības veikšanas vietas.
- 127. Izkārtnes izvietotājs** ir fiziska vai juridiska persona, kurai pieder attiecīgā izkārtne vai kura vēlas izvietot izkārtni un ir atbildīga par konkrētās izkārtnes praktisko izvietojumu.

128. **Izmantošana** - plānota vai īstenota zemes ierīcība, lietošana un apbūve. Izmantošana, kas atbilst teritorijas plānojumam, ir atļautā izmantošana.
129. **Īslaicīgas lietošanas būve** – pēc kapitalitātes iedalījuma V-VI grupas būve, kuras ekspluatācijas laiks nav ilgāks par pieciem gadiem un kas jānojauc līdz minētā termiņa beigām.

A Ā B C D E Ē F G G H I Ī J K K L M N O P R S Š T U Ū V Z Ž

130. **Jaunbūve** - būve, ko būvē būvlaukumā, kā arī jauni inženiertehniskās apgādes tīkli un citas būves.
131. **Jaunveidojamā zemes vienība** - zemes īpašuma daļa, ko paredzēts atdalīt vai apvienot ar citu zemes vienību vai tās daļu un pēc robežu uzmērīšanas dabā reģistrēt kadastrā kā atsevišķu zemes vienību. Skat. arī zemes vienību sadalīšanas (apvienošanas) veidi.
132. **Jumta izbūve** - telpas zem jumta, virs ēkas augšējā stāva pārseguma.
133. **Jumta kore** - jumta slīpņu augstākais punkts vai saduras līnija.

A Ā B C D E Ē F G G H I Ī J K K L M N O P R S Š T U Ū V Z Ž

134. **Kabeļu līnijas ass** — nosacīta līnija, kas iet caur katra kabeļa diametra viduspunktu. Kabeļa līnijas ass nosaka šā kabeļa aizsargjoslas novietojumu.
135. **Kapitālais remonts** - būves nolietoto nesošo konstrukciju, elementu un inženierietaišu ierīkošana no jauna, ar pieslēguma tīkliem no maģistrāliem tīkliem līdz ievadam būvē, nemainot ēkas funkciju.
136. **Kapsēta** - zeme, kas plānota, izmantota vai nodomāta mirušo apbedīšanai un ar to saistītiem pasākumiem un var ietvert arī ēkas un citas būves šo funkciju realizēšanai.
137. **Karjers** - derīgo izrakteņu (kūdras, grants, smilts, u. c. ieguves vieta ar atklāto paņēmienu.
138. **Klēts** - saimniecības ēka lauksaimniecības produktu, augļu, apģērba, saimniecības inventāra, sadzīves priekšmetu glabāšanai.
139. **Kempings** - tūristu naktsmītnes un uzturēšanās veids - mājiņu, telšu, traileru un automašīnu izvietojuma vieta ar to apkalpojošām būvēm saskaņā ar spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.
140. **Kokaudzētava**- zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta augļu koku, ogu krūmu, dekoratīvo augu, meža koku stādu materiālu stādīšanai un audzēšanai.
141. **Koka vainaga veidošana** - vainaga kopšanas darbu komplekss, kas ietver zaru retināšanu, zaru nozāģēšanu, apzāģēšanu vai veidotu vainagu vai regulāru cirpšanu.
142. **Kore**- jumtu plakņu sadures vietas šķautnes, ko veido līnijas. Kores līnija var būt viena vienā augstumā vai slīpa, vai līnijas var būt vairākas, plakņu sadure var būt punkts – smaile. Ēkas augstumu mēra līdz kores augstākam punktam.
143. **Koka sakņu sistēmas rajons** - koka vainaga diametra horizontālā projekcija uz zemes virsmas.
144. **Konservācija** - pasākumu komplekss, kas aizsargā objektu no tālākas bojāšanās. Nodrošina tā konstrukciju un dekoratīvo elementu nostiprināšanu un aizsardzību. Īpaši pielietojams arhitektūras pieminekļos.
145. **Kosmētiskais remonts** - apdares remonts vai apdares maiņa.
146. **Krautuve** - laukums, vieta dažādu materiālu (būvmateriālu, kokmateriālu u.c. nokraušanai un īslaicīgai uzglabāšanai).
147. **Krote** - nogāžu, ūdensteču un ūdenstilpju krastu krauju augšmala.
148. **Krūmi** - kokaugi, kuru zarošanās notiek pie zemes vai zemē. Krūmiem nav izteikta centrālā stumbra.
149. **Kultūras iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver kultūras centru, koncertzāli, muzeju, izstāžu zāli, bibliotēku, mediju centru vai līdzīgu iestādi.
150. **Kultūras pieminekļi** - *kultūrvēsturiskā mantojuma daļa- kultūrvēsturiskas ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas) kā arī atsevišķi kapi, ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība un kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas Valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm.*
[KPAL]
151. **Kūts** - (šajos būvnoteikumos/ tradicionālajā nozīmē – lauku viensētā, zemnieksētā – saimniecības ēka neliela skaita mājiņu un putnu izmitināšanai, vienas ģimenes jeb saimes vajadzībām.
152. **Kūtsmēslu glabātuve** - zeme vai būve, kas tiek izmantota kūtsmēslu savākšanai, uzkrāšanai, kompostēšanai, biotermiskai un bioloģiskai apstrādei.
153. **Kvartāls** - teritorija, kur ir iedibināta vai izprojektēta ēka vai ēku grupa ar kopēju pagalmu vai telpiski savstarpēji savienotiem ēku pagalmiem, kas visā perimetrā ir norobežota ar ielām vai ielu sarkanajām līnijām, ja nav izveidojusies ielu struktūra, ar piebraucamajiem ceļiem, grāvjiem vai, īpašos gadījumos, ar kadastra robežām vai mežu.

154. **Ķīmiskās vielas** - dabiskas izcelsmes vai mākslīgi radīti ķīmiskie elementi un to savienojumi, arī jebkuras piedevas, kas nepieciešamas to stabilitātes nodrošināšanai, un jebkuri piemaisījumi, kas radušies to ražošanas vai uzglabāšanas procesā.
155. **Ķīmiskie produkti** - ķīmisko vielu maisījumi vai šķīdumi, kas sastāv no divām vai vairākām vielām.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

156. **Labiekārtotas apstādījumu teritorijas** - apzaļumotas un labiekārtotas teritorijas, kas ir paredzētas atpūtai, dzīves vides kvalitātes, estētiskās vērtības paaugstināšanai vai sabiedriskai funkcijai, piemēram, parki, dārzi, mežaparki, skvēri, bulvāri, aleju, ielu un ceļu apstādījumi.
157. **Lauce** - ar mežu neaizņemts meža zemes nogabals.
158. **Laukums kā apbūves un izmantošanas teritorija** - atklāta, atklāta izbūves teritorija publiskajā ārtelpā, ko izmanto sabiedriskiem (pulcēšanās) nolūkiem un ko plānā norobežo sarkanās līnijas, apbūve vai apstādījumi, bet laukuma telpisko robežu veido apbūve vai apstādījumi ārpus laukuma robežām.
159. **Lauksaimniecības zemju transformācija** procesuāla darbība, lai mainītu lauksaimniecībā izmantojamo zemi par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi. Transformēšanas atļauju izsniedz Lauku atbalsts dienests normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
160. **Lauku sēta** - savrupa, kompakta apbūve lauku teritorijā, ko veido dzīvojamā māja (mājas) un saimniecības ēkas ar pagalmu (pagalmiem), dīķiem, ceļiem, koku stādījumiem, sakņu un košumdārziem.
161. **Lauksaimnieciska lietošana** - zemes apstrāde, lai ražotu pārtikas produktus, bet neietver lopkopības fermu.
162. **Leceķts** - iedzījināta dobe ar koka vai betona apmali ne augstāku par **0,5m** no apkārtējās zemes virsmas un noņemamiem caurspīdīga materiāla pārsegumiem.
163. **Lietderīgā platība** – ēkas vai būves visu izmantojamo telpu kopējā neto platība.
164. **Lielceļš** - zeme un būve teritorijā, kas plānota vai izmantota starppilsētu un tranzīta galveno autotransporta kustības plūsmas nodrošināšanai. Lielceļš ietver teritoriju tā sarkanajās līnijās un krustojumus ar vietējiem novada ceļiem, vietēja rakstura ielām un piebrauktuvmēm.
165. **Licence** - dokuments, kas apliecina juridiskas personas profesionālo kompetenci un atļauj tai veikt uzņēmējdarbību noteiktās būvniecības procesa jomās.
166. **Lokālplānojums** - teritorijas plānojuma daļas detalizācija - nav šobrīd paredzēts likumdošanas ietvaros.
167. **Lopkopība** - lauksaimnieciskās ražošanas nozare, apgādā iedzīvotājus ar pārtikas produktiem (pienu, gaļu), vieglo rūpniecību ar izejvielām (vilnu, ādām), vilcējspēku (zirgiem) un lopkopības ražošanas atkritumiem (kūtsmēsli, virca) zemes auglības palielināšanai: cūkkopība, aitkopība, kazu, liellopu un zirgu audzēšana.
168. **Lopkopības ferma** - šo saistošo noteikumu nozīmē zeme, ēkas un būves, kas plānotas vai izmantotas mājlopu, mājputnu turēšanai (govju, aitu, cūku, kazu, zirgu u.c.) lopkopības produkcijas ražošanai, ietver arī ganību teritorijas.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

169. **Māja** - dzīvojamā ēka, kurā visu dzīvokļu kopējā platība (ēkas dzīvojamā daļa) ir vismaz **50%** no ēkas virszemes stāvu kopējās lietderīgās platības.
170. **Maģistrālā iela** - iela, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp ciema daļām un transporta izvadīšanu uz valsts autoceļiem. Maģistrālām ielām raksturīga augsta satiksmes intensitāte. Maģistrālā iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās un krustojumus ar galvenajām un vietējām ielām.
171. **Maģistrālās inženierkomunikācijas** - galvenie inženierkomunikāciju tīkli un būves, kas nodrošina kādas pilsētas vai ciema teritorijas inženiertehnisko apgādi. No maģistrālajām inženierkomunikācijām atzarojas sadalošās inženierkomunikācijas, ka apkalpo mazākas teritorijas un konkrētus patērētājus.
172. **Mazās arhitektūras formas** – labiekārtojuma elementi ainavas papildināšanai, vizuālai informācijai, atpūtas un vides kārtības funkcijas nodrošināšanai atklātā telpā (galdi, soli, atkritumu urnas, nojumes, pergolas, stendi, apgaismes ķermeņi pārvietojami augu trauki, lapenes, kāpnes, atbalsta sienas līdz **0,5m** augstumam, strūklakas, pieminekļi un dekoratīvas formas, laipas un nožogojumi līdz **0,3m** augstumam, rotaļu rīki).
173. **Mazēka** - vienkārša ēka, kuras apbūves laukums nav lielāks par **25 m²**.
174. **Mazstāvu daudzdzīvokļu māja**- daudzdzīvokļu nams ar ne vairāk par trim stāviem (neskaitot pagrabu) dzīvojamā māja vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta vismaz **3** dzīvokļiem ar kopīgu ieeju no zemes līmeņa, un, kur iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekštelpas, kāpnes, palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, un pagalmus.
175. **Meliorācijas sistēma**- *specializētu būvju un ierīču kopums zemes ūdens režīma regulēšanai - nosusināšanai un apūdeņošanai:*

1. **valsts meliorācijas sistēma** - valstij piederoša meliorācijas sistēma, kuras ekspluatāciju un uzturēšanu īsteno valsts;
 2. **pašvaldības meliorācijas sistēma** - pašvaldībai piederoša meliorācijas sistēma, kuras ekspluatāciju un uzturēšanu īsteno pašvaldība;
 3. **koplietošanas meliorācijas sistēma** - meliorācijas sistēma, kura regulē ūdens režīmu divos vai vairākos zemes īpašumos vai tiesiskajos valdījumos esošajās zemēs;
 4. **viena īpašuma meliorācijas sistēma** - meliorācijas sistēma, kura regulē ūdens režīmu vienā zemes īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošajā zemē. [ML]
176. **Meliorācijas sistēmu ekspluatācija** - meliorācijas sistēmu izmantošana projektētajiem mērķiem; [MKN Nr.1018]
177. **Meliorācijas sistēmu uzturēšana** - meliorācijas sistēmu uzraudzības un kopšanas darbu komplekss, kas nodrošina to normālu darbību un saglabāšanu. [MKN Nr.1018]
178. **Meliorācijas būves un ierīces** - koplietošanas (valsts un/vai pašvaldības) un/vai viena īpašnieka grāvji (meliorācijas sistēmas) un hidrotehniskās būves, kas nepieciešamas ūdens režīma regulēšanai augsnē, to nosusinot vai apūdeņojot, kā arī augsnes erozijas novēršanai.
179. **Mežs** -
1. mežs ir ekosistēma visās tā attīstības stadijās, un tajā dominē koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz septiņus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainagu projekcija ir vismaz 20 procenti no mežaudzes aizņemtās platības (ne mazāka kā 0,1 ha) ;
 2. meža zeme ir zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, purvi un lauces.
180. **Par mežu neuzskata:**
1. atsevišķi no meža esošu platību, kas atbilst Meža likuma 3. panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem un ir mazāka par 0,1 hektāru;
 2. mākslīgas vai dabiskas izcelsmes koku rindas, kuru platums ir mazāks par 20 metriem;
 3. augļu dārzus, parkus, kapsētas un kokaudzētavas. ["Meža likums"]
181. **Meža atjaunošana** - meža sēšana un stādīšana, kā arī dabiskās atjaunošanās veicināšana meža zemē. ["Meža likums"]
182. **Meža ieaudzēšana** - meža sēšana un stādīšana, kā arī dabiskās atjaunošanās veicināšana ar mežu neapklātās zemēs. ["Meža likums"]
183. **Meža apsaimniekošanas plāns**- dokuments, kurā noteikti konkrētā meža īpašuma vai tiesiskā valdījuma apsaimniekošanas mērķi un paredzētas meža apsaimniekošanas darbības. [Meža likums]
184. **Mežaparks** - labiekārtota, sabiedriski nozīmīga un publiski izmantojama (atpūtas, sporta, tūrisma un tml. mērķiem) ar kokaudzi (mežu) apaugusi teritorija, kam ir īpaši izveidota infrastruktūra un kam nepieciešama regulāra kopšana un atjaunošana, saglabājot vai uzlabojot teritorijas estētisko, ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību.
185. **Meža zeme** ir zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, purvi un lauces. **Par meža zemi neuzskata:**
1. valsts, pašvaldību, uzņēmumu un māju esošā ceļa un dzelzceļa zemes nodalījuma joslu normatīvajos aktos noteiktajā platumā, ja ceļš vai dzelzceļš šķērso meža teritoriju.
 2. esošas elektrisko tīklu un elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līniju trases normatīvajos aktos noteiktajā platumā, ja trase šķērso meža teritoriju. ["Meža likums"]
186. **Meža zemes transformācija** - procesuāla darbība, lai mainītu zemes sākotnējo lietošanas veidu un atlīdzinātu par dabiskās meža vides iznīcināšanu. Aļauju meža zemes transformācijai izsniedz Valsts meža dienests normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLLM **N**OPRSŠTUŪVZŽ

187. **Namīpašums** – uz zemes gabala uzceltas ēkas un būves.
188. **Neatbilstoša izmantojuma statuss** zemesgabala izmantošana, kas likumīgi iesākta pirms teritorijas plānojumā noteikts cits izmantojums.
189. **Nebūtisks piesārņojums**, kad piesārņojuma līmenis nepārsniedz gaisa, ūdens, un augsnes spēju to absorbēt un pārstrādāt.
190. **Nekustamo īpašumu īpašnieks(i)** - zemes gabalu un ēku un būvju īpašnieks(i).
191. **Nekustamo īpašumu lietotājs(i)** - zemes gabalu un ēku un būvju lietotājs(i)- ģimnieki, nomnieki, kuriem ir juridiski noformēts līgums par lietošanas tiesībām- arī būvtiesībām.
192. **Noliktava** nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un preču uzkrāšanu, glabāšanu un saglabāšanu (saldēšanu).

193. **Nokaltis koks** — koks, kurš pilnībā zaudējis augt spēju.

A Ā B C D E Ē F G G H I Ī J K K L M N O P R R S Š T U Ū V Z Ž

194. **Paaugstināta riska objekts** -, ko raksturo paaugstināta iespējamība radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai vai īpašumam. [AL]
195. **Pagaidu būve** – būvdarbu veikšanai nepieciešama būve, kas jānojauc pirms būvobjekta nodošanas ekspluatācijā. [VBN] zeme un būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta pagaidu statusam- izmantošanai uz noteiktu laiku, bet ne ilgāku kā normatīvais būvniecības laiks, nojaukšana netiek kompensēta, būvkonstrukcijas atbilst pagaidu ēkas statusam.
196. **Pagalms** - ēku, būvju vai stādījumu ierobežots laukums. Apbūves teritorijās pilsētā un citās apdzīvotās vietās šis jēdziens izmantots arī zemes vienības daļu apzīmēšanai, piemēram, priekšpagalms (priekšdārzs), iekšējais vai ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms.
197. **Pagrabs** - brīvēstāvoša būve vai zem ēkas vai citas būves 1. stāva izvietota telpa vai telpu kopums pagrabstāvā.
198. **Pagrabstāvs** - zem ēkas vai citas būves 1. stāva izveidota telpa vai telpu kopums, kuras attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedzījinātas vairāk par pusi telpas augstuma.
199. **Pakalpojumu objekts** – zeme, ēka un cita būve vai tās daļa, kas izmantota vai plānota pakalpojumu pirkšanai vai pārdošanai patērētājam vai banku, viesnīcu, restorānu, kafējnīcu, veikalu kā palīgizmantošanu, kā arī sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanai, bet nenozīmē minēto kā palīgizmantošanu un neietver nekādu ražošanu, vairumtirdzniecību un lielveikalu.
200. **Paliene**- upei vai ezeram piegulošā platība, kas periodiski vai patstāvīgi plūdu laikā pārplūst.
201. **Palīgēka** — ēka (pirts, klēts, garāža, nojume, siltumnīca, ēka dārza inventāra, materiālu un sadzīves priekšmetu glabāšanai u.tml.), kura netiek klasificēta kā dzīvojamā ēka, kurā nav dzīvojamās telpas (pastāvīgai vai sezonas rakstura dzīvošanai) un kura ir funkcionāli piederīga dzīvojamai ēkai. [AL]
202. **Palīgizmantošana** - atļautā izmantošana, kas papildina vai veicina pamatizmantošanu un izvietota tajā pašā zemesgabalā kur galvenā izmantošana un var tikt noteikta tās apjoma % no pamatizmantošanas rādītājiem.
203. **Pansija** nozīmē izmantošanu, kas ietver zemi, ēku un cita būvi vai tās daļu, kur īpašnieks dzīvo un apgādā citas personas ar dzīvojamo platību un/vai maltīti par īres maksu, bet neietver viesnīcu, slimnīcu vai sanatoriju.
204. **Papildizmantošana** - atļautā izmantošana, kas nodrošina primārās izmantošanas funkcionalitāti un apkalpi, kas noteikta atsevišķu teritoriju nosacījumos un nosaka izstrādājot detālplānojumu, (parasti dzīvojamā apbūvē – bērnu dārzs, skola, veikals un pakalpojuma objekts vietējai nozīmei) Parasti izvieto atsevišķos zemes gabalos, veido kā piebūvi vai izmanto kā daļu no ēkas, ievērojot minimālā zemes vienības nosacījumus izmantošanas teritorijai, kurā papildizmantošana atrodas.
205. **Parkmežs** – cilvēku maz izmainīta meža teritorija, kas pilda vides saglabāšanas un uzlabošanas funkcijas un kuru izmanto atpūtai. Parkmežiem ir nepieciešams zināms labiekārtojuma līmenis, bet meža atjaunošanās jāstimulē.
206. **Parks** ir sabiedriskas nozīmes dabas objekts, kas var atbilst Meža likuma 3.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem, kam ir īpaši izveidota infrastruktūra un kam nepieciešama regulāra kopšana un atjaunošana, saglabājot vai uzlabojot teritorijas estētisko, ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību. Parka izveidošanas kārtību un apsaimniekošanas pamatprincipus nosaka Ministru kabinets. Pašvaldība izdod saistošos noteikumus par konkrētā parka apsaimniekošanu un aizsardzību.
[“Meža likums”]
207. **Pārbūve** –
1. esošo ēku paplašināšana uz piebūvju vai virsbūvju un bēniņu izbūves rēķina, jaunas būves celšana uz nojauktas būves pamatiem, celtniecības darbi, kas izsauc pamatu konfigurācijas maiņu;
 2. nolietoto ēkas pamat konstrukciju - pamatu, nesošo sienu, pārsegumu, kāpņu, jumta konstrukciju nomaiņa;
 3. ēkas funkcijas maiņa vai nozīmīga tās uzlabošana, paredzot telpu pārplānošanu vai fasādes izmaiņas ierīkojot jaunas, paplašinot vai samazinot esošās ailas, ierīkojot lodžijas, balkonus u. tml.
208. **Pašvaldības ceļš** – ceļš, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp pašvaldības teritorijas daļām, arī starp blīvi apdzīvotām vietām, kā arī nodrošina izeju uz valsts autoceļiem. Pašvaldības ceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā, bet neietver krustojumus ar valsts autoceļiem.
209. **Parcele** - DP vai zemes ierīcības projektā noteikta zemes vienības daļa, kas nav ierakstīta zemesgrāmatā.
210. **Paredzētā darbība** - aprīkojuma, iekārtas un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, projekta īstenošana, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, cilvēka darbības.
211. **Parks** - dabiskas un/vai cilvēku veidotas teritorijas, kuras veido dabas elementu, ēku un citu būvju un mazo arhitektūras formu daudzveidība, kurām ir liela estētiska, sanitāri higiēniska un rekreācijas nozīme un kuru uzturēšanai nepieciešams augsts labiekārtojuma līmenis, mākslīga audžu kopšana un atjaunošana.

212. **Pasūtītājs** nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs vai to pilnvarota persona [kam ir juridiski noformēts līgums par lietošanas tiesībām un būvtiesībām], kuras uzdevumā tiek veikta būvniecība.
213. **Pārvaldes iestāde.** zeme, ēka un cita būve, kas izmantota vai plānota nekomerciāliem nolūkiem un ietver valsts vai pašvaldības pārvaldes, militāro un sabiedrisko organizāciju, biedrību, policijas, ugunsdzēsības un pasta iestādes.
214. **Plānošanas un arhitektūras uzdevums** – Būvvaldes izsniegts dokuments, kas ir pamats būvprojekta izstrādāšanai un kurā noteiktas prasības zemes vienības plānojumam un apbūvei.
215. **Piebraucamais ceļš** - jebkādas apbūves un izmantošanas teritorijas daļa piekļūšanai pie atsevišķa reāli dabā esoša nekustamā īpašuma zemes vienības vai atsevišķiem objektiem, arī servitūts vai apgrūtinājums citiem nekustamiem īpašumiem, kas reģistrēts Zemesgrāmatā.
216. **Piesārņojums** – tāda tieša vai netieša emisijas ietekme uz vidi, kas var apdraudēt cilvēku veselību, nodarīt kaitējumu īpašumam, rada vai var radīt kaitējumu videi, tai skaitā ekosistēmām, traucēt dabas resursu izmantošanu vai citādi traucēt likumīgu vides izmantošanu.
217. **Pilns stāvu skaits** - ēkas un citas būves virszemes stāvu skaits, kuram pieskaita:
1. 1.stāvu, ja tā griesti atrodas vairāk par **1,25 m** virs zemes līmeņa pie ēkas galvenās ielas fasādes;
2. jumta izbūvi, ja tās platība ar augstumu **2,50m** vai lielāku aizņem ir vairāk par **66%** no ēkas pirmā stāva platības.
218. **Pirmsskolas bērnu iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver mazu bērnu novietni, bērnu dārzu vai citu specializētu iestādi bērniem, bet neietver privātu mājas bērnudārzu un draudzes bērnudārzu.
219. **Priekšpagalms (priekšdārzs)**- zemes vienības daļa visā tā platumā no zemes vienības frontes (sarkanās līnijas) līdz jebkurai galvenās ēkas galvenās fasādes sienai.
220. **Privātie apstādījumi** — apstādījumu teritorija uz privātā īpašumā esošas zemes.
221. **Privāts mājas bērnudārzs** īslaicīgas aprūpes un uzraudzības nodrošināšana par atalgojumu vai atlīdzību (ar pašvaldības atļauju) dzīvoklī vai savrupmājā uz laika periodu ne ilgāk par **24 stundām** un ne vairāk par pieciem bērniem), neskaitot aprūpētāja bērnus līdz **10 gadu** vecumam.
222. **Problēmu objekts** negatīvs akcents ainavas telpā, kas būtiski pazemina tās kvalitāti un estētisko vērtību – pamesta būve, tās paliekas, tehnikas novietne jeb cits ainavu degradējošs objekts.
223. **Projekts (būvprojekts)** – būvniecības ieceres īstenošanai nepieciešamo dokumentu, rasējumu un teksta materiālu kopums.
224. **Projektētājs** – sertificēta fiziskā vai licencēta juridiskā persona, kas pamatojoties uz pasūtītāja būves pamatideju, kā arī saskaņā ar noslēgto līgumu, izstrādā būvprojektu vai tā daļu.
225. **Publiska apspriešana** - sabiedrības iespēju nodrošināšana aizstāvēt savas tiesības un izteikt atsauksmes, bet pašvaldībai no tām izdarīt secinājumus un reglamentē likumdošana.
226. **Publiskā infrastruktūra** - sabiedrībai pieejami ceļi, ielas, publiski parki, apstādījumi, laukumi, arī teritorijas apgādei un apsaimniekošanai nepieciešamā inženiertehniskā infrastruktūra un teritorijas sociālās infrastruktūras objektiem (skolām, pirmsskolas izglītības iestādēm, veselības aprūpes iestādēm) paredzētās teritorijas.
227. **Publiska vieta** - ceļi, ielas, gājēju zonas, laukumi, dzelzceļa staciju, autoostu zāles, gaiteni, satiksmes ejas, parki un citas speciāli iekārtotas brīvdabas atpūtas vietas, kā arī neapbūvēta vai citādi neiekārtota valsts vai pašvaldības zeme un ēkas.
228. **Publiska ārtelpa** - ielas, bulvāri, laukumi, parki, dārzi, skvēri, krastmalas, kvartālu telpa, pagalmi, kas bez ierobežojuma pieejami sabiedrībai neatkarīgi no tā, kā īpašumā tie atrodas.
229. **Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrā:**
1. sliežu ceļu posms starp divām mezgla stacijām (starp stacijām, kurām vismaz no trim virzieniem piekļaujas publiskās lietošanas sliežu ceļi);
2. sliežu ceļu posms starp mezgla staciju un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras galastaciju;
3. sliežu ceļu posms starp mezgla staciju un valsts robežu;
4. savienojošie ceļi;
5. stacijas ceļi;
6. pievedceļi.
230. **Privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrā** — vienam īpašniekam piederošs sliežu ceļš (sliežu ceļi), kas piekļaujas publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras stacijai vai citam īpašniekam piederošas privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras sliežu ceļam.
231. **Purvs** - ekosistēmas uz kūdras augsnēm, kurās koku augstums konkrētajā vietā nevar sasniegt vairāk par septiņiem metriem. [AL]
232. **Putnkopība** – dzīvniekkopības nozare mājputnu/vīst, pīļu, zosu, tītaru, fazānu, paipalu/audzēšanai, lai apgādātu iedzīvotājus ar pārtikas produktiem (olas, gaļa), kā arī vieglo rūpniecību ar izejvielām (dūnas, spalvas).

AĀBCDEĒFGGHIĪJKĶLMNOPRSŠTUŪVZŽ

233. **Reklāma** publiskās vietās izvietota vizuālā informācija, kura mērķis ir radīt patērētājos un pircējos interesi par pārdodamo produkciju, pakalpojumiem, idejām, kā arī par objektiem, kuros noris tirdzniecība, pakalpojumu sniegšana, vai par citiem pasākumiem saimnieciskās darbības uzlabošanai, ienākumu gūšanai vai popularitātes palielināšanai.
234. **Reliģiska iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver jebkādas reliģiskas kopienas darbību: kulta ēku, kulta vietu, reliģiskas izglītības iestādi vai draudzes bērnu dārzu, u.c.
235. **Rekonstrukcija** būves pārbūve, izmainot tās apjomu, izmainot vai saglabājot tā funkciju, vizuālo un estētisko risinājumu.
236. **Renovācija** – būves remonts (kapitālais remonts), kas tiek veikts, lai to atjaunotu, nomainot nolietoto nesošos būvelementus un konstrukcijas, funkcionālu un tehnisku uzlabojumu ieviešana būvē, bet nemainot tās apjomu.
237. **Restaurācija** – būves vēsturiskā veidola atjaunošana, pamatojoties uz vēsturiskās informācijas zinātnisku izpēti.
238. **Rindu māja** ietver vertikāli trīs un vairākos viendzīvokļa mājas vienā kopīgā vai katra savā zemes vienībā ar neatkarīgām izejām uz priekšpagalma - un/vai aizmugures pagalmiem, kas cieši piekļaujas katra dzīvokļa priekš - un aizmugures sienām.
239. **Riska objekts (avots)**- objekts, kas var radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai vai īpašumam. [AL]

AĀBCDEĒFGGHIĪJKĶLMNOPRSŠTUŪVZŽ

240. **Sabiedriski nozīmīga būve** - kur paredzēta darbība var būtiski ietekmēt blakus esošo zemes vienību vērtību un tai nepieciešama būvniecības ieceres publiska apspriešana, ja to nosaka TIAN vai detālplānojums. Sabiedriski nozīmīgas būves ir publiskas ēkas, kurās vienlaicīgi uzturas vairāk kā 50 darbinieki vai apmeklētāji, atpūtas un kulta objekti, ražošanas būves, kurām nepieciešama B kategorijas atļauja darbam ar piesārņojošām vielām, ja tas nav norādīts DP, ceļš un tilts, kas garāki par 100m, torņi un antenas, kas tiek novietoti tuvāk par 500m no dzīvojamām mājām.
241. **Sadalīšanās inženierkomunikācijas** - inženierkomunikācijas, kas atzarojas no maģistrālajām inženierkomunikācijām un paredzētas mazākas teritoriju un konkrētu patērētāju apkalpošanai;
242. **Sadalīšana**- nekustamā īpašuma reāli dabā esoša atdalīta zemes gabala ar noteiktu adresi ar vai bez būvēm, ēkām un ietaisēm sadalīšana jaunos nekustamos īpašumos saskaņā ar atļauto teritorijas izmantošanu un tai noteikto minimālo zemes gabala platību. Sadale parasti notiek, izstrādājot detālplānojumu, zemes ierīcības projektu vai lokālplānojumu.
243. **Sakņkopība** - augkopības nozare, sakņu audzēšana pārtikai, lopbarībai un rūpnieciskām izejvielām.
244. **Sakņu dārzs zeme** - sakņu audzēšanai pārtikai 1-2 ģimenes vajadzībām bez pagaidu ēku būvniecības tiesībām.
245. **Saimniecības ēka** - palīgizmantošanas būve, kas var ietvert vienu vai vairākas garāžas, nojumes automašīnu novietošanai, pirts, pagrabs, darbnīca, siltumnīca, dārza inventāra, materiālu, sadzīves priekšmetu glabāšanai u.c. Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.
246. **Sarkanā līnija** – pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļu, ielas vai piebrauktuves (arī inženierkomunikāciju koridoru) apbūvei un izmantošanai nepieciešamo teritoriju un apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas. [AL] juridiski noteikta vai projektēta, DP vai zemes vienības plānā atzīmēta (arhitektūras un plānošanas uzdevumā dotais skaitlis ielas, ceļa platums metros sarkanajās līnijās, parasti no to ass līnijas uz abām pusēm vienāds, var arī būt dažāds, bet tad tiek atrunāts), maģistrāles, ielas, piebrauktuves, laukuma un/vai inženiertehnisko komunikāciju koridora robeža. Sarkanā līniju joslā aizliegta ēku būve, koku un krūmu stādīšana, ja tas nav paredzēts ielas projektā. Ja sarkanā līnija atdala zemesgabala daļu, tad realizējot pašvaldības teritoriālpilnojamumu, to atsavina likumā noteiktajā kārtībā.
247. **Savrupmāja** - brīvstāvoša vienas vai divu ģimeņu dzīvojamā māja uz dabā reāli atdalīta atsevišķa nekustamā īpašuma zemes gabala ar novadā noteiktu minimālo zemes gabala platību. Sinonīms ģimenes mājai.
248. **Sānpagalms** - zemes vienības daļa no priekšpagalma līdz aizmugures pagalmam un no zemes vienības sānu robežas līdz jebkuras galvenās ēkas sānu fasādes sienai.
249. **Sezonas rakstura tirdzniecības un/vai pakalpojumu iestāde** - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta ar pašvaldības atļauju preču pārdošanai tieši patērētājam galvenokārt dārzkopības teritorijās pavasara, vasaras un rudens sezonā, kā arī sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanai un neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību. Šādas būves ir no vieglām saliekamām konstrukcijām, bez apkures.
250. **Siltumnīca** – segta (stikla, polietilēna vai cita sintētiska materiāla) virszemes būve uz pamatiem, ar dabīgu vai mākslīgu mikroklimatu, kas plānots vai izmantots galvenokārt dārzenju, puķu vai to dēstu un sēklas materiāla audzēšanai.
251. **Skatloga vitrīna** ir iekšēja telpa 100 cm attālumā (dziļumā) no loga rūs.
252. **Sludinājumi** - dažāda veida īslaicīgi izvietota informācija: paziņojumi, aicinājumi, uzsaukumi, reklāmpaziņojumi u. tml., ko izliek tiem speciāli paredzētās, mākslinieka atļautās vietās.

253. **Smakas koncentrācija** - nosaka smakas vienību skaits (ouE) vienā m³ gāzes standartapstākļos.
254. **Smakas traucējumi** - smakas negatīva iedarbība uz cilvēka labsajūtu.
255. **Smakas traucējumsliekšnis** - smakojošas vielas koncentrācija, ja vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku (saskaņā ar etalonmetodes nosacījumiem) apstiprina smakas esamību un ja tā ir 1ouE/m³.
256. **Skatu vieta** - vieta teritorijā, no kuras paveras interesanta, šai teritorijai unikāla vai raksturīga ainava.
257. **Sociālās aprūpes objekts** - nozīmē izmantošanu, kas ietver iedzīvotāju sociālo aprūpi, arī sociālās aprūpes centru, internātu, pansionātu, invalīdu namu vai citu iestādi šiem vai līdzīgiem nolūkiem.
258. **Specializēta lopkopības ferma** - šo saistošo noteikumu nozīmē zeme, ēka vai būve, kas plānota vai izmantota specializētai rūpnieciska tipa lopkopības (govju, cūku, zirgu, aitu, putnu u.c.) saimniecībai, neietver ganības, bet tikai pastaigu laukumus.
259. **Sporta un atpūtas (rekreācijas) objekts** - teritorija, būve vai tās daļa, ko izmanto sporta spēļu, fizisku nodarbību vai izklaidēšanās nolūkā (var ietvert arī sporta klubu, sacīkšu zirgu un suņu audzētavu, suņu un citu dzīvnieku dresēšanu un citu rekreatīvu darbību, kā arī tādās sporta būves, kas kalpo kā palīgizmantošana).
260. **Sporta būve** - zeme, ēka vai būve, kas plānota vai izmantota primāri sporta spēļu un fiziskām nodarbībām un ar to saistītām skatītāju sēdvietām, kā arī sporta būves dzīvojamās u.c. teritorijās, kur tās kalpo kā palīgizmantošana;
261. **Standarts** - normatīvs akts, kas ietver vispārējus un daudzkārtēji piemērojamus noteikumus, principus vai raksturojumus dažāda veida darbībām vai to rezultātiem un tiek izstrādāts vienojoties ieinteresētajām pusēm, lai panāktu vides vai procesu optimālu sakārtotību.
262. **Stāvu platība** - zemes vienības apbūves visu virszemes stāvu platības, ko ierobežo ēkas ārējais perimetrs, summa, ietverot ēkas iekšējās un ārējās sienas.
263. **Stāvu skaits** - ir ēkas visu virszemes stāvu skaits, kas ietver pagrabstāvu (cokolstāvu), ja vairāk kā puse (1/2) no pagrabā augstuma starp pabeigtām griestu un grīdas virsmām ir virs ietves vai vidējā pagalma virsmas līmeņa. Stāvu skaitā ieskaita arī atļautās izmantošanas vajadzībām izbūvētu jumta stāvu, ja jumta izbūves platība ar **2,5m** un lielāku augstumu pārsniedz **50%** no ēkas apbūves laukuma. Viena stāva augstums ekvivalents ir no **2,5 m** līdz **3,5 m**.
264. **Stāva augstums** - attālums starp divu tuvāko ēkas starpstāvu pārsegumu augšējām virsmām.
265. **Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums** (*turpmāk arī - stratēģiskais novērtējums*) - *ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentam, kura īstenošana var būtiski ietekmēt vidi, arī vides pārskata sagatavošana, apspriešana, sabiedrības iesaistīšana vides pārskata apspriešanā un konsultāciju veikšana, vides pārskata un tā apspriešanas rezultātu ņemšana vērā plānošanas dokumenta sagatavošanā un izmantošana lēmumu pieņemšanai, kā arī informācijas sniegšana par pieņemto lēmumu šajā likumā noteiktajā kārtībā.* [IVNL]
266. **Šķūnis** - būve, kas plānota vai izmantota lopbarības, malkas, darbarīku u.c. saimniecības materiālu novietošanai.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

267. **Taka** - gājēju un riteņbraucēju pārvietošanās josla ar segumu vai bez seguma, parasti nav funkcionāli saistīta ar citām transporta infrastruktūras objektiem un nodrošina piekļūšanas servitūta tiesības labiekārtota vai bez labiekārtojuma vismaz **1,8m** platumā, kas var būt ar sašaurinājumiem līdz **1.2m**, kas nav garāki par **10m** un tuvāk viens no otra par **20m**. Pie takas var būt soliņi atpūtai un paredzēts apgaismojums, norādes un nožogojumi – mazās arhitektūras formas izvietojamas saskaņā ar akceptētu būvprojektu.
268. **Tauvas josla** - *sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju vai kuģošanu saistītām darbībām un kājāmgājējiem.* [ZL]
269. **Teritorijas plānojums** - noteiktas teritorijas, uz noteiktu laika periodu izstrādāts dokuments, kas parāda esošo situāciju un atbilstoši attīstības stratēģijai prognozē teritorijas un dabas resursu izmantošanu ilgtspējīgai attīstībai, nosaka mērķus un prasības teritorijas izmantošanai; Teritorijas atļautā izmantošana – zemes un būvju kopums, kuru izmantošana atļauta teritorijā (zonā) un nav pretrunā ar teritorijas izmantošanas veidu (veidiem).
270. **Teritorijas pamat izmantošana (galvenā)** - veids, kādā zemes, ēkas, būves, vai tās daļas izmantojamas galvenokārt. Daudzfunkcionālās (jauktās) teritorijās paralēli pastāv vairāki izmantošanas veidi.
271. **Teritorijas palīgizmantošana** - zemes, ēkas, būves, vai tās daļas izmantošana, kas ir pakārtota pamata (galvenajai) vai papildus izmantošanai un funkcionāli nodrošina vai papildina to. Palīgizmantošanas apbūves blīvuma un brīvās (zaļās) teritorijas rādītājus ieskaita atļautās izmantošanas rādītājos.
272. **Tehniskās apkopes stacija** nozīmē izmantošanu, kas ietver satiksmes līdzekļu apkopi un labošanu, kā arī pilnīgu to korpusa, rāmja, motora un riepu remontu, krāsošanu, mazgāšanu un tīrīšanu, kā arī eļļu, smērvielu, antifrīzu, riepu, aizdedzes sveču, akumulatoru un rezerves daļu pārdošanu, neietver auto kapsētu un auto tirdzniecību.
273. **Telpas individuālā darba vajadzībām** -
 1. daudzdzīvokļu mājas dzīvokļa daļa, kur nodarbojas ar individuālo darbu un kuras platība nav lielāka par **40%** no dzīvokļa kopējās platības ar individuālā darba veidiem, kam nav regulāri ikdienas klientu apmeklējumi un traucējumi saskaņā ar pastāvošajiem būvnormatīviem un nav paredzami dzīvojamai apbūvei neraksturīgi trokšņi, vibrācija, puteļņainība, smakas u. c. negatīvas ietekmes,

2. individuālās dzīvojamās mājas daļa apdzīvotās vietās, kur nodarbojas ar individuālo darbu, tās aizņemtā platība nav lielāka par **40%** no dzīvojamās ēkas kopējās ēkas platības, saskaņā ar pastāvošajiem būvnormatīviem un veicot darbību nav paredzami dzīvojamai apbūvei neraksturīgi trokšņi, vibrācija, puteklainība, smakas u. c. negatīvas ietekmes,
3. saimniecības ēkās apdzīvotās vietās saskaņā ar pastāvošajiem būvnormatīviem un veicot darbību nav paredzami dzīvojamai apbūvei neraksturīgi trokšņi, vibrācija, puteklainība, smakas u. c. negatīvas ietekmes.
- 274. Tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts** - nozīmē izmantošanu, kas ietver preču pirkšanu un pārdošanu tieši patērētājam vai sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu, arī tirdzniecības centru, universālveikalu, tirgu, veikalu, salonu, aptieku, restorānu, bāru, kafejnīcu, pakalpojuma darbnīcu, bet neietver nekādu ražošanu, montēšanu, pārstrādi vai vairumtirdzniecību un lielveikalu (tirdzniecības platība virs **1000m²**).
- 275. Transportlīdzekļu novietne** - privāta vai publiski pieejama, ēkā iekļauta, atsevišķa vai citāda veida būve, kur transportlīdzekļi (sauszemes, gaisa un ūdens transportlīdzekļi) tiek novietoti stāvēšanai neatkarīgi no stāvēšanas ilguma.
- 276. Turpmākās izpētes un projektēšanas rajoni** - teritorijas, kurās jāveic nepieciešamās izpētes darbi, lai pieņemtu lēmumu par šo teritoriju izmantošanu.
- 277. Tūrisms** - jebkura veida darbība un aktivitāte, kas nodrošina vai ir saistīta ar cilvēku pagaidu (ne īsāku par 24 stundām un ne ilgāku par 1 gadu) ceļojumu ārpus savas pastāvīgās dzīvesvietas brīvā laika pavadīšanas vai lietišķo darījumu nolūkā, ja tas nav saistīts ar algotu darbu apmeklējuma vietā.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

- 278. Ugunsdrošība** - *atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecībā uz ugunsgrēku novēršanu, sekmīgu dzēšanu un to seku mazināšanu.*
- 279. Universālais dizains** nozīmē tādu produktu, vides, programmu un pakalpojumu dizainu, kurus, cik vien iespējams, visi cilvēki var izmantot bez pielāgošanas vai īpaša dizaina nepieciešamības. (ANO konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām) "Universālais dizains" ir stratēģija, kuras mērķis ir veidot vidi un radīt dažādus produktus, kas būtu pēc iespējas maksimāli pieejami, saprotami un lietojami ikvienam sabiedrības loceklim, bez nepieciešamības veikt adaptāciju vai radīt speciālu dizainu.
- 280. Ūdensnoteka** - *dabiska, regulēta vai ierīkota ūdenstece ūdens aizvadīšanai. [ML]*
- 281. Ūdenssaimniecības būves** - ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas būves, kā arī tehnoloģiskās iekārtas un tehniskais aprīkojums, kas nodrošina vai ietekmē to darbību.
- 282. Ūdenssaimniecības sistēma** - ūdenssaimniecības būvju un institucionālo vajadzību kopums, kas nepieciešams ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai konkrētā teritorijā, nodrošinot teritorijas attīstību, vides aizsardzību un ekonomiskās intereses.
- 283. Ūdenstece** - dabīga vai mākslīga (upe, grāvis, strauts) gultne ar plūstošu ūdens straumi, kas rodas kādā apvidū zemes virsmas slīpuma dēļ.
- 284. Ūdenstilpe** - dabīgs vai mākslīgi izveidots (ezers, dīķis) zemes virsmas pazeminājums - ieplaka, kur uzkrājas ūdens.
- 285. Ūdens ieguves urbums** - *ar caurulēm nostiprināta ūdens ņemšanas ietaise pazemes ūdeņu uztveršanai. [ZDzL]*
- 286. Ūdens sporta būve** nozīmē izmantošanu, kas ietver vienu vai vairākus ūdens sporta veidus (airēšanu, vindsērfinģu, ūdens slēpošanu, peldēšanu u.c.).
- 287. Ūdensmalas** - teritorijas ūdensobjektu krastā un tā tuvumā, parasti pilsētu centrālajā daļā vai ciemos, kur ir svarīgi nodrošināt publisku piekļuvi, publiskas funkcijas un augstvērtīgu arhitektūru.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

- 288. Valsts autoceļš** - valsts 1. šķiras un 2. šķiras valsts autoceļš. Valsts autoceļa teritorijā ietver ceļa zemes nodalījuma joslu un krustojumus ar pašvaldības ceļiem.
- 289. Vasarnīca** - zeme, ēka un cita būve vai tās daļa, kas paredzēta sezonas rakstura apdzīvošanai un atrodas ārpus pastāvīgās dzīves vietas.
- 290. Vēsturiska ēka** - kapitāla ēka, kas celta laika posmā līdz **1950. g.**, un veido Strenču savdabību un tajā pēc 1950. g nav veiktas kapitālas pārbūves, kas likvidējušas ēkas sākotnējo veidolu un plānojumu
- 291. Vietējas nozīmes apkalpes objekts** - neliels pārvaldes, darījumu vai pakalpojumu uzņēmums, kas nodrošina attiecīgos pakalpojumus tuvākās apkārtnes (apkaimes) iedzīvotājiem, bet nav paredzēts visas pašvaldības vai lielākas tās daļas apkalpošanai.
- 292. Vides pieejamība** - *iespēja cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (kustību, redzes vai dzirdes traucējumiem) patstāvīgi pārvietoties vidē, atbilstoši būves vai telpas funkcijai. [BL]*
- 293. Vides problēmas** - nevēlamas pārmaiņas vide ar negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību, ekosistēmām vai vides spējām pildīt cilvēkam nepieciešamas funkcijas.

294. **Viensēta** - savrup stāvoša ēku grupa lauku apvidū, kas sastāv no dzīvojamās mājas, saimniecības ēkām un citam būvēm, kas nepieciešamas mājāsaimniecības uzturēšanai un ģimenes saimnieciskai darbībai.
295. **Vizuālā ietekme** - iespaids, ko uz ainavu, arī pilsētainavu, atstāj plānotā attīstība. Šis iespaids var būt labvēlīgs – pilnveidot un papildināt ainavu, neitrāls, kā arī degradējošs – neatgriezeniski pārveidot ainavu.
296. **Vizuālās ietekmes zona** - teritorija, uz kuru plānotā attīstība var atstāt iespaidu vai ietekmēt tās vizuālo kvalitāti.
297. **Vizualizācija** - zīmējums, datorsimulācijas, fotomontāžas vai citu tehnisku paņēmieni pielietojums, lai ilustrētu plānotā risinājuma vizuālo ietekmi.
298. **Vides aizsardzība** - pasākumu kopums vides saglabāšanai un dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšanai.
299. **Vides pārskats** - *atsevišķa sadaļa stratēģijā, plānā, programmā, koncepcijā vai cita veida plānošanas dokumentā (turpmāk - plānošanas dokumenti), uz kuru attiecas šā likuma nosacījumi, vai atsevišķs dokuments, kas nosaka, apraksta un novērtē attiecīgā dokumenta, kā arī iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, paredzēto realizācijas vietu un darbības jomu. [IVNL]*
300. **Vieglās ražošanas uzņēmums** nozīmē izmantošanu, kas ietver sastāvdaļu ražošanu vai montēšanu, lai iegūtu mazumtirdzniecībai, vairumtirdzniecībai vai pakalpojumiem derīgus gala produktus, un jebkuru preču, vielu vai lietu komplektēšanu un iesaiņošanu, izņemot jebkādu darbību, kas rada būtisku piesārņojumu, kā rezultātā ķīmiskie, fizikālie, radioloģiskie un bakterioloģiskie faktori pārsniedz pieļaujamās higiēnas normatīvus (nevar izvietot objektus, kuriem nepieciešama A kategorijas atļauja darbībai ar piesārņojošām vielām un objektus, kuriem nepieciešama B kategorijas atļauja darbībai ar piesārņojošām vielām izvietojot ne tuvāk kā 500m no dzīvojamās apbūves teritorijas vai teritorijas, kurā dzīvojamā apbūve atļauta).
301. **Viesu māja** - ar komercdarbību saistīta tūristu naktsmītne izmitināšanai uz laiku un ar to saistītās apkalpošanas un funkcionālā būves (pirts, sporta nodarbību telpas un atklāti objekti, ēdināšanas, ražošanu, rekreāciju un zivju dīķi, medību dārzi, drošību nodrošinoši objekti u.c.), ko nosaka izstrādājot detālpilnojumus.
302. **Vispārīgās lietošanas ceļš** - ceļš, kur atļauta visu ceļa lietotāju satiksme.
303. **Vispārīgās ražošanas uzņēmums** nozīmē izmantošanu, kas ietver ražošanu, montēšanu, pārstrādāšanu, remontēšanu, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu vai lietu glabāšanu, uzkrāšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu, nosūtīšanu un šī darbība var radīt nepieciešamību noteikt aizsargjoslas (izņemot rūpnīcas, kurām nepieciešama A kategorijas atļauja darbībai ar piesārņojošām vielām).

AĀBCDEĒFGGHIĪJKKLMNOPRSŠTUŪVZŽ

304. **Zāliens** - apzaļumota platība.
305. **Zaļie atkritumi** - koku, krūmu lapas un citas nobiras, lakstaugu laksti, nopļautā zāle, sašķeldoti kokaugu zari un mizas.
306. **Zaļumjoslas** - blīvi koku un krūmu stādījumi gar ielām, ceļiem un dzelzceļiem platumā, ko nosaka „Apbūves noteikumi”.
307. **Zemes dzīles** - *zemes garozas daļa, kas atrodas zem augsnes, iekšzemes un jūras ūdeņiem līdz dziļumam, kurā ekonomiski un tehniski ir iespējama tās izmantošana. [ZDzL]*
308. **Zemes dziļu** - *izmantošana ģeoloģiskā izpēte, derīgo izrakteņu ieguve un zemes dziļu derīgo īpašību izmantošana. [ZDzL]*
309. **Zemes garoza** - *zemes ārējā cietā daļa, kuras biezums Latvijā ir 40—64 km. [ZDzL]*
310. **Zemesgabals** - teritorija, kas norobežota ar pastāvīgiem situācijas elementiem (piemēram, ceļiem, hidrogrāfijas elementiem, reljefa kontūrām) vai apvidū noteiktām robežām.
311. **Zemes izmantošanas veidi** - novada teritorijas iedalījums pēc zemes izmantošanas veida, ko nosaka novada teritorijas plānojums.
312. **Zemes konsolidācija** - fizisko vai juridisko personu, valsts vai pašvaldības ierosināts īstenots pasākumu kopums, lai optimizētu zemes izmantošanu ar mērķi to apvienot.
313. **Zemes lietošanas veids** - zemes platības raksturojums saskaņā ar tās dabiskajām īpašībām un zemes pašreizējo saimniecisko izmantošanu, kas atbilst zemes lietošanas veidu klasifikatoram un tiek attēlots uz zemes robežu plāna eksplikācijā.
314. **Zemes vienība** nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēts norobežots zemesgabals, kam piešķirts kadastra apzīmējums (Kadastra likums) un juridiski noteikta zemesgrāmatā ierakstīta teritorijas pamatvienība nekustamā īpašuma sastāvā, atsevišķs dabā esošs reāli nodalīts zemes gabals.
315. **Zemes vienības sadalīšanas (apvienošanas) veidi** - procesuāla kārtība, kādā izskata un lemj par zemes vienības sadalīšanu vai apvienošanu ar citu zemes vienību.
316. **Zemes vienības dziļums** - horizontāls attālums starp zemes vienības fronti un aizmugures robežu. Tur, kur šīs robežas nav paralēlas, zemes vienības dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemes vienības frontes un zemes vienības aizmugures robežas viduspunktus. Ja nav zemes vienības aizmugures robežas, zemes vienības

dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemes vienības frontes viduspunktu ar trīsstūra virsotni, ko veido zemes vienības sānu robežas.

317. **Zemes vienības fronte** - horizontāls attālums starp zemes vienības sānu robežām pret ielu vai ceļu.
318. **Zemnieku sēta** - zeme, ēkas vai būves, kas tiek plānotas vai izmantotas zemnieku saimniecībai, un ietver dzīvojamo māju ar saimniecības ēkas un citam būvēm, kas nepieciešamas mājsaimniecības uzturēšanai un ģimenes saimnieciskai darbībai.

AĀBCDEĒFGGHIĪJKĶLMNOPRSŠTUŪVZŽ

319. **Žoga caurredzamība** – žoga materiāla virsmas (žoga vertikālajā plaknē, perpendikulāri tās virsmai) attiecība pret kopējo žoga vertikālo plakni, izteikta procentos.
320. **Žogs** – būve, kas pilda kādas teritorijas norobežošanas funkcijas.

1. nodaļa.

PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI

1.1. PUBLISKUMS

1. Strenču novada teritorijas plānojums 2012.-2023.gadam (turpmāk tekstā SN TP) ir brīvi pieejams visiem interesentiem mājas lapā www.strencunovads.lv .pdf formātā, tai skaitā "Apbūves noteikumi".
2. Teritorijas plānojuma daļu kopijas var iegādāties par samaksu, ko nosaka pašvaldība, iesniedzot iesniegumu [Strenču novada pašvaldībā](#) (turpmāk tekstā SNP).
3. Ar SN TP dokumentāciju uz vietas var iepazīties SNP apmeklētāju pieņemšanas laikos pie atbildīgās amatpersonas.

1.2. DARBĪBAS LAUKS

4. SN TP tai skaitā "Apbūves noteikumi" attiecas uz visu [Strenču novada](#) (turpmāk tekstā SN) teritoriju, t.i., uz visām zemes vienībām SN administratīvajās robežās.
5. "Apbūves noteikumi" neatbrīvo fiziskās un juridiskās personas no nepieciešamības ievērot spēkā esošos LR likumus un citu normatīvu aktu prasības.
6. Ja kādā SN teritorijā ir izstrādāts un spēkā esošs detālplānojums vai cits detalizējošs dokuments (piem. lokālpilānojums) tematiskais plānojums, kas izdots SNP Saistošo noteikumi Nr.17/2011 veidā un detalizē šos noteikumus, tad lielāks spēks ir detalizētiem un jaunākiem SNP saistošajiem noteikumiem.
7. „Apbūves noteikumi” ir spēkā līdz jauna SN TP plānojuma vai to grozījumu spēkā stāšanās dienai bet ne ilgāk kā **12 gadus**, skaitot no dienas, kad SN teritorijas plānojuma saistošā daļa stājas spēkā, tas ir **01.12. 2011.**

1.3. PAMATPRINCIPI

8. Teritoriju plānošanā, izmantošanā un apbūvē ievēro TAPL nostiprinātos principus, kā arī papildus šādus principus:
 1. [sadarbības un līdzdalības principu](#) - paredzot dzīves telpas veidošanā iesaistīt plašu sabiedrību, publiskās pārvaldes institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sociālos partnerus, privāto sektoru, sekmēt sabiedrības līdzdalību un veicināt izpratni par tās atbildību telpiskās vides veidošanā;
 2. [kvalitātes principu](#) – paredzot veidot kvalitatīvu dzīves telpu, projektēt un īstenot augstvērtīgu arhitektūru, harmoniski apvienojot dabas vērtības, kultūras mantojumu un laikmetīgo arhitektūru kvalitatīvas dzīves telpas plānošanā un veidošanā;
 3. [vienlīdzīgu iespēju principu](#) - paredzot iespēju visiem sabiedrības locekļiem pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē, veidojot pieejamu vidi, kas aptver pieeju transporta infrastruktūrai, ārtelpas, mājokļiem, mācību un ārstniecības iestādēm, darba vietām, kultūras, sporta, atpūtas un citiem objektiem, kā arī informācijas, sakaru un citiem pakalpojumiem, kā arī elektroniskajiem pakalpojumiem un avārijas dienestiem;
 4. [universālā dizaina principu](#) - paredzot tādu vides plānojumu, arhitektūras un produktu dizaina risinājumu ieviešanu, kas veicina iekļaujošu sabiedrību un nodrošina pieejamu vidi ar vienlīdzīgām līdzdarbības iespējām visiem tās locekļiem.

1.4. GALVENAIS PAMATPRINCIPS

9. *Pārgrozot vai pārbūvējot jau pastāvošu būvi vai ceļot jaunu būvi, jāievēro attiecīgie būvnoteikumi - „Apbūves noteikumi” (šajā gadījumā Strenču novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi).*

[CL, 1085. p.]

10. Nedrīkst izsniegt nekādas pašvaldības un institūciju atļaujas vai licences nodomātai, paredzētai zemes izmantošanai vai nodomātai ēkas, vai būves būvēšanai, pārbūvēšanai, ierīkošanai, paplašināšanai, izmantošanai vai esošo funkciju maiņai, un citos TIAN 25. paragrāfā minētos gadījumos, ja ar to tiek pārkāpti jebkādi šo "Apbūves noteikumu" punkti.

15. ATBILDĪBA PAR "NOTEIKUMU" NEIEVĒROŠANU

11. "Noteikumu" pārkāpumā vainojamās personas, kuras pārkāpj noteikumus atbilstoši pierādītā pārkāpuma smagumam, ir saucamas pie **administratīvās, kriminālās un civiltiesiskās atbildības**, atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (turpmāk tekstā LAPK), LR Krimināllikuma (turpmāk tekstā KL), Latvijas Civillikuma (turpmāk tekstā CL), noteikumiem un atbilstošiem pašvaldības saistošajiem noteikumiem.
12. SNP un tās izpildinstitūciju lēmumus, kas pieņemti šo "Apbūves noteikumu" regulējošajā sfērā var pārsūdzēt Administratīvā tiesā **1 mēneša laikā** no tā pieņemšanas dienas, SNP saistošos noteikumus Satversmes tiesā.

16. PĀRKĀPUMI UN SODI

13. Jebkura fiziskā vai juridiskā persona, var tikt sodīta, saucot pie administratīvās atbildības un tai var piemērot naudas sodu līdz **LVL50,00**, ja administratīvā atbildība nav paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa.
14. Vainīgajai personai ir pienākums pārkāpumu novērst.
15. Administratīvās lietas izskata un lēmumu tajās pieņem SN Administratīvā komisija.

17. "NOTEIKUMU" STĀŠANĀS SPĒKĀ

16. Lēmumu, ar kuru apstiprināts **Strenču novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam** un izdoti Strenču novada pašvaldības **16.11.2011.** saistošie noteikumi Nr.17/2011 "**Strenču novada teritorijas plānojuma 2012.-2024. gadam grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi**", publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" **30.11.2011.** Teritorijas plānojums un tā sastāvā esošā saistošā daļa stājas spēkā nākošajā dienā **t.i. 01.11.2011.** pēc publikācijas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".
17. Lēmumu par saistošiem noteikumu izdošanu publicēts arī laikrakstā „Mūsu novada vēstis” un ievieto SNP mājas lapā www.strencunovads.lv
18. Ja tiesa kādu "Apbūves noteikumu" nodaļu, apakšnodaļu, paragrāfu, punktu vai apakšpunktu atzīst par spēkā neesošu, pārējās "Apbūves noteikumu" daļas saglabā spēku.

18. "NOTEIKUMU" GROZĪŠANA UN PAPILDINĀJUMI

19. Mainot plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanas veidu ir **jāizstrādā SN teritorijas plānojuma grozījumi vai lokālpilnojums.**
20. Līdz TP saistošās daļas spēkā stāšanās dienai uzsāktu, bet neapstiprinātu DP apstiprina saskaņā ar jaunā teritorijas plānojuma plānoto (atļauto) izmantošanu.
21. "Apbūves noteikumu" grozījumi sagatavojami vienlaikus ar teritorijas plānojuma grozījumu izstrādāšanu.
22. **Grozījumi teritorijas plānojumā nav iespējami, izstrādājot DP** (turpmāk tekstā DP).
23. "Apbūves noteikumus" papildina un precizē, izstrādājot DP, (lokālpilnojumus) vai tematiskos plānojumus.
24. Atsevišķas "Apbūves noteikumu" nosacījumus un rādītājus, kas nav minēti TIAN 25. p. var precizēt ar DP, jo TP mērogs, apjoms un būtība nedod iespēju attēlot katrā atsevišķā gadījumā norādītos nosacījumus, kas var mainīties atkarībā no konkrētās situācijas un kartes mēroga. "Apbūves noteikumos" atļauts precizēt tos skaitliskos rādītājus, kuru noteikšana nav iekļauta MK Nr.1148 25.punkta prasībās, kā arī tie būtiski neietekmē vidi, apbūvi vai kaimiņu īpašniekus un tā

ierobežošana nevar traucēt būvniecības vai izmantošanas procesu, kā arī mainīt noteiktos rādītājus teritorijas plānojumā, ievērojot minimālos vai maksimālos rādītājus atkarībā no rādītāja funkcijas vai tos nenosaka citi augstākas kompetences normatīvie akti.

25. Par teritorijas plānojuma grozījumiem uzskatāmi:

1. Grafiskajā daļā:

- 1) dažādu plānotās (atļautās) izmantošanas veidu (zonu) robežu izmaiņas;
- 2) plānotās (atļautās) izmantošanas veida izmaiņas;
- 3) pilsētu un ciemu robežu grozīšana;
- 4) ar plānojumu nosakāmo aizsargjoslu robežu grozīšana (neattiecas uz grozījumiem normatīvos aktos).

2. Skaitlisko rādītāju izmaiņas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos:

- 1) atsevišķās teritorijās noteikto plānotās (atļautās) izmantošanas veidu % attiecību izmaiņas starp pamatzmantošanu un papildzmandošanu – pamatzmantošana ne mazāk kā 51%;
- 2) minimālās zemes vienības platības;
- 3) maksimālais zemes vienības apbūves laukums;
- 4) ēku un būvju maksimālais augstums fasādei un jumta korei;
- 5) zemes vienības maksimālais apbūves blīvums un apbūves laukums;
- 6) maksimālā zemes vienības apbūves intensitāte;
- 7) ēku un būvju maksimālais stāvu skaits;
- 8) ar plānojumu nosakāmo aizsargjoslu skaitliskais lielums (izņemot grozījumus likumdošanā);
- 9) minimālās būvlaides un apbūves līnijas izmaiņas.

26. Grozījumi "Apbūves noteikumos" nedrīkst grozīt valsts likumu un citu normatīvo aktu noteiktos noteikumus un radīt attiecīgo likumu vai normatīvo aktu pārkāpumus. Izmaiņas "Apbūves noteikumos" citētās un dotās atsauces uz normatīviem aktiem nav uzskatāmas par grozījumiem, ja stājas spēkā jauna normatīvo aktu un likumu vai to grozījumu jaunā redakcija. Ar "Apbūves noteikumos" citētiem normatīviem aktiem (*likumiem, noteikumiem, normatīviem, u.c., kas doti slīpā tekstā*) ieteicams iepazīties oriģinālā dokumenta aktuālajā redakcijā.

27. Tie "Apbūves noteikumu" punkti, kuros ir atsauces uz iespēju detalizēt vai precizēt, veicot papildus darbības, piemēram, izstrādājot DP vai lokālplānojumu, uzskatāmi par precizējumiem vai papildinājumiem un nav klasificējami kā teritorijas plānojuma grozījumi un tie ir paredzēti, lai ievērotu vietējos apstākļus un pielietotu „Apbūves noteikumos” noteikto normatīvu vispārējā gadījumā, kad nav nepieciešama DP izstrāde. Izstrādājot DP kura sagatavošanas procesā notiek kaimiņu zemes īpašnieku informēšana un ievērojot konkrētos apstākļus ir iespējams noteikt citus skaitliskos lielumus, ievērojot to maksimālos vai minimālos rādītājus., attēlojot precīzākā mērogā.

28. Jaunu Nacionālā plānojuma, Vidzemes reģiona teritorijas plānojuma vai to grozījumu, jaunu normatīvo aktu vai to grozījumu spēkā stāšanās gadījumā, jaunie nosacījumi iekļaujami "Apbūves noteikumos" likumdošanā noteiktā termiņā vai triju mēnešu laikā pēc plānošanas reģiona teritorijas plānojuma stāšanās spēkā, izvērtējot TP atbilstību un, ja nepieciešams, pieņem SND lēmumu, sagatavojot grozījumus plānojumā vai izstrādājot jaunu SN TP.

19. IZŅĒMUMI

29. Jebkurās izmantošanas un apbūves teritorijās pieļaujami izņēmumi, kas ir būtiski un pamatoti, izņemot TIAN 25.parágrāfa gadījumus.

30. Izņēmumi ir gadījumi, kas rodas plānojuma mēroga noteiktības un augstuma atzīmju nepietiekošas precizitātes vai kadastra informācijas dēļ (piem. robežas ierādītas) un zemes vienībai ir vairāk kā viena plānotā (atļautā) izmantošana, plānotā (atļautā) izmantošanu robežas precizējamas DP vai ZIP mēroga noteiktībā M 1:500 – M1:2000 vai plānotās (atļautās) izmantošanas robežas saskaņojamas ar zemes vienības robežu plānā digitāli noteiktām zemes lietošanas veidu robežām, nemainot plānoto (atļauto) izmantošanu, šie precizējumi vienas zemes vienības ietvaros nav uzskatāmi par TP grozījumiem.

31. Zemes vienības, kuras nodomāts pievienot kādai citai zemes vienībai, kā to paredz pašvaldības apstiprināti zemes ierīcības projekts vai detālplānojums, var būt mazāka par konkrētā teritorijas daļā

noteiktu un tai piešķir pagaidu adresi vienlaicīgi nosakot apgrūtinājumu, ka zemes vienība nevar būt patstāvīgs juridisks īpašums, bet pēc ierakstīšanas Zemesgrāmatā, apvienojamas ar konkrētu zemes vienību un uz tās šajā stadijā jebkāda jauna būvniecība nav iespējama. Pēc pievienošanas konkrētai nodomātai zemes vienībai, to izmanto atbilstoši plānotai (atļautai) izmantošanai.

32. Neskatoties uz jebkādiem citiem „Apbūves noteikumiem”, esošās zemes vienības ar platību, fronti vai dziļumu, kas mazāks par noteikto vai esošās zemes vienības, ja to platība ir mazāka par minimālo zemes vienības platību, var izmantot un būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot atbilstoši attiecīgās apbūves vai izbūves teritorijas noteikumiem ar šādiem nosacījumiem:
1. ja tādas zemes vienības nodrošina ar būvnormatīvos vai „Apbūves noteikumos” noteikto inženiertehnisko apgādi;
 2. ja visi citi teritorijas plānojumā noteiktie „Apbūves noteikumi”, izņemot zemes vienības lielumu, ir ievēroti;
 3. nav sadalāms mazākās platībās kā nosaka „Apbūves noteikumi”.
33. Apbūves intensitāte, minimālais zemes gabala lielums, apbūves blīvums un ēku augstuma ierobežojumi, u.c. nav attiecināmi uz inženierkomunikāciju objektiem un būvēm, kuru funkcionalitāte nosaka iepriekšminētos rādītājus (transformatori, elektro līniju apakšstacijas, torņi un antenu masti, sūkņu mājas, ūdenstorni, kioski, antenas, zibens novade u.c.).

1.10. PRASĪBAS ZEMES VIENĪBĀM, UZ KURĀM IESĀKTĀ APBŪVE VAI SAIMNIECISKĀ DARBĪBA NAV ATBILSTOŠA TERITORIJAS PLĀNOTAI (ATĻAUTAI) IZMANTOŠANAI

34. Neatbilstoša izmantojuma statuss ir attiecināms uz zemes vienību, kuras izmantošana ir likumīgi uzsākta - izsniegta būvatļauja un tās derīguma termiņš nav beidzies, pirms pašvaldība pieņēmusi teritorijas plānojumu vai tā grozījumus, kur šai zemes vienībai noteikts cits izmantošanas veids.
35. Neatbilstoša izmantojuma statusa zemes vienības īpašnieks ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantošanu, ja pašvaldība nekompensē zaudējumus, taču jebkura jauna būvniecība, esošo ēku pārbūve, restaurācija vai nojaukšana jāveic atbilstoši spēkā esošo šo „Apbūves noteikumu” vai detālplānojuma prasībām.
36. Visas neatbilstošās izmantošanas, ja tās likumīgi uzsāktas līdz šī plāna apstiprināšanai vai likumīgi pastāvējušas ilgāk nekā 5 gadus pēc apstiprināšanas, var turpināties, ja to neierobežo jauni šo izmantošanu specifiski regulējoši normatīvie akti un pašvaldības saistošie noteikumi.
37. Ja zemes vienībai ir līdz teritorijas plānojuma spēkā stāšanās dienai, akceptēts būvprojekts vai izsniegti projektēšanai plānošanas un arhitektūras uzdevums (turpmāk tekstā PAU) vai būvniecības būvatļauja, un nav beigušies to derīguma termiņi, tad neskatoties uz neatbilstoša izmantojuma statusu, zemes vienības īpašnieks ir tiesīgs turpināt iesākto darbību.
38. Esošās zemes vienības, kuru platība, ielas fronte, dziļums vai citi parametri ir mazāki par pašvaldības „Apbūves noteikumos” noteiktajiem, drīkst izmantot un uz tiem drīkst būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un citas būves atbilstoši attiecīgās apbūves teritorijas noteikumiem, ievērojot šādus nosacījumus:
1. ja šādām zemes vienībām tiek nodrošināta būvnormatīvos noteiktā inženiertehniskā apgāde;
 2. ja ir ievēroti „Apbūves noteikumu” un citu normatīvo aktu prasības, tai skaitā būvnormatīvi, minimālie noteiktie attālumi starp ēkām un līdz zemes vienības robežām.
39. Ja TP spēkā stāšanās brīdī esošās ēkas un būves ir likumīgi uzbūvētas, vai arī tiek likumīgi projektētas, būvētas, pārbūvētas vai paplašinātas, taču daži to raksturlielumi neatbilst jaunajiem „Apbūves noteikumiem”, tad visas likumīgi uzsāktās darbības drīkst turpināt, ievērojot nosacījumu, ka šī neatbilstība netiek palielināta.
40. Ja pirms TP stāšanās spēkā ir uzsākta būvprojektēšana likumdošanā noteiktajā kārtībā, bet nav saņemta būvatļauja, vai ir izbeidzies tās derīguma termiņš, SN Būvvaldei ir jāpārskata būvniecības ieceres atbilstība teritorijas plānojumam un „Apbūves noteikumu” prasībām, veicot nepieciešamās korekcijas.

1.11. PRASĪBAS BŪVPROJEKTĒŠANAI, KAS UZSĀKTA LĪDZ JAUNA VIETĒJĀS PAŠVALDĪBAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA SPĒKĀ STĀŠANĀS DIENAI

- 41.** Ja esošas būves ir likumīgi uzbūvētas vai tiek likumīgi (ar derīgu PAU projektētas, būvētas, pārbūvētas vai ierīkotas TP **spēkā stāšanās brīdī**, kā rezultātā daži ēku vai būvju raksturlielumi **neatbilst**, bet esošais zemes vienības izmantošanas veids atbilst „Apbūves noteikumiem” un noteiktai plānotai (aļļautai) teritorijas izmantošanai, tad:
1. esošas būves **drīkst** pārbūvēt vai atjaunot ar noteikumu, ka
 - 1) pārbūvētas vai atjaunotas šīs būves atbildīs visiem šo „Apbūves noteikumu” prasībām;
 - 2) nekādas pārbūves, ievērojot visas pārējās ēkas un būves uz zemes vienības, nedrīkst palielināt neatbilstību „Apbūves noteikumiem”.
 2. esošas būves **drīkst** paplašināt ar nosacījumu, ka:
 - 1) jebkura būves paplašināšana atbilst šiem „Apbūves noteikumiem”;
 - 2) paplašināšana, ievērojot visas citas būves un zemes vienības, nepalielina neatbilstību „Apbūves noteikumiem”.
- 42.** Būvobjektiem, kuru būvdarbi likumīgi uzsākti vai būvdarbu pārtraukums reģistrēts SN Būvvaldē līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai un kuru projekta risinājumi atbilst attiecīgā laikposmā piemēroto normatīvo aktu prasībām, būvprojekta pārstrāde atbilstoši šo noteikumu prasībām **nav nepieciešama**.

2. nodaļa.

ATĻAUTĀ TERITORIJAS IZMANTOŠANA KARTE UN PRASĪBAS PLĀNOŠANAI

2.1. IZMANTOŠANAS VEIDI UN TO APZĪMĒJUMI

43. Strenču novada teritorijas plānojums 2012.-2023.gadam (turpmāk tekstā SN TP) kartes "Pašreizējā izmantošana" un "Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana" attēlo krāsās pašreizējo un spēkā esošā SN TP noteikto plānoto (atļauto) zemes izmantošanas veidu (zonējumu) iedalījumu katram īpašumam.
44. Nekustamā īpašuma lietošanas mērķus nosaka atbilstoši MKN Nr.496, izstrādājot DP (turpmāk tekstā DP) vai zemes ierīcības projektus (turpmāk tekstā ZIP) un tie nav attēloti kartēs, bet piemērojami saskaņā ar SN TP noteikto pašreizējo vai plānoto (atļauto) zemes izmantošanu, atkarībā no tā vai zeme tiek transformēta citā izmantošanas veidā.

2.2. APZĪMĒJUMU LIETOŠANA

45. Noteiktie līniju, ciparu un krāsu apzīmējumi lietoti, lai SN TP tekstā un grafiskajā daļā attēlotu šajos „Apbūves noteikumos” pašreizējo un plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu. Burtu apzīmējumus iespējams lietot pēc nepieciešamības.
46. Noteiktie plānotās (atļautās) teritorijas izmantošanas apzīmējumi ar burtiem (piem. RR, DzS, K u.c.), obligāti ievērojami un pielietojami plānojumos, kas detalizē SN TP.

2.3. ROBEŽAS

47. Ja rodas neskaidrības par SN TP kartēs attēlotajām apbūves teritoriju vai to daļu robežām, tad jāievēro, ka apbūves teritoriju vai to daļu robežas ir ielu sarkanās līnijas vai zemes vienību robežas, ja vien acīmredzami nav attēlots citādi. Jebkurā neskaidrību gadījumā skatīt digitālo projekta karti vai konsultēties SN Būvvaldē vai SNP.
48. Vienam zemes gabalam var būt noteiktas un parādītas divas vai vairākas plānotās (atļautās) teritorijas izmantošanas. Lai precizētu robežas un apjomu, jāpieprasa izkopējums no digitālās kartes, un jāizstrādā ZIP vai DP lielākā mērogā, ja to pieprasa SNP vai SN Būvvalde.

2.4. APDZĪVOJUMA KLASIFIKĀCIJA

49. Apbūves tiesības nekustamo īpašumu zemes vienībām vai to daļām ir atkarīga no to atrašanās vietas- apdzīvotā vietā – pilsētā, ciemā vai lauku apvidū. Strenču novadā centrs ir Strenču pilsēta. Novada attīstības centri - Seda pilsēta, Ķeižu ciems un pagastu centri – Plāņi un Jērcēni.
50. Apdzīvojuma robežas parādītas kartē un neskaidrību gadījumā apdzīvojuma robeža iet pa nekustamā īpašuma robežu vai atšķirīgu plānoto (atļauto) izmantošanas veidu robežu vai dabiskām robežām.
51. Robežas ir parādītas 5.PATI kartē.

1.tabula

Strenču novada apdzīvojuma struktūra

Pilsētas :	Seda	Strenči
	Jērcēnu pagastā	Plāņu pagastā
Ciemi:	Jērcēni Ķeiži	Plāņi Jaunklidzis

2.5. PRASĪBAS APDZĪVOJUMA PLĀNOŠANAI

2.5.1. PRASĪBAS JAUNU CIEMU VEIDOŠANAI UN ESOŠO CIEMU VAI PILSĒTU PAPLAŠINĀŠANAI

52. Prioritāri plānots attīstīt **Strenču un Sedas pilsētas**, novada pagastos esošos **ciemus– Jērcēni, Ķeiži, Plāņi un Jaunklidzis**, atbilstoši katras apdzīvotas vietas lomai, funkcijai un potenciālam, nodrošinot visu apdzīvojuma centru optimālu sasniedzamību ar jau izveidotu transporta infrastruktūru. Pilnveidot visu apdzīvojuma centru optimālu sasniedzamību ar jau izveidotu transporta infrastruktūru. Pilnveidot apbūves struktūru, racionāli izmantojot esošos inženiertīklus un optimizējot apbūves blīvumu.
53. Detalizējot, **Strenču un Sedas pilsētas, Ķeižu ciema** perspektīvās dzīvojamās teritorijas ir jāparedz:
1. transporta infrastruktūras risinājumi, kas nodrošina iekšējā ielu tīkla optimālu sasaisti ar ārējo ceļu tīklu;
 2. inženiertehniskās apgādes (nodrošinājums) risinājumi;
 3. minimālā pakalpojumu klāsta, tostarp, pamata un pirmsskolas izglītības, veselības aprūpes un sociālās aprūpes saņemšanas iespējas;
 4. sasniedzamība ar sabiedrisko transportu un sasaiste ar pakalpojumiem, kā arī iespējamām darba vietām;
 5. teritorijas pārvaldības nodrošinājums; (ielu un inženierkomunikāciju uzturēšana un apsaimniekošana, atkritumu savākšana u.c.);
 6. iedzīvotāju atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Strenču novada apdzīvoto vietu sadalījums pēc to funkcijas

Novada centrs	Strenči	
Pilsēta	Seda	
	Jērcēnu pagastā	Plāņu pagastā
Pagastu centri	Jērcēni -	Plāņi
Ciemi	Ķeiži	Jaunklidzis

zemes vienības robeža

pilsētu un ciemu robežas

novada administratīvās robežas

2.5.2. PRASĪBAS CIEMU UN PILSĒTU TERITORIJU PLĀNOŠANAI

54. Plānojot jaunās attīstības teritorijas, vismaz **20%** no plānojamās teritorijas (zemes vienības) paredz publiskās infrastruktūras attīstībai, tai skaitā transporta infrastruktūrai un inženierapgādes nodrošināšanai.
55. Apdzīvotās vietās jāuzlabo esošais labiekārtojums, ceļi un pakalpojumu pieejamība:
1. centralizētas vai decentralizētas ūdensapgādes un komunālo notekūdeņu savākšanas sistēmas;
 2. pietiekošas energoapgādes jaudas;
 3. pieeja sabiedriskajam transportam pakalpojumu, izglītības iestāžu un darba vietu sasniegšanai;
 4. apdzīvoto vietu un tām pieguļošo teritorija sakārtošana;
 4. teritorijas apbūves blīvuma optimizēšana.
56. Plānojumos (lokālplānojumos un DP) paredz publiski pieejamas rekreācijas teritorijas, nodrošinot piekļuves iespējas publiskajiem ūdeņiem un zaļajai zonai.
57. Novadā attīstāma rekreācijas un tūrisma infrastruktūra, kā pamatu, izmantojot esošos resursus un vēsturisko pieredzi.

58. Visos ZIP, DP un apbūves projektos paredzēt un nodrošināt piekļūšanu zemes vienībai, nodrošinot pieslēgumu pēc iespējas pie zemākas kategorijas ielas vai ceļa.
59. Strenču un Sedas pilsētās ne mazāk kā 40% no būvju brīvās teritorijas paredzēt apstādījumiem. [LBN 007-10].

2.5.3. MAZDĀRZINU TERITORIJAS

60. Lai pārveidotu Sedas pilsētas teritorijā esošo sakņu dārzu teritorijas - mazdārziņu teritorijas par pastāvīgās dzīvojamās apbūves vai vasarnīcu teritorijām, jāizstrādā DP (lokālpilnojumu) teritorijai, kas aptver vismaz vienu apbūves kvartālu, vai citādi funkcionāli saistītai teritorijai pēc SN Būvvaldes vai SNP pieprasījuma:
1. apbūves teritorijām izstrādā inženierapgādes risinājumus, paredzot galvenās inženierkomunikācijas – energoapgādi, ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu savākšanas sistēmas (centralizētas vai decentralizētas).
 2. apbūves teritorijām izstrādā transporta shēmu, paredzot optimālu ielu un ceļu tīklu ar normatīviem atbilstošiem parametriem un ievērojot ugunsdrošības prasības.

2.6. LAUKU TERITORIJU – ĀRTELPU PLĀNOŠANAS PRASĪBAS

2.6.1. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS LAUKU TERITORIJU PLĀNOŠANAI

61. SN lauku teritorijās ir akcentēta un atbalstīta tradicionālā lauku apdzīvotuma - viensētu saglabāšana, zemnieku, piemājas saimniecību vai māju ar brīvdienu statusu attīstība, paredzot arī jaunas un iedarīgas funkcijas.
62. Kultūrainavu aizsardzības un attīstības plānus paredzēts izstrādāt kā tematiskos plānojumus pēc SN Būvvaldes vai SNP pieprasījuma. Tajos izvērtē un nosaka ainavas ar īpašu vēsturisko, estētisko un ekoloģisko nozīmi, paredzot to aizsardzību un radošu attīstību.
63. Katras konkrētas teritorijas vai zemes vienības atļauto izmantošanas veidu var precizēt un noteikt DP vai (lokālpilnojumos). Konflikta un pretrunu gadījumā, prioritāras ir „apbūves noteikumos” norādītās funkcijas, ko citas pakārtotas darbības nedrīkst apdraudēt.
64. Novada teritorijas plānojumā paredzēts nodrošināt publisku pieejamību rekreācijas resursiem – publiskiem ūdeņiem, mežiem un vērtīgām ainavām, kur nav pieļaujama publisko teritoriju, upju un ezeru piekrastes joslas iežogošana un aizbūvēšana, vides un ainavas degradēšana.
65. Novada teritorijas zonējumā pamatā tiek saglabātas esošās ražošanas teritorijas lauku apvidos, racionāli izmantojot tur esošos resursus un inženiertehnisko infrastruktūru.
66. Jaunas ražošanas teritorijas tiek noteiktas un precizētas DP vai (lokālpilnojumos), ievērojot iedzīvotāju, dabas aizsardzības, transporta, tūrisma attīstības un citas intereses pēc SN Būvvaldes vai SNP pieprasījuma.
67. Tūrisma attīstībai nozīmīgās teritorijās jāparedz iespējas ainaviski pievilcīgākajos skatu punktos un gar autoceļiem izvietot skatu torņus un laukumus, informācijas standus, auto stāvlaukumus un citus tūrisma infrastruktūras objektus.

2.6.2. PRASĪBAS LAUKU TERITORIJU IZMANTOŠANAI

68. Lauku teritorijā zemes īpašumus SNP atļauts sadalīt vienībās, kas nav mazākas par 1,0 ha, izņemot gadījumus, kad citos normatīvajos aktos ir noteikts savādāk, jeb tas nepieciešams esoša objekta funkcionēšanas nodrošināšanai vai apsaimniekošanai.
69. Plānojot jaunu apbūvi vai rekonstrukciju teritorijās, kas SN TP noteiktas kā kultūrvēsturiski vai ainaviski vērtīgās teritorijās, SN Būvvaldes vai SNP ir tiesīga pieprasīt būvniecības ieceres publisko apspriešanu, vai detālpilnojuma izstrādi ar objekta un tā vizuālās ietekmes izvērtējumu.
70. Plānojot lielu transporta un loģistikas uzņēmumu, inženiertehnisko būvju, ražošanas un pārstrādes uzņēmumu, tai skaitā derīgo izrakteņu karjeru, izvietojumu un būvniecību, izstrādājams lokālpilnojums vai DP, izvirzot šādas prasības:

1. jāparedz buferzona starp ražošanas un dzīvojamās apbūves teritorijām;
 2. transporta infrastruktūra jāplāno tā, lai netiktu šķērsotas apdzīvotās vietas un dzīvojamās apbūves teritorijas;
 3. jānodrošina ražošanas teritoriju tieša sasaiste ar valsts nozīmes autoceļiem.
71. Objektam, kuru darbība palielina satiksmes intensitāti, rada sastrēgumus satiksmes dalībniekiem, papildus noslodzi un citas problēmas pašvaldības transporta infrastruktūrai, jāizstrādā transporta plūsmas izpēte un prognoze, ko iekļauj DP vai būvprojekta sastāvā.

2.6.3. LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMES

72. Lauku teritorijās, kur nav izstrādāts lokālplānojums vai DP, veicot īpašumu sadalīšanu ievēro jaunveidojamo zemes vienību minimālā platību:
1. lauku viensētām un lauksaimniecības ražošanas objektiem jaunveidojamo - **1,0 ha**,
 2. lauksaimniecības zemēm ir **2,0 ha**,
 3. augstvērtīgās lauksaimniecības zemēs - **5,0 ha**.
 4. jaunveidojamo zemes vienību minimālās platības prasības nav attiecināma uz gadījumiem, kad tas nepieciešams transporta infrastruktūras, inženierapgādes tīklu un to objektu izbūvei vai uzturēšanai, kā arī esošu ēku un būvju apsaimniekošanai.
73. Paredzot mazvērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošanu, ir jāizvērtē ainaviskie un ekoloģiskie aspekti. Nav atļauta apmežošana AAA Ziermeļgauja un ZBR noteiktajās teritorijās, kā arī ap kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem un novada nozīmes objektiem, ja rezultātā tiek aizsegti nozīmīgi skatu punkti vai būtiski mainīts kultūrainavas raksturs.
74. Ražošanas kompleksus, tai skaitā lopkopības kompleksus, un citus objektus ar specifisku ietekmi (smaku, troksni, vibrāciju vai cita veida piesārņojumu) drīkst izvietot pietiekamā attālumā no apdzīvotām vietām, autoceļiem, tūrisma un rekreācijas objektiem, lai netiktu skartas iedzīvotāju intereses un mazināta tuvējo īpašumu vērtība. SNP ir jānodrošina šādu objektu plānotās būves publiskā apspriešana saskaņā ar MKN Nr.332, ja to pieprasa SNP, vai lokālplānojumā vai DP ietvaros pieprasot arī objekta ietekmes izvērtējumu.
75. SN TP risinājumi nodrošina meliorācijas sistēmu pilnvērtīga funkcionēšanu, saglabājot un rekonstruējot esošās meliorācijas sistēmas. Veicot meliorācijas sistēmu pārkārtošanu, jaunveidotie grāvji un noteces jāiekļauj vienotā noteces sistēmā atbilstoši kopējai meliorācijas sistēmu shēmai.

2.6.4. MEŽU TERITORIJAS

76. Mežu teritorijās minimālā jaunveidojamā zemes gabala platība ir **3.0 ha**, ja citos normatīvajos aktos nav noteiktas stingrākas prasības. Šī prasība nav attiecināma uz gadījumiem, kad tas nepieciešams transporta infrastruktūras, inženierapgādes tīklu un objektu izbūvei vai uzturēšanai, kā arī esošu ēku un būvju apsaimniekošanai.
77. Lai novērstu mežu ugunsgrēku risku, teritoriju apmežošanu un ieaudzēšanu neveic tuvāk par **50 m** no blīvi apdzīvoto vietu robežām.
78. Nedrīkst veikt mežu ieaudzēšanu teritorijās, kas atrodas sprādzienbīstamu objektu un rūpnieciska avāriju riska uzņēmumu drošības joslās. Šis attālums jāprecizē atkarībā no katra objekta specifikas.

2.6.5. ŪDENU TERITORIJAS

79. SN teritorijas plānojumā paredzēts optimāls atpūtas un rekreācijas teritoriju izvietojums, lai nodrošinātu sabiedrībai piekļūšanu publiskajiem ūdeņiem, peldvietām un atpūtas vietām.
80. Izstrādājot lokālplānojumus un DP SNP tehniskos noteikumus un SN Būvvaldei PAU - noteikt labas plānošanas prakses principus, paredzot brīvas ūdeņu piekrastes joslas ar ceļu tīklu, kas nodrošina līdzvērtīgas piekļūšanas iespējas ūdensmalai. Nav pieļaujama apbūves veidošana cieši gar ūdensmalām.
81. SN TP pie ūdeņiem ir paredzētas ugunsdzēsības vajadzībām pietiekošs ūdens ņemšanas vietu skaits, ar atbilstošām piekļūšanas iespējām.

82. SN TP nosaka brīvas piekļūšanas iespējas **publiskajiem un valstij piederošajiem ūdeņiem**, paredzot ceļa servitūtu:
1. pilsētās un ciemos ne mazāk kā ik pēc **300 m** vai vismaz ik pēc diviem īpašumiem;
 2. lauku teritorijās ne mazāk kā ik pēc **1000 m** vai vismaz ik pēc diviem īpašumiem.
83. Strenču novada upju posmus, kur ierobežota **motorizēto ūdens braucamrīku izmantošana** nosaka ar SNP saistošiem noteikumiem;
84. Strenču novada teritorijā **nav atļauta** patvaļīga upju un strautu iztaisnošana, aizbēršana, gultnes padziļināšana, mākslīgu salu veidošana.
85. Mākslīgo ūdensobjektu krasta joslām jābūt labiekārtotām. Mākslīgu ūdensobjektu vai noteku izveidošana valsts autoceļu aizsargjoslās saskaņojama ar valsts ceļu pārvaldītāju. Jebkuras hidrobūves būvniecība veicama tikai saskaņā ar projektu, kas izstrādāts un saskaņots normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

2.7 STRENČU NOVADA PAŠVALDĪBU FUNKCIJU REALIZĀCIJAI NEPIECIEŠMĀS TERITORIJAS

86. Teritorijas, kas nepieciešamas SN **pašvaldības funkciju realizēšanai** ir SN pašvaldības administratīvās teritorijas daļas, kurās īpašumu zemes vienības (vai to daļas) tiek vai tiks izmantotas pašvaldību funkciju īstenošanai, tai skaitā apbūvei.
87. Saskaņā ar likumu – „Par pašvaldībām”, 15.pantu SNP jānodrošina virkne funkciju,
1. komunālo pakalpojumu organizēšana (ūdensapgāde un kanalizācija, siltumapgāde, sadzīves atkritumu apsaimniekošana, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana),
 2. teritorijas labiekārtošana (ielu, ceļu un laukumu būvniecība un uzturēšana, apgaismošana, parku un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana, dīķu, novadgrāvju un citu virsūdeņu savākšanai un novadīšanai paredzētu ietaišu būvniecība un uzturēšana),
 3. sanitārās tīrības nodrošināšana (atkritumu savākšanas un šķirošanas laukumu, kapsētu izveidošana un uzturēšana),
 4. iedzīvotāju izglītība (izglītības iestāžu uzturēšana un attīstīšana),
 5. rūpes par kultūru un tās vērtību saglabāšanu (kultūras iestāžu uzturēšana un attīstīšana, kultūras pieminekļu saglabāšana un restaurācija),
 6. veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana, iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšana (veselības aprūpes iestāžu uzturēšana un attīstīšana, sportam un rekreācijai nepieciešamās platības),
 7. sociālās palīdzības nodrošināšana (sociālās palīdzības iestāžu uzturēšana un attīstīšana)
 8. palīdzības sniegšana iedzīvotājiem dzīvokļu jautājumu risināšanā,
 9. pašvaldības iestāžu izvietošana un uzturēšana;
 10. uzņēmējdarbības sekmēšana.
88. Lai SNP šīs ar likumu noteiktās funkcijas varētu realizēt, nepieciešami zemes gabali atbilstošu objektu būvniecībai un apkalpošanai, kā arī pašvaldības valdījumā esošas teritorijas zaļo zonu un kapsētu ierīkošanai un uzturēšanai. SNP īpašumā esošie zemesgrāmatā reģistrētie un pašvaldībai piekritošie zemes gabali pilnībā nenodrošina šo funkciju realizēšanu.

SN TP grafiskajā daļas shēmā norādītas teritorijas, kuras būtu SNP pašvaldības funkciju realizēšanai nepieciešamās teritorijas un īpašumu sarakstu sk. PR 13.1-13.3.pielikumos .

Zināšanai!

Krāsu tonis dažādās izdrukās var atšķirties no arhīva eksemplārā redzamajiem toņiem tehnisku iemeslu dēļ (dažādi printeri, programmas, ploteri, tintes, skanēšana u.c.).

Izstrādātāji neatbild par toņu nesakrītību kartē un tekstā, darbā ar citiem tehniskiem līdzekļiem un citām programmām.

89.

3. nodaļa.

NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM

3.1.INFORMĀCIJA PAR VISĀS APBŪVES TERITORIJĀS ATĻAUTO IZMANTOŠANU

90. Visās SNP teritorijās saskaņā ar **Strenču novada teritorijas plānojumu 2012.-2023.gadam** (turpmāk tekstā SN TP) ir atļauta tāda izmantošana, kas nepieciešama esošo un plānoto objektu **tiešo funkciju nodrošināšanai**, tai skaitā:
1. ceļu, ielu un piebrauktuvju izbūve;
 2. objektam nepieciešamo transportlīdzekļu stāvvietu ierīkošana;
 3. apstādījumu un teritorijas labiekārtojuma ierīkošana;
 4. objekta apgādei nepieciešamo (maģistrālo, sadalošo un pievadu) inženierkomunikāciju tīklu un objektu izbūve;
 5. erozijas risku ierobežošanas, pretplūdu aizsardzības un meliorācijas sistēmu izbūve.
91. Jebkuru apbūves teritoriju ir atļauts izmantot ēku un būvju izvietošanai saskaņā ar attiecīgajā teritorijā atļauto pamatzmantošanu vai galveno izmantošanu, papildizmantošanu vai palīgizmantošanu, kas pakārtota pamatzmantošanai - **galvenajai izmantošanai vai papildizmantošanai**.
92. **Papildizmantošana**, kas nav pretrunā ar "Apbūves noteikumiem", ir:
1. pakārtota pamatzmantošanas ēku un būvju izmantošanai un papildina tās funkcionalitāti (parasti dzīvojamā apbūvē – bērnu dārzs, skola, veikals un pakalpojuma objekts, finanšu iestāde, ielas un inženierkomunikācijas, biroji u.c. vietējas nozīmes, rūpnieciskai apbūvei – biroju, komerciestādes, tirdzniecības objekti, ielas un inženierkomunikācijas, mežu teritorijās – ar rekreāciju saistītas būves u.t.t.);
 2. izvietota tajā pašā zemes vienībā, kur pamatzmantošanas ēkas vai būves vai atrodas atsevišķā zemes vienībā;
 3. vienā zemes vienībā papildizmantošanas īpatsvars nevar būt vairāk kā pamatzmantošanas īpatsvars - ne vairāk kā **45%** no ēku apbūves laukuma un kubatūras, kopējā lietderīgā laukuma, nekustamā īpašuma lietošanas mērķu platībām jeb platībām, kas paredzētas pamatzmantošanai.
93. **Papildizmantošanai**, kas paredz apbūvi, izvietojot ēkas un būves uz atsevišķa zemes vienības, **jāievēro** pamatzmantošanas plānotā (atļautā) teritorijas izmantošanas minimālā zemes vienības lieluma platība, būvlaides un apbūves augstuma lielumu nosacījumi. Parasti papildizmantošana atļauta, izstrādājot DP. Apbūves teritorijās paredzētā papildizmantošana nosakāma ar DP (turpmāk tekstā DP) ja to pieprasa Strenču novada (turpmāk tekstā SN) Būvvalde vai Strenču novada pašvaldība (turpmāk tekstā SNP).
94. **Palīgizmantošana** ir atļautā izmantošana, kas papildina vai veicina pamatzmantošanu vai papildizmantošanu un izvietota tajā pašā zemesgabalā, kur pamatzmantošana. Uz palīgizmantošanu attiecas visas tās pašas prasības kā uz atļauto teritorijas pamatzmantošanu vai kas noteiktas ar „Apbūves noteikumiem”, ja vien atbilstošās teritorijas DP vai lokālplānojums neparedz citas prasības.

3.2.INFORMĀCIJA PAR AIZLIEGTO IZMANTOŠANU

95. Nevienā teritorijā **nav atļauta** tāda zemes, ēku un būvju izmantošana, kas rada apdraudējumu iedzīvotājiem vai izraisa būtisku vides piesārņojumu – nepieļaujami augstu risku vai neatbilstību vides kvalitātes normatīvo aktu prasībām, kā arī var apgrūtināt vai apdraudēt sabiedrisko drošību un cilvēku veselību ar uguns briesmām, troksni, smaku, pārmērīgu dūmu daudzumu un tml.
96. Netiek atļauta tāda zemes, ēku un citu būvju, vai kādas to daļas izmantošana, kas rada būtisku piesārņojumu, jeb neatbilst vides aizsardzības un vides veselības iestāžu vides kvalitātes prasībām, un normatīvo aktu prasībām.
97. Nevienā teritorijā, **nedrīkst**:
1. izvietot ēkas un būves aizsargjoslās un tauvas joslā, ja tas ir pretrunā ar AL un ZL;

2. novietot, savākt un glabāt pamestus, nelietojamus motorizētus satiksmes līdzekļus, izņemot gadījumus, kad teritorija ir šādam mērķim izprojektēta un ierīkota normatīvo aktu noteiktajā kārtībā;
 3. patvaļīgi izvietot konteinerus, paviljonus, kioskus, ceļojumu treilerus un vagoniņus teritorijās, kur to neparedz pašvaldības „Apbūves noteikumi”, kā arī izmantot tos kā dzīvojamās telpas, izņemot gadījumus, ja zemes vienībai ir būvlaukuma statuss;
 4. patvaļīgi ierīkot karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai;
 5. veikt būvniecību piesārņotā teritorijā, izmantot zemi, ēkas un citas būves pirms nav novērsts piesārņojums;
 6. patvaļīgi aizsprostot upes un strautus, izmainīt upju, strautu, ezeru krasta līniju, gultni un hidroloģisko režīmu.
 7. vākt, uzkrāt vai glabāt atkritumus, krāmus, lupatas, metāllūžņus un būvgružus,
 8. veidot ūdensobjektus vairāk kā vienā īpašumā ar ūdens virsmas laukumu virs **0,1** ha bez tehniskā projekta;
 9. dziļāku kā **1,2** m un garāku par **0,5** m grāvju rakšana vairāk kā vienā īpašumā;
 10. veidot ūdensobjektus un karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai virs **20 000** m³ bez derīgo izrakteņu ieguves atļaujas;
 11. izmantot jebkādu ceļojuma treilerus un vagoniņus kā dzīvojamās telpas (arī ēdamtelpas un guļamtelpas), izņemot gadījumus, ja zemes vienībai ir būvlaukuma statuss un teritorija paredzēta tūristu izmitināšanai ne ilgāk kā **4** mēnešus;
 12. patvaļīgi būvēt vai novietot gatavus kioskus, nojumes un paviljonus un „Apbūves noteikumus” noteiktās mazās arhitektūras formas.
- 98.** Katram būves īpašniekam, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, jātur sava būve tādā stāvoklī, ka no tās nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tās lietotājiem. [CL, 1084. p.]
- 99.** Nevienam nav tiesības ierīkot uz savas zemes tādas rūpniecības un amatniecības iestādes, kas var apgrūtināt vai apdraudēt sabiedrisko drošību un cilvēku veselību ar uguns briesmām, troksni, smaku, pārmērīgiem dūmiem u.t.t. Izšķirt jautājumu par to, vai zināmā gadījumā patiesi pastāv apgrūtinājums vai apdraudējums, piekrt tiesai. [CL, 1087. p.]
- 100.** Zemes īpašniekiem nav tiesību celt uz tās tādas ietaises, no kuras varētu sagrūt kaimiņiem piederošā būve vai rasties tai kāds cits bojājums. [CL, 1089.p.]
- 101.** Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās ievērot aprobežojumus saskaņā ar AL 35. un 37.pantiem .

3.3.PIEKĻŪŠANAS NOTEIKUMI

- 102.** Nav atļauts veidot tādas zemes vienības, kurām nav nodrošināta piekļūšana līdz koplietošanas ceļam vai ielai, bet ievērojot, ka teritorijās tieši blakus valsts galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem nevar tikt plānotas piekļūšanas iespējas no tiem, ja izstrādāta detālplānojuma ietvaros nav atrisināta piekļūšana pašvaldību vai valsts vietējiem autoceļiem, ievērojot “pakāpeniskuma” principu, tas ir, to tiešos pieslēgumus paredzēt pie pašvaldību vai valsts vietējiem autoceļiem. Jaunu pieslēgumu plānošana valsts galvenajiem autoceļiem nav pieļaujama, bet reģionālajiem tikai izņēmuma gadījumos, ja tas saistīts ar esošā transporta tīkla pārplānošanu plašāka apkaimē.
- 103.** Nav atļauts projektēt, būvēt vai citādi izmantot ēkas, būves un zemi, ja nav nodrošināta tieša piekļūšana - tas ir, zemes vienība nerobežojas ar ceļu, ielu, piebraucamo ceļu, vai arī piekļūšanu tai nenodrošina servitūts ievērojot 102.punkta nosacījumus.
- 104.** Apbūves teritorijās jānodrošina brīvas ugunsdzēsības un glābšanas tehnikas piekļūšanas iespējas pie ēkām un būvēm, paredzot piebrauktuves un caurbrauktuves (perimetrālās apbūves gadījumā). To parametrus pieņem atbilstoši attiecīgo ēku un būvju projektēšanas būvnormatīviem.
- 105.** Brīvas apbūves teritorijās piebrauktuves iekšpagalmos (vai caurbrauktuves ēkās) jāizvieto ne tālāk par **300 m** vienai no otras, bet perimetrālās apbūves gadījumā – ne tālāk par **180 m**.
- 106.** Piebrauktuviņu un caurbrauktuviņu pieslēgumus pie maģistrālo ielu brauktuviņām var izvietot ne tuvāk par **50 m** no krustojuma. Dzīvojamo ēku grupām, publiskām iestādēm, tirdzniecības un apkalpes centriem piebrauktuves jāparedz ar divām kustības joslām un ietvi, bet savrup izvietotām ēkām – ar vienu kustības joslu un ietvi.
- 107.** Objektiem ar atšķirīgām funkcijām kā, piemēram, dzīvokļiem, komercdarbības objektiem, veselības aprūpes vai valsts pārvaldes iestādēm u.tml. ir jānodrošina **atsevišķa piekļūšana**.

108. Piebraukšanu nodrošina:

1. zemes vienībām, kas **nerobežojas** ar valsts vai pašvaldībai piederošu autoceļu, ielu vai laukumu, piekļūšanu līdz valsts vai pašvaldībai piederošam autoceļam, ielai vai laukumam nodrošina **ceļa servitūts**:
 - 1) **lauku teritorijās ne šaurāks par 9,0 m**,
 - 2) **pilsētās un ciemos ne šaurāka par 8,0 m**,
 - 3) **brauktuvei jābūt ne šaurākai par 3,5 m platai**,
 - 4) kas reģistrēts Zemesgrāmatā par labu konkrētam īpašumam (īpašuma zemes vienībai) līdz valsts vai pašvaldības ceļam (sk. TIAN 3.5.apakšnodaļu),
2. nodrošināts piebraucamais ceļš katrai ēkas daļai (dvīņu mājas daļai, rindu ēkas un daudzdzīvokļu ēku sekcijai, ēkas daļām ar atšķirīgu funkciju), kurai ir atsevišķa ieeja:
 - 1) **lauku teritorijā ne šaurāka par 4,0 m**,
 - 2) **pilsētās un ciemos ne šaurāka 3,0 m**,
3. laukums, ceļš vai iela, kas reāli izmantojami (izbūvēts un nodots ekspluatācijā);
4. piebrauktuves vai piebraucamā ceļa pieslēgums valsts vai pašvaldības ceļam vai ielai ir saskaņots ar konkrētā ceļa, laukuma vai ielas īpašnieku (VAS LVC vai SNP) un atbilst normatīviem aktiem;
5. plānotam piebraucamam ceļam, laukumam vai ielai apbūves teritorijās vairāk nekā trim nekustamiem īpašumiem vai zemes vienībām, jābūt patstāvīgam īpašuma objektam.

109. Ceļa servitūtu apliecina:

1. ieraksts Zemesgrāmatā ar pievienotu servitūta ceļa izvietojuma shēmu (sk. TIAN 3.5.apakšnodaļu),
2. shēmu saskaņo ar SNP attiecīgo amatpersonu.

110. Piekļūšanu nodrošina ceļš ar nodalījuma joslas minimālo platumu, pilsētās un ciemos iela ar minimālo platumu sarkanajās līnijās (brauktuves platums saskaņā ar normatīviem aktiem), neatkarīgi no to piederības:

1. **dzīvojamām mājām** un SN Būvvaldes noteiktos gadījumos – dzīvojamajiem, sabiedriskiem, publiskiem, rūpnieciskiem un tehniskiem objektiem pēc to funkcijas un ugunsdrošības prasībām: **6 -18,0 m platumā**;
2. visos pārējos gadījumos saskaņā ar likumu Par autoceļiem 27.1.punktu: **19,0 m** platumā;
3. **kājāmgājēju un velosipēdistu piekļūšana publiskiem ūdensobjektiem** nodrošināma, pa vismaz **1,8 m** platu servitūta taku (ceļu) vai laipu no valsts vai pašvaldības ceļa līdz tauvas joslai, ja ceļš, iela vai laukums nerobežojas ar tauvas joslu;
4. **celiņš vai taka lauku apvidū –ceļa servitūts** izveidojama ik pēc diviem īpašumiem vai citādi īpašniekiem vienojoties, bet ne retāk kā ik pēc **1000 m**;
5. **taka ciemos un pilsētās – ceļa servitūts** izvietojama ne mazāk kā ik pēc **500 m**, ko obligāti parāda DP vai ZIP, parasti starp diviem īpašumiem vai citādi īpašniekiem vienojoties;
6. ja par takas vai gājēju un velosipēdistu ceļu nevar vienoties īpašnieki vai taka nav paredzēta DP, zemes ierīcības projektā, tās izveidi ar savu lēmumu nosaka SNP, piemērojot šī paragrāfa 3. un 4. punktu nosacījumus, par pamatu ņemot reālas piekļuves vietas un iespējas;
7. šī paragrāfa 3.-5.punktos minētām takām (celiņiem) jābūt reāli izmantojamiem un tos izveido pēc SN, Būvvaldes vai iedzīvotāju pieprasījuma;
8. **publiskās pieejas vietām** Gaujai jābūt nodrošinātām ar **4,5 m platu** servitūta ceļu līdz tauvas joslai.

111. Esošo ielu sarkano līniju platums var tikt paplašinātas, ja nepieciešama inženierkomunikāciju izvietošana atbilstoši pastāvošiem normatīviem un saskaņā ar TIAN 1.un 2.pielikumiem jāpiemēro ZIP, DP un lokālplānos **maksimāli iespējamai lielākais platums no piedāvātā sarkano līniju intervāla pilsētu ielām**. Sk. sarkano līniju shēmas :16. Sedas pilsēta sarkanas līnijas plāns. M 1:4 000 un 17.Strenču pilsēta sarkanas līnijas plāns. M 1:4 000.

112. Piekļūšanu īpašumam vai piebraucamo ceļu visā tā garumā līdz pašvaldības vai valsts ceļam parāda DP vai zemes ierīcības projektos (turpmāk tekstā ZIP). Šī piebrauktuve jāuztur kārtībā zemes vienības (-u) īpašniekam (-iem), kas izmanto piebrauktuvi (ceļu vai ielu).
113. Apbūves teritorijās ēkām un citām būvēm jāparedz piebrauktuves ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai. To parametri jāpieņem atbilstoši attiecīgo ēku būvnormatīviem un LBN 201 -07.
114. Plānojot jaunus vai rekonstruējot esošus ceļus vai ielas, ja piebrauktuve veido strupceļu, tās noslēgumā jāparedz apgriešanās laukums saskaņā ar LBN 201-07.

115. Iebrauktuvi vai piebraucamo ceļu, laukumu un ielu izveido saskaņā ar spēkā esošiem normatīviem aktiem.
116. Jebkurai ēkas daļai ar citu funkciju (papildizmantošanai: dzīvoklim, tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektam, garāžai, u.c.) ir jānodrošina piekļūšana atsevišķi no citām izmantošanām. Ja nav iespējams nodrošināt atsevišķu piekļūšanu, papildizmantošana nav pieļaujama.
117. Piebrauktuves jāveido, pirmkārt, no iespējami zemākas kategorijas ceļa vai ielas.
118. Tiešas iebrauktuves no ielas vai ceļa izmaiņas, kas neatrodas tuvāk par 3,0 m no kaimiņu zemes gabala robežām, nav uzskatāmas par DP vai ZIP grozījumiem.

3.4. ZEMES VIENĪBU VEIDOŠANA (ATDALĪŠANA SADALĪŠANA VAI APVIEŅOŠANA, KONSOLIDĒŠANA UN ROBEŽU PĀRKĀRTOŠANAS NOTEIKUMI)

119. Jaunas zemes vienības, tās sadalot, apvienojot vai pārkārtojot robežas, var veidot saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu, (lokālplānojumu) un „Apbūves noteikumiem”, izstrādājot šī atbilstoši normatīvo aktu prasībām un pēc SNP pieprasījuma.
120. Veidojot jaunas zemes vienības, ir jāievēro šādi nosacījumi pilsētās un ciemos:
1. jānodrošina tiešas piekļūšanas iespējas no ceļa vai ielas saskaņā ar TIAN 3.3. apakšnodaļas prasībām;
 2. jaunveidojamo zemes vienību platības, kas paredzētas pamatizmantošanai, atbilst pašvaldības „Apbūves noteikumos” attiecīgajā teritorijā noteiktai minimālai;
 3. zemes vienības minimālais platums atļauj izvietot apbūvi, ievērojot sānpagalma prasības, bet nav mazāks par:
 - 1) ciemos 20 m vismaz vienai no zemes vienības malām, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams esošas ēkas vai būves funkcionēšanai, publiskās infrastruktūras nodrošināšanai un jaunu inženiertehnisko objektu izvietojumam;
 - 2) pilsētās 15 m vismaz vienai no zemes vienības malām, izņemot rindu māju apbūvi, vai gadījumus, kad zemes gabals nepieciešams esošas ēkas vai būves funkcionēšanai, inženiertīklu, publiskās infrastruktūras nodrošināšanai un jaunu inženiertehnisko objektu izvietojumam;
121. Zemes vienību nevar sadalīt un konsolidēt, ja:
1. to neakceptē visi zemes vai ēku kopīpašnieki, Piekrišanu apliecina pašvaldībā iesniegta visu kopīpašnieku parakstīta vienošanās (sk. TIAN 3.5. apakšnodaļu);
 2. sadalīšanas rezultātā zemes vienība būs mazāka par attiecīgajā teritorijā noteikto minimālo pieļaujamo platību, izņemot atsevišķus gadījumus, kad uz zemes vienības atrodas dažādiem īpašniekiem piederošas ēkas, un atšķirība starp atļauto minimālo platību nepārsniedz 20 %;
 3. nav iespējams reāli sadalīt kopīpašumā esošās būves atbilstoši būvnormatīvu prasībām;
 4. zemes vienības esošais apbūves blīvums vai intensitāte pārsniedz attiecīgajā teritorijā pieļaujamo vairāk kā 10%;
 5. ar to tiek apgrūtinātas vai pasliktinātas piekļūšanas iespējas blakus esošajiem zemes īpašumiem;
 6. ja nav iespējams reāli, atbilstoši būvnormatīviem, sadalīt kopīpašumā esošās būves, ko apliecina sekojoši dokumenti (atkarībā no konkrētās situācijas):
 - 1) katrai ēkas daļai derīga būvju kadastrālās izmērīšanas lieta;
 - 2) sertificētas fiziskās personas vai licencētas juridiskās personas sagatavots būvju tehniskās apsekošanas atzinums saskaņā ar (LBN 405-01) par būves (-ju) reālās sadales iespējām;
 - 3) sadalei nepieciešamo būvprojekta akceptēts tehniskais projekts;
 - 4) atbilstoši tehniskam projektam realizēta būvniecība, objekts nodots ekspluatācijā;
 - 5) zemes gabala robeža nesakrīt ar ēkas ugunsmūri;
 - 6) ja jebkura zemes vienības forma gala rezultātā neveido figūru, kuras konfigurācija atbilst apkārtējās teritorijas zemes vienību struktūrai un formai (īsākie malu garumi ne mazāki kā 6,0 m).
122. Apvienojot vai sadalot zemes vienības, nedrīkst slēgt esošos pašvaldības ceļus, ielas, laukumus, piebrauktuves.
123. Jebkurš ZIP - zemes gabalu sadalīšana, apvienošana vai robežu pārkārtošana, ir izstrādājams atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

- 124. Jaunu zemes vienību** - nekustamo īpašumu var veidot (atdalot, sadalot vai apvienojot) tikai ar SNP lēmumu, pamatojoties uz SN TP vai apstiprinātiem DP un ZIP.
- 125.** DP izstrādā, ja īpašumu sadala vairāk kā **3** īpašumos pilsētu vai ciemu teritorijās:
 1. tie primāri paredzēti apbūvei;
 2. izstrādi pieprasa SN Būvvalde vai SNP.
- 126. Robežu pārkārtošana**, izstrādājot DP, notiek, ja SN Būvvalde uzskata par nepieciešamu:
 1. starp vairāk kā **2** īpašumiem (zemes vienībām), kur katrs no tiem pieder citam īpašniekam;
 2. īpašumiem (zemes vienībām), kuriem nav spēkā esošs DP;
 3. kuri primāri paredzēti apbūvei.
- 127. Robežu pārkārtošana**, izstrādājot ZIP iespējama:
 1. starp vienam īpašniekam (var būt arī līdzīpašnieks abos vai vienā no īpašumiem) piederošiem īpašumiem;
 2. dažādiem īpašniekiem piederošiem ne vairāk kā **2** īpašumiem (zemes vienībām);
 3. īpašumiem (zemes vienībām), kuru plānotā (aļļautā) izmantošana nav paredzēta ar apbūvi;
 4. ja īpašumiem (zemes vienībām) ir spēkā esošs DP un robežu grozīšana nav pretrunā ar DP risinājumiem.
- 128. Dabas liegumos aizliegts dalīt** zemes īpašumus vienībās, kas **mazākas par 10ha** (MKN Nr.264), ja nav spēkā individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.
- 129.** SNP vai SN Būvvalde **var pieprasīt izstrādāt DP**:
 1. sadalot vairāk kā vienu īpašumu (zemes vienību);
 2. noteiktai telpiski vienotai teritorijai.
- 130. Minimālo zemes vienību platību prasības nav attiecināmas** uz atsevišķiem tehniskiem objektiem kā sakaru torņi, antenu masti, dūmeņi, skatu torņi, stabi, transformatoru apakšstacija, sūkņu stacija, skvēri, kioskiem (**līdz 10 m²**) u.c. – šajos gadījumos minimālo platību nosaka, lai objekts varētu funkcionēt un tas pilnībā iekļautu tam nosakāmo aizsargjoslu un nodrošinātu visu ar tā apkalpošanu un piekļūšanu nepieciešamo zemes platību:
- 131. Dabas pamatnes teritorijas** var tikt iekļautas zemes vienības sastāvā nodrošinot minimālos zemes vienību lielumus, veidojot zemes vienības kopējo platību, dabas pamatne papildina teritoriju, kurā ir aļļauta apbūve un veido brīvo zaļo teritoriju. Būvniecība šajos īpašumos iespējama tikai apbūves zonās, nodrošinot „Apbūves noteikumu” prasības.
- 132. Minimālā zemes gabala ielas vai ceļa fronte** zemes gabaliem, veidojot jaunas īpašumu zemes vienības, ja vien „Apbūves noteikumos” nav atrunāts atsevišķi (piemērām rindu mājām):
 1. ar platību līdz **1200 m² - 15 m**;
 2. ar platību no **1200 m² līdz 3000 m² - 20 m**;
 3. ar platību no **3000 m² līdz 5000 m² - 30 m**;
 4. ar platību virs **5000 m² - 40 m**.

3.5. PRASĪBAS SASKAŅOJUMIEM UN APGRŪTINĀJUMU IZVEIDOŠANAI

- 133. Skaņojumu** uz zemes vienības detālplānojuma, zemes ierīcības projekta vai būvprojekta ģenplāna lapas var aizstāt ar **līgumu, vienošanos par šo apgrūtinājumu, kas reģistrēts Zemesgrāmatā** vai noteiktā kārtībā sastādīts nostiprinājuma lūgums par apgrūtinājuma reģistrāciju Zemesgrāmatā līdz konkrētam termiņam vai ēkas nodošanai ekspluatācijā. SN Būvvalde un SNP neatbild par gadījumiem, ja apgrūtinājums netiek ierakstīts Zemesgrāmatā. Šajā gadījumā tiek uzskatīts, ka skaņojuma nav, ar no tā izrietošām juridiskām sekām.
- 134.** Ja nepieciešama zemes vienības attiecīgo kaimiņu nekustamo īpašumu īpašnieka(u) **rakstiska piekrišana - saskaņojums par būvprojekta atsevišķiem risinājumiem**, ko paredz “Apbūves noteikumi”, kaimiņu nekustamā īpašuma īpašnieks(i) apliecina **saskaņojuma tekstu** (sk. nākošo punktu) **ar personisku parakstu uz zemes vienības būvprojekta ģenplāna lapas, detālplānojuma plānotās (aļļautās) izmantošanas plāna, zemes ierīcības projektā vai uz teritorijas sadaļas lapas skiču projekta lapas vai vietā, kur visprecīzāk attēlots konkrētais skaņojums ar tā raksturlielumiem gadījumos, kad tiek dibināts apgrūtinājums.**

135. Skaņojuma tekstam jāsaturs konkrēta informācija ar konkrētā objekta un īpašuma datiem:

Piemēram: Piekrītu(-am) īpašumā „X” attālumu 4,00m līdz robežai samazināt līdz 1,00m un apņemos šo apgrūtinājumu reģistrēt Zemesgrāmatā par labu īpašumam „X” līdz šīs ēkas nodošanai ekspluatācijā vai iepazīnos ar projektu un piekrītu tā risinājumiem.

Paraksta oriģināls, tā atšifrējumu, paraksta vieta, datumu.

136. Ja uz būvprojekta ģenplāna lapas ir tikai attiecīgais paraksts bez konkrētas informācijas, kas tiek saskaņots vai atzīmes, ka piekrītu projektam, **skaņojums tiek uzskatīts par neesošu.**

137. Nekustamā īpašuma īpašnieka vai pasūtītāja(-u) projektu (būvprojekta, detālpilānojuma, skiču projekta, zemes ierīcības projekta u.c.) skaņojuma tekstam jāsaturs konkrēta informācija:

Piemēram: Iepazīnos (-āms) ar projektu, saprotu (-am) un piekrītu(-am) tā risinājumiem.

Paraksta oriģināls, tā atšifrējumu, paraksta vieta, datumu.

138. Apgrūtinājums un skaņojums attiecas tikai uz konkrēto būvi zemes gabalā, ja tekstā nav norādīts citādi.

139. SN Būvvalde var pieprasīt saskaņojuma teksta parakstu apliecināt notariāli.

140. Dokumentiem uzrādāmi oriģināli un iesniedzamas notariāli apliecinātas kopijas.

141. Saskaņojums ir nepieciešams, bet apgrūtinājums nav jānostiprina Zemesgrāmatā par pagaidu būvēm.

142. Apgrūtinājums izņemams no Zemesgrāmatas, ja konkrētais objekts vai tā daļa tiek nojaukts. Jaunai ēkai vai būvei nepieciešams jauns skaņojums.

143. Lietu tiesības, kas pastāv uz likuma pamata [CL. 1477. p.], var arī nostiprināt zemesgrāmatās pēc to personu vēlēšanās, kam šīs tiesības pieder.

3.6.PRASĪBAS MEŽA ZEMĒM, KURĀM NEPIECIEŠAMA TRANSFORMĀCIJA

144. Saskaņā ar MK 28.09.2004. noteikumiem Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi” transformāciju veic, ja tas nepieciešams:

„3.1. ēku un būvju, tajā skaitā infrastruktūras objektu (izņemot uzņēmumu (mežsaimniecību) ceļus, kvartālistīgas (ne platākas par pieciem metriem), mineralizētās joslas, meža ugunsgrēku dzēšanai paredzētās ūdens ņemšanas vietas (ne lielākas par 300 kvadrātmetriem) un meliorācijas sistēmas) būvniecībai;

3.2. karjeru, ūdenskrātuvju un kapsētu ierīkošanai;

3.3. meža stādāmā materiāla kokaudzētavu un lauksaimniecībā izmantojamo zemju ierīkošanai;

3.4. īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai;

3.5. sporta un kultūras objektu ierīkošanai, kā arī teritorijas labiekārtošanai.”

[MKN Nr.806]

145. Meža zemēs atļauta vienas viensētas izveide platībās, kas lielāka vai vienādas ar **1,0** ha, ievērojot sekojošus nosacījumus:

1. ēku kopējais apbūves laukums **nedrīkst** būt lielāks par **1000** m²;
2. transformējamā platība apbūvei nevar būt lielāka par **0,2** ha;
3. transformācijai izmantot esošos izcirtumus, lauces un pļavas, ja tādas zemes gabalā ir esošas,
4. pārējās prasības kā lauku viensētu teritorijām.

146. Meža zemēs viensētas būvniecība nav atļauta teritorijās:

1. īpaši aizsargājamās meža iecirkņos;
2. mikroliegumu teritorijās;
3. aizsargjoslu mežos;
4. aizsargjoslās gar ūdeņiem un mitrzemēm;
5. kultūras pieminekļu aizsargjoslu teritorijās u.c. normatīvajos aktos noteiktajos ierobežojumos;
6. purvos.

3.7. SPECIĀLI PASĀKUMI VIDES PIEEJAMĪBAI

147. Vides pieejamība cilvēkiem ar dzirdes, redzes un kustību traucējumiem jānodrošina atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
148. Projektējot novada teritoriju izbūvi, jāparedz speciāli pasākumi, lai tajās netraucēti un droši varētu pārvietoties cilvēki ar invaliditāti saskaņā ar VBN, LBN 211-98, LBN 208-00 (IV sadaļa) un LBN 006-00 7. p.
149. Publiskās, rūpnieciskās, līnijbūvju un labiekārtotas ārtelpas teritorijās, projektējot ēkas un būves, kas funkcionāli ir pieejamas apmeklētājiem tai skaitā esošo publisko ēku un telpu rekonstrukcija vai kapitālais remontu projektiem jābūt ar vides pieejamības pasākumiem cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ar dzirdes invaliditāti, ar redzes invaliditāti.
150. Optimālais kāpums garenvirzienā ir **1:20 (5%)**, bet nekādā gadījumā tas nedrīkst būt lielāks kā **1:12 (6%)**.
151. Publiskās ēkas, kuras ir kultūrvēsturiski pieminekļi vai kuras atrodas kultūrvēsturiskā pieminekļa teritorijā, vai kuri ir vietējās nozīmes kultūrvēsturisko objektu sarakstā un to arhitektūra un tehniskie parametri nepieļauj normatīvo prasību izpildi pilnā apmērā, pieļaujama skaņu signāla, ar ierunāšanas iespējām, izvietošana pie ēkas ieejas. Skaņu signāls jāizvieto atbilstošā augstumā un jāaprīko ar invalīdu zīmi.
152. Esošās publiskās ēkās, kuru tehniskie parametri nepieļauj normatīvo prasību izpildi pilnā apmērā, pieļaujama skaņu signāla, ar ierunāšanas iespējām, izvietošana pie ēkas ieejas. Skaņu signāls jāizvieto atbilstošā augstumā un jāaprīko ar invalīdu zīmi.
153. Rekonstruējot esošās ēkās, kurās tehniski nav iespējams nodrošināt iekļūšanu personām ar īpašām vajadzībām, nodrošina iespēju attiecīgās iestādes pakalpojumus saņemt citā veidā.
154. Katrā **sabiedriskas lietošanas autostāvvietā** vismaz **5 %** no stāvvietu skaita, bet ne mazāk kā viena autostāvvietā jāparedz speciāli pielāgota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām – **3,5 m platas**, vietās, kas atrodas iespējami tuvāk pie galvenās ieejas durvīm.
155. Jāparedz speciālas vietas skatītāju tribīnēs cilvēkiem ratiņkrēslos – **2,0 m x 2,0 m** laukumi ar horizontālu virsmu.
156. Publiski pieejamās atpūtas teritorijās un ēkās jāparedz speciāli pielāgotas tualetes cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.
157. Paredzēt ielām:
1. atšķirīgus segumus bīstamās vietās cilvēkiem ar redzes traucējumiem;
 2. kontrastējošas krāsas marķējumus;
 3. atbilstoša slīpuma uzbrauktuves trotuāra apmalē vienā līmenī ar brauktuves segumu;
 4. ietves apmales paaugstinājumu pie brauktuves malas;
 5. ietves slīpumu ne lielāku par **3 %**.
158. Reklāmas standus, atkritumu tvertnes, velosipēdu novietošanai paredzētās iekārtas, telefonu, bankomātu un citi iespējamie šķēršļi novietojumi tā, lai tie netraucētu ratiņkrēslu lietotāju pārvietošanos, ievērot LBN 201-07.

3.8. PRASĪBAS, KO NOSAKA GAUJAS BASEINA APGABALA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS, TAI SKAITĀ, PASĀKUMU PROGRAMMU

159. Gaujas baseina apsaimniekošanas plāns apstiprināts ar Vides ministra 2010.gada 6.maija rīkojumu Nr.143, izstrādāti, izpildot uzdevumus, kas doti Ūdens apsaimniekošanas likumā un ar minēto likumu pārņemtajā Padomes un Parlamenta 2000. gada 23. oktobra direktīvā 2000/60/EK, kas nosaka struktūru Eiropas Kopienas rīcībai ūdeņu aizsardzības politikas jomā. Plānu mērķis ir uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, veicinot to laba stāvokļa sasniegšanu, kā arī informēt sabiedrību par ūdens kvalitāti un interešu grupu iesaistīšanas iespējām ūdens vides jautājumu risināšanā.

160. Gaujas upju baseina apgabals (turpmāk - Gaujas apgabals) atrodas Latvijas ziemeļaustrumu daļā un robežojas ar Igaunijas Republiku. To veido Gaujas, Salacas un Rīgas jūras līcī ietekošo mazo upju sateces baseini, kā arī Burtnieku ezers ar pietekām.

No Direktīvas 2000/60/EK, Ūdens apsaimniekošanas likuma un Vides politikas pamatnostādnēm izriet šādi Gaujas upju baseina apsaimniekošanas plāna mērķi;

1. Virszemes ūdeņiem:

- 1) nepasliktināt virszemes ūdensobjektu stāvokli,
- 2) censties līdz 2015. gadam sasniegt labu ekoloģisko un ķīmisko kvalitāti visos virszemes ūdensobjektos,
- 3) Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.- 2015. gadam izpildīt aizsargājamajām teritorijām izvirzītos mērķus un piemērojamos normatīvus,
- 4) samazināt piesārņojumu ar prioritārajām vielām un pakāpeniski novērst īpaši bīstamo vielu noplūdi virszemes ūdeņos.

2. Pazemes ūdeņiem:

- 1) nepieļaut pazemes ūdensobjektu stāvokļa pasliktināšanos,
- 2) censties līdz 2015. gadam saglabāt labu ķīmisko kvalitāti un kvantitatīvo stāvokli visos ūdensobjektos,
- 3) izpildīt aizsargājamajām teritorijām izvirzītos mērķus un piemērojamos normatīvus,
- 4) novērst vai samazināt piesārņojuma nonākšanu pazemes ūdeņos.

161. Gaujas upju baseina apsaimniekošanas plāna kā politikas dokumenta uzdevums ir iezīmēt prioritātes laikam no 2010. līdz 2015. gadam, lai izpēti, rīcību un resursus novirzītu tiem ūdensobjektiem, kuru stāvokli visvairāk nepieciešams uzlabot vai nepasliktināt, kuros vissvarīgāk Noskaidrot pašreizējā (neapmierinošā) stāvokļa cēloņus.

162. Riska ūdensobjekti SN pēc Gaujas upju baseina apsaimniekošanas plāna, kuros labu stāvokli plānots sasniegt vai saglabāt līdz 2015. gadam ir **Gauja un Vijas upes**.

3.9. PRASĪBAS GAISA PIESĀRŅOJUMA NOVĒRŠANAI

163. Ierīkojot jaunus ražošanas, komunālās saimniecības objektus, degvielas uzpildes stacijas, ievēro valdošo vēju virzienu un nodrošina gaisa kvalitātes normatīvu un citu vides prasību ievērošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

164. Kaitīgo vielu izmešu piezemes koncentrācijas jebkādos tehnoloģiskos procesos uz teritorijas robežas un ārpus tās nedrīkst pārsniegt šo vielu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas apdzīvotās vietās.

165. Piesārņojošas darbības izraisīto smaku izplatīšanos ierobežo saskaņā ar MK 27.07.2004. noteikumiem Nr. 626 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” un MK 01.10.2003. noteikumiem Nr.588 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”.

3.10. AIZSARDZĪBA PRET VIBRĀCIJU

166. MK 25.06.2003. noteikumi Nr.341 “Noteikumi par pieļaujamiem vibrācijas lielumiem dzīvojamā un publisko ēku telpās”.

3.11. CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS

167. Iedzīvotāju apziņošanu organizē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests sadarbībā ar SN civilās aizsardzības komisiju.

168. Izvērtējot trauksmes sirēnas nepieciešamību, to uzstāda pilsētu un ciemu teritorijā uz iespējami augstāka objekta.

169. Ārkārtēju situāciju gadījumos rīkojas saskaņā ar Civilās aizsardzības plānu ārkārtēju situāciju gadījumos.

3.12. ĢEOLOĢISKĀ RISKĀ TERITORIJAS

170. Ģeoloģiskā riska teritorijas parāda tematiskajos plānojumos, to robežas precīzē DP (lokālplānojumos), nosakot ierobežojumus būvniecībai un citām darbībām, kas veicina ģeoloģiskā riska procesus.

171. Aktīvu karsta procesa, krastu erozijas, zemes noslīdējuma, izskalojuma un citās ģeoloģiskā riska zonās nav atļauts veikt būvniecību, izņemot būves šo riska faktoru mazināšanai.
172. Potenciālā paaugstināta riska zonā plānojama tikai pagaidu rakstura apbūve un tehniskās infrastruktūras objekti, iepriekš veicot papildus izvērtējumu.
173. Pirms būvobjekta projektēšanas veikšanas SN Būvvalde var pieprasīt grunts ģeoloģisko izpēti.

3.13 AIZSARDZĪBA PRET SMAKĀM

174. **Smakas traucējuma sliekšnis** - tāda smakojošas vielas koncentrācija, ja vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku (saskaņā ar MK noteikumiem Nr.626 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” 3.punktā minētās bāzes jeb etalonmetodes nosacījumiem) apstiprina smakas negatīvu iedarbību uz cilvēka labsajūtu. Smakas traucējuma sliekšnis ir lielāks par smakas uztveres sliekšni un var pārsniegt mērķlielumu vai būt mazāks par to atkarībā no smakas biežuma, intensitātes, ilguma, hedoniskā toņa (preiģuma) un vietas rakstura. **Smakas traucējumi** - smakas negatīva iedarbība uz cilvēka labsajūtu;
175. **Smakas koncentrāciju** nosaka ar smakas vienību (ouE) skaitu vienā kubikmetrā gāzes standartapstākļos, bet smakas uztveres sliekšnis ir tāda smakojošas vielas koncentrācija, ja vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku (saskaņā ar MKN Nr.626 3.punktā minētās bāzes jeb etalonmetodes nosacījumiem) apstiprina smakas esamību un ja tā ir 1 ouE/m³;

3.14. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

176. Projektējot jaunu apbūvi, vienlaicīgi plāno sadzīves atkritumu apsaimniekošanu saskaņā ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumiem un normatīvo aktu prasībām, paredzot atkritumu tvertņu novietnes atbilstoši prognozētajam atkritumu apjomam.
177. Atkritumu tvertņu novietņu novietojumu paredz DP, būvprojektā vai teritorijas labiekārtojuma projektā, saskaņā ar funkcionāli pamatotu piebraucamo ceļu un gājēju celiņu plānojumu.
178. **Plānojot atkritumu tvertņu novietņu izvietojumu**, izvērtē gan funkcionālos, gan estētiskos aspektus, kā arī konkrētās teritorijas telpisko situāciju un apkārtējās apbūves raksturu, ievērojot šādus attālumus:
1. ne tuvāk par **10 m** no laukuma malas līdz daudzdzīvokļu mājas fasādei ar logiem;
 2. ne tuvāk par **20 m** no laukuma malas līdz izglītības iestādei, bērnu rotaļu laukumam, rekreācijas zonai, sporta laukumam;
 3. ne tuvāk par **5 m** no saglabājamu koku stumbriem;
 4. ne tālāk par **100 m** no visattālākās ieejas mājā vai publiskā ēkā;
 5. ne tuvāk par **1,5 m** no laukuma malas līdz zemes vienības robežai, izņemot gadījumus, kad ir saņemta blakus zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana.
179. **Atkritumu savākšanas laukuma platību** nosaka atkarībā no atkritumu tvertņu skaita, vienai tvertnei paredzot vismaz **2 m²**, kā arī ievērojot specializētā transportlīdzekļa ērtu piekļūšanu atkritumu tvertnēm jebkurā gadalaikā.
180. Atkritumu savākšanu veic atkritumu apsaimniekotāja organizācija saskaņā ar līgumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku.
181. Aizliegts ierīkot jebkāda veida atkritumu izgāztuves un glabātavas, izņemot, ja tas ir saskaņā ar reģiona atkritumu apsaimniekošanas plānu. Pieļaujami sadzīves atkritumu šķirošanas poligoni vai punktu ierīkošana, ja tas ir saskaņā ar minēto plānu.
182. Cieto sadzīves atkritumu savākšanai pašvaldībā izvietoti konteinerus un tvertnes. Tos atļauts novietot uz betonētas pamatnes. Līdz tiem ierīko **3,0 m** platu cieta seguma brauktuvi. Konteineru laukumu ierīkošana atļauta visās teritorijās. To ierīkošanu saskaņo ar SN Būvvaldi.
183. Pie mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektiem, sabiedrisko un darījumu iestāžu ieejām, kā arī publiskajās labiekārtotajās apstādījumu teritorijās īpašnieki vai lietotāji izvietoti atkritumu urnas.

- 184.** Kritušo dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes pārtikā neizmantojamo blakusproduktu utilizāciju veic specializētie uzņēmumi. Dzīvnieku īpašniekam / turētājam ir pienākums nekavējoties par dzīvnieka nobeigšanos paziņot praktizējošam veterinārārstam un komersantam, kurš nodarbojas ar izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu savākšanu. Dzīvnieku īpašniekam/turētājam ir jānodrošina dzīvnieku liķa nogādāšana vietā, kura ir piebraucama blakusproduktu savākšanas transporta līdzeklim. Dzīvnieku īpašniekam/ turētājam nav jāmaksā par dzīvnieku liķa savākšanu, transportēšanu, uzglabāšanu, pārstrādi un iznīcināšanu. Saskaņā ar valsts atbalsta nosacījumiem komersantam ir jānodrošina dzīvnieka liķa savākšana 48 stundu laikā – vasaras sezonā un 72 stundu laikā – ziemas sezonā. Dzīvnieku kautuvju, gaļas sadales un pārstrādes uzņēmumu īpašniekiem ir jāslēdz līgums ar komersantu par pārtikā neizmantojamo blakusproduktu apsaimniekošanu vai jānodrošina to pārstrāde / iznīcināšana atbilstoši ES prasībām.
- 185.** Ievērot MK 18.12.2001. noteikumi Nr.529 „Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība” un MK 23.07.2002. noteikumu Nr.319 „Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība”.
- 186.** Dzīvnieku izcelsmes atkritumu utilizāciju veic, noslēdzot attiecīgu līgumu ar atkritumu apsaimniekošanas organizāciju vai tos apglabājot dzīvnieku kapsētā, kas ir ierīkota saskaņā ar MK 27.07.2004 noteikumi Nr.632 „Dzīvnieku kapsētu iekārtošanas un uzturēšanas kārtība”.
- 187.** Pieklūšanu atkritumu tvertnēm nodrošināma jebkurā gadalaikā.

3.15. UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS

- 188.** Ugunsdrošības prasības nosaka MKN Nr.82.
- 189.** Prasības ārējai ugunsdzēsības ūdensapgādei saskaņā ar LBN 222-99 un LBN 201-07.
- 190.** Ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām. Ugunsdzēsības veikšanai nodrošina esošo hidrantu funkcionēšanu un jaunai dzīvojamās apbūves teritorijai nodrošina ārējo ugunsdzēsības ūdensapgādi, ierīkojot jaunas ūdens ņemšanas vietas saskaņā ar normatīvajiem aktiem, ko parāda detaļplānojumos un būvprojektu ģenplānos. Esošo hidrantu saraksts PR 10.1-10.4. pielikumā.
- 191.** Būvprojektēšanā ugunsdrošības minimālos attālumus starp dažādu ugunsdrošības pakāpju un funkcionālas nozīmes ēkām un būvēm, kā arī minimālos piebraucamo ceļu un caurbrauktuvju platumus nosaka atbilstoši normatīvajiem aktiem.
- 192.** Ja būve izvietota tieši pie kaimiņa zemesgabala robežas, tad būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidotai kā ugunsdrošajai sienai ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu būvi.
- 193.** Dzīvojamās mājas nepieciešams aprīkot ar ugunsdzēsības aprīkojumu saskaņā ar MKN Nr.82 9. pielikuma, 18. punkta prasībām.
- 194.** Plānojot ceļus un piebrauktuves pie ēkām un ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām, ievērot Latvijas būvnormatīvs LBN 201-07.
- 195.** Izstrādājot DP:
- 1.paredzēt ugunsdzēsībai lietojamus servitūtus un apgrūtinājumus, uzturēt tos lietošanas kārtībā;
 - 2.pie ūdens rezervuāriem, baseiniem, kurus var izmantot ugunsgrēku dzēšanai, kā arī **pie rezervuāru ūdens ņemšanas akām jāizbūvē laukumus (12,0x12,0 m)** un ugunsdzēsības automašīnu piebrauktuves.
- 196.** Pašvaldību pienākumi ugunsdrošības jomā ir:
1. veikt pašvaldībā pakļauto ugunsdrošības dienestu materiālo apgādi;
 2. veicināt pašvaldību teritorijā esošo iestāžu, uzņēmumu, organizāciju un iedzīvotāju piedalīšanos ugunsgrēku novēršanā un dzēšanā;
 3. veicināt brīvprātīgo ugunsdrošības formējumu veidošanos.

[Likums „Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums” 7. p.]

3.16. AIZSARDZĪBA PRET AKUSTISKIEM TROKŠNIEM

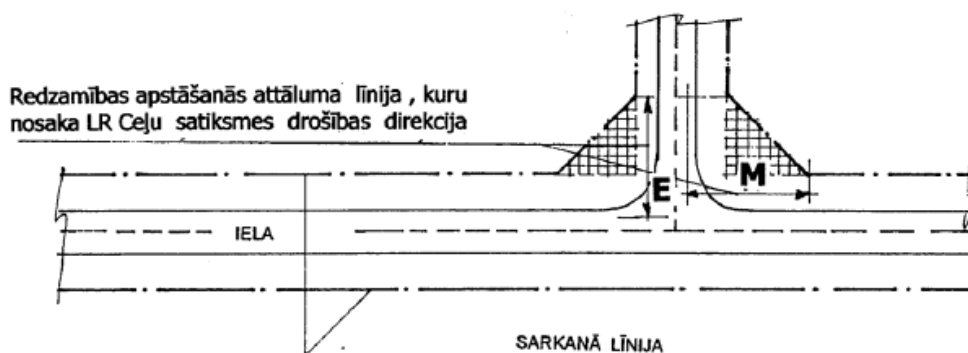
- 197.** MK 13.07.2004. noteikumi Nr. 598 „Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo un publisko ēku telpās” nosaka akustiskā trokšņa pieļaujamus normatīvus dzīvojamo un publisko ēku telpās, lai nodrošinātu cilvēku aizsardzību pret akustiskā trokšņa nelabvēlīgo iedarbību

198. Veicot jebkuru objektu projektēšanas darbus un izstrādājot DP ceļiem un ielām jāprojektē aleju vai koku stādījumi.
199. Pieļaujamo trokšņu līmeni dzīvojamām mājām un publiskiem objektiem un to teritorijām, trokšņu līmeņa rādītājus galvenajiem trokšņu avotiem, sagaidāmā trokšņa līmeņa noteikšanas kārtību un tā nepieciešamo samazināšanas aprēķinam izraudzītajos punktos, arhitektūras, plānojuma un būvniecības akustikas trokšņa samazināšanas līdzekļu efektivitātes aprēķina metodiku, kā arī galvenās prasības jāpieņem atbilstoši normatīviem.
200. Pieļaujamo trokšņu līmeni dzīvojamām mājām un sabiedriskiem objektiem un to teritorijām, trokšņa līmeņa rādītājus galvenajiem trokšņa avotiem, sagaidāmā trokšņa noteikšanas kārtību un tā nepieciešamo samazinājumu aprēķina ar arhitektūras, plānojuma un būvniecības akustikas trokšņu samazināšanas līdzekļu efektivitātes aprēķina metodiku, kā arī galvenās prasības projektēšanai jāpieņem atbilstoši normatīvo aktu prasībām MK 13.07.2004. noteikumiem Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība”.

3.17. REDZAMĪBAS TRIJSTŪRI (BRĪVLAUKI)

201. Lai nodrošinātu labu pārredzamību un satiksmes drošību pie ielu un ceļu krustojumiem, projektējot ēku un citu būvju piesaisti zemesgabalam un teritorijas labiekārtojumu jāievēro redzamības trijstūra parametri, kas attiecas uz zemes vienībām, kas robežojas ar ceļu un ielu krustojumiem, to sarkano līniju robežās. Šo prasību var neattiecināt tikai uz esošām vēsturisko apdzīvotu vietu centra apbūves teritorijām un arhitektūras pieminekļiem.
202. Nosakot redzamības trijstūrus, vadās pēc Latvijas valsts standartā LVS 190-3:1999 Ceļu vienlīmeņa mezgli” ietvertajām prasībām
203. Lai nodrošinātu labu pārredzamību un satiksmes drošību pie ielu un ceļu krustojumiem, tajā zemes vienības daļā, ko veido redzamības trijstūri, jeb brīvlauki -uz stūra zemesgabala

REDZAMĪBAS TRĪSSTŪRI UZ STŪRA ZEMESGABALA

M	redzamība uz galvenā ceļa;
E	redzamība uz mazāk svarīga ceļa;

1. Nevienā izbūves teritorijā **nedrīkst** būvēt, pārbūvēt vai ierīkot nekādu ēku vai citu būvi, kā arī stādīt augus, kokus, krūmus vai izbūvēt žogu, ja apstāšanās redzamības attālumi uz abām pusēm traucē skatu starp

- 0.5 m un 3.0 m līmeņiem virs ielas viduslīnijas līmeņa, trīsstūra teritorijā, ko ierobežo stūra gabala sarkanās līnijas un līnija, kas savieno šīs sarkanās līnijas 10,0 m attālumā mērot no sarkano līniju stūra krustpunkta.
2. Ja esošā kapitālā apbūve neļauj izveidot nepieciešamos redzamības trīsstūrus – gājēju un transporta kustības drošība jānodrošina ar kustības regulēšanu vai speciālām tehniskām ierīcēm,
 3. Redzamības trīsstūra robežās **nedrīkst** atrasties ēkas, būves mobili objekti (žogi, sētas, kioski, furgoni, reklāmas stendi u.c. vidi veidojoši elementi) koki, krūmi augstāki par 0.8 m.

3.18. PRASĪBAS PAZEMES TELPAI

204. Vietās, kur vietējo apstākļu un ekonomisko apsvērumu dēļ ir lietderīgi izmantot pazemes telpu (pazemi), var paredzēt tās kompleksu izmantošanu, izvietojot pazemes būves.

4.nodaļa.

PRASĪBAS ĀRTELPAI UN TERITORIJAS
LABIEKĀRTOJUMAM

4.1. APGAISMOJUMS

205. Diennakts tumšajā laikā jānodrošina ielu, laukumu, skvēru, parku un citu publisko teritoriju apgaismojums.
206. Ceļu krustojumus un gājēju pārejas apdzīvotajās vietās ir jānodrošina ar apgaismojumu.
207. Ielu apgaismošanai izmanto virs ielām iekārtus vai arī pie stabiem piestiprinātus apgaismes ķermeņus. Tiem jābūt arhitektoniski saskanīgiem katrā vizuāli vienlaicīgi uztverama ielas posmā vai kvartāla garumā, kā arī katrā laukuma, objekta vai skvēra robežās.
208. Ja ielu vai piebrauktuvju platums ir mazāks par **10,0 m**, apgaismes ķermeņus var stiprināt arī pie ēku fasādēm.
209. Laukumu un skvēru apgaismošanai var izmantot apgaismes ķermeņus uz stabiem. Prasības apgaismes ķermeņiem nosaka SN Būvvalde PAU vai pieprasa iekļaut prasības DP (turpmāk tekstā DP).
210. Ielu apgaismošanai atļauts izmantot virs ielām iekārtus, pie stabiem piestiprinātus, kā arī ielas klātnē vai zālājā iegremdētus apgaismes ķermeņus.
211. Kabeļi nedrīkst būt redzami ēku ielu fasādēs.
212. Informējot ēkas īpašnieku, novada dienestiem ir tiesības piestiprināt pie ēku fasādēm apgaismošanas, satiksmes regulēšanas tehnisko līdzekļu u.c. gaisa vadu atsaites.
213. Dzīvojamo ēku, publisko un ražošanas iestāžu ieejas, kā arī daudzdzīvokļu ēku koplietošanas pagalmus un citas sabiedriskas teritorijas ir jānodrošina ar apgaismojumu.

4.2. KIOSKI, NOJUMES, PAVILJONI U.C. MAZĀS ARHITEKTŪRAS FORMAS

214. Parku, skvēru un zaļo joslu teritorijā pieļaujama mazo arhitektūras formu būve, to izskatu un izvietojumu saskaņojot ar SN Būvvaldi.
215. Sezonas rakstura nekapitālās būves un īslaicīgas lietošanas ēkas (kioski, nojumes, nelieli tirdzniecības paviljoni un tamlīdzīgi objekti) būvē atbilstoši izstrādātam būvprojektam vai novieto gatavus atbilstoši SN Būvvaldē saskaņotam novietnes plānam uz SN Būvvaldē akceptēto laiku (termiņu).
216. Ielu tirdzniecība atļauta tikai attiecīgi šim nolūkam paredzētajās vietās pēc tirdzniecības atļaujas saņemšanas SNP, nepieciešamības gadījumā SNP prasa saskaņot ar SN Būvvaldi novietni vai vizuālo noformējumu.
217. Labiekārtojuma elementu izvietojumu sabiedriskās teritorijās nosaka SN Būvvalde.
218. Kioska darbības laikā, ko nosaka SNP jānodrošina apkārtējās teritorijas uzkopšana un pēc darbības beigām teritorijas sakārtošana atbilstoši iepriekšējam stāvoklim.

4.3. ŽOGI UN PRETROKŠŅU EKRĀNI

219. Žogs - būve, kas var būt izvietota uz vai gar zemes vienības robežu, pie ielām gar sarkano līniju, pie virszemes ūdensobjektiem gar tauvas joslu, pie valsts ceļiem saskaņojot ar VAS LVC un pašvaldības ceļiem gar ceļa nodalījuma joslas malu, lai norobežotu īpašumu vai dažādas izmantošanas, ierīkojama drošības apsvērumu dēļ vai to paredz normatīvie akti.
220. Zemes vienības drīkst iežogot atbilstoši šiem "Apbūves noteikumiem":
1. ceļa/ielas pusē pa nodalījuma joslas malu/sarkano līniju;
 2. stūra zemesgabalos pa redzamības trijstūriem ja ar DP nav noteikts citādi;
 3. funkcionālai zemes vienības sadalīšanai tās iekšpusē – pēc nepieciešamības;

4. gar ūdenstilpēm un ūdenstecēm pa tauvas joslas līniju, ievērojot **tauvas joslas platumu**:

1) gar *privāto ūdeņu krastiem* – **4,0 m**;

2) gar *pārējo ūdeņu krastiem* – **10,0 m**;

(12) *Tauvas joslas platums tiek skaitīts:*

1) *gar upju un ezeru lēzeniem krastiem - no normālās ūdenslīnijas;*

2) *gar upju un ezeru kraujiem krastiem - no krasta nogāžu augšmalas, turklāt tauvas joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze;*

5) *ūdensobjektiem, kam nav nosakāma tauvas joslas 1m attālumā no krasta nogāzes augšmalas;*

[ZL]

5.pārējos gadījumos pa zemes vienības robežām.

221. Starp zemes vienībām žogus būvē īpašniekiem **savstarpēji vienojoties**.

222. Zemes vienību var iežogot ar dzīvžogu vai stingri nostiprinātu **drāšu pinuma žogu 1,5 m** augstumā.

223. **Cita izskata žoga** būvniecībai izstrādājams projekts, kas saskaņojams ar SN Būvvaldi. Ieteicams veidot viena kvartāla robežās visai ielas līnijai vizuāli saskaņotu izskatu.

224. Ja blakus esošo zemes vienību īpašnieki nevar vienoties par robežžoga veidu un augstumu, to veido kā **drāšu pinuma žogu 1.5 m** augstumā gar sava īpašuma robežu.

225. **Zemes vienības īpašnieks ceļ un uztur** žogu gar ielas malu un to žoga pusi, kas, skatoties no pagalma uz kaimiņu pusi, atrodas labajā pusē stāvot ar seju pret ielu vai robežu, kurai pieslēdzas piebraucamais ceļš. Sarežģītos gadījumos žogu būvniecības un uzturēšanas kārtību nosaka, izstrādājot DP.

226. **Žoga minimālā caurredzamība** atkarībā no žoga augstuma ir šāda:

1. līdz **1,2 m** augstam žogam - bez ierobežojumiem;

2. žoga caurredzamībai jābūt vismaz **50 %**, pie žoga augstuma **1,8 m**, samazinot žoga augstumu proporcionāli var samazināt žoga caurredzamību, **1,4 m** augsta žoga caurredzamība **20 %**.

3. atļauti līdz **1.8 m** augsti dzīvžogu stādījumi gar kaimiņu robežu, augstāki ar kaimiņu jāsaskaņo un jāieraksta apgrūtinājums Zemesgrāmatā

4. rūpnieciskajā zonā vai īpaša režīma nodrošināšanai žogu augstums atļauts līdz **2,5 m** augstumā vai citā augstumā un necaurredzams, ja to pamato ar tehnoloģiskiem un drošības apsvērumiem. Gar ielas vai ceļa fronti šādiem žogiem izstrādājams arhitektoniski un estētiski augstvērtīgs risinājums.

227. **Aizliegts nožogot** zemes vienības:

1. meža teritorijas, izņēmums ir pamatfunkcijas nodrošināšana (piem. stādu audzētava, zvēru dārzs u.c.);

2. ūdenstilpju un ūdensteču tauvas joslās;

3. ceļu un ielu krustojumu pārredzamības zonas;

4. dzelzceļu nodalījuma joslas un to pārredzamības zonas.

228. Zemesgabalu pagalmus daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijās aizliegts sadalīt ar žogiem, funkcionālai zemes vienības sadalīšanai var izmantot dzīvžogu.

229. **Žogiem jābūt krāsotiem** ar izturīgām krāsām un estētiski noformētiem. Jebkura reklāma vai citāds vizuālais noformējums saskaņojams ar SN Būvvaldi.

230. Būvlaukumi un jaunbūves, ēkas avārijas stāvoklī, kā arī ēkas, kas bojā vidi un kuru teritorija robežojas ar ielu, nožogojamas ar estētiskiem, necaurredzamiem žogiem. Būvlaukumi un jaunbūves pārējā teritorijā norobežojami atbilstoši SN Būvvaldē saskaņotam projektam. Projektā norādāma žoga trase, tehniskais risinājums un laiks, uz kuru tas izvietots.

231. Gar ielām un ceļiem, kurām nav asfalta seguma līdz tā iekļāšanai pieļaujami **2,0 m** un augstāki blīvi dzīvžogi vai koku un krūmu stādījumi putekļu barjeras veidošanai, ievērojot pārredzamības nodrošinošus normatīvus.

232. Aizliegts krāsot dabisko akmeni, keramiku un cēlapmetumu žogus. Aizliegta dzelonstieplu un surogātmateriālu (piemēram, metāllūžņu vai plastmasas atgriezumu) izmantošana žogu būvniecībā.
233. Žoga risinājumus jaunbūvējamām ēkām jāizstrādā kopīgā projektā ar ēku.
234. **Prettrokšņu ekrāna** nepieciešamību un tā parametrus nosaka, balstoties uz trokšņa līmeņa rādītājiem un pieļaujamo trokšņu līmeni. Šobrīd novadā šāda nepieciešamība nepastāv.
235. **Ugunsdrošības prasības žogiem** skatīt LBN 201-07 6. nodaļa Ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu veikšana:

280. *Piebrauktuvju, iebrauktuvju un caurbrauktuvju platums nedrīkst būt mazāks par 3,5 metriem, augstums - ne mazāks par 4,25 metriem. Rekonstruējamām, renovējamām un restaurējamām būvēm, kā arī jaunbūvējamām ēkām esošajā blīvajā apbūvē, tai skaitā iekšpagalmos, minētos parametrus var samazināt, ja tiek nodrošināts attiecīgs ugunsdrošības līmenis atbilstoši ugunsdrošību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem un piemērojamiem standartiem.*

281. *Iebrauktuvju un caurbrauktuvju vārtus aprīko ar manuālajām atvēršanas ierīcēm.*

236. Apbūvētas zemes vienības **drīkst** būt neiežogotas.

4.4. ĒKAS NOSAUKUMA ZĪME UN KAROGA TURĒTĀJS

237. Zemes vienību un ēku īpašniekiem jānodrošina, lai pie katras galvenās būves zemesgabalā vai galvenās ieejas uz sienas būtu piestiprināta **mājas nosaukuma vai numura zīme**. To parasti piestiprina pie katras mājas 2,5 m līdz 3,0 m augstumā ceļa fasādē labajā pusē raugoties no ceļa vai ēkas fasādes malā, kas tuvāka galvenajai ieejai. Ja mājas nosaukuma vai numura zīme nav skaidri saskatāma no ceļa, zīmei jābūt arī pie žoga vārtiņiem zemesgabalā vai piebraucamā ceļa.
238. Stūra zemesgabala īpašniekam jānodrošina, lai uz žoga vai būves stūra būtu piestiprināta pēc SNP noteikta etalona izgatavota plāksnīte ar ielas (laukuma) nosaukumu valsts valodā. Plāksnītes attālumam no žoga vai būves stūra jābūt 0,1-1,0 m. Pie būves fasādes plāksnīti piestiprina 2,5-3,0 m augstumā no zemes līmeņa.
239. Ēku mājas nosaukuma vai numura zīmes un lauku viensētu norādes izgatavo pēc noteikta parauga, ko apstiprinājusi SNP.
240. Lauku teritorijās, kur ceļš (ceļi) ved uz vairākām mājām, ceļu sazarošanās vietā, kas atrodas tālāk par 1 km no iepriekšējās norādes, īpašnieks uzstāda vēl vienu norādi.
241. Ciemu un pilsētu teritorijās ceļu un ielu krustojumos jāuzstāda norādes zīmes ar norādēm uz īpašiem objektiem.
242. Norādēm uz īpaši aizsargājamiem dabas objektiem, kultūras pieminekļiem un teritorijām izmanto normatīvajos aktos noteiktās parauga zīmes.
243. Zemes vienības īpašnieka pienākums ir pie būves ceļa vai ielas fasādes piestiprināt karoga turētāju vai uzstādīt brīvi stāvošu, balti krāsotu karoga mastu valsts karoga uzvilšanai.
244. Ēkas mājas nosaukuma zīmei vai numura zīmei un karoga turētājam jābūt piestiprinātiem pirms ēku nodošanas ekspluatācijā.

4.5. ATKRITUMU URNAS UN TVERTNES

245. SNP attiecīgo dienestu vadībā - specializētiem uzņēmumiem, kā arī zemes valdītājiem – uzņēmumiem, iestādēm, organizācijām un pilsoņiem jānovieto atkritumu tvertnes šim nolūkam speciāli iekārtotās vietās, jāuztur kārtībā piebraucamie ceļi uz atkritumu tvertnēm un jānodrošina pie tām brīva pieeja.
246. Tiem zemesgabalu īpašniekiem, kuriem uz zemesgabala ir izvietots mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, sabiedriska iestāde, darījumu iestāde vai daudzstāvu daudzdzīvokļu nams, jānodrošina, lai pie katras ieejas šādā ēkā būtu uzstādīta nedegoša materiāla atkritumu urna, kā arī jānodrošina, lai tā vienmēr būtu tīra, savlaicīgi nokrāsota un salabota. Atbilstoši noteikumiem sadzīves atkritumi regulāri jāizved.

247. Sīkajiem atkritumiem paredzētu urnu iztukšo pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi divās dienās, izņemot publiskot objektus, kurus iztukšo ne retāk kā reizi dienā vai pēc nepieciešamības biežāk.
248. Pie kioskiem, biļešu kasēm brīvdabas pasākumos, saldējumu tirgotavām un citos publiskos pasākumos jābūt novietotai un pieejamai atkritumu urnai vai konteineriem. Par atkritumu savākšanu un atkritumu urnu novietošanu atbild pasākuma rīkotājs.
249. Tirdzniecības un pakalpojumu objektiem atkritumu urnām jābūt pie katras ieejas.
250. Atkritumu urnām jābūt uzstādītām nododot objektu ekspluatācijā vai uzsākot konkrētā vietā darbību.

4.6. SKATLOGI UN MARKĪZES

251. Izvietojot vizuālo informāciju ir jāievēro valsts valodas prasības.
252. Virs skatlogiem - vitrīnām atļauts izbūvēt markīzes, kas neprojiējas brauktuvei tuvāk kā **0,5** m un kuru apakšējā mala ir vismaz **2,2** m virs ietves.
253. Markīzes, kas satur uzrakstus un zīmes uzskatāma par reklāmu un izvietojama saskaņā ar TIAN 11. nod. prasībām.

4.7. PUBLISKĀS LABIERĪCĪBAS

254. Publiskie objekti ar lielu apmeklētāju skaitu, tai skaitā masu pasākumu vietas, atpūtas vietas dabā un kultūrvēsturiskajā vidē jānodrošina ar publiski pieejamām tualetēm.
255. Tualetēm atpūtas vietās jābūt pieejamām arī cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem vai arī jānodrošina speciāli aprīkotas invalīdu tualetes, kas atbilst vides pieejamības prasībām.

4.8. PRASĪBAS LAIVU PIESTĀTNĒM

256. Publiski pieejamas laivu piestātnes ierīko, ievērojot normatīvo aktu prasības.
257. Atbilstoši piestātnes kapacitātei, paredz pietiekošu autostāvvietu skaitu. Autostāvvietas, kas paredzētas personām ar kustību traucējumiem, izvieto maksimāli tuvināti piestātnēi.
258. **Laivu piestātņu** platformas un uzbrauktuves izbūvē atbilstoši vides pieejamības un drošības prasībām:
 1. tām jābūt aprīkotām ar margām un drošības apmalēm;
 2. ieseguma materiāliem jābūt neslīdošiem;
 3. to gabarītiem jābūt pietiekošiem manevrēšanas nodrošināšanai;
 4. pieļaujama uzbrauktuves slīpums nedrīkst pārsniegt **8%**, atsevišķos gadījumos **12%**; LVS-15 – 2005 „Uzbrauktuves”;
 5. vietās, kur uzbrauktuves ir pakļautas laika apstākļiem, jānodrošina lietus ūdeņu novadīšana un sniega novākšana.
259. Motorizēto braucam līdzekļu izmantošana publiskajos ūdeņos, nosaka SNP saistošie noteikumi.
260. SN TP iesaka izveidot laivu piestātni publiskās pieejas punktā „Vecais ozols” un pie Gaujas tilta.

4.9. PRASĪBAS SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PIETURVIETĀM

261. **Sabiedriskā transporta pieturvietas** izvieto tādās vietās, kur pievedceļi nodrošina optimālu pieturas sasniedzamību ikvienam, tostarp arī cilvēkiem ar kustību un redzes traucējumiem.
262. Sabiedriskā transporta pieturvietas aprīkojums nedrīkst ierobežot gājēju satiksmi un apgrūtināt piekļūšanas iespējas personām ar īpašām vajadzībām, tai skaitā cilvēkiem ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem, personām ar bērnu ratiņiem, veciem cilvēkiem.
263. Sabiedriskā transporta pieturvietās nodrošina vides pieejamību, aprīkojot pasažieru platformas ar ērtām uzbrauktuvēm, un pietiekošiem gabarītiem manevrēšanai, tai skaitā uzbraukšanai un nobraukšanai ar bērnu un invalīdu ratiņiem;
264. Prasības autobusu pieturvietām nosaka valsts standarts LVS 190-8:2003 „Autobusu pieturu projektēšanas noteikumi.”

4.10. PRASĪBAS PUBLISKĀM ATPŪTAS VIETĀM UN DABAS TAKĀM

- 265.** Publiski pieejamas peldvietas vietas ierīko atbilstoši normatīvo aktu prasībām un metodiskajiem ieteikumiem atbilstoši MKN Nr. 454 (17.06.2008.) „Peldvietu higiēnas prasības” un LR MK N Nr.608 (06.07.2010.) «Noteikumi par peldvietu ūdens monitoringu, kvalitātes nodrošināšanu un prasībām sabiedrības informēšanai” prasībām:
1. atbilstoši ierīkotus gājēju ceļņus, lai gājēji un personas ar īpašām vajadzībām varētu droši piekļūt peldvietai;
 2. autostāvvietas, paredzot vismaz vienu stāvvietu cilvēkiem ar kustību traucējumiem;.
 3. pārgājējiem kabīnes un tualetes, kas pieejamas arī personām ar īpašām vajadzībām.
- 266.** Takas nedrīkst ierīkot tā, ka tās tieši ved uz nopietni bīstamiem punktiem – upi, ezeru, dīķi vai stāvu krauju, ja vien tās nav aizsargātas ar barjeru vismaz **90** cm augstumā.
- 267.** Dabas taku ceļņiem un laipām ir jābūt ar neslidenu virsmu. Ja tie veidoti no koka, to virsmai jābūt speciāli apstrādātai (iefrēzētas gropes vai iestrādātas abrazīvā materiāla joslas). Atstarpēm starp dēļiem jābūt pietiekami šaurām, lai ratiņkrēslu ritenīši neķertos atstarpēs.
- 268.** Lai cilvēki varētu brīvi pārvietoties vienlaicīgi abos virzienos, laipas minimālais platums jāpieņem ne mazāks par **1,8** m. Ja nav iespējams ievērot šo platumu, jāierīko vietas, kur iespējams samainīties ar ratiņkrēsliem vai bērnu ratiņiem.
- 269.** Vietās, kur dabas takai ir bīstams slīpums, krauja vai nogāze, jāparedz droša aizsargbarjera ne mazāk kā **0,90** m augstumā, lai nodrošinātu cilvēku ar kustību un redzes traucējumiem drošību.
- 270.** Dabas takas līmeņiem mainoties, uz takas jāizveido nobrauktuve, kuras garenslīpumam jābūt ne stāvākam kā **1:20**.
- 271.** Pie dabas takām ierīko atpūtas vietas, ar intervālu ik pēc **500** m.
- 272.** Publiskās atpūtas vietas iekārto atbilstoši sanitārām un vides aizsardzības prasībām, nodrošinot vides pieejamību personām ar īpašām vajadzībām.
- 273.** Publiskas piekļūšanas nodrošināšana publiskajai ārtelpai (arī publiskajiem ūdeņiem) caur valsts vai pašvaldības īpašumiem (ceļiem), izslēdzot reālservitūtus.
- 274.** Uz publiskām atpūtas vietām attiecas visi tie paši „Apbūves noteikumi”, kas nosaka teritorijas labiekārtojuma un pieejamības līmeni sabiedriskām ēkām, tūrisma un kultūras objektiem; Katrā konkrētajā situācijā to nosaka detālplānojums vai PAU konkrētam projektam.
- 275.** Veidojot dabas takas SN, jāievēro sekojoši „Apbūves noteikumi”:
1. jāizstrādā noteikts maršruts;
 2. jāizvērtē plānotās takas teritorijas reljefs, šķēršļi (stāvi kāpumi, gravas, grāvji, staignas vietas, ļoti biezi krūmi vai meža puduri, teritorijas piesārņojums – piem. latvāņi);
 3. jāprecizē, kādas teritorijas un liegumus plānotā taka šķērsos (aizsargjoslas, mikroliegumi utt.);
 4. takas pamatojuma klātnei izmanto cietu pamatojumu (iemīta taka), ja veido taku ar segumu, atļauts izmantot tikai dabiskus materiālus – granti, smilti, laukakmeni, dolomītu, koka laipas, koka seguma (dēļu) trotuārus vai dabīgo bruģi;
 5. vietās, kur pārvietoties pa taku ir nedroši vai bīstami jāizveido atbalsta margas;
 6. garos maršrutos (**3-8** km) ieteicams ik pa **1000** m izvietot atpūtas platformas, laukumus un paplašinājumus ar iespēju atpūsties / soliņi, soli, dabas materiāli, kurus var izmantot sēdēšanai, celmi, balķi utt.;
 7. ļoti garos atpūtas maršrutos (**8-30** km), ik pa **5** km izveidot atpūtas laukumus ar segtu lapeni, WC, vietu ugunsuram, atkritumu konteineri, iespēju uzcelt teltis, šīs vietas izvēlēties takas krustojumos ar esošiem lauku ceļiem;
 8. ja dabas taka paredzēta ar mērķi iepazīt floru vai faunu konkrētā teritorijā, maršruti būtu jāplāno tā, lai to apskates ilgums nepārsniegtu 2 - 3 stundas, tie tiktu apmeklēti kopā ar speciālistu – tūrisma takas pavadoni gidu;
 9. ja dabas taka iet pa sauszemi un ūdeni – jāizstrādā **speciāli noteikumi** tās izveidei, izmantošanai un uzturēšanai.

4.11. APSTĀDĪJUMI

- 276.** Pašvaldība, juridiskas un fiziskas personas ir atbildīgas par savās zemes platībās esošo apstādījumu apsaimniekošanu un aizsardzību.
- 277.** SN zemes īpašnieku un lietotāju **pienākums** ir:
1. nepazemināt augsnes auglību apstādījumos, nodrošināt visus apstādījumu kopšanas un atjaunošanas darbus, nepieļaut apstādījumu pārpurvošanos un aizaugšanu;
 2. veicot būvniecības un remontdarbus, nepieļaut koku apbēršanu un atrakšanu, patvaļīgu nozāģēšanu, pēc darbu pabeigšanas bojātos apstādījumus atjaunot, atbilstoši būvprojektā minētajām prasībām;
 3. nepieļaut apstādījumu piegružošanu ar ražošanas, būvniecības un sadzīves atkritumiem, piesārņošanu ar notekūdeņiem un augiem kaitīgām vielām.
- 278.** Ja zemei un uz tās esošajām ēkām vai būvēm ir dažādi īpašnieki, tad par noteikumu pārkāpšanu īpašnieki atbild saskaņā ar savstarpēji noslēgtajiem līgumiem, ja līgumiskās attiecības nepastāv, tad atbildību nes ēkas vai būves īpašnieks.
- 279.** Par apstādījumu platībām, kuras nav nodotas apstādījumu uzņēmumiem apsaimniekošanā, noslēdzot ar tiem atbilstošus līgumus par apstādījumu kopšanu, uzraudzību un apsaimniekošanu savās platībās, ir **atbildīgi zemes īpašnieki**.
- 280.** Apstādījumu ierīkošanu, pārplānošanu un rekonstrukciju publisko ēku, daudzdzīvokļu namu pagalmos un citās koplietošanas teritorijās atļauts veikt tikai pēc teritorijas **labiekārtošanas projekta izstrādes** un saskaņošanas ar SN Būvvaldi.

4.12. KOKU CIRŠANA UN STĀDĪŠNA ĀRPUS MEŽA ZEMĒM, SAKŅU SISTĒMAS AIZSARDZĪBA

- 281.** Koku **izciršanu ārpus meža** zemēm reglamentē MK 2006. gada 28. augusta noteikumi Nr. 717. „Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes”.
- 282.** Izbūvējot inženiertīklus un veicot būvdarbus koku tiešā tuvumā, jāievēro koku un to sakņu sistēmas aizsardzības noteikumi.
- 283.** Nedrīkst patvaļīgi stādīt augus, kokus un krūmus ārpus nekustamā īpašuma zemes gabala robežām.
- 284.** Apdzīvotās vietās saglabājama kokiem raksturīgā zemsedze lapotnes rādiusa attālumā no koka stumbra.

2.tabula

Attālumi no ēkām līdz kokiem, krūmiem

Ēkas, būves, inženiertīkli, labiekārtojuma elementi	attālums metros līdz	
	koka stumbram	krūmam
Ēkas un būves ārsiena	5,0	1,5
Ietves un gājēju ceļņa mala	0,7	3,0
Ielas brauktuves, ceļa nostiprinātās apmales mala, vai grāvja augšmala	2,0	1,0
Tilta, estakādes un apgaismojuma balsts vai stabs	4,0	-
Nogāzes, terases pamata pēda	1,0	0,5
Atbalsta pamata pēda vai iekšējā mala	3,0	1,0
Pazemes inženierkomunikācijas :		
- gāzes vads, kanalizācija,	1,5	0,5
- siltumtrase (no ārējā trases gabarīta)	2,0	1,0
- ūdensvads, drenāža,	2,0	0,5
- strāvas un sakaru kabelis	2,0	0,7

Piezīme: Norādītie attālumi attiecināmi uz kokiem ar lapotnes (kroņa) diametru līdz 5 metriem

- 285.** Kokiem, kas traucē transporta kustībai, brauktuvju un ielu **pārredzamībai** un transportlīdzekļu novietošanai, gājēju kustībai, vai rada noēnojumu zemākajos dzīvojamo māju stāvos, kā arī traucē ēku būvniecībai un rekonstrukcijai, ir jāveic vainaga veidošana, iesniedzot iesniegumu pašvaldībā.

- 286.** Ja koki apdraud cilvēku drošību pašvaldība rīkojas un pieņem lēmumu, atbilstoši konkrētai situācijai.
- 287.** Publiski pieejamās vietās ciemos un pilsētās koku un krūmu stādīšana ir pieļaujama ne tuvāk kā **3 m** no zemes gabala robežas, ja pieauguša koka vai krūma augstums pārsniedz **10 m**, lauku apvidos **1.5 m**.
- 288.** Attālumi no kokiem un krūmiem līdz ēkām, būvēm, inženiertīkliem un labiekārtojuma elementiem jāpieņem saskaņā ar 2. tabulu.
- 289.** Veicot jebkādus būvdarbus, kravu transportēšanu un citus darbus, darba veicējam jānodrošina saglabājamo koku stumbru un vainagu aizsardzība pret traumām. Veicot rakšanas darbus, jānodrošina atsegto sakņu aizsardzība.
- 290.** Ēku tuvumā stādāmie koki nedrīkst traucēt dzīvojamo un sabiedrisko telpu insolāciju un izgaismošanu.
- 291.** Zemes gabalā maksimāli jā saglabā augsnes virskārta (sega) un esošie koki. Lai to nodrošinātu:
- 1.** Kokaugiem apdobē augsnes līmeņa maiņa pieļaujama tikai **30 cm** biežā augsnes slānī, pie sakņu kakla saglabājot iepriekšējo zemes līmeni.
 - 2.** Ierīkojot vai remontējot pazemes komunikācijas, atļauts veikt rakšanas darbus tikai noteiktā kokaugu tuvumā (kokiem līdz **15 cm** diametrā – ne tuvāk par **2 m**, resnākiem kokiem – ne tuvāk par **3 m**).
 - 3.** Publiskos apstādījumos augošiem kokiem jānodrošina apdobe. Minimālais apdobes malas attālums no koka stumbra mizas ir **1,5 m**, bet no krūma vai grupas malējā krūma ass – **1 m**. Ielu apstādījumos apdobes platums var tikt samazināts – kokiem **0,75 m** un krūmiem **0,5 m**, nokļājot to ar caurumotu metāla plākšņu, eko- bruģa, oļu vai citiem segmateriāliem, kas novērš nomīdīšanu, sablīvēšanu, nodrošinot gaisa un ūdens apmaiņu augsnē.
- 292.** Saņemot kaimiņu zemes gabala īpašnieka vai lietotāja rakstisku piekrišanu, saskaņā ar TIAN 3.5.apakšn., uz zemes gabala robežas var veidot dzīvžogus ne augstākus kā **1,8 m**.
- 293.** Gadījumos, kad būvprojekti un/vai labiekārtojuma projekti paredz koku izciršanu, pirms tiek saskaņota projekta dokumentācija skiču stadijā, koku izciršana jā saskaņo.
- 294.** Ja paredz izcirst ainaviski augstvērtīgus, ekoloģiski nozīmīgus un funkcionāli nepieciešamus kokus vai to grupas, ēkas novietni norāda DP, paredzot kompensācijas pasākumus.
- 295.** Papeles aizliegts stādīt dzīvojamo un publiskās apbūves teritorijās un ne tuvāk kā **500 m** no tām.
- 296.** Dzīvojamās apbūves teritoriju zemes vienībās gar kaimiņu īpašumu robežām (izņemot ielas sarkano līniju) atļauts stādīt jaunus kokus (izņemot papeles), ievērojot sekojošus nosacījumus:
- 1.** koki, kuru pieauguša koka augstums pārsniedz **1,8 m**, var atrasties ne tuvāk kā **5 m** no īpašuma robežas;
 - 2.** augļu kokus var stādīt ne tuvāk kā **3,0 m** no īpašuma robežas;
 - 3.** pundurkokus var stādīt ne tuvāk kā **2,0 m** no īpašuma robežas;
 - 4.** krūmus un dzīvžogu (ne augstāku kā **1.8 m**) stāda ne tuvāk kā **0,5 m** no kaimiņu īpašuma robežas;
 - 5.** attālumu līdz kokam mēra **1,0 m** augstumā virs zemes;
 - 6.** citu attālumu līdz kokiem var par redzēt, izstrādājot DP.
- 297.** Ēkas un būves nedrīkst celt tuvāk kā vainaga attālumā no zemesgabala vai tam blakus augošiem kokiem, bet ne mazāk kā **12,0 m** no koka stumbra, ja koks nav atzīts par dižkoku vai aizsargājamo koku.
- 298.** Pārplānojot, rekonstruējot esošos un ierīkojot jaunus apstādījumus un veicot zemes rekultivācijas darbus, jāizstrādā labiekārtojuma projekts vai darbu skici, kuru jā saskaņo ar SN Būvvaldi (šī norma neattiecas uz savrupmāju apbūvi).
- 299.** Visos gadījumos, kad ir nepieciešama koku vai krūmu stādījumu (arī sausu un avārijas un to, kas neatrodas mežu zemē), izzāģēšana, pārstādīšana vai vainagošana, pirms darbu sākšanas jā saņem pašvaldības rakstiska atļauja.

4.13. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMIE KOKI

- 300.** Vietējo un svešzemju sugu dižkoki – koki, kuru apkārtmērs **1,3 m** augstumā (krūšu augstumā) vai augstums nav mazāks par izmēriem, kas noteikti TIAN 11.1.-11.2.Pielikumos saskaņā ar

MKN Nr. 264 2010. gada 16. marta Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

dižkoki

301. Ap aizsargājamiem kokiem **10,0** m rādiusā aizliegta jebkura saimnieciskā darbība, lai nodrošinātu to saglabāšanu un to augšanas apstākļus.
302. SN valsts un vietējo dabas pieminekļu sarakstu sk. TIAN 7. un PR 1. un 2. Pielikumos.

4.14. RELJEFA UN AUGSNES VIRSKĀRTAS AIZSARDZĪBA, GRĀVJU UN DABĪGO NOTEČU SAGLABĀŠNA

303. Uzsākot neapbūvētas teritorijas apbūvi vai labiekārtošanu, ir jānodrošina virszemes ūdeņu notece, paredzot pieslēgumus koplietošanas sistēmai vai valsts ūdensnoteku sistēmai, izņemot, ja DP ir noteikts citādi, iekļaujot grāvju vienotā noteces sistēmā.
304. Grāvjus, ūdensnotekas un būves uz tiem (caurtekas) un to ekspluatācijas aizsargjoslas uztur zemes īpašnieks, saskaņā ar ML. Meliorācijas sistēma pagastos ir koplietošanas sistēma, kas jāuztur kārtībā un jāapsaimnieko kompleksi.
305. Izvietojot jebkādu atļauto izmantošanu zemesgabalā un veicot būvdarbus, maksimāli jā saglabā augsnes virskārta un reljefs. Augsnes virskārtu pēc būvniecības darbu pabeigšanas atjauno.
306. Veicot **zemes līmeņa izmaiņas** (pazemināšanu vai paaugstināšanu) vairāk par **50** cm, jāizstrādā teritorijas vertikālais plānojums, kā būvprojekta vai teritorijas labiekārtošanas projekta daļa. Ja minētie darbi paredzēti uz zemes vienības robežas vai tiešā tās tuvumā – zemes līmeņa pazemināšana vai paaugstināšana jā saskaņo ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku.
307. Būvprojekta sastāvā ir jābūt vertikālā plānojuma projekta daļai, ja to pieprasa SN Būvvalde.
308. Ja SN Būvvalde vai SND uzskata par nepieciešamu – jau DP sastāvā izstrādā vertikālā plānojuma daļu, iekļaujot šo nosacījumu darba uzdevumā, uzsākot DP izstrādi vai pēc detālplānojuma 1. redakcijas sagatavošanas.
309. SND vai SN Būvvalde ir tiesīga DP ietvaros šādiem darbiem uzdot veikt ietekmes uz ainavu novērtējumu, ja reljefa izmaiņas ir būtiskas.
310. Meliorācijas sistēma ir koplietošanas sistēma, kas jāuztur kārtībā un jāapsaimnieko kompleksi. Grāvjus, ūdensnotekas un ar tiem saistītās būves (caurtekas, tiltiņi, aizvari) un to ekspluatācijas aizsargjoslas uztur zemes īpašnieks, saskaņā ar ML.
311. Nedrīkst grāvjus vai dabīgās noteces aizvietot ar caurulēm, izņemot gadījumus, ja šķērsām grāvīm tiek būvēta jauna iela vai piebraucamais ceļš un, ja ar DP nav noteikts citādi. Ja teritoriju apbūvējot ir nepieciešams grāvjus aizbērt, tad vispirms jāparedz un jāizrok jauni grāvji saskaņā ar projektu.
312. Atļautas ir inženiertehniskās sagatavošanas rezultātā radītās reljefa izmaiņas; tās jā pamato DP, lai veiktu būvniecību pārmitrās teritorijās un nodrošinātu virszemes noteces uztveršanu un novadīšanu no teritorijas. Risinājuma rezultātā ūdens nedrīkst noplūst uz apkārtējām platībām, nedrīkst nosprostot ūdens noteces ceļus no apkārtējām platībām.
313. Ja plānotais **grāvis ir garāks par 0,5** km, grāvīm **nepieciešams projekts**. Jebkuru teritorijā **atļauts ierīkot** ūdens noteces – nosusināšanas grāvju un **seklu (līdz 1,2** m) susinātājgrāvju vai kontūrgrāvju rakšana, kuri neveido sistēmu un kuru kopējais garums **nepārsniedz 0,5** km, ja to paredz detālplānojums, inženiertehniskās apgādes shēma, pēc būvdarbu apjoma un būvvieta saskaņošanas SN Būvvaldi;
314. Ierīkojot vietējas nozīmes grāvjus, to augšmala nedrīkst atrasties tuvāk par **2,0** m no kaimiņu zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, kad saņemta kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana, saskaņā ar TIAN 3.5. apn.;
315. Lai novērstu pārpurvošanos un gruntsūdeņu līmeņa paaugstināšanos, esošās meliorācijas sistēmu būves un ūdensnotekas jā saglabā, vai jāveic darbi saskaņā ar meliorācijas sistēmas pārkārtošanas projektu.

- 316.** Ja pāri atklātam grāvim vai ūdensnotekai tiek būvēta jauna iela vai piebraucamais ceļš, jāparedz atbilstoša caurteka vai tilts.
- 317.** Aizliegts aizbērt esošos maģistrālus grāvjus un dabīgas ūdens noteces, izņemot gadījumus, ja tiek nodrošināta cita vienota ūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēma un atbilstoši normatīvo aktu prasībām izstrādāts meliorācijas sistēmu pārkārtošanas projekts.
- 318.** Plānojot apbūvi, **ēku un būvju izvietojumā** ievēro šādus noteikumus:
1. ēkas un būves nedrīkst izvietot **tuvāk par 1,5 m** no vietēja grāvja malas, ja grāvis kalpo tai pašai zemes vienībai;
 2. ēkas un būves nedrīkst izvietot **tuvāk par 10,0 m** no koplietošanas (susinātājgrāvja) krants (augšmalas), ja tas atrodas tajā pašā zemes vienībā.
 3. ēkas un būves nedrīkst izvietot **tuvāk par 20 m** no ūdensnoteku (maģistrālo grāvju) un novadgrāvju kroles (augšmalas);
 4. ēkas un būves nedrīkst izvietot **ne tuvāk kā 10 m** uz abām pusēm no segtām ūdensnotekām ar diametru **200 mm** un lielākām.

4.15. DĪĶU UN MĀKSLĪGO ŪDENSKRĀTUVJU IERĪKOŠANA UN UZTURĒŠANA

- 319.** Ierīkojot dīķus, kuru platība **pārsniedz 0,1 ha (1000 m²)**, jāizstrādā projekts atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 320.** Mākslīgās ūdenstilpes **Strenču un Sedas pilsētās un ciemos**, tai skaitā dīķus, ja tie atrodas uz vienas zemes vienības, ierīko **ne tuvāk par:**
1. **6,0 m** no krasta kroles (krants) līdz kaimiņu zemes vienības robežām,
 2. **8,0 m** no ūdens spoguļa, ja nav izteikta krasta kroles, līdz kaimiņu zemes vienības robežām,
 3. izņemot gadījumus, kad saņemta kaimiņu zemes īpašnieku rakstiska piekrišana par attāluma samazināšanu, apgrūtinājumu ieraksta Zemesgrāmatā saskaņā ar TIAN 3.5.apakšodaļu.
- 321.** Jebkurā teritorijā **aļļauts ierīkot ūdenstilpni** (bez līmeņa regulēšanas), ja **dīķa virsmas laukums nepārsniedz 0,1 ha**, ja to paredz detālplānojums vai kuru būvdarbu apjoms un būvvieta saskaņota SN Būvvaldē. Dīķi iezīmē ģenplānā vai zemes robežu plānā. Paskaidrojumā norāda attālumus līdz kaimiņu zemes robežām un ēkām, izraktās grunts tilpumu, dīķa gabarītus, paraksta īpašnieks saskaņā ar TIAN 3.5.apakšodaļu.
- 322.** Veidojot mākslīgi uzpludinātas ūdenskrātuves uz upēm un strautiem, jāveic to ietekmes izvērtējums gan uz vidi, gan apkārtējiem zemes īpašumiem un jāsaņem visu ietekmēto zemju īpašnieku rakstisks saskaņojums.
- 323.** Ja dīķi nav attēloti SN TP Plānotās (aļļautās) izmantošanas kartē, jebkura derīgo izrakteņu ieguve un dīķu izveide ar tilpumu virs **20 000 m³** vai lielāku platību **kā 1 ha**, veido normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā ar sekojošiem nosacījumiem:
1. nav aļļauti pilsētu un ciemu teritorijās;
 2. ne tuvāk par **500 m** no pilsētu un ciemu robežas,
 3. lauku teritorijā ne tuvāk par **300 m** no dzīvojamās mājas citā īpašumā,
 4. ne tuvāk par **500 m** no teritorijas, kurās ir aizsargājami dabas objekti,
 5. kultūras pieminekļu aizsargjoslās;
 6. upju un ezeru aizsargjoslās.
- 324.** Dīķu ierīkošana nevar būt par pamatu derīgo izrakteņu iegūšanai komercdarbības nolūkos.
- 325.** Dīķu ierīkošana.
1. dīķis ne lielāks kā **1 ha**, var nebūt uzrādīts plānotās (aļļautās) izmantošanas kartē kā virszemes ūdensobjekta teritorija Strenču un Sedas pilsētu un ciemu teritorijās,
 2. dīķis ne lielāks kā **5 ha**, var nebūt uzrādīts plānotās (aļļautās) izmantošanas kartē kā virszemes ūdensobjekta teritorija Jērcēnu un Plāņu pagastu teritorijās ārpus ciemiem, izņemot AAA „Ziemeļgauja” teritoriju,
 3. dīķim lielākam par **5 ha** jābūt parādītam SN TP Plānotās (aļļautās) izmantošanas kartē.

4. ierīkojot ūdensobjektus ar kopplatību virs **10** ha piemērojama ietekmes uz vidi procedūra normatīvos aktos paredzētā kārtībā,
5. ierīkojot ūdens objektus virs **20 000** m³ apjoma, jābūt bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujai,
6. dīķiem līdz **0,1** ha un grāvjiem līdz **0,5** km viena īpašuma teritorijā **nemeliorētās** zemēs nav nepieciešams tehniskais projekts,
7. dīķu ierīkošanai **nepieciešams tehniskais projekts**, ja tas ir lielāks par **0,1** ha un visos gadījumos meliorētās zemēs,
8. projektējot un būvējot dīķus paredzēt ūdens ņemšanas vietu un piebraukšanu speciālajam transportam - glābšanas un ugunsdzēsības gadījumos, izņemot gadījumus:
 - 1) ja tiek veidots ainavisks dīķis, kas noteikts PAU;
 - 2) ir atbilstoši normatīviem nodrošināta būvju ugunsdrošība;
 - 3) atbilstoši normatīviem tuvumā nav ēkas un būves.

326. Dīķu uzturēšana:

1. dīķu labiekārtot un regulāri tīrīt;
2. pie dīķiem paredzēt normatīviem atbilstošas piebraukšanas vietas speciālajam transportam glābšanas un ugunsdzēsības gadījumos sk.PR 10.pielikumu;
3. aprīkot ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām.

4.16. ATKLĀTA ĀRA (ĀRPUSTELPU) UZGLABĀŠANA KĀ PALĪGIZMANTOŠANA

327. Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana kā palīgizmantošana nav atļauta:

1. priekšpagalmā vai, stūra zemesgabala gadījumā, ārējā sānpagalmā;
2. tuvāk par **3** m no zemesgabala robežas;
3. nevienā autostāvvietā.

328. Ciemu un pilsētu teritorijās, **lauksaimniecības tehnikas un transportlīdzekļu virs 3,5 t** uzglabāšana un stāvēšana ir atļauta tikai stāvlaukumos, ražošanas un tehniskās apbūves teritorijās.

4.17. PRASĪBAS KOMPOSTA KAUDZĒM

329. Komposta kaudzes un organiskā mēslojuma glabātuves ierīkojamas, izslēdzot ūdens avotu un gruntsūdeņu piesārņošanu.

330. Komposta vietas ierīkojamas vismaz **3,0** m attālumā no kaimiņa robežas un ne tuvāk kā:

1. pilsētās un ciemos **15** m līdz dzīvojamās mājas logiem kaimiņa zemes gabalā,
2. lauku teritorijā **30** m līdz dzīvojamās mājas logiem kaimiņa zemes gabalā,
3. teritorijā starp dzīvojamo māju un robežu gar ielu komposta vietas ierīkot aizliegts.

331. Komposta kaudzes **drīkst** ierīkot tuvāk par **3,0** m attālumā no kaimiņa robežas vai vienoties par vienotas komposta vietas ierīkošanu pie kopīgiem žogiem, mūriem un uz robežas, ja pastāv rakstiska vienošanās uz zemes gabala plānojuma lapas ar kaimiņu (iem) saskaņā ar TIAN 3.5.apakšn. Mainoties īpašniekiem nepieciešams jauns saskaņojums. Vienošanās ietvaros var būt noteikts laika termiņš, bet ne mazāks kā **1 gads**.

4.18. PRASĪBAS TERITORIJAS LABIEKĀRTOJUMAM

332. Veidojot dzīvojamo ēku un būvju projektu paredzēt teritorijas labiekārtojumu:

1. labiekārtoto apstādījumu teritorijas funkcionālo zonējumu;
2. ceļu un laukumu izvietojuma variantus (piebraucamie ceļi, terases, automašīnu novietošana u.c.);
3. ceļu un laukumu seguma materiālu veidus;
4. ūdensobjektu izvietojumu un risinājuma variantus (dīķus, baseinus, strautus, kaskādes), krastu un nogāžu stiprinājumu variantus;
5. horizontālo un vertikālo piesaistes plānu (horizontālos attālumus un augstuma atzīmes).

333. Veidojot publisko ēku un būvju projektu paredzēt teritorijas labiekārtojumu:

1. labiekārtoto apstādījumu teritorijas funkcionālo zonējumu (apstādījumi, saimniecisko, atpūtas u.c. zonu izvietojumu);

2. ceļu un laukumu izvietojuma risinājumu (piebraucamie ceļi, pastaigu takas, atpūtas laukumi, sporta laukumi, terases, automašīnu novietošana u.c.);
3. ceļu un laukumu seguma materiālu veidus;
4. apgaismojuma izvietojuma koncepciju un shēmu (izgaismošanas veida un gaismas ķermeņu dizaina izvēli);
5. ūdensobjektu izvietojumu un risinājuma risinājumu (dīķus, baseinus, strautus, kaskādes), krastu un nogāžu stiprinājumu risinājumus;
6. stādījumu koncepciju (izvietojuma un dizaina variantus);
7. mazo arhitektūras formu izvietojuma un dizaina risinājumu;
8. horizontālo un vertikālo piesaistes plānu (horizontālos attālumus un augstuma atzīmes).

5. nodaļa.

INŽENIERTEHNISKĀS APGĀDES TĪKLI UN OBJEKTI

5.1. INŽENIERKOMUNIKĀCIJU IZVIETOŠANA

- 334.** MK 28.12.2004. noteikumi Nr. 1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās” nosaka prasības gāzes apgādes, siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, drenāžas, ārējo pneimatisko atkritumu cauruļvadu, telekomunikāciju līniju, elektroapgādes līniju un iekārtu (izvietojumam pilsētās, ciemos un lauku teritorijās).
- 335.** Visās izbūves teritorijās jānodrošina atļauto apbūves objektu inženiertehniskā apgāde saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem, kas izriet no **Strenču novada teritorijas plānojuma 2012. - 2023.gadam** (turpmāk tekstā SN TP), detālplānojuma (turpmāk tekstā DP), (vai inženiertehnisko komunikāciju attīstības shēmām).
- 336.** Inženierkomunikāciju tīklus un objektus **var izvietot** gar valsts autoceļu nodalījuma joslas robežu vai aiz tās. Izņēmuma gadījumos, slēdzot līgumu ar VAS LVC atļauts inženierkomunikāciju tīklus un objektus izvietot nodalījuma joslā. Inženierkomunikācijas tīkli un objekti pilsētās un ciemos jāizvieto galvenokārt pašvaldības ielu sarkano līniju un ceļu nodalījumu joslu robežās.
- 337.** Inženierkomunikācijas tīkli un objekti tiek izvietoti servitūtu ceļu sarkano līniju/nodalījumu joslu robežās.
- 338.** Inženiertehniskās apgādei nepieciešamās platības jānodrošina izmantojamā un apbūvējamā zemes gabala robežās, ieskaitot aizsargjoslas vai uzrādot servitūtus citām personām piederošos īpašumos, kas reģistrēti par labu konkrētam īpašumam (izņemot valsts ceļus un pašvaldības ielas / ceļus, esošās inženierkomunikācijas).
- 339.** Ja aizsargjoslas projicējas ārpus zemes gabala robežām, nepieciešams saskaņojums ar nekustamā īpašuma īpašnieku, kura intereses tiek skartas.
- 340.** Veidojot servitūtu vai apgrūtinājumu, inženierkomunikācijas izvieto starp sarkano līniju un būvlaidi (apbūves līniju).
- 341.** Ārējo maģistrālo inženierkomunikāciju izbūvi veikt pirms nodrošināmo - galveno objektu būvniecības uzsākšanas.
- 342.** Ja teritorijas attīstība tiek plānota vairākās kārtās, ceļu, ielas un inženiertehniskās apgādes tīklus var izbūvēt secīgi, atbilstoši attiecīgās apbūves kārtas nepieciešamajam nodrošinājumam.
- 343.** Pilsētās ēku būvniecību atļauts uzsākt pēc ielu un ceļu izbūves un elektroapgādes tīkla ierīkošanas atsevišķām zemes vienībām.
- 344.** Ja inženierkomunikācijas tiek izvietotas sarkano līniju vai ceļa nodalījuma joslas robežās un šī ielas vai ceļa daļa ir noteikta kā servitūts vai apgrūtinājums, kas reģistrēts Zemesgrāmatā, jebkāda darbība, t.sk. inženierkomunikāciju izbūve ceļa nodalījuma joslas robežās, ir jāaskaņo ar ceļa īpašnieku – SNP, VAS LVC un fiziskām personām, atsevišķa saskaņošana ar īpašnieku par inženierkomunikāciju izbūvi nav nepieciešama, ja ir līgums par servitūta izveidi un līgumā noteikta cita saskaņošanas vai būvniecības kārtība.
- 345.** Visās apbūves teritorijās jānodrošina atļauto izmantošanu objektu inženiertehniskā apgāde saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem, kas izriet no teritorijas plānojuma, detālplānojuma vai inženierkomunikāciju attīstības shēma,
- 346.** Inženierkomunikāciju būvniecības darbos ietilpst teritorijas sakārtošana un ceļa, ielas un ietves seguma atjaunošana. Būvdarbu veicējam jānodrošina **vismaz divu gadu garantija** būvdarbu kvalitātei.
- 347.** Inženierkomunikāciju īpašnieks vai būvniecības pasūtītājs nodrošina iebūvēto inženierkomunikāciju uzņēmēšanu un iesniedz SN Būvvaldē topogrāfisko plānu digitālā un izdrukas veidā.
- 348.** Pēc inženierkomunikāciju pārbūves (rekonstrukcijas), ekspluatācijā nelietojamās inženierkomunikāciju sistēmas daļas uz pagaidu būves nojauc un aizvāc.

349. Visi projektēšanas un būvniecības darbi saistībā ar inženiertehnisko apgādi jāveic atbilstoši normatīvo aktu - AL un Būvnormatīvu prasībām.
350. *Inženierkomunikāciju izvietojumu teritorijā plāno tādu, lai tas atbilstu MK 27.03.2001. noteikumos Nr.142 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 006-00 "Būtiskās prasības būvēm"" (turpmāk — LBN 006-00) noteiktajām prasībām, kā arī nodrošinātu vides kvalitāti, teritorijas, enerģijas un dabas resursu racionālu izmantošanu un vides pieejamību.*

[MKN Nr.1069 2. p.]

5.2. ŪDENSAPGĀDE - DZERAMĀ ŪDENS APGĀDE

351. Apbūves teritorijās jānodrošina ūdensapgāde atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām (MK 1.02.2000. noteikumiem Nr. 38 „Latvijas būvnormatīvs LBN 222-99 „Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves””.
352. Teritorijās, kur centralizētās ūdensapgādes sistēmas izbūve paredzēta vēlāk, kā pagaidu risinājumu dzeramā ūdens nodrošināšanai var ierīkot grodu, iedzītās vai urbtās akas. To būvniecība veicama normatīvo aktu prasībām.
353. Centralizētās ūdensapgādes risinājumus pieņem vadoties pēc konkrētās situācijas un ekonomiskiem apsvērumiem, atbilstoši izvēloties pieslēgumus kopīgajiem centralizētajiem tīkliem, jeb veidojot lokālās centralizētas ūdensapgādes sistēmas.
354. Apbūvējamās teritorijās, kas atrodas tālu no centralizētās ūdensapgādes sistēmas, un kur pieslēguma izbūve nav ekonomiski attaisnojama, paredz lokālas centralizētas ūdensapgādes sistēmas.
355. *Centralizēta, nepārtraukta ūdens apgāde ar normatīvo aktu noteiktajām obligātām nekaitīguma un kvalitātes prasībām atbilstošu dzeramo ūdeni obligāti jānodrošina daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijās, publiskās apbūves teritorijās, jauktas apbūves teritorijās, kā arī savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās, kur paredzēta vairāk kā 5 dzīvojamo māju (ar saimniecības ēkām un palīgēkām) būvniecība.*
356. *Individuālo ūdensapgādi no artēziskiem urbumiem un akām var ierīkot individuālām ēkām un viensētām, kā arī savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās, kur iepļānots mazāk kā 5 dzīvojamās mājas (mājsaimniecības).*
357. Ūdens avotiem, kurus izmanto ūdensapgādei, jābūt aizsargātiem no piesārņojuma. Ap tiem ierīko aizsargjoslas atbilstoši ūdens ņemšanas un ūdensapgādes objektu aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. LBN 007-10.
358. *Nav atļauts ierīkot dzeramā ūdens ņemšanas vietas kapsētu un atkritumu izgāztuvju aizsargjoslās, izņemot gadījumus, ja ir veikti iespējamās dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka iespējams nodrošināt kvalitatīvu dzeramo ūdeni.*
359. Visas artēziskās akas, t.sk. bezsaimnieku, sakārto vai tehniski nederīgās akas tamponē, lai nodrošinātu pazemes un grunts ūdeņu aizsardzību no piesārņojuma.
360. Ja dzeramā ūdens iegūšanas ieguves vietu izmanto vairāk par **50 personām** un ūdens piegādes apjoms pārsniedz **10 m³ diennaktī**, ir jāveic **pasākumi dzeramā ūdens kvalitātes un nekaitīguma nodrošināšanai.**
361. *Projektējot objektu ūdensapgādes sistēmas, izvērtē to kooperēšanas lietderību (neatkarīgi no resoru piederības) un ietekmi uz vidi atbilstoši teritorijas plānojumam un pašvaldības saistošajiem noteikumiem, kā arī ņem vērā esošo ūdensapgādes būvju tehnisko, ekonomisko un higiēnisko novērtējumu, paredzot to izmantošanas un darbības intensificēšanas iespējas. Ūdensapgādes projektus izstrādā saskaņoti ar kanalizācijas projektiem un obligāti veic ūdens patēriņa un notekūdeņu novadīšanas bilances analīzi.”*

[LBN 222-99 4. p.]

362. MKN Nr.43 nosaka aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodiku.

363. Aizsargjoslas nosaka esošām, projektējamām un rekonstruējamām ūdens ņemšanas vietām un ūdens padeves iekārtām no ūdens ņemšanas vietām uz apdzīvotām vietām vai atsevišķiem saimniecības objektiem, izņemot MKN Nr.43 5.punktā noteiktos gadījumus.
364. Aizsargjoslu noteikšanu un saskaņošanu ar VRVP, VA LVĢMC un VA VI, kā arī pašvaldības informēšanu par tās teritorijā esošās aizsargjoslas noteikšanu nodrošina ūdens ņemšanas vietas īpašnieks. **Īpašnieks pašvaldību informē divu nedēļu laikā pēc aizsargjoslu noteikšanas un saskaņošanas un iesniedz dokumentu kopijas par aizsargjoslas robežām un saskaņojumus.** Aizsargjoslu robežas nosaka un iezīmē teritoriju plānojumos un zemes īpašuma vai lietojuma plānos atbilstoši AL 33. un 62 pantiem.
365. Ap akām, urbumiem un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjoslas nenosaka, ja apkārtnē ir labiekārtota un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.
366. Artēzisko urbumu izveidošanas gadījumos jāreģistrē Zemesgrāmatā ūdens ņemšanas vietai noteiktā aizsargjosla līdz ēku un būvju nodošanai ekspluatācijā.
367. **Jaunas ūdens ņemšanas vietas stingra režīma aizsargjoslai jāatrodas uz zemes vienības uz kura atrodas urbums.**
368. Nododot dzīvojamo, publisko vai rūpniecisko objektu ekspluatācijā, tam ir jābūt pieejamam dzeramajam ūdenim atbilstoši normatīviem un tehniskajiem noteikumiem: MKN Nr.235.
369. Saskaņā ar MKN Nr.235 18. punkta un LBN 222-99 6.2. nodaļā noteiktajām prasībām, ka ūdensvadu iekārtu (rezervuāru, ūdenstorņu, nostādinātāju tīklu) dezinfekciju, inženierkomunikāciju turētājs veic avārijas, remonta un profilaksi, ne retāk kā 2 reizes gadā, kā arī, ja notikusi piesārņošana. Dzeramā ūdens laboratorisko izmeklējumu programmu par piegādes sistēmas dezinfekcijā lietoto ķīmisko reaģentu atlieku klātbūtni saskaņo ar VA VI.
370. Dzeramā ūdens piegādātāji un komersanti (pārtikas uzņēmumi, izņemot pārtikas tirdzniecības uzņēmumus) katru gadu (līdz kārtējā gada sākumam) izstrādā monitoringa programmu un to saskaņo ar VA VI Vidzemes reģiona kontroles nodaļu – MKN Nr.235, 28. punkts.
371. Detālplānojumos ap ūdens ņemšanas vietām attēlo izvērtētu un noteiktu stingra režīma aizsargjoslu atbilstoši ūdens horizonta dabiskās aizsargātības pakāpei un aprēķinātu bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu.
372. *Apdzīvotās vietās un ražošanas uzņēmumos paredz ārējo ugunsdzēsības ūdensapgādi no ūdensapgādes sistēmas, ko parasti apvieno ar dzeramā ūdens vai tehniskā ūdens apgādi.*

[LBN 222-99, 18. p.]

5.3. UGUNSDZĒSĪBAS ŪDENSAPGĀDE

373. Ārējās ugunsdzēsības ūdensapgādes nodrošināšanai Pilsētās un ciemos paredz centralizēto ūdensapgādes sistēmu ar ugunsdzēsības hidrantiem, ko izbūvē saskaņā ar Latvijas valsts standartiem LVS EN 14339 „Apakšzemes ugunsdzēsības hidranti”, LVS EN 14384 „Virszemes ugunsdzēsības hidranti” un LVS 187 „Ugunsdzēsības hidranti”.
374. Ugunsdzēsības ūdensapgādei paredzēt cilpveida ūdensvada sistēmu un ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas.
375. DP jāparedz ārējo ugunsdzēsības pasākumu risinājumi un objektu novietnes.

5.4. DZERAMĀ ŪDENS AKAS

376. Grodu aku augšējai malai jāatrodas ne mazāk kā **0,8** m virs zemes. Apkārt grodu un cauruļveida akām **1-2** m platā joslā jāparedz betona vai bruģējuma apmale, ar **slīpumu 0,1** m no akas. Ap akām jāizveido māla aizsargkārtā **0,5** m dziļumā no zemes virsmas un **1,5 līdz 2** m platumā.
377. Grodu un cauruļveida akas ar dziļumu līdz **30,0** m maksimāli jāattālina **no iespējamā ūdens piesārņojuma avotiem – 50,0** m, tajā skaitā no kaimiņu zemesgabalos novietotajām, atejbedrēm, komposta kaudzēm vai zemē iesūcināmiem notekūdeņu un kanalizācijas krājrezervuāriem, mēslu

un vircas krātuvēm u.tml. Attālumus var samazināt līdz 15,0 m izteikta reljefa gadījumos, akas novietojot augstākās reljefa vietās nekā piesārņojuma avoti.

5.5. ELEKTRONISKIE SAKARI UN TELEKOMUNIKĀCIJAS

378. Izbūvējot jaunus vai rekonstrējot esošos telekomunikāciju tīklus, gaisvadu līnijas, kur tas iespējams, nomaina pret pazemes kabeļiem.
379. Publiskā mobilo elektronisko sakaru tīkla iekārtas un ar to saistītās inženierkomunikācijas iespēju robežās izvietot esošo komunikāciju, elektroapgādes tīklu, autoceļu un maģistrālo ielu tuvumā (sarkano līniju vai ceļa zemes nodalījuma joslas robežās vai ceļa aizsargjoslā).
380. Privātos telekomunikāciju tīklus pieslēdz SIA „Lattelecom” publiskajam tīklam, atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas tehniskajiem noteikumiem, kuros norādīti tīklu savienošanas nosacījumi.
381. Ja ar privāta tīkla īpašnieku noslēgts līgums “Par telekomunikāciju tīkla robežu”, tad iekšējos telpu un teritoriju telefonizācijas darbus veic ēkas vai teritorijas apsaimniekotājs, saskaņā ar šo noslēgto robežlīgumu.
382. Jaunu elektronisko sakaru iekārtas atļauts izvietot publiskajās, ražošanas, lauksaimniecības un satiksmes teritorijās, ievērojot MK 17.03.2011. noteikumus Nr.256 „Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas un būvniecības kārtība”.
383. Nosakot apgrūtinājumus saskaņā ar MK 19.08.2003. noteikumiem Nr.465 „Ekspluatācijas aizsargjoslu gar telekomunikāciju tīklu līnijām noteikšanas metodika” un attēlojot tos zemes robežu plānos, informācija saņemama SIA „Citrus Solutions”, (SIA LMT, Ropažu ielā 6, Rīgā; SIA Tele 2, Mūkusalas ielā 41b, Rīgā.)
384. - Projektējot sakaru kabeļu kanalizācijas, sakaru gaisa pārvadu līniju, sakaru torņu (mastu) izbūvi, par to jāinformē VAS LVRTC un jāpieprasa tehniskie noteikumi;
385. - Rekonstrējot esošo vai veidojot jaunu elektronisko sakaru tīklu, jāparedz iespēja savstarpēji savienot visas valsts un pašvaldības iestādes un, ja tas nepieciešams, iespēja VAS LVRTC elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai šīm iestādēm.

5.6. NOTEKŪDEŅI UN LOKĀLĀS ATTĪRĪŠANAS IETAISES

386. Visās apbūves teritorijās ar centralizētu ūdens apgādi ir jānodrošina notekūdeņu centralizēta savākšana un attīrīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām (būvnormatīvs LBN 223-99 "Kanalizācijas ārējie tīkli un būves" un LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves").
387. Atsevišķās teritorijās var veidot lokālas notekūdeņu centralizētas savākšanas sistēmas ar lokālām attīrīšanas iekārtām, ja tas ir ekonomiski pamatoti un tiek nodrošinātas vides prasības. Jaunveidojamās **savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās**, kur ielānāta ne vairāk kā 5 dzīvojamo māju (ar saimniecības ēkām un palīgēkām) būvniecība, jāparedz centralizētas notekūdeņu kanalizācijas ierīkošana.
388. Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās līdz centralizētās kanalizācijas sistēmas izbūvei, kā pagaidu risinājums pieļaujama hermētiski izolētu krājrezervuāru izbūve katrā apbūves gabalā, ar iespēju perspektīvā pieslēgties centralizētajiem tīkliem.
389. **Atsevišķi stāvošām** dzīvojamām mājām, teritorijās, kurās nav iespējams kanalizācijas pieslēgums centralizētiem kanalizācijas tīkliem, **izbūvējamās izsmēlamās atejbedres** [krājrezervuāri] **vai sausās atejas**. Atejbredrēm - sienām un grīdai jābūt izbūvētām no ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem. Izsmēlamās atejbedres novieto ne tuvāk kā 30,0 m attālumā no zemesgabalā vai kaimiņu zemesgabalā esošo māju logiem un ne tuvāk kā 4,0 m no zemes gabala robežas.
390. **Retinātas dzīvojamās apbūves teritorijās**, kas netiek pieslēgtas centralizētai notekūdeņu savākšanas sistēmai, jāierīko hermētiskas izsmēlamās bedres vai tvertnes, jeb jāierīko individuālas bioloģiskās attīrīšanas ietaises, nodrošinot vides aizsardzības prasības saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
391. Nav pieļaujama neattīrītu notekūdeņu ieplūdināšana vaļējās ūdenskrātuvēs, meliorācijas grāvjos, upēs, dīķos, kā arī to iesūcināšana gruntī.

392. Notekūdeņu kanalizācijas ārējos tīklus un attīrīšanas iekārtas jāizbūvē atbilstoši normatīvo aktu prasībām (būvnormatīvs LBN 222–99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves").
393. **Lokālās attīrīšanas ietaises** pilsētās un ciemos novieto ne tuvāk kā **15,0** m attālumā no gruntsgabala un blakus gruntsgabalos esošo dzīvojamo māju logiem un ne tuvāk kā **4,0** m no gruntsgabala robežas.
394. Lokālās attīrīšanas ietaises lauku apvidū novieto ne tuvāk kā **30,0** m attālumā no gruntsgabala un blakus gruntsgabalos esošo dzīvojamo māju logiem un ne tuvāk kā **4,0** m no gruntsgabala robežas;
395. Savrupmāju teritorijās lokālajās attīrīšanas ietaisēs dalīt saimniecisko notekūdeņu - pelēko ūdeņu plūsmu no tualetu kanalizācijas.
396. Attīrīšanas ietaisēm jābūt sertificētām un hermētiski noslēgtām. Sertifikāts pievienojams pie galveno ēku un būvju nodošanas ekspluatācijā un uzrādāms slēpto darbu akts.
397. Neviena ēkas nav nododamas ekspluatācijā, ja nav nodrošināta saimniecisko notekūdeņu un fekālās kanalizācijas sistēmu darbība..
398. **Notekūdeņu filtrācijas laukus** drīkst ierīkot, ja dziļums no filtrācijas drenām līdz gruntsūdens līmenim ir vismaz **1,0** m.
399. Attālums no dzīvojamām un sabiedriska rakstura ēkām līdz notekūdeņu pazemes filtrācijas laukiem ar caurlaidi **15** m³ diennaktī nedrīkst būt mazāks par **15,0** m, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti.
400. Pie mazākas dziļuma starpības par **1,0** m, starp filtrācijas drenām un gruntsūdens līmeni, jāierīko virs zemes vajadzīgajā augstumā uzbērti smilts - grants filtri un uzbēruma malas attālums līdz dzīvojamām un sabiedriska rakstura ēkām nedrīkst būt mazāks par **25** m.
401. Lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību, gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas ekspluatācijas aizsargjoslas, kas kartē nav attēlotas:
1. gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem – **5,0** m katrā pusē no cauruļvada malas;
 2. gar pašteces kanalizācijas vadiem – **3,0** m katrā pusē no cauruļvada malas;
 3. ūdenstorņiem, sūkņu un ūdens apstrādes stacijām – **5,0** m **rādiusā**;
 4. aizsargjoslās gar ūdens vadu un kanalizācijas tīkliem netiek noteikti papildus nosacījumi AL minētajiem aprobežojumiem.
402. Bioloģiskām attīrīšanas ietaisēm ar tilpumu līdz **15** m³ nosakāma aizsargjosla **2,0** m.

5.7. LIETUS ŪDEŅU SAVĀKŠANAS SISTĒMAS

403. Jaunveidojamās apbūves teritorijās jānodrošina lietus un sniega ūdeņu novadīšana no ielām, ceļiem laukumiem un apbūves gabaliem, izbūvējot lietus ūdeņu savākšanas sistēmas.
404. Vietās, kur nav iespējams lietus ūdeņu kanalizācijas sistēmu pieslēgt pie esošajiem lietus ūdeņu kanalizācijas tīkliem, ierīko lokālo lietus ūdens savākšanu, nodrošinot lietus ūdens novadīšanu speciāli veidotā sistēmā vai filtrējošā slānī.
405. Pirms lietus ūdeņu ievadīšanas vaļējos virszemes ūdeņos – ezeros, dīķos, mākslīgās ūdenskrātuvēs, upēs, strautos, ir jāparedz sistēmas to nostādīšanai. Nav atļauta to tieša ievadīšana notekūdeņu kanalizācijas tīklā.
406. Prasības lietus ūdeņu novadīšanas risinājumiem no projektējamām ielām un ceļiem nosaka DP vai būvprojektā.

5.8. SILTUMAPGĀDE

407. Jaunbūvējamās ražošanas, publiskās ēkas un daudzdzīvokļu mājas pieslēdz **centralizētai siltumapgādes sistēmai vai nodrošina lokālu apkuri**.
408. Lokālās katlu mājas aizliegts izvietot priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā.
409. **Dzīvojamo māju apkurei jāizmanto videi (iespējami) draudzīgs kurināmais**.
410. Ap siltuma trasēm noteikta ekspluatācijas aizsargjosla:

1. gar pazemes siltumvadiem, siltumapgādes iekārtām un būvēm (zemes gabals, kuru aizņem siltumvadi, iekārtas un būves, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas) **2.0 m** attālumā katrā pusē no cauruļvada apvalka, kanāla, tuneļa vai citas būves ārmas;
2. ap virszemes siltumvadiem, sadales iekārtām un siltuma punktiem (zemes gabals, kuru aizņem siltumvadi, iekārtas un būves, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas) **1.0 m** attālumā katrā pusē no siltumvadu, iekārtu un būvju nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.
3. ekspluatācijas aizsargjoslās gar siltumtīkliem šajos „Apbūves noteikumos” netiek noteikti papildus nosacījumi AL minētajiem aprobežojumiem.

5.9.ALTERNATĪVIE ENERGOAPGĀDES AVOTI

- 411.** Ierīkojot siltumsūkņu zemes kolektorus, to ārējā kontūra nevar būt ne tuvāk par **3,0 m** no zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, kad ir panākta rakstiska vienošanās ar blakus esošās zemes vienības īpašnieku. Pēc siltumsūkņa izbūves veic tā izpilduzmērījumu, ko iesniedz SNP norādītam dienestam.
- 412.** Jebkura veida kurināmā un jaudas koģenerācijas stacijas atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves un inženiertehniskās apgādes objektu apbūves zonā, atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 413.** Dzīvojamās apbūves teritorijās pirms koģenerācijas staciju projektēšanas uzsākšanas, SNP pieņem lēmumu par paredzētās būves publiskās apspriešanas piemērošanu vai nepiemērošanu.

414. Vēja elektrostaciju būvniecība nav atļauta:

1. AAA „Ziemeļgauja” novadā ietilpstošajā teritorijā,
2. Kultūras pieminekļu aizsargjoslās,
3. ZVBR teritorijā saskaņā ar MK 19.04.2011. noteikumi Nr.303 „Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”:

Rezervātā aizliegts uzstādīt vēja elektrostacijas, izņemot:
 6.1. vēja elektrostacijas, kuru **augstākais punkts nepārsniedz 30,0 m augstumu;**
 6.2. vēja elektrostacijas bez augstuma ierobežojuma šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajās teritorijās, ievērojot šādus nosacījumus:

6.2.1. vēja elektrostacijas izvietojamas pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas;

6.2.2. vēja elektrostacijas izvietojamas grupās, kurās vēja elektrostaciju skaits nepārsniedz 20, pēc iespējas samazinot attālumu starp blakus esošajām vēja elektrostacijām. Attālums starp grupām nav mazāks par diviem kilometriem

[MKN Nr.303]

2) vēja elektrostacijas bez augstuma ierobežojuma MKN Nr.303 noteiktajās teritorijās plānu sk.TIAN 12.1.pielikumā, robežu koordinātes sk.TIAN 12.2.pielikumā:

7. Pārējā SN teritorijā saskaņā ar normatīviem aktiem:

- 1.Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu **virš 20 kW**, atļauts izvietot ražošanas teritorijās, tehniskās apbūves teritorijās un lauksaimniecības teritorijās, bet **ne mazāk kā 200 m** attālumā no jebkuras dzīvojamās ēkas, izņemot dzīvojamo ēku īpašumā uz kura atrodas vēja ģenerators.
- 2.Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu **līdz 20 kW** atļauts izvietot savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās, ievērojot šādus nosacījumus:
 - a. vēja elektrostacijas masta augstums (līdz rotora asij) **nepārsniedz 12 m**;
 - b. zemesgabala robežās ir iespējams nodrošināt vēja elektrostacijas aizsargjoslu, (**masta augstums x 1,5**) tajā pat zemes vienībā, kur atrodas vēja ģenerators, vai arī panākta vienošanās ar blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieku par apgrūtinājuma – aizsargjoslas, to reģistrējot Zemesgrāmatā, saskaņā ar MKN Nr. 982.
 - c. Vēja elektrostacijas ar maksimālo **jaudu virš 20 kW**, atļauts izvietot ražošanas teritorijās, tehniskās apbūves teritorijās un lauksaimniecības teritorijās, bet **ne mazāk kā 50,0 m** attālumā no jebkuras dzīvojamās vai publiskās ēkas, izņemot dzīvojamo ēku īpašumā uz kura atrodas vēja elektrostacija.

5.10. AUGSTSPRIEGUMA EPL

- 415.** Par darbiem, kuros paredzēts izmantot celšanas mehānismus, ja tie notiks tuvāk par 30,0 m no 110 kV un 330 kV EPL vadiem, jāparedz darba veikšanas projekta izstrādāšana un jāsaskaņo ar AS «Latvijas elektriskie tīkli» Rīgā, Dārziema ielā 86, tālrunis 67725309.
- 416.** Apbūves, būvdarbu veikšanas un mežizstrādes projekti EPL tuvumā tuvāk par 30,0 m no 110 kV un 330 kV EPL vadiem jāaskaņo ar AS «Latvijas elektriskie tīkli» Rīgā, Dārziema ielā 86, tālrunis 67725309.

5.11. ELEKTRISKIE TĪKLI

- 417.** Izbūvējot jaunas vai rekonstruējot vecās elektroapgādes sistēmas, trases iebūvē pazemes kabeļu līnijās, kur tas iespējams.
- 418.** Izbūvējot jaunu vai rekonstruējot esošo ielu apgaismojuma tīklu, gaisa vadu līnijas, kur tas iespējams, nomaina pret pazemes kabeļiem.
- 419.** Zem ēku pamatiem kabeļu izbūve nav atļauta.
- 420. Jaunu elektrolīniju izbūvi** AS "Latvenergo" veic pēc elektroenerģijas lietotāju pieprasījuma par elektroenerģijas jaudas ievērojamu paaugstināšanu un jauniem pieslēgumiem un saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Domes 2009.gada 01.aprīļa lēmumu Nr.74 apstiprinātiem „Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem”, Enerģētikas likuma 19.panta (1) punktu, 24.panta (11) punktu un citiem, kā arī MK 01.11.2010. noteikumiem Nr.1024 „Elektroenerģijas pārvades un sadales būvju būvniecības kārtība”.
- 421.** Atkarībā no atsevišķiem objektiem projektējamās elektriskās slodzes lieluma (rekomendējoši ja jauda sasniedz 5-15 MVA), rakstura un režīma, būvprojektā vai DP paredz teritorijā (rekomendējoši 0.2-0.3 ha) iespēju izvietot transformatoru apakšstaciju (110/20kV). To izvieto pēc iespējas tuvāk slodžu centriem un ielai, ceļam vai piebraucamam ceļam), no kura AS „Sadales tīklu” Ziemeļu reģiona elektrisko tīklu un AS "Latvijas elektriskie tīkli" operatīvajam personālam jebkurā diennaktī laikā būtu nodrošināta brīva pieeja apakšstacijai.
- 422.** Minimālie attālumi no ēkām, būvēm un citām komunikācijām līdz EPL vadiem, balstiem un kabeļiem noteikti "Elektroietaišu ierīkošanas noteikumos" un ir atkarīgi no konkrētās būvniecības ieceres - būves veida, kā arī elektrības tīklu projektos nosaka aizsargjoslas saskaņā ar MK 05.12.2006. noteikumi Nr. 982 „Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika” un AL.
- 423.** Apbūves, būvdarbu veikšanas un mežizstrādes projekti vidsprieguma (20,10kV) un zemsprieguma (0,4kV) EPL aizsargjoslā jāaskaņo ar AS "Latvenergo" AS „Sadales tīkli” Ziemeļu reģiona tehnisko vadītāju.
- 424. Energoapgādes komersantam ir pienākums** saskaņot ar zemes īpašnieku jaunu energoapgādes objektu ierīkošanas nosacījumus, kā arī tiesības saskaņošanas procedūru aizstāt ar zemes īpašnieka informēšanu gadījumos, ja zeme tiek izmantota jaunu energoapgādes komersantu objektu – iekārtu, ierīču, ietaišu, tīklu, līniju un to piederumu ierīkošanai, ja ir iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:
1. Energoapgādes komersanta objekta ierīkošana paredzama vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai DP;
 2. Energoapgādes komersanta objekts tiek ierīkots sarkanās līnijas robežās;
 3. SNP ir atzinusi, ka sabiedrības interesēs jauna energoapgādes komersanta objekta ierīkošana vai esošā objekta vai tās daļas izmantošana nav iespējama bez šīs zemes izmantošanas.
- 425. Energoapgādes komersantam ir tiesības** veikt jebkura sava objekta rekonstrukciju vai modernizāciju, savlaicīgi par to informējot zemes īpašnieku. Zemes īpašniekam pienākas vienreizēja samaksa saskaņā ar šā likuma 24. pantu, ja rekonstrukcijas rezultātā palielinās energoapgādes komersanta objekta vai aizsargjoslas ap vai gar šo objektu aizņemtā zemes platība.(3) Energoapgādes komersanta par jauna objekta ierīkošanu vai esošā objekta paplašināšanu brīdina nekustamā īpašuma īpašnieku vismaz 30 dienas pirms darbu uzsākšanas.19.1 pants (1)

energoapgādes komersantam ir nekustamā īpašuma servitūta tiesības ierīkot, attīstīt un ekspluatēt energoapgādes uzņēmuma objektus.(2) Servitūta tiesības realizē savstarpēji vienojoties ar nekustamā īpašuma īpašnieku, ja puses nevar vienoties, servitūtu nodibina ar tiesa spriedumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

5.12. MELIORĀCIJAS SISTĒMAS

- 426.** Ja ūdens novadīšanas risinājuma prasības DP vai būvprojektā nav saskaņotas ar ZM LRLP, veicot zemes vienību robežu pārkārtošanu, būvniecību un citus pasākumus, saglabā esošos grāvjus un dabīgās noteces, iekļaujot grāvjus vienotā noteces sistēmā. (Meliorācijas likums un MK 08.04.2004. noteikumi Nr. 272 „Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi”, MK 19.12.2006. noteikumi Nr. 1018 „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība”, MK 13.05.2004. noteikumi Nr. 258 „Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs”).
- 427.** Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves būvē atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 428. Valsts un valsts nozīmes regulētās ūdensteces** periodiski renovē vai rekonstruē (sk. sarakstu PR 18.pielikumā). Valsts nozīmes meliorācijas būvju kopšanu un uzturēšanu budžeta līdzekļu ietvaros nodrošina ZM, bet koplietošanas meliorācijas būves (novadgrāvji) – zemju īpašnieki vai tiesiski valdītāji, kā to nosaka normatīvie akti. Nekustamā īpašuma īpašniekam ir obligāta viņam piederošo grāvju, caurteku, dabīgo ūdensnoteku saglabāšana, nodrošinot ūdens novadīšanu pa tām.
- 429. Valsts nozīmes meliorāciju sistēmu** (novadgrāvju) renovācijas darbos, kuri tiek veikti periodiski, atjauno sākotnējo gultņu parametrus.
- 430.** Ceļu ierīkošana, remonts vai cita rakstura būvniecība, kā arī saimnieciskā darbība nedrīkst izjaukt meliorācijas sistēmu darbību un bojāt valsts un koplietošanas meliorācijas būves un ierīces.
- 431. Grāvju attālumu** no ielu un ceļu klātnes un inženierkomunikācijām nosaka, atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 432. Ūdens novadīšanai un caurvadīšanai zemes īpašumu** īpašniekiem atļauts izbūvēt grāvjus sava zemes īpašuma robežās saskaņā ar SNP izdotajiem tehniskajiem noteikumiem.
- 433. Meliorācijas sistēmām** tiek paredzēta ekspluatācijas aizsargjosla atbilstoši MK 13.05.2004. noteikumiem Nr.258 „Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs”.

5.13. INŽENIERKOMUNIKĀCIJU BŪVNICĪBA, REKONSTRUKCIJA, UZTURĒŠANA

- 434.** Uzsākot DP teritorijas apbūvi, atbilstoši DP realizācijas kārtībā noteiktajam, pirms atsevišķo zemes gabalu apbūves izprojektē un izbūvē ielas, ceļus un nepieciešamās inženierkomunikācijas.
- 435.** To būvniecību var veikt pa kārtām, pirmajā kārtā iekļaujot vismaz minimālos nepieciešamos būvdarbus – ielu un ceļu izbūvi ar grants segumu un ierīko elektroapgādi. Būvniecības otro kārtu veic pēc ēku uzbūvēšanas.
- 436.** Inženierkomunikācijas būvē, rekonstruē, ekspluatē atbilstoši MKN Nr.1069 prasībām. Inženiertehniskās komunikācijas izvieta ielu sarkano līniju koridoros.
- 437.** Inženierkomunikāciju būvniecības darbos ietilpst arī teritorijas sakārtošana un ceļu, ielas, ietves seguma un zaļo stādījumu atjaunošana.
- 438.** Inženierkomunikāciju īpašnieks vai būvētājs nodrošina iebūvēto inženierkomunikāciju uzmērīšanu un iesniedz ģeodēzisko datu turētājam (SIA Vidzemes mērnieks) topogrāfisko uzmērījumu ar izbūvēto tīklu izpildshēmu (digitālā un izdrukas veidā).
- 439.** Pēc inženierkomunikāciju pārbūves vai rekonstrukcijas neizmantojamās sistēmas daļas (izņemot kabeļus) tiek demontētas.
- 440.** Par inženierkomunikāciju uzturēšanu ir atbildīgs šo tīklu īpašnieks vai nomātājs saskaņā ar noslēgto līgumu. Ja avāriju gadījumā radušās sekas, kas skar trešās personas un to īpašumus, inženierkomunikāciju turētāja pienākums ir novērst visas sekas un kompensēt zaudējumus.

5.14. ATTĀLUMI NO INŽENIERKOMUNIKĀCIJĀM LĪDZ ĒKĀM UN BŪVĒM UN STARP INŽENIERKOMUNIKĀCIJĀM, INŽENIERKOMUNIKĀCIJU IZVIETOŠANA

- 441.** Horizontālos attālumus no pazemes inženierkomunikācijām līdz ēku un būvju pamatiem pieņem saskaņā ar MKN Nr.1069.
- 442.** Dzīvojamo ēku fasādēm, logiem, balkoniem un lodžijām jāatrodas ne tuvāk kā **1,5** m attālumā no gaisvadu elektrisko līniju vadiem vistuvākā pievirzījumā.
- 443.** No gaisvadu elektrisko tīklu vadiem līdz būvēm, zemes un ūdens virsmai pieļaujami 4.tabulā noteiktie minimālie attālumi (m), ņemot vērā vada pieļaujamās novirzes no normāla stāvokļa.
- 444.** Nosakot attālumus no ēkām, būvēm, stādāmiem un esošiem kokiem līdz elektrolīnijām, jāņem vērā MKN Nr.1069, MKN Nr. 982 un AL prasības.
- 445.** Horizontālie attālumi starp paralēlām blakus izvietotām pazemes inženierkomunikācijām jāpieņem saskaņā ar MKN Nr.1069 un spēkā esošajiem būvnormatīviem. Ja blakus izvietotu cauruļvadu dziļuma starpība ir lielāka par **0,4** m, tad attālumi jāpalielina, ņemot vērā tranšeju nogāžu stāvumu, bet tiem jābūt ne mazākiem par tranšejas dziļumu.
- 446.** Veicot autoceļu un ielu rekonstrukciju, projektējot jaunus autoceļus un ielas, paredzēt iespējami augstā vai vidējā spiediena sadales gāzes vadu novietni projektējamo un rekonstruējamo ceļu nodalījuma joslās, ielu sarkanajās līnijās saskaņā ar MKN Nr.1069.

6.nodaļa.

PRASĪBAS APBŪVEI

6.1. APBŪVES PARAMETRI

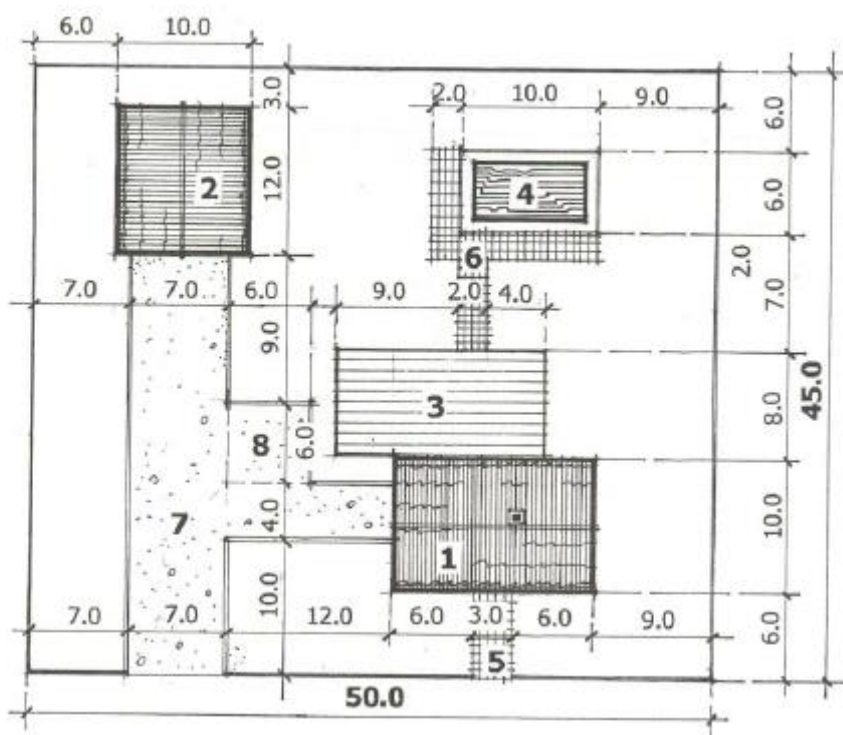
447. Galvenie apbūvi raksturojošie parametri ir **apbūves blīvums, intensitāte, brīvā teritorija un apbūves augstums**. To skaitliskie lielumi noteikts „Apbūves noteikumos” atbilstoši zonējumam un konkrētās teritorijas izmantošanas veidam.

3.tabula

APBŪVI RAKSTUROJOŠIE PARAMETRI UN APBŪVES PARAMETRU APRĒĶINĀŠANA

Numurs zīmējumā	Nosaukums	Platība m ²	%
	Zemes gabala (vienības) platība	50x45= 2250	100
1.2.	Ēku un būvju aizņemtā platība	(10x15) + (10x12)= 270	12
3	Terase	8x15 =120	
4	Baseins	10x6 =60	
5,6	Celiņš (grants, betons, bruģis, flīzes/	(3x6)+[(2x7)+(2x10)+(2x8)]= 68	
7	Piebraucamais ceļš, celiņš (asfalts, betona bruģis/	(7x29)+(4x12)+=251	
8	Autostāvieta (grants, asfalts vai betona bruģis/	6x6=36	
1.,2.,3.,4	Zemes gabala apbūves laukums	150+120+120+60=450	20
1-8	Zemes gabala kopējā apbūves platība	150+120+120+60+18+50+251+36 =805	35.78
9	Brīvā (zaļā) teritorija (neapbūvētā/	2250 – 805=1445	64.2

1. ZĪMĒJUMS

1. zīmējums

PIEZĪME: ZĪMĒJUMĀ UZRĀDĪTIE ATTĀLUMI IR NOSACĪTI

448. Aprēķinot apbūves intensitāti, brīvo teritoriju un apbūves blīvumu, zemes vienības platībā neskaita to teritorijas daļu, kas atrodas sarkanajās līnijās.

449. Brīvo teritoriju nosaka procentos (%) kā zemes vienības neapbūvētās platības attiecību pret virszemes stāvu platību un aprēķina ar sekojošu formulu:

$$B = \frac{(Z - L1 - L2 - L3)}{S} \times 100\%$$

kur:

B – brīvā teritorija,

Z - zemes vienības platība,

L1- apbūves laukums zemesgabalā (neieskaitot ar apstādījumiem labiekārtotu un apzaļumotu pazemes apjomu izmantojamu jumtu),

L2 - piebraucamo ceļu laukums zemesgabalā,

L3 - autostāvvietu laukums zemesgabalā,

S – virszemes stāvu platības summa;

450. Apbūves augstumu nosaka katrā konkrētā teritorijā, atkarībā no funkcionālā zonējuma vai apakšzonējuma. Var noteikt gan maksimālo, gan minimālo pieļaujamo apbūves augstumu.

451. Apbūves augstumu var izteikt ar ēku stāvu skaitu, pieņemot, ka stāva augstums dzīvojamām ēkām ir ekvivalents **3,5** metriem.

452. Augstums – būves fasādes augstums (FAS) ir attālums starp zemes līmeni un fasādes (augstākā punkta) krustpunkts ar jumtu, bet, ja nepieciešams, ar būves jumta stūru punktu vidējo augstumu. [LBN 201-07]. Būves kopējais augstums (KOP) ir augstums līdz jumta korei, augstākajam punktam (neņemot vērā antenas, skursteņus, u.t.l.).

453. Maksimālo kopējo apbūves augstumu nosaka ar aprēķinu, lai tas nevienā ēkas punktā nepārsniegtu pusi (0,5) no attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un ielas ass līniju un pusotru (1,5) attālumu starp šī punkta projekciju uz zemes un robežu ar kaimiņu zemesgabalu.

6.2. ĒKU UN BŪVJU AUGSTUMS, STĀVU SKAITS

454. Ēkas un citas būves augstumu mēra ielas vai piebraucamā ceļa pusē no zemes līmeņa līdz jumta korei, vai tai ēkas daļai, kas aiztur gaismas iekļūšanu zem 45° leņķa (dzegai, jumta malai, jumta korei, kas stāvāka par 45°). Augstuma noteikšanu sk.TIAN 10.1, 10.2. un 10.3.pielikumos.

455. Ja dažādās fasādēs ir atšķirīgs stāvu skaits, tad ēkas vai būves stāvu skaitu un augstumu aprēķina no augstākās fasādes puses.

456. Jumta stāva izbūvi ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja tās platība **2,5 m** augstumā pārsniedz **66 %** no ēkas pirmā stāva platības.

457. Pagrabstāvu ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja pagrabstāva griestu augstums virs zemes līmeņa pārsniedz **1,25 m** un pagrabstāva augstums ir **2,5 m**.

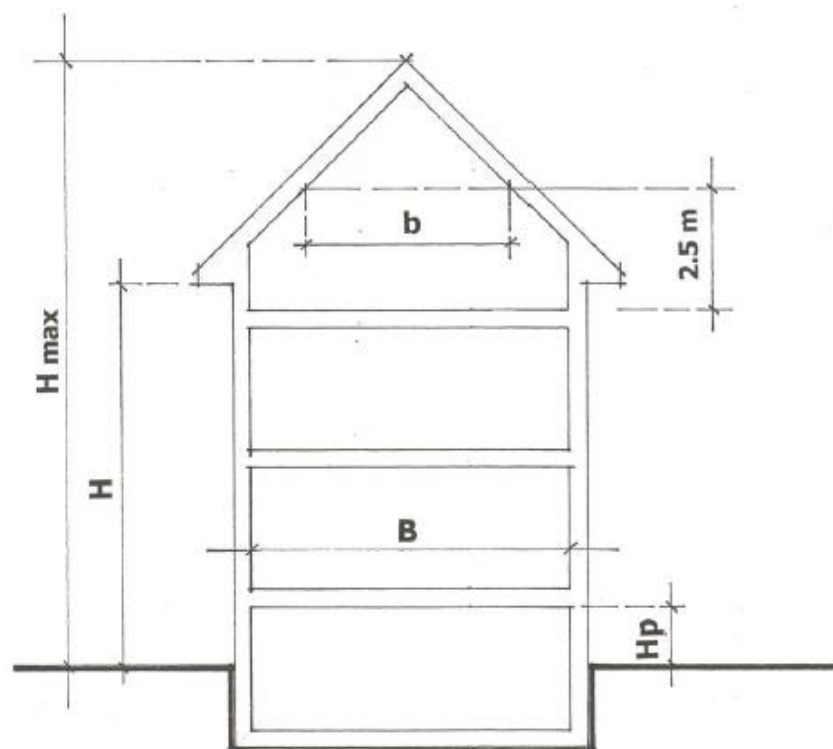
458. Ēkas bēniņus ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja jumta izbūves platība **1,6 m** augstumā ir lielāka par **66 %** no ēkas pirmā (iepriekšējā) stāva platības un tajā ir izbūvētas dzīvojamās vai sabiedriskās telpas.

459. Ēkas stāvu skaitā ieskaita visus virszemes stāvus arī cokolstāvu un tehnisko stāvu.

460. Nevienā apbūves teritorijā mājas punktā ēkas maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt pusi no attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un ielas ass līniju un pusotra attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un robežu ar kaimiņu zemes vienību.

461. Ja ēka izvietota mazākā attālumā kā **3,0 m** no kaimiņu zemes vienības robežas, tad tās jumta jebkura punkta augstums šajā zonā nedrīkst pārsniegt **4,5 m**. Šo augstumu drīkst palielināt ar kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz būvprojekta ģenplāna vai detālplānojuma lapas, norādot augstumu, kādam viņš piekrīt saskaņā ar TIAN 3.5.apakšn.

3. ZĪMĒJUMS

Ēkas stāvu skaita un augstuma noteikšana:

H max	ēkas maksimālais augstums līdz korei;
H	ēkas augstums no ielas līmeņa pie ēkas vidus ielas pusē, līdz ēkas daļai, kas aiztur gaismu 45° leņķī;
Hp	pagrabstāva augstums no ielas līmeņa līdz pagrabstāva griestiem;
B	ēkas pirmā stāva platums;
b	ēkas jumta izbūves platums 2.5 m augstumā;

Piezīme. Cokolstāvs 1/3 no stāva virs zemes virsmas.

462. Torņu, dūmeņu, augstsprieguma elektropārvades līniju, radiotehnisko un citu būvju, kas var tieši vai netieši apdraudēt lidojumu drošību, izvietojumu plāno atbilstoši normatīvo aktu prasībām un saskaņo ar Civilās aviācijas aģentūru, kā arī uzņēmumiem un iestādēm, kuru pārvaldībā atrodas lidlauki.

463. "Apbūves noteikumos" noteiktie ēku un citu būvju augstumi nav attiecināmi uz jebkādu arhitektonisku izbūvi un **atsevišķiem akcentiem, kas nepārsniedz 15 %** no ēkas vai būves apbūves laukuma, virsgaismu, skursteni, torni, karoga mastu, vējrādītājiem, zibens novadītājiem, radio vai televīziju uztverošu vai pārraidošu iekārtu, antenām, mastiem, vējrādītāju, zibens novadītāju, baznīcas torni vai kupolu, kas ir funkcionāli un nepieciešamības gadījumā tos pamato ar DP, kura izstrādi pieprasa SN Būvvalde vai SNP.

464. Ēku pieļaujamo stāvu augstumu un platību pēc ēku ugunsnoturības pakāpes nosaka MK 28.11.2000. noteikumi Nr.411 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-00 "Publiskas ēkas un būves"".
465. Ievērot LBN 208-00 un LBN 201-07.

6.3. PAGALMA NOTEIKUMI

466. Ēkas un būves var izvietot ne tuvāk kā **4,0** m no zemes vienības robežām. Izvietot tuvāk, vai tieši pie robežām tās drīkst tikai tādā gadījumā, ja to pieļauj ugunsdrošības un sanitārās normas, tiek ievērotas ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, un ir saņemta kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana, un apgrūtinājums reģistrēts Zemesgrāmatā saskaņā ar TIAN 3.5.apakšnodalās prasībām.
467. Ja ēku vai būvi plānots izvietot tieši pie kaimiņa zemes vienības robežas, to sienu kas atrodas uz robežas, būvē kā pretuguns mūri, ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu ēku vai būvi. Tādā gadījumā jumtu veido ar kritumu uz savas zemes vienības pusi.
468. Nevienam pagalmam vai citu brīvās telpas daļu, kas nepieciešama ēkas vai būves funkcionēšanai, nedrīkst uzskatīt par kādai citai ēkai vai būvei līdzīgi piederīgu pagalma vai brīvās telpas daļu.
469. Nekādu daļu no nepieciešamā pagalma nedrīkst aizņemt kāda ēka, būve, vai tās daļa, izņemot:
1. inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti, kas atļauti attiecīgajā teritorijā;
 2. arhitektoniskās detaļas, vai veidojumi, tai skaitā sliekšņi, skursteņi, karnīzes, dzegas, renes, pilastri, jumta balsti, kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par **0,5** m;
 3. funkcionālas un dekoratīvas būves, ieskaitot saulesargus, nolaižamas markīzes, strūklakas, piemiņas plāksnes un žogus;
 4. atklātas ugunsdzēsības vai āra kāpnes, kas aprīkotas ar margām, un kas projicējas pagalmā ne vairāk par **1,5** m;
 5. erkeri, kas projicējas jebkurā prasītajā pagalmā ne vairāk par (1,0) m uz āru no sienas;
 6. logu saulesargus, erkerus, kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par **1,0** m;
 7. balkonus, segtas un neseģtas terases, kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par **2,5** m.
 8. Palīgēkas, ja tā attiecīgajā pagalmā atļautas;
 9. Zemesgabala īpašniekam pagalmi jāuztur kārtībā, tīri un sausi. Pagalmiem jābūt līdzīgiem, lai tur nevarētu sakrāties ūdens.
470. Priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā atļauts ierīkot tikai apstādījumus vai prieksdārzs, publiskām ēkām un pakalpojumu objektiem arī autostāvvietas. Atsevišķos gadījumos pašvaldība var izvirzīt arī īpašas prasības.
471. Galvenajai ēkai uz zemes vienības vai būvniecībai paredzētā gabala atkarībā no apbūves veida ir viens vai vairāki pagalmi (priekšpagalms, iekšējais, sānpagalms, ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms), kas shematiski attēloti 1. zīmējumā.
472. Starp būvlaidi un sarkano līniju (ceļa nodalījuma joslas malu), zemes vienības daļā - priekšpagalmā, kas izveidojas ēkas priekšā, veidojams prieksdārziņš, kas izmantojams tikai zālāju vai dekoratīvo stādījumu ierīkošanai, ja DP nav noteikts citādi.
473. Īslaicīga auto novietošana priekšpagalmā ir atļauta dzīvojamās ielās tikai konkrētās ēkas iedzīvotājiem vai to viesiem, kā arī apkalpes un avārijas dienestiem.
474. Zemes vienības daļu starp būvlaidi un ielas sarkano līniju nedrīkst apbūvēt, uz tās nedrīkst atrasties nekādas ēkas daļas, kā arī to izmantot materiālu atklātai uzglabāšanai.
475. Katra nekustamā īpašuma zemes vienības īpašniekam jāuztur kārtībā prieksdārziņš.

6.4. PRASĪBAS BŪVJU ATBILSTĪBAI ZEMES VIENĪBAS ROBEŽĀM

476. Jebkurai ēkai visām tās daļām ir jāatrodas nekustamā īpašuma zemes gabala robežās, izņemot:
1. ja būve ir žogs starp zemes vienībām;
 2. ja saņemta blakus zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana mainīt zemes vienības robežu pa vertikāli (pārkares servitūts).

477. Neviena ēkas daļa ne uz viena zemes gabala nedrīkst projicēties ārpus zemes vienības robežām.

6.5. BŪVLAIDES

478. Prasības būvju izvietojumam zemes vienībā nosaka, **definējot būvlaides kā minimālos vai obligātos būvju attālumus no ielas sarkanās līnijas vai zemes vienības robežas.**

479. Pilsētās un ciemos būvlaides nosaka no ielas sarkanās līnijas. Var būt vairāki būvlatižu veidi: iedibinātā būvlaide, obligātā būvlaide, atkāpes būvlaide, ko piemēro atkarībā no konkrētas situācijas.

480. Iedibinātas (esošas) būvlaides gadījumā ēku un būvju izvietošanai zemes vienībā ir jāievēro šī iedibinātā būvlaide, ja vien tā neatrodas sarkanajās līnijās.

481. Lauku teritorijās būvlaidi nosaka kā attālumu no autoceļa aizsargjoslas. Būvlaide var sakrist ar ceļa aizsargjoslu, bet nevar būt mazāka par to, izņemot gadījumus, kas tas nepieciešams transporta infrastruktūras un apkalpes objektu būvniecībai, kā arī inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietošanai.

482. **Apvienotā būvlaide** nozīmē, ka galveno ēku apbūves gabalā izvieto uz ielas sarkanās līnijas.

483. **Atkāpes būvlaide** nozīmē, ka galveno ēku apbūves gabalā izvieto brīvi, bet ievērojot noteikto minimālo būvlaidi.

484. **Obligātā būvlaide** nozīmē, ka galveno ēku apbūves gabalā izvieto uz būvlaides.

485. Būvējot vai rekonstrējot ēkas esošas apbūves kvartālos, ēku novietnē ievēro vēsturiski iedibināto būvlaidi. **Vēsturiski iedibinātā būvlaide** ir būvlaide viena kvartāla (no ielas krustojuma līdz nākošam ielas krustojumam) robežās vairākumam ēku, ja vien iedibinātā būvlaide nav būtiskā pretrunā ar likumdošanu, netraucē vizuālai uztverei, rada estētiski nepievilcīgu telpu vai ierobežo citu izmantošanu.

486. Jauna apbūves veidošanās gadījumā noteikta minimālā būvlaide pilsētā un ciemos:

1. maģistrālām, pilsētas un ciema nozīmes ielām no ielas sarkanās līnijas – **6,0 m** attālumā;
2. vietējas nozīmes ielām, piebrauktuvēm, gājēju ielām un ceļiem, iekškvartālu ielām, saimnieciskiem ceļiem un piebraucamiem ceļiem būvlaide ciemos ir – **3,0 m**;
3. ūdensobjektiem no augšējās nogāzes malas – krants vai līdz gada vidējam ūdens līmenim, cik tālu tas nav pretrunā ar Aizsargjoslu likumu – **15,0 m**;
4. konkrētu ēku tipiem nosaka normatīvie akti vai TIAN 19.-21.nodaļās.

487. Jauna apbūves veidošanās gadījumā noteikta minimālā ēku un būvju apbūves līnija:

1. sekliem grāvjiem (ne dziļākiem kā līdz **1,2 m**), kam nenosaka aizsargjoslu – **3,0 m** no to augšējās grāvja nogāzes malas;
2. meliorācijas sistēmas grāvjiem – **10,0 m** (izņemot ceļus);
3. izbūvējot ceļus un inženierkomunikācijas gar grāvjiem atbilstoši normatīviem aktiem (ieteicams ceļa klātni vai brauktuvi ne tuvāk kā **3,0 m** no augšējās grāvja nogāzes malas);
4. ūdensobjektiem no augšējās nogāzes malas – krants vai līdz gada vidējam ūdens līmenim, cik tālu tas nav pretrunā ar AL – **20,0 m**;
5. uz salām – **20,0 m**;
6. piebrauktuvēm ne vairāk kā 2 īpašumiem – **1,0 m**;
7. ievērojot Latvijas būvnormatīvu LBN 201-07.

488. Minimālā apbūves līnija no pašvaldības ceļiem lauku apvidū ir no pašvaldība ceļa nodalījuma joslas malas - **10 m** (nodalījuma joslas platums **9,5 m** uz katru pusi no ceļa ass), ja vien konkrētu ēku tipiem normatīvie akti vai TIAN atsevišķu izmantošanām, nenosaka citu apbūves līniju .

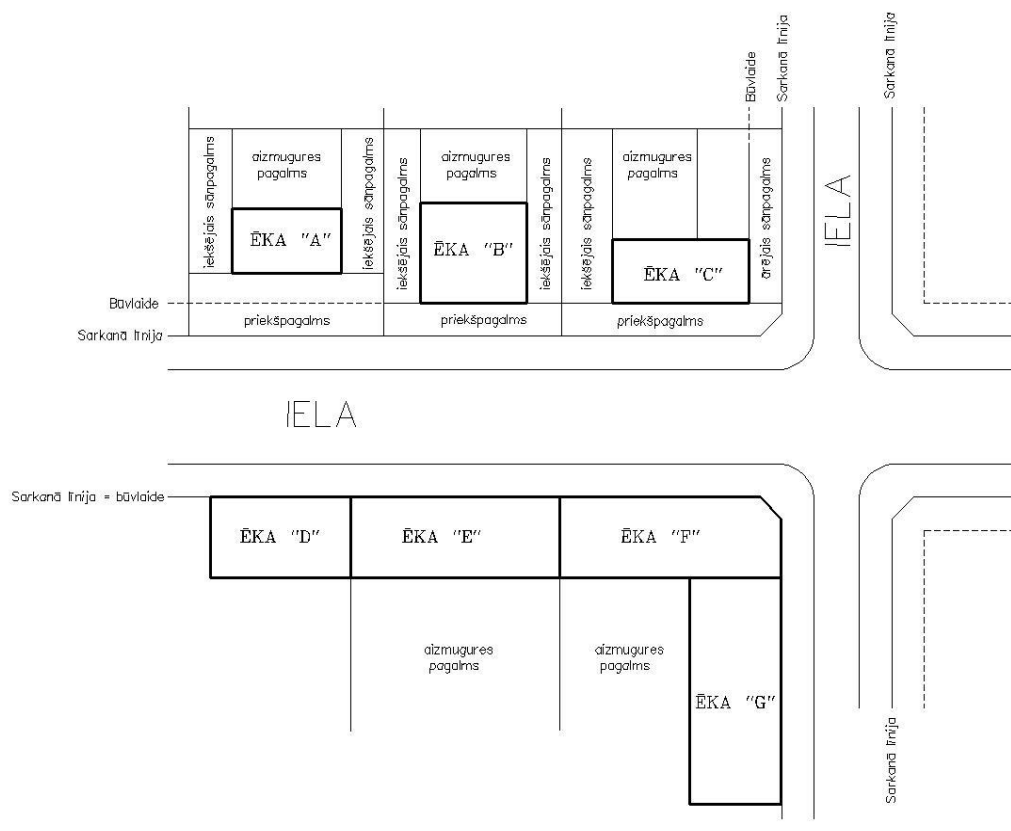
489. Savrupmāju apbūves teritorijās ielas, ceļus brauktuves un inženierkomunikācijas, izvieto ne mazāk kā **3 m** attālumā no koplietošanas grāvja nogāzes augšmalas, ražošanas, tehnisko objektu, darījumu un sabiedrisko objektu ēkas – ne mazāk kā **10 m** no grāvja nogāzes augšmalas.

490. Ciemos un pilsētās savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās ieteicams izmantot obligāto būvlaidi, kas viena kvartāla robežās parasti vienāda visām gar ielu novietotām ēkām.

491. Publiskās, rūpnieciskās, tehniskās un mežaparka tipa apbūves teritorijās izmanto atkāpes būvlaidi, ievērojot ēku izvietošanai nepieciešamo funkcionalitāti.

492. Cita attāluma būvlaidi, apbūves līniju (lielāku par 488 - 489. punkta apakšpunktos vai TIAN 19.-21. nodaļās noteiktām būvlaidēm) vai būvlaides veidu nosaka SN Būvvalde, izsniedzot PAU, ņemot vērā konkrētas vietas apstākļus (reljefu, augošus kokus un koku krūmu pudurus, ainavu u.c.), kā arī būvlaidi nosaka un pamato, izstrādājot DP.

493. Būvlaides attēlo zemes ierīcības projektos un zemes robežu un aprūtinājumu plānos.

S

2. zīmējums

6.6. ATTĀLUMI STARP ĒKĀM UN BŪVĒM

6.6.1. INSOLĀCIJAS UN APGAISMOJUMA PRASĪBAS

494. Aprēķinot attālumus starp būvēm, ņem vērā insolācijas (izsauļojuma) prasības, atbilstoši spēkā esošajiem būvnormatīviem un ievēro nosacījumu, ka laika posmā no 22.marta līdz 22.septembrim jānodrošina sekojošas insolācijas prasības:

1. dzīvojamo un sabiedrisko ēku izvietojumam un orientācijai (izņemot pirmsskolas bērnu iestādes un izglītības iestādes) jānodrošina dzīvojamo telpu un teritoriju nepārtraukta insolācija **ne īsāka par 2,5 stundām dienā**;
2. izvietojot izglītības, pirmsskolas izglītības, ārstniecības un atpūtas iestādes, jānodrošina nepārtraukta šo telpu insolācija **ne īsāka par 3 stundām dienā**.

495. Meridionāli orientētās dzīvojamās mājās, kurās tiek insolētas visas dzīvokļa istabas, kā arī dzīvojamās apbūves rekonstrukcijas gadījumā, vai arī izvietojot jaunus objektus sevišķi sarežģītos pilsētībūvniecisko apstākļos (vērtīga vēsturiska pilsētvide, dārga teritorijas sagatavošana, novada centra zona) pieļaujama telpu nepārtrauktas insolācijas laika samazināšana par **0,5 st.**

496. Apgaismojuma prasības jāpieņem saskaņā ar VBN.

6.6.2. UGUNSDROŠĪBAS ATTĀLUMU PRASĪBAS

497. Ugunsdrošības attālumus starp dzīvojamām, publiskām ēkām un to palīgēkām pieņem atbilstoši ugunsdrošības prasībām, bet starp rūpniecības un lauksaimniecības ražošanas ēkām – atbilstoši šo ēku projektēšanas normatīviem.

498. Nosakot ugunsdrošības attālumus, jāievēro LBN 201-07 un CL trešās daļas 1091., 1092. un 1188. pantu prasības.

- 499.** Latvijas būvnormatīvu LBN 201-07 3.12. nodaļa nosaka ugunsdrošības attālumus starp būvēm, starp būvēm vienā zemesgabala vienībā, prasības, kad realizējami inženiertehniski vai būvnieciski ugunsdrošības pasākumi vai izbūvē šī būvnormatīva prasībām atbilstošu ugunsdrošu sienu.
- 500.** Plānojot ēku izvietojumu, nodrošina netraucētas piekļūšanas iespējas ugunsdzēsības tehnikai, paredzot atbilstošas piebrauktuves, ko apzīmē ar attiecīgām ceļu zīmēm atbilstoši Latvijas Valsts Standarta (LVS) 446:2004 „Ugunsdrošībai un civilajai aizsardzībai lietojamās drošības zīmes un signālrāsojums” prasībām.
- 501.** Minimālie ugunsdrošības attālumi no būvēm līdz blakus esošo zemes vienību robežām ar logiem ir noteikti LBN 201-07 12. tabulā.

4.tabula

AIĻU AIZPILDĪJUMA UGUNSIKTURĪBA UGUNSDROŠĀS KONSTRUKCIJĀS

Nr. p.k.	Aiļu savstarpējais izvietojums	Attālums (m) starp aiļu aizpildījuma ārējām virsmām
1.	Logi pretējās (paralēlās) ārsienās (atsevišķos ugunsdrošības nodalījumos)	ne mazāks kā 4,0 m
2.	Logi iekšējos stūros (atsevišķos ugunsdrošības nodalījumos)	ne mazāks kā 2,0 m
3.	Logi pretējās (paralēlās) ugunsdrošās sienās	ne mazāks kā 8,0 m
4.	Logi iekšējos stūros (būvēs, kuras jāsadala ar ugunsdrošām sienām)	ne mazāks kā 4,0 m

- 502.** Ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai paredzētās piebrauktuves paredz vismaz gar vienu būves fasādi, ja būve nav augstāka par **14,0 m** un platāka par **36,0 m**. Ja ēkas vai būves gabarīti ir lielāki, ugunsdzēsības piebrauktuves nepieciešamas pa visu būves perimetru.
- 503.** No ēkām un būvēm līdz piebrauktuves tuvākajai malai pieņem šādus attālumus:
- no **5,0 m** līdz **15,0 m**, ja attālums līdz augstākajam glābšanās atvērumsam ir vismaz **9,0 m**;
 - no **5,0 m** līdz **20,0 m**, ja attālums līdz augstākajam glābšanas atvērumsam ir lielāks par **9,0 m**;

6.6.3. ATTĀLUMI

- 504.** Ēkas un būves var izvietot mazākā attālumā kā noteikts „Apbūves noteikumos” (samazināt attālumu no kaimiņu zemes gabala robežas) no zemes vienības robežām vai ēkas novietot tieši pie robežām, ja tiek ievērotas ugunsdrošības un sanitārās normas, ēku un zemes vienību insolācijas prasības, kā arī, ja ir attiecīgā kaimiņa rakstiska piekrišana, kuru tas apliecina ar personisku parakstu uz būvobjekta plānojuma lapas, pievienojot notariālu vienošanos, līgumu vai apgrūtinājuma nostiprinājuma līgumu Zemesgrāmatai par apgrūtinājuma ierakstīšanu Zemesgrāmatā par labu konkrētam īpašumam.
- 505.** Dokumentā par apgrūtinājuma noteikšanu attālumam jābūt skaidri saprotamam un norādītam metros ar diviem cipariem aiz komata (piemēram, 3,00m vai 1,43m) vai centimetros (piemēram, 50cm vai 225cm) vai arī norāda, ka ēka var atrasties uz robežas. Ja attālums ir mainīgs to norāda tiem ēkas punktiem starp kuriem attālums tiek samazināts. Attālumu (-us) ieteicams parādīt grafiskajā pielikumā uz topogrāfiskā plāna pamata M1:500.
- 506.** Apgrūtinājumi, kas minēti „Apbūves noteikumu” 506.apakšpunktā ierakstāmi Zemesgrāmatā līdz ēkas nodošanai ekspluatācijā saskaņā ar „Apbūves noteikumu” 3.5.apakšnodaļu.
- 507.** Minimālais attālums no ēkas vai būves līdz īpašuma zemes vienības (gabala) robežai, ja tas netiek reglamentēts ar citiem normatīviem aktiem:
- nevar būt mazāks kā **4.0 m**;
 - nevar būt mazāks kā **3,0 m** ēkām bez logiem noteiktajās ciemu un pilsētu robežās;
 - nevar būt mazāks kā **1,0 m** palīgēkām un mazdārziņu apbūves teritorijās;
- 508.** Minimālie ugunsdrošības attālumi no būvēm līdz blakus esošo zemes vienību robežām ir noteikti LBN 201-07 117. punktā.

- 509.** Attālums starp būvēm vienas zemes vienības robežās izvietotām būvēm netiek normēts, ja būvju kopējais laukums nepārsniedz atļauto ugunsdrošības nodalījuma platību viszemākajai ugunsnoturības pakāpei.
- 510. Degtspējīgu materiālu atklātie uzglabāšanas laukumu** minimālais ugunsdrošības attālums (m) līdz blakus esošo zemes vienību robežām ir **5,0 m**.
- 511.** Perimetrāla apbūve ciemos nav ieteicama, vai pieļaujama tikai daudzdzīvokļu ēku apbūvei saskaņā ar DP pilsētās.
- 512.** *Ietaisīt jaunceļamās sienās logus uz blakus zemes vienības pusi drīkst tikai tad, ja šīs sienas atrodas ne mazāk kā četrus metrus no robežas, vai lielākā atstatumā, ja tādu prasa vietējie būvnoteikumi. Ietaisīt logus uz blakus zemes vienības pusi jau pastāvošās sienās, kas stāv pie pašas robežas vai tuvāk par četriem metriem no robežas, drīkst tikai ar īpašnieka - kaimiņa zemes grāmatās ierakstītu piekrišanu, nodrošinot šiem logiem gaismas ieplūdumu vismaz 45° leņķī.*

[CL, 1091. p.]

6.7. PRASĪBAS ĒKU UN BŪVJU KONSTRUKTĪVAJĀM DAĻĀM UN ELEMENTIEM

6.7.1. FASĀDES UN IEEJAS, EVAKUĀCIJAS CEĻI

- 513.** Katra zemes vienības īpašniekam jāuztur kārtībā ēkas fasāde.
- 514.** Fasādes krāsojumam jāatbilst ēkas krāsojuma pasei vai projektam, ko akceptējusi SN Būvvalde.
- 515.** Jaunas ēkas būvniecības gadījumā fasādes krāsojums jāiekļauj būvprojektā.
- 516.** Daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku atsevišķu dzīvokļu logu nomaiņa (t. sk. pret plastmasas) pieļaujama tikai tad, ja tiek saglabāts esošo logu izskats, proporcijas t.sk. dalījums un krāsa, saskaņojot logu nomaiņu ar ēkas īpašnieku vai/un apsaimniekotāju.
- 517.** Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju logu nomaiņu ar atšķirīgu logu dalījumu un proporcijām veic pēc visai mājai vienota fasādes projekta.
- 518.** Pretuguns mūrī nedrīkst būt caurumi un ailes.
- 519.** Jaunu skatlogu un logu izbūvēšanu fasādēs veic atbilstoši SN Būvvaldē saskaņotam fasādes projektam.
- 520.** Jaunu ieejas durvju izbūvēšanu fasādēs veic atbilstoši SN Būvvaldē saskaņotam fasādes projektam un LBN 201-07 4.3.2. nodaļai Evakuācijas ceļa gabarīti:
162. *Evakuācijas ceļa platums ir:*
- 162.1. *vispārīgos gadījumos - vismaz 1200 mm;*
- 162.2. *Izmantošanas veida būvēs, kuras nav augstākas par 4 stāviem vai 14,0 metriem un kuru stāvu platību nav lielāka par 500 m², - ne mazāk par 1000 mm;*
164. *Evakuācijas ceļa brīvais augstums ir vismaz 2100 mm, un šajā augstumā nav pieļaujami nekādi šķēršļi. Evakuācijas ceļa augstums cokola stāvā un pagrabstāvos ir vismaz 1900 mm.*
- 4.5. nodaļai Evakuācijas izejas durvis:
- 178.1. *izvieta tā, lai būtu iespējama lietotāju ātra evakuācija;*
- 178.3. *atveras evakuācijas virzienā, izņemot būves, to daļas vai telpas, kurās lietotāju skaits ir mazāks par 50;*
- 178.4. *netraucē lietotājiem ar kustību traucējumiem izmantot attiecīgos pārvietošanās līdzekļus.*
179. *Durvju augstums evakuācijas ceļos un izejās nav mazāks par 2000 mm. Durvju platums nav mazāks par 800 mm, bet durvīm, kuras izmanto vismaz 50 lietotāji, - par 1000 mm.*
180. *Kāpņu telpās durvis atvērtā stāvoklī nedrīkst samazināt noteikto kāpņu laida un laukumiņa evakuācijas ceļa platumu.*
- 521.** Prasības ēku un būvju krāsojumam, apdares materiāliem:
1. pēc SN Būvvaldes ierosinājuma, nosakāmas kopējas prasības DP.
 2. ieteicams viena detālplānojuma robežās, telpiski vai funkcionāli vienotai apbūvei, vai viena ciema robežās, noteikt un pielietot saskanīgus toņus jumta ieseguma materiāliem (piemēram -sarkans, sarkanbrūni, zaļi, u.c.)

6.7.2. JUMTI UN ŪDENS NOTEKCAURULES

- 522.** Katra zemes vienības īpašniekam jāuztur, ūdens notekcaurules, renes un jumts.
- 523.** Jumti jāizbūvē tā, lai ūdens netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem.
- 524.** Katra nama jumta ielas pusē, cik tālu tas pārsedz ietvi, jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei, vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai.
- 525.** Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi un lietus ūdens nebojātu ēkas sienas, ūdens notekcaurules jāizbeidz ne augstāk par **15** cm virs ietves un ne tālāk kā **25** cm no ārsienas.
- 526.** Ja ir izbūvēta lietus ūdens kanalizācijas sistēma, ūdens notekcaurules jāievada tajā.
- 527.** Jumta segumu nomaiņu, nemainot jumta seguma tipu (vai materiālu), reģistrē un/vai saskaņo SN Būvvaldē.
- 528.** Jumta slīpumi nosakāmi detālplānojumos, ja to nosaka darba uzdevums.
- 529.** Ugunsdrošības prasības skatīt LBN 201-07 3.6. nodaļā Jumti un 300. punkts paredz:
Ja būves augstums no brauktuves (zemes) līmeņa līdz dzegai vai ārsienas augšdaļai ir lielāks par 9 metriem, ugunsdzēsēju un glābēju drošībai pa būves jumta perimetru izbūvē jumta nožogojumu vismaz 300 mm augstumā vai jumta korē ierīko horizontālus stienus (trošes) drošības ierīču stiprināšanai atbilstoši piemērojamajiem standartiem. Plakaniem jumtiem jumta nožogojumu ierīko vismaz 600 mm augstumā. Ja jumta slīpums ir lielāks par 40°, nožogojumu neierīko, bet no izejas lūkām līdz jumta korei ierīko kāpnes.
- 530.** Ugunsdrošajām sienām jābūt augstākām par jumta segumu vismaz par **60** cm, ja kaut viens no jumta vai savietotā jumta elementiem (izņemot jumta segumu) būvēts no degošiem materiāliem un vismaz par **30** cm augstākām par jumta segumu, ja jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no grūti degošiem materiāliem. Ugunsdrošās sienas var nebūt augstākas par jumta segumu, ja visi jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no nedegošiem materiāliem.
- 531.** Katra daudzdzīvokļu nama ielas pusē, cik tālu tas saskaras ar ietvi, ir jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekai, vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Tie jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi, ūdens notekcaurules jāizbeidz ne augstāk par **15** cm virs ietves.

6.7.3. SATELĪTANTENAS UN TELEKOMUNIKĀCIJAS

- 532.** Satelīta antenu novietošana jāaskaņo ar SN Būvvaldi. Nav atļauta patvaļīga satelīta antenu novietošana uz jumtiem un balkoniem, virs erkeriem vai to piestiprināšana pie ēku fasādēm, izņemot privātmājas.
- 533.** Interneta un citu telekomunikāciju ierīkošanai jāizstrādā projekts. Nav pieļaujama patvaļīga telekomunikāciju (televīzijas, interneta, u.t.l.) kabeļu tīkla ierīkošana, bez projekta daudzdzīvokļu ēku koplietošanas telpās.
- 534.** Vairāku telekomunikāciju un kabeļu tīklu izvietojuma gadījumā izmantojams tīklu esošais (legāls, kuram ir akceptēts projekts vai nodots ekspluatācijā) trasējums.
- 535.** Kabeļu tīkli pēc piederības marķējami saskaņā ar akceptēto projektu. Kabeļi bez marķējuma uzskatāmi par bezīpašnieka mantu, kurus ēku apsaimniekotāji bez iepriekšēja brīdinājuma var demontēt. Kabeļi nedrīkst būt redzami ēku fasādēs.
- 536.** Daudzdzīvokļu ēkās antenu, satelītantenu, (šķīvjū) uzstādīšanu saskaņo ar ēkas apsaimniekotāju.

6.7.4. BALKONI UN LODŽIJAS

- 537.** Lodžiju un balkonu pārbūvēšana un aizstiklošana ir būvniecība, un to veic atbilstoši SN Būvvaldē akceptētam projektam.
- 538.** Esošo māju un citu ēku lodžiju aizstiklošana veicama tikai atbilstoši saskaņotai projekta skicei, katrai ēkas fasādei pieļaujot tikai viena veida aizstiklojumu. Ieteicams dalījums pa vertikāli ar dalījuma soli ik pēc **60-70** cm.
- 539.** Veicot lodžijas sienas siltināšanu vienam atsevišķam dzīvoklim fasādes apdare atjaunojam saskaņā ar esošo apdari.

540. Ugunsdrošības prasības skatīt Latvijas būvnormatīvā LBN 201-07 3.7. nodaļā Balkoni, lodžijas, terases, pārejas un galerijas.

6.8. PRASĪBAS ĒKU UN BŪVJU REKONSTRUKCIJAI, RESTAURĀCIJAI, REMONTAM UN NOJAUKŠANAI

541. Ēku un būvju rekonstrukcija, restaurācija un remonts veicams atbilstoši vispārīgiem būvniecības procesa noteikumiem, pastāvošai likumdošanai un normatīviem, kā arī šiem „Noteikumiem” un VBN nosacījumiem vienkāršotai renovācijai un vienkāršotai rekonstrukcijai.

542. Prasības telpu izbūvei jumta stāvos ēku bēniņos, kur tas atļauts, jāatbilst ugunsdrošības prasībām LBN 201-07:

- 1) izvirzīto jumta logu izbūvju kopējais platums nedrīkst pārsniegt trešo daļu no ēkas fasādes garuma;
- 2) jumta izbūvēm jāatbilst LBN 201-07 prasībām.

543. Kopīpašumā esošas ēkās var veikt rekonstrukcijas, restaurācijas un remontus atbilstoši vispārīgiem būvniecības procesa noteikumiem, bez saskaņošanas ar kopīpašniekiem, ja darbi neskar citu īpašnieku daļas vai ir noslēgts līgums par lietošanas tiesībām un reālu ēkas daļu, kurā atļautas šādas darbības bez saskaņošanas.

544. Rekonstrukcija (pārbūve):

1. Ēkas pārbūve ir veicama, lai uzlabotu plānojuma kvalitāti, paaugstinātu labiekārtojuma tehnisko līmeni, uzlabotu konstruktīvos risinājumus, vai arī pielāgotu tās citai atļautai izmantošanai.
2. Pārbūvējot vēsturiski nozīmīgas ēkas, nav atļauta to fasāžu arhitektūras vienkāršošana un redzamo arhitektonisko veidojumu (ailu aizpildījums, rustojums, portāli, vitrīnas, logu apmales, sandriki, lizēnas, pilastri, dzegas, jumta logi u.c.) daļēja vai pilnīga likvidēšana vai pārveidošana. Nav atļauts izmainīt vēsturisko ēku logu un iestikloto ieejas durvju vērtību daļēji.
3. Jebkāda ēku pārbūve, tai skaitā paplašināšana, veicama ievērojot apbūves parametrus „Apbūves noteikumos”. Jaunais risinājums nedrīkst pasliktināt situāciju blakus zemes gabalos un esošo ēku izsauļojumu.

545. Restaurācija.

Kultūras pieminekļu restaurācija veicama saskaņā ar SN Būvvaldē apstiprinātu restaurācijas projektu, kas izstrādāts saskaņā ar Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumiem. Citu ēku restaurācija veicama saskaņā ar SN Būvvaldē apstiprinātu būvprojektu.

546. Kārtējais remonts.

Ja ēkas vai būves tehniskais stāvoklis ir pasliktinājies, tad īpašnieka vai lietotāja pienākums ir veikt ēkas vai būves kārtējo remontu. Veicot kārtējo remontu arhitektūras pieminekļos, nedrīkst pārveidot to plānojumu un būves vēsturisko apjomu, kā arī ārējo un iekšējo arhitektonisko apdari.

547. Kapitālais remonts.

Kapitālais remonts veicams saskaņā ar normatīvo aktu noteiktā kārtībā izstrādātu un pašvaldībā apstiprinātu būvprojektu.

548. Pirms arhitektūras pieminekļa kapitālā remonta uzsākšanas, ir jāsaņem Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nosacījumi.

549. Ēku un citu būvju nojaukšana.

1. Ēku un būvju nojaukšana veicama atbilstoši normatīvo aktu noteiktajām prasībām.
2. Nojaukto ēku un citu būvju vietas jānotīra un jānolīdzina. Ja nojauktās ēkas vietā sešu mēnešu laikā netiek uzsākta jauna būvniecība, teritorija jārekultivē un jāapzaļumo.
3. Ja ēka vai būve atrodas avārijas stāvoklī, apdraud cilvēkus vai būtiski degradē ainavu un vidi, pašvaldība var uzdot tās īpašniekam ēku nojaukt. Ja īpašnieks neņem vērā atkārtotus brīdinājumus, pašvaldība ir tiesīga tādu būvi nojaukt, piedzenot no īpašnieka darbu izmaksas.
4. Īpašniekiem, kuru būves ir kļuvušas nelietojamas (sagruvušas, cietušas ugunsgrēkā vai dabas stihijā, utt.), tās jānojauc vai jāsavied kārtībā normatīvos aktos paredzētajā kārtībā.

5. Lai pieņemtu lēmumu par ēkas vai būves nojaukšanu SN Būvvalde var īpašniekam/iem pieprasīt tehniskas apsekošanas atzinumu saskaņā ar LBN 405-01 par tās nolietojuma pakāpi un darbu organizācijas vai nojaukšanas projektu.
6. **Būves atjaunošanas vai nojaukšanas termiņus nosaka SN Būvvalde.**
7. Par būves nojaukšanu īpašnieks vai būvdarbu veicējs informē Valmieras reģionālo vides pārvaldi, saņemot būvgružu izvešanas atļauju.
8. SN Būvvalde var pieprasīt pirms ēkas nojaukšanas izstrādāt ēkas fiksācijas projektu vai izstrādāt nojaukšanas projektu.

6.9. PRASĪBAS ĒKAS UN BŪVES VAI TO DAĻU FUNKCIONALITĀTES MAIŅAI

- 550.** Atbilstoši BL 17.1. panta prasībām ēku (telpu) var izmantot vienīgi tam mērķim, kāds paredzēts projektā un tikai pēc nodošanas ekspluatācijā.
- 551.** Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā maināms ēku (telpu) statuss.
- 552.** Lēmumu par ēku (telpu) statusa maiņu pieņem SND, ja statusa maiņa atbilst teritorijas plānojumam, detālplānojumam (ja tāds konkrētai teritorijai izstrādāts) un "Noteikumiem".
- 553.** SND lēmuma pieņemšanai par ēku (telpu) statusa maiņu (ja tas atbilst teritorijas plānojumam, detālplānojumam un "Noteikumiem") SNP iesniedzami sekojoši dokumenti:
1. iesniegums;
 2. īpašuma vai lietošanas tiesības apliecinājoši dokumenti;
 3. aktuāla būves kadastrālās uzmērīšanas lieta ;
 4. paredzēto telpu izveides skice; kā arī jauna ieejas mezgla un autostāvvietas izbūves skice (ja tas nepieciešams ēkas (telpu) apsaimniekošanai);
 5. ieceres saskaņojums ar (pēc nepieciešamības):
 - 1) ēkas īpašnieku, ja telpas tiek nomātas; ēkas apsaimniekotāju vai pārvaldnieku, ja ēkai ir vairāki īpašnieki;
 - 2) kaimiņiem, kuru telpas piekļaujas projektējamām telpām;
 - 3) VA VI;
 - 4) VUGD – sabiedriski svarīgiem objektiem;
 - 5) VAS LVC, ja paredzēta apkalpes vai apmeklētāju transporta piebraukšana, kā arī jautājumus par ērtu un drošu gājēju un transporta līdzekļu satiksmi;
 - 6) VVD VRVP, ja paredzēta ēkas statusa maiņa, kā arī visos gadījumos, ja objekts var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi;
 - 7) inženierkomunikāciju apsaimniekotājiem, ja ēkā vai piegulošā teritorijā ir vai tiek skarti inženierapgādes tīkli;
 6. ieceres saskaņošanai izkopējumu no teritorijas plānojuma vai detālplānojuma.
- 554.** Jaunu sabiedrisko (publisko) telpu izvietošana daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkās pieļaujama tikai to cokola un 1. stāvos un tikai tad, ja iespējams izveidot no dzīvojamās daļas izolētu ieeju apmeklētājiem un preču piegādei (ja tāda paredzama), kā arī tad, ja iecerēto telpu izvietošana dzīvojamās ēkās pieļauj būvnormatīvi.
- 555.** Norma nav attiecināma uz telpām dzīvoklī, kas tiek izmantotas individuālajam, galvenokārt intelektuālajam darbam un darbība nav saistīta ar preču pievešanu, smakas, trokšņa un citu kaitīgu faktoru izraisīšanu, dzīvoklī nepierakstītu personu nodarbināšanu.
- 556.** Tādu sabiedrisko (publisko) telpu (ēku), kam paredzēta preču pievešana, nepieciešamība pēc apmeklētāju autostāvvietām u.c. objektiem, kas var traucēt dzīvojamo māju iedzīvotājiem ar troksni, smaku u.c. faktoriem, izvietošana pieļaujama tikai pie novada un rajona nozīmes magistralēm ielām un sabiedriskās lietošanas teritorijām (piemēram, tirgus), kā arī ielām, kur nav ierobežota satiksme un ieeja sabiedriskās (publiskās) telpās paredzēta no šo ielu/ ceļu un teritoriju puses vai ēku galiem.
- 557.** Pēc SNP lēmuma pieņemšanas pēc SN Būvvaldes pieprasījuma izstrādājams un noteiktā kārtībā saskaņojams ēkas (telpu) pārbūves projekts.

6.10. PRASĪBAS STIHIJU POSTĪJUMU ATJAUNOŠANA

- 558.** Neskatoties uz jebkādiem citiem noteikumiem, **īpašnieks ir tiesīgs atjaunot ugunsgrēkā vai dabas stihiju rezultātā nopostītas vai cietušas ēkas vai citas būves tajos pašos apjomos un novietnē**, atbilstoši būvprojektam, pēc kura šī ēka vai būve būvēta, sagatavojot fasāžu projektu, griezumus un paskaidrojošo daļu.
- 559.** Ja būvprojekts nav saglabājies, vai atjaunošana notiek vēlāk kā pēc **desmit gadiem** pēc ugunsgrēka vai dabas stihijas notikuma dienas, vai ir vēlme izdarīt izmaiņas, ēkām vai būvēm būvprojekts jāizstrādā, ievērojot „Apbūves noteikumu” prasības.

6.11. PRASĪBAS DEGVIELAS UN GĀZES UZPILDES STACIJĀM

- 560.** Ierobežojumus degvielas uzpildes staciju (turpmāk tekstā DUS) un gāzes uzpildes staciju (turpmāk tekstā GUS) izvietošanai nosaka **AL**, to projektēšanu, būvniecību un ekspluatāciju reglamentē būvnormaīvi.
- 561.** Minimālais attālums no DUS ar pazemes rezervuāriem šķidrās degvielas glabāšanai līdz pirmsskolas bērnu iestāžu, mācību iestāžu, ārstniecības iestāžu (ar stacionāru) zemesgabalu robežām vai līdz dzīvojamo un sabiedrisko ēku un būvju sienām jāpieņem ne mazāks par **50,0 m**. To mēra no degvielas pildnēm un degvielas pazemes rezervuāriem.
- 562.** DUS naftas produktu tvertnes un pildnes jāizvieto speciālos laukumos ne tuvāk par:
1. **25,0 m** no ražošanas būvēm;
 2. **30,0 m** no skuju koku mežu masīviem;
 3. **25,0 m** no lapu koku masīviem;
 4. **100,0 m** no dzelzceļa galveno sliežu ceļu malējās sliedes;
 5. **50,0 m** no dzīvojamām un publiskām ēkām;
 6. attālumu, kas vienlīdzīgs **1,5** balsta augstumiem, no gaisa elektropārvades līnijām.
- 563.** DUS aizliegts izvietot:
1. virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās **10 m** platā joslā (**AL**, 37. p.5);
 2. aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām (**AL**, 39. p.2);
 3. aizsargjoslās ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm (**AL**, 56. p.3);
 4. aizsargjoslās ap naftas un naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām, krātuvēm un pārstrādes uzņēmumiem (**AL**, 57. p.2).
- 564.** DUS naftas produktu tvertnes jāizvieto ne tuvāk par:
1. **15,0 m** no kopējas lietošanas ceļiem;
 2. **10,0 m** no vadības pults būves;
 3. **9,0 m** no pildnēm.
- 565.** Pirms DUS projektēšanas uzsākšanas nepieciešams iegūt slēdzienu par grunts piesārņojuma līmeni attiecīgajā vietā.
- 566.** DUS un GUS stacijām jābūt nodrošinātām ar izstrādātās degvielas un lietus notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtām, kā arī ar gruntsūdens novērošanas aku tīklu pazemes ūdeņu un grunts kvalitātes kontrolei.
- 567.** Pie DUS un GUS jāierīko sabiedriskās tualetes un sabiedrībai pieejami taksofoni.
- 568.** Degvielas uzpildes vietām jābūt segtām.
- 569.** Ja DUS, GUS vai tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts tiek projektēts pie valsts autoceļa, būve jāsaskaņo ar VAS LVC un jāslēdz līgums par valsts ceļu zemes nodalījuma joslas nomu. Ja būvniecība paredzēta valsts ceļa aizsargjoslā, būvprojekts jāsaskaņo VAS LVC.
- 570.** DUS, GUS un citu riska objektu būvniecība, izvietojums un ekspluatācija nav pieļaujama:
1. bez VRVP ekoloģiskā uzdevuma saņemšanas un licencētu ģeologa un hidroģeologa atzinumiem par grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma līmeni attiecīgajā vietā,

2. kultūras pieminekļu aizsardzības zonās, ja ar DP nav noteikts citādi;
 3. memoriālu piemiņas vietu, pieminekļu un kulta celtņu tuvumā vai vizuālā saistībā ar tiem;
 4. likumā par aizsargjoslām noteiktajos gadījumos;
 5. īpaši aizsargājama dabas teritorijās un objektos, augu un dzīvnieku sugu atradņu aizsargjoslās un to tuvumā ne tuvāk kā **200,0** m;
 6. valsts hidrometeoroloģisko novērojumu staciju, posteņu un stacionāro valsts nozīmes monitoringa punktu aizsargjoslās;
 7. elektrisko tīklu, siltumtīklu, ūdensvadu, kanalizācijas tīklu, gāzes un naftas vadu aizsargjoslās;
 8. valsts ģeodēzisko atbalsta punktu aizsargjoslās;
 9. ne tuvāk kā **200,0** m no dzīvojamo māju logiem;
 10. applūstošās teritorijās.
- 571.** Sašķidrinātas gāzes uzpildes staciju būvniecībā ir nepieciešams veikt īpašus drošību pastiprinošus pasākumus, kuri pirms projektēšanas paredzami īpaši un saskaņojami ar VUGD.
- 572.** Atļauts būvēt tikai stacionāra tipa DUS un GUS, kas izvietojamas speciālos laukumos.
- 573.** Gāzes uzpildes stacijām jābūt nodrošinātām ar lietuss notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtām.
- 574.** Projektējot un ekspluatējot DUS vai naftas bāzes jāievēro MK 03.08.1999. noteikumi Nr.269 „Noteikumi par vides kvalitātes normatīviem degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām”.
- 575.** Veicot ēku projektēšanu un būvniecību, jāievēro AL noteiktās drošības aizsargjoslas ap naftas un naftas produktu noliktavām un krātuvēm, un to minimālie lielumi.
- 576.** Attālums no DUS ar pazemes rezervuāriem šķidrās degvielas glabāšanai līdz pirmsskolas bērnu iestāžu, vispārīgglītojošo skolu, internātskolu, ārstniecības iestāžu ar stacionāru zemesgabalu robežām vai līdz dzīvojamo un sabiedrisko ēku un būvju sienām jāpieņem ne mazāk par **200,0** m. Šis attālums jānosaka no degvielas pildnēm un degvielas pazemes rezervuāriem.
- 577.** Attālums no **automobiļu dabasgāzes uzpildes kompresoru stacijām** (AGUKS) līdz dzīvojamai un/vai nedzīvojamai apbūvei jāpieņem ne mazāk par **200,0** m – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas ārpus objekta būves ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām.

7.nodaļa

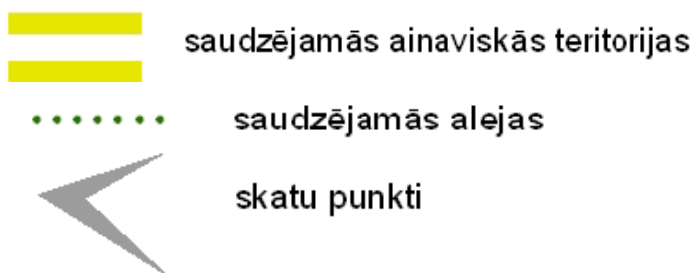
ĪPAŠAS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

- 578.** Pašvaldības telpiskās attīstības perspektīvā vai teritorijas plānojumā var definēt īpašas teritorijas, kuru attīstības pamatu veido to kultūras, dabas un ainavu potenciālu, izstrādājot detālplānojumus (lokālplānojumus).
- 579.** *Dabas liegumus, dabas parkus un dabas pieminekļus, kuri ir nozīmīgi dabas vai kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai* SN teritorijā, var izveidot arī SNP. [ĀADTL 13. pants]
- 580.** *Zemes īpašniekiem un lietotājiem aizsargājamās teritorijās ir tiesības uz normatīvajos aktos noteiktajiem nodokļu atvieglojumiem.* [ĀADTL 29. pants(1)]
- 581.** *Zemes īpašniekiem ir tiesības arī uz likumā noteikto kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās, tai skaitā likumā noteiktajos gadījumos — tiesības saņemt atlīdzību vai prasīt viņiem piederošās zemes apmaiņu pret līdzvērtīgu valsts vai pašvaldības zemi.* [ĀADTL 29. pants(2)]
- 582.** *Normatīvajos aktos noteiktie īpašuma tiesību aprobežojumi aizsargājamās teritorijās atzīmējami zemes robežu plānos un ierakstāmi zemesgrāmatā bez īpašnieka piekrišanas, pamatojoties uz Dabas aizsardzības pārvaldes nostiprinājuma lūgumu. Īpašuma tiesību aprobežojumi pašvaldību izveidotās aizsargājamās teritorijās ierakstāmi zemesgrāmatā, pamatojoties uz attiecīgās pašvaldības nostiprinājuma lūgumu.* [ĀADTL 34. pants(3)]
- 583.** Strenču novada teritorijā esošo īpaši aizsargājamās dabas teritoriju sarakstu sk. PR 1.pielikumā un dabas pieminekļi sarakstu sk. PR 2.pielikumā.

7.1. PRASĪBAS AINAVU SAGLABĀŠANAI, AIZSARDZĪBAI UN PLĀNOŠANAI

- 584.** Ievērot MK 16.03.2010. noteikumus Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi".
- 585.** Ainavu tematiskos plānus izstrādā pēc nepieciešamības kā atsevišķus projektus pēc SN Būvvaldes vai SNP ierosinājuma.
- 586.** Ainavu plānos norāda potenciālo konflikta situāciju vietas, pretrunas starp dabas aizsardzības mērķiem un jaunās attīstības tendencēm, kā arī teritorijas, kurās nepieciešams veikt padziļinātu izpēti un izstrādāt detalizētākus vides atveseļošanas vai ainavu plānus.
- 587.** Konceptuālajā ainavu plānā atbilstoši mēroga noteiktībai parāda ainavu apvidus un nozīmīgākās lielainavas. Katrai identificētajai vizuāli nozīmīgajai ainavai var izstrādāt lokālos ainavu plānojumus.
- 588.** Detalizētākos ainavu plānos par ainavisko pamatvienību pieņem ainavu telpas, kas nodalāmas pēc viegli identificējamām dabas apstākļu un zemes izmantošanas pazīmēm un ir arī vizuāli vienlaikus uztveramas.
- 589.** Lai ainaviski nozīmīgās vietās un teritorijās jauno apbūvi plānotu saskaņā ar konkrētās ainavu telpas īpatnībām, pašvaldība var uzstādīt papildus prasības un pieprasīt būvprojekta vai detālplānojuma ietvaros veikt ainavas analīzi.
- 590.** Ainaviski vērtīgās teritorijās nav pieļaujama nozīmīgu skatu punktu un koridoru aizsegšana, aizbūvējot ar ēkām, apstādot ar kokiem, vai aizaudzējot ar krūmiem, kā arī reljefa pārveidošana.
- 591.** Strenču novada vērtīgākās ainavas:
- ainava no ceļa Daksti – Jērcēni – Rami virzienā uz Kaņepju ozolu un tās apkārtni, kā arī virzienā uz Zaļmežu mājām;
 - ainava, no ceļa pagrieziena uz Rāceņu mājām uz Liellašenu mājas pusi un Kosēnu laukiem;
 - ainava ap mājām Gaujas krācēs un Gaujas vecupi;

- ainava ap Kalndzirnavu ezeru;
- ainava no Cālišu mājām uz Mazlašēnu pļavām;

- AAA „Ziemeļgauja” ietveros noteiktās ainavas gar Gauju ieleja, Gaujas krāces un Gaujas vecupes, Pukšu purvs u.c. sk. AAA „Ziemeļgauja” dabas aizsardzības plānu (Latvijas dabas fonds, 2005):
- ainavas, kas noteiktas saskaņā ar Ainavu ekoloģisko plānu ZBR teritorijai.
- ZBR *Ainavu aizsardzības zona ir noteikta, lai saglabātu Ziemeļvidzemei raksturīgo kultūrvides ainavu, tūrisma un atpūtas resursus un samazinātu antropogēno ietekmi uz dabas liegumiem, vienlaikus veicinot ilgtspējīgu teritorijas attīstību un sabalansētu dabas resursu izmantošanu.*

▪ [ZBRL 13. pants]

592. Strenču novada saudzējamās alejas:

- gar autoceļu Daksti – Jērcēni - Rami no mājām “Ķeiži” līdz pagasta robežai;
- gar ceļu Ķeiži – Liepsalas no “Ķeižu” mājām;
- no mājām “Kaņepes” līdz ceļam Jērcēni – Sedas;
- no “Parīznieku” mājām līdz pašvaldības ceļam Jērcēni – Jeskas – Parīznieki;
- uz autoceļa Jērcēni – Dadziši – šoseja
- uz autoceļa Ķeiži – Valmieras šoseja
- aleja Jērcēnu parkā.

7.2. AIZSARGĀJAMĀIS AINAVU APVIDUS „ZIEMEĻGAUJA”

593. AAA „Ziemeļgauja” teritorija – ir pašvaldības administratīvās teritorijas daļas, kurās īpašumu zemes vienību pamatizmantošana veids ir ar likumu aizsargāts dabas aizsardzības objekts un ievērojami MK 20.11.2008. noteikumi Nr.957 „Aizsargājamo ainavu apvidus “Ziemeļgauja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (turpmāk tekstā AAA ZIAIN)

594. AAA „Ziemeļgauja” zonas un noteiktais apgrūtinājuma - grupas identifikācijas kods, ko nosaka likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 8.pants un MKN Nr.1602:

- 1.Regulējama režīma zona - grupas IK 130605;
- 2.Dabas lieguma zona - grupas IK 030601;
- 3.Dabas parka zona - grupas IK 030602;
- 4.Ainavu aizsardzības zona - grupas IK 030603;
- 5.Neitrālā zona - grupas IK 030604.
6. Zonējuma teritorijas ir attēlotas shēmā „Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas”

595. AAA ZIAIN ainavu apvidus funkcionālo zonu shēma paredz 4 zonējumus: **neitrālā, ainavu, parka un regulējamā zonās**, kur atļautā izmantošana ir (PR 14.1-14.5.pielikumos izkopējumi no MKN Nr.957) :

1. esošā izmantošana,
2. dabas izpēte,
3. tūrisms un rekreācija,
4. saskaņā ar AAA ZIAIN.

596. Zemes īpašnieka un lietotāja pienākums ir:

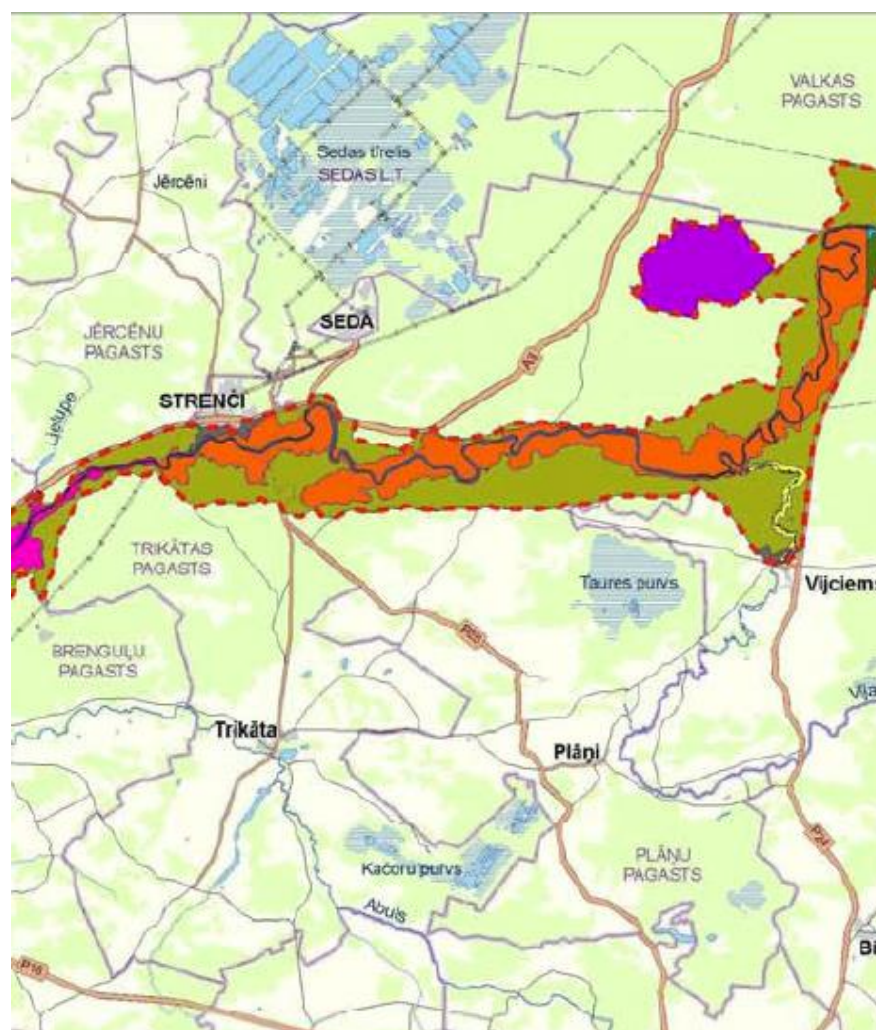
1. nodrošināt aizsargājamo teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumu ievērošanu un veikt attiecīgajās teritorijās aizsardzības un kopšanas pasākumus;
2. ziņot aizsargājamās teritorijas pārvaldes institūcijai, reģionālās vides pārvaldei un pašvaldībai par esošajām vai iespējamām izmaiņām dabas veidojumos, kā arī aizsardzības un izmantošanas noteikumu pārkāpumiem.

[DL 24. pants]

597. To aizsargājamo teritoriju pārvaldi, kurām nav savas pārvaldes institūcijas, realizē pašvaldība.

598. Visi zinātniskie pētījumi, kurus paredzēts veikt aizsargājamās teritorijās, ir jāreģistrē augstākajā valsts vides aizsardzības institūcijā, jāsakā ar aizsargājamās teritorijas pārvaldes institūciju un likumā noteiktajā kārtībā arī ar zemes īpašnieku vai lietotāju. Par zinātniskajiem pētījumiem jāinformē pašvaldība.

[DL 2. pants]

9. Pārējās mežu un lauks. zemju ter. 10. Strenči, Vīciems, Gaujiena, Vidaga	5. Gaujas ieleja posmā Spicu tilts - Strenči 6. Gaujas ieleja posmā Strenči - Valmierā 7. Pukšu purvs un apkārtējie meži

Ainavu zonējums AAA „Ziemeļgauja” (izkopējums no MKN Nr.957)

599. Zemes īpašniekiem un lietotājiem ir tiesības uz nodokļu atvieglojumiem vai citādu likumā noteikto atlīdzību, ja aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumu ievērošana rada viņiem zaudējumus.

[DL 29. pants]

600. Normatīvajos aktos noteiktie īpašuma tiesību aprobežojumi aizsargājamā teritorijā atzīmējami zemes gabala robežu plānos un ierakstāmi zemesgrāmatā bez īpašnieka piekrišanas, pamatojoties uz aizsargājamās teritorijas administrācijas vai, ja tādas nav, - VRVP nostiprinājuma lūgumu. [DL 29. pants]
601. Valstij ir pirmpirkuma tiesības uz zemi aizsargājamās teritorijās, izņemot zemi neitrālajās zonās.
602. Zemes īpašniekam ir pienākums informēt aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, - VRVP par nodomu pārdot sev piederošo zemi aizsargājamā teritorijā.
603. Aizsargājamās teritorijas administrācija vai, ja tādas nav, - RVP izmanto valsts pirmpirkuma tiesības un pieņem lēmumu, par to rakstveidā informējot zemes īpašnieku mēneša laikā no zemes īpašnieka paziņojuma saņemšanas. Ja šo termiņu nav iespējams ievērot, to var pagarināt uz laiku līdz diviem mēnešiem, par to paziņojot iesniedzējam. [DL 35. pants]
604. AAA ZIAN nosaka AAA „Ziemeļgauja” individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus, kā arī funkcionālo zonējumu, lai nodrošinātu teritorijā esošo īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzību, teritorijai raksturīgo ainavu saglabāšanu, apmeklētāju atpūtai, izglītošanai un ilgtspējīgai apsaimniekošanai. AAA ZIAN nosaka arī ainavu apvidus apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību.

7.3. MIKROLIEGUMI, DABISKIE BIOTOPI, NATURA 2000 TERITORIJAS, DABAS LIEGUMI, DABAS PIEMINEKĻI

7.3.1. MIKROLIEGUMI

605. Mikroliegumu teritorijas ir pašvaldības administratīvās teritorijas daļas, kurās īpašumu zemes vienību (vai to daļas), un gabalu zemes pamatizmantošanas veids ir meža teritorija – mikroliegums un tā apsaimniekošana saskaņā ar normatīviem aktiem.
606. Mikroliegumu veidošanu nosaka:
1. „Sugu un biotopu aizsardzības likums”,
 2. „Meža likums” un tiem pakārtotie normatīvie akti.
607. Mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību nosaka:
1. MK 30.01.2001. noteikumiem Nr.45 "Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi". sk. TIAN 1.pielikumu.
 2. MK 05.12.2000. noteikumi Nr.421 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”.
608. Īpašumiem, kas atrodas mikrolieguma teritorijā vai kurā atrodas šī teritorija nosaka apgrūtinājumus saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 4.pants un MK 30.01.2001. noteikumi Nr.45 "Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi" un MKN Nr.1602 apgrūtinājuma grupas IK 131001 – teritorijas ir attēlotas shēmā „Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas”.
609. Mikroliegumi ir teritorijas, kas tiek noteiktas tikai īpaši retu sugu un to dzīves vietu (biotopu) aizsardzībai. Līdzīgi kā īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, mikroliegumos ir aizliegtas vai ierobežotas darbības, kas apdraud retās sugas vai biotopa pastāvēšanu.
610. Mikroliegumi parasti platības ziņā ir mazāki kā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (0,1-20 ha, putniem līdz 200 ha) un to izveidošanas procedūra ir vienkāršāka un ātrāka, nekā veidojot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tādējādi, nodrošinot operatīvu īpaši reto un apdraudēto sugu aizsardzību.
611. Tā kā mikroliegumos tiek aizsargātas īpaši retas sugas, tad dati par mikroliegumiem un tajos sastopamajām sugām glabājas DAP datu bāzē, kas ir pieejama tikai reģistrētiem lietotājiem. **Informāciju par mikroliegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnēm drīkst izplatīt tikai ar DAP atļauju!**
612. Mikroliegumu veidošanas process ir atšķirīgs meža un nemeža zemēs:
1. Par mikroliegumu veidošanu meža zemēs sīkāka informācija ir pieejama Valsts meža dienestā. Mikroliegumu veidošanas kārtība nemeža zemēs: mikrolieguma veidošanas kārtību nemeža zemēs

nosaka ViDM rīkojums Nr.246 (15.01.2005.) „Par mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības apsaimniekošanas un likvidēšanas kārtību nemeža zemēs un dabas rezervātu un nacionālo parku teritorijā”. Mikrolieguma izveidošanu var ierosināt jebkura fiziska vai juridiska persona, piesaistot ekspertu un sagatavojot nepieciešamos dokumentus.

613. Eksperti, kuri ir tiesīgi sniegt atzinumu par mikroliegumu veidošanu ir apstiprināti ar ViDM rīkojumu Nr.249 (27.08.2004 .) un Zemkopības ministrijas rīkojumu Nr.260 (28.07.2004)

7.3.2.DABISKIE BIOTOPI

614. Dabisko biotopu teritorijas ir pašvaldības administratīvās teritorijas daļas, kurās īpašumu zemes vienību (vai to daļas), un gabalu zemes pamatizmantošanas veids ir meža teritorija – aizsargājams dabiskais biotops un tā apsaimniekošana saskaņā ar likumdošanu, sk. PR 1.pielikumu.
615. Īpašumiem, kas atrodas īpaši aizsargājamā meža iecirknī nosaka apgrūtinājumus saskaņā ar Meža likuma 13. un 37.pantu un MK 08.05.2001. noteikumiem Nr.189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" un MKN Nr.1602 paredz apgrūtinājumu identifikatorus apgrūtinājuma grupas IK 131101 – teritorijas ir attēlotas shēmā „Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas”.
616. Darbība aizsargājamajos biotopos veicama saskaņā 16.03.2000. "Sugu un biotopu aizsardzības likumu".
617. Sugu un biotopu aizsardzības plāni tiek izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 5. panta 4. punktu un LR Vides ministrijas 19.03.2007. rīkojumu Nr.142 "Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību".

7.3.2. NATURA 2000 TERITORIJAS

618. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas:

1. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ir vienots Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīkls. Tajā ietilpst īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kuras ir Eiropas Savienībā nozīmīgas un attiecīgajā biogeogrāfiskajā rajonā vai rajonos būtiski sekmē īpaši aizsargājamiem biotopu veidiem vai īpaši aizsargājamām sugām labvēlīga aizsardzības statusa saglabāšanu vai atjaunošanu, var būtiski veicināt Natura 2000 tīkla vienotību, kā arī būtiski sekmē bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu attiecīgajā biogeogrāfiskajā rajonā vai rajonos. Šajās teritorijās piemēro nepieciešamos aizsardzības pasākumus, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tiem biotopiem un sugu populācijām, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir izveidota. Dzīvnieku sugām ar plašu izplatības areālu aizsardzība tiek nodrošināta tajās Natura 2000 teritorijās, kurām piemīt fizikālie un bioloģiskie faktori, kuri svarīgi, lai minēto sugu īpatņi varētu dzīvot un vairoties.

[ADTL 43.PANTS]

2. Paredzētajai darbībai vai plānošanas dokumentam (izņemot aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānus un tajos paredzētās darbības, kas nepieciešamas īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu, ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu vai īpaši aizsargājamo biotopu apsaimniekošanai vai atjaunošanai, kā arī aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānos paredzētu publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu ierīkošanai), kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), veic ietekmes uz vidi novērtējumu.
3. Paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integrātī un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem.

[ADTL 43.PANTS]

619. 4.Attēlojums grafiskajā daļā:

Natura 2000 teritorijas

7.3.4.DABAS LIEGUMI

620. SN atrodas trīs dabas liegumi, kas izveidoti saskaņā ar MK 15.06.1999. noteikumi Nr.212 "Noteikumi par dabas liegumiem":

1. **Sedas purva liegums**; sk. PR 19.pielikumu, kura apsaimniekošanu veic saskaņā ar MK 26.05.2009. noteikumi Nr.478 „Dabas lieguma “Seda” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
2. **Pukšu purva liegums**. sk. PR 22.pielikumu, iekļauts AAA Ziemeļgauja teritorijā.
3. **Zemā sala**. sk. PR 23.pielikumu, iekļauts AAA Ziemeļgauja teritorijā.
4. **Liegumu teritorijas ir attēlotas shēmā „Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas”** (kā AAA Ziemeļgaujas vai ZBR teritorijas sastāvdaļas) ar apgrūtinājumu grupu identifikatoriem, ko nosaka MKN Nr.1602:
 - 1) stingrā režīma zonas teritorija - IK 130401,
 - 2) regulējamā režīma zonas teritorija – IK 130402,
 - 3) dabas lieguma zonas teritorija – IK 130403,
 - 4) dabas parka zonas teritorija – IK 130404,
 - 5) ainavu aizsardzības zonas teritorija – IK 130405,
 - 6) neitrālās zonas teritorija – IK 130406.

621. Dabas liegumos atļauta saimnieciskā un cita veida darbība, kas nav pretrunā ar lieguma izveidošanas mērķiem un ir paredzēta dabas lieguma individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos un dabas aizsardzības plānos:

- zinātniskā pētniecība;
- izziņas taku un skatu laukumu ierīkošana;
- pasākumi reto sugu un to dzīvotņu saglabāšanai.

622. Dabas liegumā atļauta saimnieciskā un cita veida darbība, kas nav pretrunā ar lieguma izveidošanas mērķiem un ir paredzēta dabas lieguma individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos un dabas aizsardzības plānos:

1. zinātniskā pētniecība;
2. izziņas taku un skatu laukumu izveidošana;
3. meža aizsargājamās zonas gar ūdeņiem noteiktas ievērojot 08.05.2001. MK noteikumus Nr.189 “Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”
4. ģenētisko resursu mežaudžu platības atjaunojamas, izmantojot šajās mežaudzēs iegūto reprodūktīvo materiālu.
5. MK 21.10.2003. noteikumi Nr.586 "Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 15.jūnija noteikumos Nr.212 "Noteikumi par dabas liegumiem".

7.3.5.AIZSARGĀJAMIEMĢEOLOĢISKAJIE UN ĢEOMORFOLOĢISKAJIE DABAS PIEMINEKĻI

623. MK 17.04.2001. noteikumi Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem" nosaka un MKN Nr.1602 paredz apgrūtinājumu identifikatorus ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem:

1. **“Jērcēnu akmens” Jērcēnu pagastā**, sk. PR 20.pielikumu - grupas IK 130801;
2. **“Rāmnieku smilšakmens atsegums” Plāņu pagastā**, sk. PR 21.pielikumu - grupas IK 130801.

7.4. ZIEMEĻVIDZEMES BIOSFĒRAS REZERVĀTS

624. 1998.gada 13.janvāra likums “Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu” (turpmāk tekstā ZBRL) un 2011.gada 19.aprīļa Ministru Kabineta noteikums Nr.303 “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (turpmāk tekstā MKN Nr.303) nosaka rezervāta apsaimniekošanas un pārvaldīšanas kārtību.

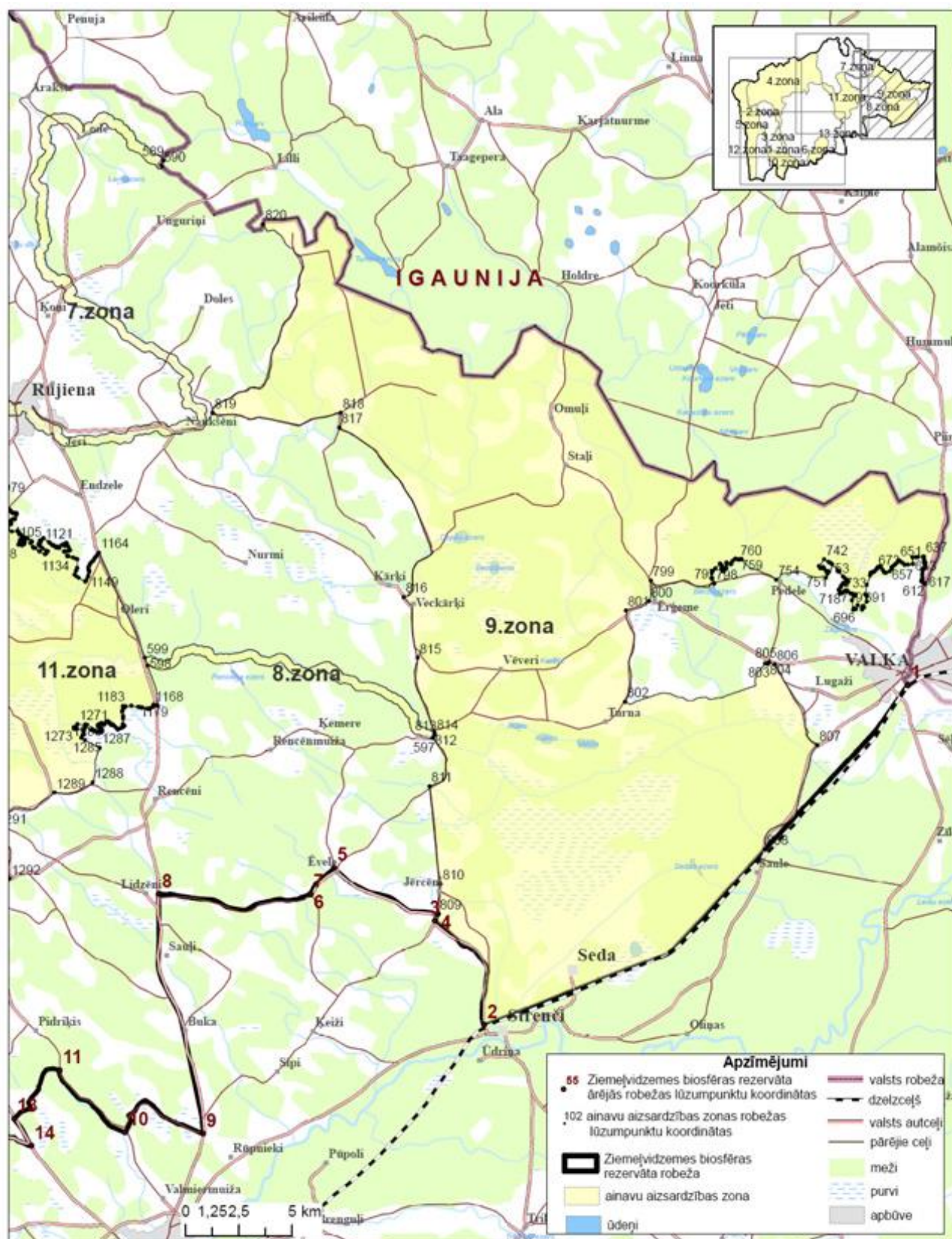
625. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (turpmāk tekstā ZBR) ir vienīgā šāda veida īpaši aizsargājamā dabas teritorija Latvijā. Tā ir plaša teritorija, kurā starptautiski nozīmīgas dabas un ainaviskās

vērtības tiek saglabātas nodrošinot ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību. Dibināts 1997.gadā un tas aizņem 475514 ha.

626. Sākot ar 2011.gada 1.februāri ZBR pārvaldi īsteno VARAM pakļautībā esošas tiešās pārvaldes iestādes Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība - Vidzemes reģionālā administrācija.

627. ZBR aizsardzības un izmantošanas noteikumos paredzētie ierobežojumi ir saistoši visām ZBR robežās esošajām fiziskajām un juridiskajām personām un visu līmeņu teritoriālplānojumiem.

[ZBRL 19.PANTS]

ZBR ārējās robežas un funkcionālo zonu robežu shēma

Likuma "Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu" 1.pielikums
(Pielikums 07.04.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.05.2011.)

628. ZBR ainavu ekoloģiskā plāna mērķis ir nodrošināt teritorijas ilgtspējīgu attīstību, pildot šādas funkcijas:

1. nodrošināt sugu migrācijai, ligzdošanai, vairošanās vajadzībām un atpūtai

2. nozīmīgu dzīvotņu aizsardzību;
3. aizsargāt sugas un populācijas, kuras ir ļoti jutīgas pret cilvēka iejaukšanos;
4. aizsargājot mitrājus un upju un ezeru piekrastes mežus, regulēt ūdens plūsmu un attīrīt augsnes un pazemes ūdeņus;
5. saglabāt piepilsētas mežus, kas kalpo pilsētas gaisa kvalitātes un mikroklimata uzlabošanai;
6. aizsargāt teritorijas, kur atrodas pazemes ūdeņu papildināšanās zonas un galvenās ūdens ieguves vietas;
7. nodrošināt iedzīvotājiem ienākumus, saglabājot to dzīves vietas un tradicionālo zemes apsaimniekošanu, vienlaicīgi palielinot to nodarbinātību tūrismā;
8. sekmēt pašreizējai ainavai netradicionālu ainavas elementu (vēja ģeneratoru, mežu plantāciju, biomasas kultūru zemkopībā) ienākšanu, vienlaicīgi saglabājot ZBR bioloģiskās un kultūrvēsturiskās vērtības.
9. ZBR ar ZBRL 11.pantu ir noteiktas 2 zonas un aprūtinājumu grupas identifikatori ko nosaka likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 4.1pants un MKN Nr.1602 paredz aprūtinājumu identifikatorus:
 - 1) ainavu aizsardzības zona - grupas IK 130302;
 - 2) neitrālā zona- grupas IK 130303.

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta

ainavu aizsardzības zona

neitrālā zona

629. ZBRL (2.pielikums) noteiktās koordinātas, kas attiecas uz Strenču novadu:

5.tabula

Biosfēras rezervāta robežu apraksts

1. Ārējās robežas robežpunktu koordinātas:

Nr.p.k.	Robežpunkts	X koordināta	Y koordināta	Apraksts
1.1.	1	620384	404783	1–2 pa dzelzceļu
1.2.	2	600517	388863	2–3 pa ceļu
1.3.	3	598212	393743	3–4 pa ceļu
1.4.	4	598347	394060	4–5 pa ceļu
1.5.	5	593477	396221	5–6 pa ceļu

6.tabula

2. Ainavu aizsardzības zonas robežpunktu koordinātas:

Nr.p.k.	Zonas numurs	Robežpunkts	X koordināta	Y koordināta	Apraksts
2.808.		808	613674	397088	808–809 pa Biosfēras rezervāta robežu
2.809.		809	598347	394060	809–810 pa ceļu
2.810.		810	598471	395463	810–811 pa ceļu
2.811.		811	597955	400030	811–812 pa ceļu

8.nodaļa.

RISKA UN PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS

8.1. PLŪDU RISKA TERITORIJAS

- 630. Plūdu riska teritorijas** precizē tematiskajos plānojumos atbilstošā mēroga precizitātē, to robežas precizē (lokālplānojumos) un detālplānojumos, atbilstoši AL prasībām, nosakot ierobežojumus šo teritoriju apbūvei un izmantošanai. Applūstošās teritorijas izmanto saskaņā ar AL 35. un 37. pantu noteikumiem. Plūda riska teritorijas parādītas Lielupei (Krāčupei) un Gaujai Strenču pilsētā. Lauku teritorijā Gaujai noteikta vienota aizsargjosla, iekļaujot attekas un vecupes. **Applūstošās teritorijas gar Gauju atrodas Strenču pilsētā un novada lauku apvidū nav applūstošo teritorijas.**
- 631.** Strenču pilsētas teritorijā applūdums noteikts, ievērtējot 2010.gada pavasara plūdu līmeni, kas parādīts saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā noteiktajiem datiem.
- 632.** SN plānojumā ir noteiktas plūdu riska teritorijas, ievērtējot arī faktoros, kas var izraisīt lielāku teritoriju applūšanu - strauja sniega kušana, ilgstošas spēcīgas lietusegāzes, mazo hidroelektrostaciju dambju pārrāvumi, izskalojumi u.c.
- 633.** Pirms būvprocesa uzsākšanas, ja SNP un SN Būvvaldei ir cita vai jauna informācija par applūšanas risku, potenciāli applūstošās teritorijās veicams topogrāfiskais uzmērījums mērogā M1:500 un saņemama izziņa par applūšanas atzīmi konkrētam īpašumam no VSIA LVGMC Maskavas ielā 165, Rīgā, saskaņā ar kuru iezīmējams procentuālais applūdums mēroga M1:500 topogrāfiskā plānā ar atbilstošu augstuma atzīmju precizitāti.
- 634.** ZIP, DP un būvprojektos īpašumiem, kuri atrodas applūduma riska teritorijā Strenču pilsētā, precizē uz zemes vienību attiecināmo nekustamā īpašuma apgrūtinājumus – ūdenstilpnes vai ūdensteces aizsargjoslu:
- 1.veic papildus biotopu apsekošana izmantojot M 1:500 topogrāfiju,
 - 2.precizē applūduma zonas teritoriju un nosaka to procentuāli **10 %** saskaņā ar MKN Nr.409 un saskaņā ar tiem precizē ūdenstilpnes vai ūdensteces aizsargjoslu atbilstoši AL un ar mēroga 1:500 precizitāti, bet ne mazāku kā noteikts plānojumā.
- 635.** Plūdu riska teritorijās jāizvirza īpašas prasības vides infrastruktūrai - notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmām, atkritumu savākšanas un šķirošanas laukumiem u.c.
- 636.** Nepieciešamie pasākumi, kas perspektīvā jāveic precizējot SN TP Strenču novadā
1. plūdu apdraudēto teritoriju detāla izpēte atbilstoši plūdu riska kritērijiem;
 2. plūdu apdraudēto teritoriju sākotnējais plūdu riska novērtējums un turpmākās darbības plānošana;
 3. plūdu riskam pakļauto teritoriju precizēšana un konkrēto pasākumu noteikšana plūdu riska novēršanai vai samazināšanai.
- 637.** Ievērot LBN 224-05 "Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves", meliorācijas sistēmu būvniecības nacionālo standartu un nozares tehniskie noteikumi.
- 638.** Apdzīvoto vietu apbūves teritorijās ar augstiem gruntsūdens līmeņiem paredz pasākumus gruntsūdens līmeņa pazemināšanai, vai veic zemes virsas līmeņa paaugstināšanu virs applūduma riska atzīmes.
- 639.** Dzīvojamo apbūvi var plānot tikai būvniecībai piemērotās teritorijās, ņemot vērā gan gruntsūdens līmeni, gan grunts nestspēju.

8.2. ĢEOLOĢISKĀ RISKA TERITORIJAS

- 640.** Ģeoloģiskā riska teritorijas parāda tematiskajos plāņos, to robežas precīzē (lokālplāņos) un DP, nosakot ierobežojumus būvniecībai un citām darbībām, kas veicina ģeoloģiskā riska procesus.
- 641.** Aktīvu krastu erozijas, zemes noslīdējuma, izskalojuma un citās ģeoloģiskā riska zonās **nav atļauts** veikt būvniecību, izņemot būves šo riska faktoru mazināšanai.
- 642.** Potenciālā paaugstināta riska zonā plānojama tikai pagaidu rakstura apbūve un tehniskās infrastruktūras objekti, iepriekš veicot papildus izvērtējumu.
- 643.** Krastu erozijas un karsta procesu izplatības areālos būvniecība ir veicama saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, obligāti, veicot ģeoloģisko izpēti. Strenču novadā krasta erozija notiek atsevišķos posmos pie Gaujas.

8.3. PRASĪBAS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMAM, RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKA TERITORIJAS UN OBJEKTI, PRASĪBAS RISKA OBJEKTA IZVIETOJUMAM, SPRĀDZIENBĪSTAMĀS UN UGUNSGRĒKA RISKA TERITORIJAS

- 644.** Paaugstināta riska teritorijas raksturo palielināta avārijas vai nevēlamā procesa varbūtība vai atkārtotā biežums, seku apjoms un zaudējumi, ko izsaka šādās kategorijās:
1. cilvēku veselības vai dzīvības apdraudējums;
 2. materiālie zaudējumi;
 3. kaitējums vai nevēlamas pārmaiņas vidē.
- 645.** Paaugstināta riska teritorijas un objektus, to aizsargjoslas, kā arī ietekmētās teritorijas parāda tematiskajā plāņos.
- 646.** Atsevišķu objektu būvniecībai vai atsevišķu darbību veikšanai, kuru īstenošana var izraisīt tiešas vai netiešas pārmaiņas videi, pirms to uzsākšanas, ir jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums saskaņā ar 14.10.1998. likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk tekstā IVNL) 8. un 10. pantu.
- 647.** Darbības, kurām nepieciešams ietekmes novērtējums, saskaņā ar IVNL, ir noteikts likuma 1.pielikumā. Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums - likuma 2.pielikumā.
- 648.** Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams ir ieguves rūpniecības projekti, kas paredz uzsākt derīgo izrakteņu iegūvi derīgo izrakteņu atradnēs, kuru platība ir lielāka par **10** ha. Platībām, kas pārsniedz **5** ha – sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums.
- 649.** Rūpniecisko avāriju riska objektiem veic rūpniecisko avāriju riska novērtējumu normatīvo aktu noteiktajā kārtībā (MK 19.07. 2005. noteikumi Nr.532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem”) un nosaka drošības aizsargjoslas.
- 650.** Paaugstināta riska objektus, kā arī citus objektus, kas var palielināt rūpniecisko avāriju risku vai šādu avāriju sekas, var rekonstruēt un renovēt, ja tā rezultātā netiek palielināts rūpnieciskais avārijas risks vai avārijas sekas.
- 651.** „Apbūves noteikumos” nosaka prasību, ka rūpnieciskā zona no publisko un dzīvojamo apbūvju zonām atdalāma ar vismaz **100** m platu, parka, parkmeža vai meža joslu.
- 652.** Tematiskajos plāņos parāda bīstamo kravu, tai skaitā ķīmisko vielu vai ķīmisko produktu transportēšanas maršrutus, pārkraušanas un glabāšanas vietas.
- 653.** Bīstamiem objektiem veikt riska novērtējumu, izstrādājot iekšējos un teritoriālo riska vadības pasākumu plānus.
- 654.** Kaitīgo vielu izmešu koncentrācijas jebkuros tehnoloģiskos procesos uz teritorijas robežas un ārpus tās nedrīkst pārsniegt šo vielu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas.

655. Objektam, kuru darbība saistīta ar rūpnieciskā riska radīšanu, nepieciešams veikt rūpnieciskā riska novērtējumu. Lēmumu par bīstamā objekta izvietojumu un darbības ierobežojumiem var pieņemt tikai tad, ja riska novērtējuma rezultāts apstiprina zemāku par maksimāli pieļaujamo apdraudējuma līmeni un atbilst akceptējamā riska kritērijiem.
656. Gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstamie objekti, t.sk. sprādzienbīstamie, papildus prasības un kārtība šo objektu būvniecībai, ierīkošanai, izvietošanai un apzīmēšanai, noteikta LR likuma "Par aviāciju" 41.pantā.
657. Ugunsgrēka riska teritorijas SN ir meža, purvu, kūdras ieguves vietas vai lauksaimniecības zemes, kam raksturīga paaugstināta ugunsgrēka izcelšanās varbūtība, kā rezultātā tiek nodarīti lieli materiālie zaudējumi un kaitējums videi.
658. Sprādzienbīstamas būves vai telpas aprīko ar aizsargsistēmām, ņemot vērā Latvijas būvnormatīva LBN 201-07 „Būvju ugunsdrošība” prasības, kas apstiprināts ar MK 1.12.2007. noteikumiem Nr.866.

8.4. PRASĪBAS PIESĀRŅOJUMA NOVĒRŠANAI

659. Piesārņotās teritorijas parāda tematiskajā plānojumā, to robežas precizē (lokālplānojumos) un detālplānojumos, nosakot izmantošanas ierobežojumus ap šīm teritorijām. Sarakstu sk. PR 4.pielikumā. Piesārņotās teritorijas nožogo un tur uzstāda brīdinājuma zīmes.
660. Ierīkojot jaunus ražošanas, komunālās saimniecības objektus, degvielas uzpildes stacijas, ievēro **valdošo vēju virzienu** un nodrošina gaisa kvalitātes normatīvu un citu vides prasību ievērošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
661. Kaitīgo vielu izmešu piezemes koncentrācijas jebkādos tehnoloģiskos procesos uz teritorijas robežas un ārpus tās nedrīkst pārsniegt šo vielu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas apdzīvotās vietās.
662. Piesārņojošas darbības izraisīto smaku izplatīšanos ierobežo saskaņā ar MK 27.07.2004. noteikumiem Nr. 626 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” un MK 01.10.2003. noteikumiem Nr.588 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”.
663. Piesārņoto teritoriju jaunu izmantošanu **drīkst** uzsākt tikai pēc piesārņojuma likvidēšanas un teritorijas sanācības.
664. Potenciālajā piesārņojuma izplatības areālā nav atļauts izvietot dzīvojamo apbūvi.
665. Plānojot jaunas ekonomiskas aktivitātes, maksimāli jāizmanto degradētās, pamestās un neapsaimniekotās teritorijas ar esošo infrastruktūru, atrodot tām jaunus izmantošanas veidus.
666. Potenciāli piesārņoto vietu apzināšanā un tālākā rīcībā vadīties pēc MK 20.11.2001. noteikumiem Nr.483 „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība”.

9. nodaļa.

KULTŪRAS PIEMINEKĻI UN KULTŪRVĒSTURISKIE OBJEKTI**9.1. VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI**

 valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi **2381**

 novada nozīmes kultūrvēsturiskie objekti **221**

667. Kultūras pieminekļi LR var būt valsts, pašvaldību, kā arī fizisko un citu juridisko personu īpašumā. (KPAL, 7. p.)

668. Ja kultūras pieminekļa īpašnieks atsavina kultūras pieminekli, valstij ir pirmpirkuma tiesības. Kārtību, kādā valsts realizē pirmpirkuma tiesības, nosaka MK noteikumi. (KPAL, 8. p.)

7.tabula

VALSTS AIZSARGĀJAMO KULTŪRAS PIEMINEKĻU SARAKSTS

Nr. p. k.	Aizsardzības kārtas Nr.	Statuss	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vietas raksturojums
STRENČU NOVADA PLĀŅU PAGASTS					
1.	Nr.2384	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Elvanču senkapi	pie Elvančiem
2.	Nr.2385	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Maskatu senkapi	starp Pagastiņiem un Maskatiem
3.	Nr. 2381	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Alksnīšu senkapi	0.8 km A no Alksnīšiem.
4.	Nr. 2382	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Gulbīšu Upurakmens	kulta vieta, 1km DA no Gulbīšiem
5.	Nr.2383	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Gulbīšu senkapi (Jurģa baznīca)	2 km DA no Gulbīšiem
STRENČU NOVADA JĒRCĒNU PAGASTS					
6.	Nr.2372	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Liepiņu senkapi	kulta vieta,
7.	Nr.2371	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Kaņepju Svētozols	pie "Keižliepiņu" mājām.

Avots: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

669. Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāti kultūras pieminekļi, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu nodrošina to lietotāji.

Kultūras pieminekļa īpašnieka (lietotāja) pienākums ir:

- ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas norādījumus par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu;
- informēt Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam kultūras piemineklim.

(KPAL, 11. p.)

670. Pirms būvniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo inspekcijai un turpmākie darbi jāpārtrauc.

(KPAL, 22. p.)

671. Normatīvie akti, kas regulē valsts aizsardzībā esošo kultūras pieminekļu aizsardzību:

- Likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" spēkā esošs no 11.03.1992.;
- MK 26.08.2003. noteikumi Nr. 474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu";
- MK 15.07.2003. noteikumi Nr.392 "Kultūras pieminekļa aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika";

4) MK 26.08.2003. noteikumi Nr.473 "Kārtība, kādā kultūra pieminekļi iekļaujami valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un izslēdzami no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta".

672. Aizsargjoslas noteiktas 5.PATI kartē un TIAN 18.2.apakšn.

9.2. PRASĪBAS NOVADA NOZĪMES KULTŪRVĒSTURISKIEM OBJEKTIEM

673. Novada nozīmes kultūrvēsturiskos objektus nosaka SND un tos ir aizliegts iznīcināt. Par kultūrvēsturisko objektu stāvokli un saglabāšanu ir atbildīgs tā īpašnieks. *Sarakstu sk. TIAN 7.pielikumā.*
674. Pārbūvējot vai remontējot kultūrvēsturiskos objektu ēkas nav pieļaujama to fasāžu vienkāršošana un arhitektonisko veidojumu (portālu, loga apmaļu, dzegu, verandu, lodžiju, dekoratīvo fasāžu rotājumu, u. c.) likvidācija vai pārbūve, kā arī logu ailu kompozicionālā dalījuma izmaiņas. Jaunām piebūvēm pie esošām ēkām jārespektē apkārtējās vēsturiskās apbūves tradīcijas.
675. Kultūrvēsturisko objektu ēku oriģinālie logi, durvis un kāpnes ir restaurējamas, to nomaina ir pieļaujama tikai tad, ja to saglabāšana vairs nav iespējama. Vēsturiskajās ēkās nav pieļaujama logu nomaina ar plastmasas vai metāla konstrukciju logiem. Durvju un kāpņu nomainas gadījumā tās jāizgatavo autentiskas iepriekšējām durvīm vai kāpnēm.
676. Kultūrvēsturiskos objektu ēku fasāžu apmešana vai apšūšana jāveic ar vēsturiskajām tradīcijām atbilstošiem materiāliem un faktūru. Ja nepieciešama vēsturiskās ēkas ārsienu siltināšana, tā jāveic no ēkas iekšpuses.
677. Kultūrvēsturiskos objektu un vēsturisko ēku nojaukšana pieļaujama tikai tad, ja to tehniski nav iespējams saglabāt. Lēmumu par ēkas vai citas būves nojaukšanu pieņem SND tikai pēc slēdziena par ēkas konstruktīvā stāvokļa un vēsturiskās vērtības noteikšanas iesniegšanas. Ja ēka ir kultūras piemineklis, tad pirms lēmuma pieņemšanas pašvaldībā papildus jāsaņem atļauja ēkas nojaukšanai no VKPI.
678. Pirms nojaukšanas darbu uzsākšanas jāveic vēsturisko ēkas fiksācija, fiksācijas materiāli jāiesniedz SN Būvvaldē.

9.3. VĒSTURISKĀS ĒKAS

679. SND vai SN Būvvalde ir tiesīga piešķirt vēsturiskas ēkas vai būves statusu ēkām un būvēm, kas īpaši nozīmīgas novada vēsturiskai apbūvei vai vēsturei un izvirzīt konkrētas prasības, lai nesamazinātu ēkas vai būves vēsturisko vērtību.
680. Pārbūvējot vai remontējot vēsturiskās ēkas (tās, kas nav kultūras pieminekļi, bet raksturīgas konkrētam laika posmam, vecākas par 50 gadiem) nav pieļaujama to fasāžu vienkāršošana un arhitektonisko veidojumu (portālu, loga apmaļu, dzegu, verandu, lodžiju, dekoratīvo fasāžu rotājumu, u. c.) likvidācija vai pārbūve, kā arī logu ailu kompozicionālā dalījuma izmaiņas. Jaunām piebūvēm pie esošām ēkām jārespektē apkārtējās vēsturiskās apbūves tradīcijas
681. Vēsturisko ēku oriģinālie logi, durvis un kāpnes ir restaurējamas, to nomaina ir pieļaujama tikai tad, ja to saglabāšana vairs nav iespējama. Vēsturiskajās ēkās nav pieļaujama logu nomaina ar plastmasas vai metāla konstrukciju logiem. Durvju un kāpņu nomainas gadījumā tās jāizgatavo autentiskas iepriekšējām durvīm vai kāpnēm.
682. Vēsturisko ēku fasāžu apmešana vai apšūšana jāveic ar vēsturiskajām tradīcijām atbilstošiem materiāliem un faktūru. Ja nepieciešama vēsturiskās ēkas ārsienu siltināšana, tā jāveic no ēkas iekšpuses.
683. Vēsturisko ēku nojaukšana pieļaujama tikai tad, ja to tehniski nav iespējams saglabāt. Lēmumu par ēkas vai citas būves nojaukšanu pieņem SND tikai pēc slēdziena par ēkas konstruktīvā stāvokļa un vēsturiskās vērtības noteikšanas iesniegšanas.
684. Ieteicams pašvaldībai un SN Būvvaldei konsultēties lēmuma pieņemšanā ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju par vēsturisko ēku statusa noteikšanu jeb pašvaldības kultūras pieminekļa statusu, labvēlīgiem risinājumiem, saglabājot vēsturiskas ēkas un vietējās tradīcijas.
685. Pirms nojaukšanas darbu uzsākšanas jāveic ēkas fiksācija, fiksācijas materiāli jāiesniedz SN Būvvaldē.

10. nodaļa.

PRASĪBAS TRANSPORTLĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI

10.1. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS TRANSPORTLĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI

- 686.** Minimālo stāvvietu skaitu daudzdzīvokļu dzīvojamajiem namiem, sabiedriskajām iestādēm, darījumu un ražošanas objektiem nosaka detālplāņos vai būvprojektos atbilstoši spēkā esošajiem normatīviem aktiem.
- 687.** Šo noteikumu prasības transportlīdzekļu novietošanai neattiecas uz esošām ēkām un būvēm līdz brīdim, kad tiek palielināts to apjoms vai mainīta izmantošana, jeb pieaug nodarbināto skaits, dzīvokļu skaits, vai kāds cits faktors. Tādos gadījumos atbilstoši jāpalielina transporta līdzekļu novietošanai nepieciešamā platība.
- 688.** Transportlīdzekļu stāvvietu iesegumiem pēc iespējas jāpielieto ekoloģiski un videi draudzīgi risinājumi.
- 689.** Minimālo autostāvvietu skaitu publiskiem un ražošanas objektiem nosaka, ievērojot šādus autostāvvietu vietējos normatīvus:

8.tabula

Ēkas un būves	Aprēķinu vienība	Automašīnu vietas uz aprēķina vienību
Pārvaldes un darījumu iestādes	10 strādājošie	3
Ražošanas uzņēmumi	10 strādājošie	2
Tirdzniecības vietas un veikali ar tirdzniecības zāles platību lielāku par 200m ²	10 m ² tirdzniecības platības.	1
Sabiedriskā ēdināšana	10 vietas	1,5
Zāles (sarīkojumu zāles, muzeji, baznīcas, izstāžu zāles)	10 vietas vai vienlaicīgi apmeklētāji	1,5
Kapsētas, brīvdabas pasākumu vietas	50m ²	1
Sporta zāles un celtnes	20 vietas	1
Atpūtas un tūrisma bāzes	10 vienlaicīgo apmeklētāju vietas	2

- 690.** Nepieciešamo velosipēdu novietņu, autostāvvietu un garāžu skaitu un to izvietojumu nosaka attiecīgie LR būvnormatīvi un "Noteikumi". Ja tie paredz mazāku automašīnu novietņu skaitu kā šajos "Apbūves noteikumos", tad jāpieņem lielākais nodrošinājums.
- 691.** "Noteikumu" prasības velosipēdu un automašīnu novietošanai neattiecas ne uz vienu šo noteikumu pieņemšanas dienā esošu ēku vai citu būvi līdz brīdim, kad tās platība tiek palielināta, mainīta izmantošana vai pieaug nodarbināto skaits, dzīvokļu skaits, vietu skaits, vai kāds cits raksturojošs lielums, kas prasītu palielināt velosipēdu, automašīnu novietošanai nepieciešamo laukumu.

10.2. NOTEIKUMI AUTOSTĀVVIETĀM

- 692.** Autostāvvietas projektē un izbūvē atbilstoši standartam LVS 190-7:2002 „Vienlīmeņa autostāvvietu projektēšanas noteikumi”, ievērojot vides pieejamības prasības”.
- 693.** Autostāvvietas, kas paredzētas kāda objekta apkalpei un funkcijas nodrošināšanai, izvieto tajā pašā zemes vienībā, ēkā vai būvē, kuras izmantošanai autostāvvietas nepieciešamas, izņemot gadījumus, kad noteikts citāds risinājums.
- 694.** Ja zemes vienībā, ēkā vai būvē nav iespējams izvietot noteikto minimālo automašīnu skaitu, nepieciešamo autostāvvietu skaita izbūve jānodrošina citā teritorijā.

- 695.** Ja būve vai zemes vienība ietver vairāk nekā vienu izmantošanu un katrai izmantošanai noteikts savs autostāvvietu normatīvs, tad nepieciešamo automašīnu autostāvvietu skaitu nosaka katrai izmantošanai atsevišķi un skaitu summē.
- 696.** Autostāvvietas vienai izmantošanai nevar uzskatīt par autostāvvietām citai izmantošanai, izņemot, ja kādai no izmantošanām nepieciešams liels skaits īslaicīgas lietošanas autostāvvietu un lietošanas laiku iespējams savietot.
- 697.** Pie publiskas ēkas un publiskās ārtelpas objekta papildus auto novietnēm ierīko speciāli aprīkotas velosipēdu, motociklu (arī mopēdu un motorolleru) un tūristu autobusu novietnes. Nepieciešamo novietņu skaitu nosaka katras konkrētās situācijas un transporta plūsmas aprēķinu rezultātā.
- 698.** Atklātās auto novietnēs jānodrošina lietuvu ūdeņu savākšana un novadīšana lietuvu ūdens kanalizācijas sistēmā. Tās norobežo ar apstādījumu joslu no dzīvojamām teritorijām.
- 699.** Iežogotām auto novietnēm ar ietilpību līdz **100 vietām**, pirms vārtiem paredz vismaz **6,0 m** platu priekšlaukumu.
- 700.** Atklātās auto novietnes pie pirmsskolas izglītības iestādes nedrīkst atrasties tuvāk par **10,0 m** no pirmsskolas izglītības iestādes ēkām vai rotaļu un sporta laukumiem. Gar auto novietnēm pie pirmsskolas izglītības iestādēm ierīko norobežojošos stādījumus.
- 701.** Pie pirmsskolas bērnu iestādēm vismaz pusei stāvvietu jābūt **3,5 m** platām.
- 702.** Ierīkojot publiski pieejamu auto novietni, no plānotās būves līdz zemes vienības robežām ievēro minimālo attālumu **4,0 m**. Šo attālumu var samazināt, ja panākta rakstiska vienošanās ar blakus esošo nekustamo īpašumu īpašniekiem.
- 703.** Katrā transportlīdzekļu novietnē publiskajā ārtelpā vai pie publiskām ēkām paredz speciāli pielāgotas (**3,5 m** platas) auto novietnes auto stāvvietas cilvēkiem ar kustību, redzes vai dzirdes traucējumiem.
- 704.** Ja pie publiskās ēkas un būves, paredzēts mazāk par **10 autostāvvietām**, tad jāparedz vismaz viena cilvēku ar kustību ierobežojumiem autostāvvietā.
- 705.** Ja publiskajā ārtelpā izbūvē atsevišķu atklātu auto novietni, to labiekārto, ierīkojot apstādījumus un ievērojot šādus nosacījumus:
1. vismaz **10%** no transportlīdzekļu novietnes kopējās teritorijas paredz zaļajai zonai ar koku vai krūmu stādījumiem;
 2. iespēju robežās apstādījumus organizē sadalošās joslās un norobežojošos stādījumos;
 3. daudzdzīvokļu māju pagalmos, kur auto novietne robežojas ar bērnu rotaļu laukumu, norobežojošie stādījumi gar sporta laukumu vai iedzīvotāju atpūtas zonu jāierīko obligāti, neatkarīgi no transportlīdzekļu novietnes ietilpības;
 4. ja auto novietni izvietoj pie zemes vienības robežas, norobežojošos stādījumus ierīko neatkarīgi no tās ietilpības.
 5. katras **25** autostāvvietas jāatdala ar **2 m** platu zaļumu joslu, kurā ir blīvu krūmāju vai koku stādījums.
 6. apkārt autostāvvietām, kurās ir vairāk kā **50 stāvvietas** paredzēt krūmāju vai koku stādījuma joslu ne šaurāku kā **2,0 m**.
 7. esošo koku saglabāšanai dod priekšroku salīdzinājumā ar jauniem apstādījumiem;
 8. nedrīkst veidot lielo koku vainagus, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams, lai novērstu draudus cilvēka veselībai vai atklātā autostāvvietā novietotajiem transportlīdzekļiem;
 9. kokaugus stāda apdobēs, kas ir par **15-30 cm** augstākas par autostāvvietas virsmu.
- 706.** Prasības autostāvvietām savrupmāju apbūves teritorijās:
1. paredzēt vispārīgā gadījumā vismaz **1 autostāvvietu**, kā ielas paplašinājumu nekustamā īpašuma robežās ne tuvāk kā **3 m** no kaimiņu zemes gabala robežas;
 2. iebrauktuvi no ielas vai ceļa, izstrādājot DP, var novietot tuvāk par **3,0 m** no kaimiņu zemes gabala robežām.
- 707.** Auto novietnes projektē un izbūvē atbilstoši standartam LVS 190-7:2002 „Vienlīmeņa autostāvvietu projektēšanas noteikumi”, ievērojot vides pieejamības prasības.

- 708.** Jaunu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku būvniecības gadījumā, jāparedz vismaz viena invalīdu autostāvvietu uz katru attiecīgās ēkas kāpņu telpu. Veicot daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku rekonstrukciju, izveido vismaz vienu invalīdu autostāvvietu.
- 709.** Invalīdu autostāvvietām jāatrodas maksimāli tuvu ieejai ēkā, kuras apmeklētājiem autostāvvietā paredzēta, bet ne tālāk kā **25,0 m** no tās.
- 710.** Ēka un cita būve ar autostāvvietām jānodrošina pirms nodošanas ekspluatācijā.
- 711.** Autostāvvietas jāizvieto uz tā paša zemesgabala vai tajā pašā būvē, kuras izmantošanai stāvvietas nepieciešamas, izņemot gadījumus, ja:
1. zemesgabals atrodas kultūras pieminekļa un tā aizsardzības joslā vai DP noteikts citādi;
 2. ar tuvāko nekustamo īpašumu īpašniekiem ir panākta rakstiska vienošanās par autostāvvietu ierīkošanu tajās – nodošana vienlaicīgi ar objektu.
- 712. Zemesgabala lielumi autostāvvietai :**
1. vienai vieglās automašīnas izvietošanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem **25 m²**;
 2. viena pasažieru tūristu autobusa izvietošanai virszemes autostāvvietā jāpieņem **60-75 m²**;
 3. vienai kravas automašīnas izvietošanai virszemes atklātā stāvvietā jāpieņem, atkarībā no mašīnas tipa, bet ne mazāk par **25 m²**;
 4. viena velosipēda novietošanai virszemes stāvvietā jāpieņem **0,5 m²**,
 5. uz vienu mašīnu vietu slēgtā vienstāvu garāžā - **30 m²**.
 6. attālumi līdz dzīvojamo māju logiem saskaņā ar 9.tabulu :

9.tabula.

ATTĀLUMI LĪDZ DZĪVOJAMO MĀJU LOGIEM NO ATKLĀTĀM AUTOSTĀVVIETĀM

No atklātām stāvvietām ar vieglo automobiļu skaitu m					
1	2	3	4	5	6
AUTOMAŠĪNU SKITS m	2-10	11-50	51-100	101-300	<300
ĒKAS TIPS					
Dzīvojamās mājas	10	15	25	35	100
t.sk. dzīvojamo māju gali bez logiem	10	10	15	35	50

- 713.** Automašīnu maksas stāvvietu valdītājiem jānodrošina stāvvietas projektā noteiktās platības un pieguļošās teritorijas 5,0 m platā joslā tīrīšana, atkritumu izvešana.
- 714.** Visas autostāvvietas jāizvieto zemesgabalā uz piebraucamā ceļa (priekšpagalmā), kā arī sānu vai aizmugures pagalmā ar noteikumu, ka:
1. autostāvvietu platība priekšpagalmā (uz piebraucamā ceļa) nepārsniedz **25 %** no priekšpagalma platības;
 2. piebraucamā ceļa platums nepārsniedz **5,0 m**.
 3. nav atļauta traktorū, kā arī kravas automašīnu atklāta novietošana, ja kravas automašīnas svars pārsniedz **2,5 tonnas**.
- 715.** Ierīkojot apstādījumus atklātās autostāvvietās, ievēro šādus nosacījumus:

10.3. NOTEIKUMI GARĀŽĀM UN SLĒGTĀM AUTONOVĪETNĒM

- 716.** Plānojot slēgtās auto novietnes un garāžas, tām nepieciešamo minimālo teritoriju aprēķina pēc plānotā automašīnu skaita un vienai vieglajai automašīnai nepieciešamās platības:
1. vienstāvu garāžās un auto novietnēs – **30 m²**;
 2. vairākstāvu garāžās un auto novietnēs novadā nav paredzētas.

10.4. PRASĪBAS AUTOSTĀVVIETU UN GARĀŽU PIEBRAUCAMIEM CEĻĪM

- 717.** Auto novietņu un garāžu piebraucamajiem ceļiem jābūt vismaz **3,0 m** platiem (katrai braukšanas joslai), izņemot gadījumus, ja lokālplānojumā vai DP noteikts citādi.
- 718.** Attālumu no iebrauktuves vai izbrauktuves auto novietnē un garāžā pieņem ne mazāku par:
1. **50,0 m** no krustojuma ar valsts autoceļu ;
 2. **20,0 m** no krustojuma ar vietējas nozīmes ielu ;

3. **30,0** m no sabiedriskā pasažieru transporta pieturvietas.

10.5. PRASĪBAS VELOSIPĒDU NOVIETOŠANAI

- 719.** Velosipēdu novietnes paredz pie mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektiem, publiskām pārvaldes, kultūras, izglītības, sporta un atpūtas objektiem un daudzdzīvokļu mājām, pēc iespējas tuvu ieejai.
- 720.** Nepieciešamo minimālo platību viena velosipēda novietošanai virszemes stāvvietā pieņem **0,5** m².
- 721.** Velosipēdu novietnes izvieto tā, lai netiktu traucēta gājēju pārvietošanās pa ietvēm un gājēju celiņiem.

11. nodaļa.

PRASĪBAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAI

11.1. VISPĀRĒJAS PRASĪBAS TRANSPORTA TĪKLA PLĀNOŠANAI

- 722.** Strenču novada teritorijas plānojumā tiek paredzēta perspektīvā transporta plūsma visai pašvaldības teritorijai, ievērtējot arī ārējo sasaisti ar apkārtējo pašvaldību – Burtnieku, Valkas, Smiltenes un Beverīnas novadiem, tuvākajiem Vidzemes reģiona lielākajiem attīstības centriem kā Valmiera un Smiltene, valsts galvaspilsētu Rīgu.
- 723.** Teritorijas plānojumā paredzēts optimāls ielu un ceļu tīkls, savlaicīgi paredzot iekšējos ceļus, lai samazinātu pieslēgumu un krustojumu skaitu ar valsts galvenajiem ceļiem, piemērojot pieslēgumu pakāpenības principu - paredzot to iestrādāt tehniskajos noteikumos, kurus izdod pašvaldības atbildīgās institūcija .
- 724.** Plānojot ielu un ceļu tīklu, piemēro pieslēgumu pakāpenības principu, samazinot pašvaldības ceļu pieslēgumu un krustojumu skaitu ar valsts galvenajiem ceļiem.
- 725.** Plānojot apdzīvoto vietu sasaisti ar valsts autoceļiem, tiešos pieslēgumus veido galvenokārt no pašvaldību ceļiem, valsts reģionālajiem un vietējiem autoceļiem.
- 726.** Teritorijas plānojumā tiek paredzēta detalizēta transporta plūsmu plānošana un organizēšana, plānojot rezerves teritorijas jauniem apvedceļiem, satiksmes pārvadu un drošu krustojumu izbūvei, nodrošinot atsevišķo teritorijas daļu optimālu sasniedzamību, jaunu apbūves teritoriju plānošanu veicot vienlaikus ar transporta infrastruktūras plānošanu, veidojot vietējo ielu un ceļu tīklu, kas iekļaujas esošajā kopējā esošajā transporta shēmā.
1. Plānotam Strenču pilsētas apvedceļam būs tikai pieslēgšanās mezgli autoceļam A3 un mezgls ar autoceļu V238. kā arī varbūtējie vietējo ceļu pieslēgumi abpus perspektīvajam dzelzceļa pārvadam, ja tādi tiks izplānoti.
2. Jaunajām attīstāmajām teritorijām piekļūšana jāparedz no esošā ceļu (ielu) tīkla.
- 727.** SN teritoriju plānojumā tiek paredzēta velociņu tīklu izveide, pastaigu un tūrisma takas, tos integrējot kopējā transporta struktūrā, paredzot arī atbilstošas infrastruktūras - un citu pakalpojumu izvietojumu.
- 728.** Ielas un ceļus teritorijas detālplānojumos un zemes ierīcības projektos jāprasa izdalīt kā atsevišķas zemes vienības – ielām ietverot teritoriju starp sarkanajām līnijām un ceļiem starp ceļa nodalījuma joslām, atbilstoši katras ielas vai ceļa kategorijai.
- 729.** Perspektīvē novadam plānots izstrādāt tematiskos plānojumus:
1. principiālo pašvaldības autoceļu pieslēgumu pie valsts autoceļu tīkla izvietojumu;
 2. plānoto transporta tīkla attīstības shēmu, ietverot teritorijas, kuru attīstībai nepieciešama ceļu vai ielu tīkla paplašināšana, ielas vai ceļa seguma uzlabošana;
 3. automašīnu novietņu shēmu, norādot arī ielas un teritorijas, kur auto novietošana nav atļauta;
 4. sabiedriskā transporta shēmu (maršrutus ar pieturvietām un apkalpes zonām), teritorijas, kur nepieciešams uzlabot sabiedriskā transporta apkalpošanu;
 5. velotransporta attīstības shēmu, gājēju kustības organizācijas shēmu, tostarp, gājēju ielas un ielas ar prioritāti gājējiem.
 6. kravas transporta un tranzīta kustības shēmas;
 7. gājēju ietju izbūves plānotās shēmas pilsētās un ciemu centra teritorijās.
- 730.** Vietējo ielu tīkls Sedas un Strenču pilsētās, Plānu, Jērcēnu, Keižu un Jaunklidža ciemos - plānojumā nodrošina piekļūšana katrai esošai un plānotai zemes vienībai un jāiekļaujas kopējā ielu vai ceļu tīklā (shēmā) līdz pieslēgumam valsts nozīmes autoceļam;
- 731.** Autoceļu sadalījums LR pēc to nozīmes atbilstoši likumam „Par autoceļiem” [valsts ceļu saraksts dots TIAN 3.pielikumā]:

1. Valsts galvenie autoceļi;
 2. Valsts reģionālie autoceļi [iepriekš I šķiras];
 3. Valsts vietējie autoceļi [iepriekš II šķiras];
- 732.** Ceļus un ielas SN, atbilstoši to funkcijām, iedala šādās galvenajās kategorijās, ko teritorijas plānojumā var detalizēt:
1. **A kategorija**, kurā ietver ceļus ārpus apdzīvotām vietām, kuri kalpo apdzīvotu vietu savienošanai vai piekļūšanai tām. Šo ceļa posmu veidošanai noteicošās ir savienošanas funkcijas kvalitātes prasības;
 2. **B kategorija** aptver ceļus (ielas) ar dominējošu savienošanas funkciju. Šo ceļa posmu veidošanai noteicošās ir savienošanas funkcijas kvalitātes prasības;
 3. **C kategorija** aptver ceļus (ielas) vai to posmus apdzīvotās vietās, kuros darbojas savienošana, piekļūšana un uzturēšanās. Šo ceļa posmu veidošanai noteicošās ir savienošanas funkcijas kvalitātes prasības;
 4. **D kategorija** aptver ielas vai to posmus apdzīvotās vietās, kuras galvenokārt kalpo piekļūšanai zemes vienībām. Noteiktās dienas stundās šīm ielām nozīmīgāka kļūst savienošanas funkcija. Pārklājoties ar uzturēšanās funkciju, par noteicošo uzskatāma piekļūšanas funkcija;
 5. **E kategorija** aptver ielas un to posmus apdzīvotās vietās, kuras galvenokārt nodrošina uzturēšanos. Vienlaicīgi šīs ielas pilda arī piekļūšanas funkciju. Šo ielu posmu veidošanā noteicošās ir uzturēšanās funkcijas kvalitātes prasības.
- 733.** Jaunas apbūves teritorijas plāno vienlaikus ar transporta infrastruktūru, veidojot vietējo ielu un ceļu tīklu, kas iekļaujas kopējā pilsētu vai ciema transporta shēmā. Transporta infrastruktūras tehniskos projektus izstrādā sertificēti transporta plānošanas speciālisti.
- 734.** Detālplānojumos un zemes ierīcības projektos **ielu, ceļu un laukumu teritorijas izdala kā atsevišķas zemes vienības** – ielām ietverot teritoriju starp sarkanajām līnijām, bet ceļiem teritoriju starp ceļa nodalījuma joslām, atbilstoši katras ielas vai ceļa kategorijai.
- 735.** Ceļiem, kuriem veikta kompleksa pazemes komunikāciju un virszemes seguma rekonstrukcija, aizliegta virszemes seguma pārrakšana vismaz **5 gadus** pēc rekonstrukcijas veikšanas, izņemot avārijas novēršanas gadījumus. Pēc avārijas novēršanas, segums pilnībā atjaunojams.
- 736.** Servisa objektus plānot tikai teritorijās ar ātruma ierobežojumu **50 km/h**. Teritorijās ārpus šādiem ātruma ierobežojumiem servisa objektu iespējamās (aļļautās) vietas pie valsts galvenajiem un 1. šķiras autoceļiem plāno Satiksmes ministrija atbilstoši normatīviem.
- 737.** Dzīvojamo ēku grupām, iestādēm, tirdzniecības un apkalpes centriem piebrauktuves jāparedz ar divām kustības joslām un ietvi, bet savrup izvietotām ēkām – ar vienu kustības joslu un ietvi.
- 738.** Teritorijas attīstībā jācenšas saglabāt esošie ceļi, tos uzlabojot.

11.2. IELU UN CEĻU TEHNISKIE RĀDĪTĀJI

- 739.** Valsts, pašvaldību un komersantu autoceļu ceļu zemes nodalījuma josla saskaņā ar LR 02.04.1992. likumu "Par autoceļiem" 27.1 pants ir šādi (valsts ceļu raksturojums dots PR 3.pielikumā)
- (2) Valsts, pašvaldību un komersantu autoceļu ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir:
- 2) **15,5 metri** — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu no **12,5 metriem līdz 20 metriem**, kopā nodalījuma joslas platums **30m**;
 - 3) **13,5 metri** — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu no **10,5 metriem līdz 12 metriem** – kopā nodalījuma joslas platums **27m**;
 - 4) **11 metru** — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu no **8,5 metriem līdz 10 metriem** – kopā nodalījuma joslas platums **22m**;
 - 5) **9,5 metri** — vienas brauktuves autoceļam ar klātnes platumu līdz **8 metriem** – kopā nodalījuma joslas platums **19m**.
- (3) Ja saskaņā ar būvniecības projektu nepieciešams izvietot autoceļa konstrukcijas daļas, ceļu zemes nodalījuma joslas platums var būt lielāks par minimālo platumu.

740. Dažādu kategoriju ielu tehniskie rādītājus pieņem, ņemot vērā katras pilsētas vai ciema plānojuma struktūras īpatnībās (šauras maģistrālās ielas vēsturisko centru apbūvē, plašas ielu sarkanās līnijas perifērijas teritorijās utt.).
741. SN pašvaldības ceļu raksturlielumi Plāņu un Jērcēnu pagastos doti TIAN 4. un 5. pielikumā. Ielu galvenie raksturlielumi Sedas un Strenču pilsētās doti TIAN 1. un 2. pielikumā.
742. Apgrīšanās laukumi nevar būt mazāki kā **12,0 x 12,0 m**.
743. Strupceļi nevar būt garāki kā **150,0 m**.

1.3. CEĻU PIEVIENOJUMI (PIESLĒGUMI) UN TRANSPORTA MEZGLI

744. **Vietējo ielu tīklam** jānodrošina piekļūšana katrai esošai un plānotai zemes vienībai un jāiekļaujas kopējā ielu vai ceļu tīklā (shēmā) līdz pieslēgumam valsts nozīmes autoceļam.
745. Ielas jāiekļauj esošā ceļu tīklā vai paredzot arī perspektīvu ielu pieslēgumus, to nosaka SND vai SN Būvvalde detālplānojuma vai zemes ierīcības projekta darba uzdevumā.
746. Detālplānojumos paredz perspektīvos transporta mezglus un ceļu pieslēgumus, nodrošinot to izbūvei un funkcionēšanai pietiekošas teritorijas.
747. Veidojot pieslēgumus valsts autoceļiem ievērot LVS 190-3:1999 „Ceļu vienlīmeņa mezgli” un to papildinājumu LVS 190-3/A1:2002., LVS 190-4/A1:2002. „Vairāklīmeņu ceļu mezgli” attiecīgajās tabulās – 0.2. „Ceļu klasifikācija” paredzētos lielumus. Apbūves teritoriju (jauno vai rekonstruējamo un paplašināmo esošo) sasaisti ar valsts autoceļu tīklu veikt; ievērojot „pakāpeniskuma principu, tas ir, to” tiešos pieslēgumus paredzēt pie pašvaldību (galvenokārt) vai 1. un 2. šķiras autoceļiem, orientējoties uz kopējā pieslēgumu skaita samazināšanu un to savstarpēju attālināšanu perspektīvā, lai palielinātu kustības vienmērīgumu un uzlabotu satiksmes drošību.
748. Ja gar valsts autoceļiem tiek veidoti vairāki nelieli īpašumi, tad jābūvē novada vai servitūta ceļi – savācējceļi ar vienu nobrauktuvi uz valsts autoceļa.
749. Jaunu autoceļu vai pieslēgumu pie valsts autoceļiem būvniecības gadījumā jāsaņem tehniskie noteikumi un projekti jāsaskaņo ar VAS LVC Vidzemes reģionālo nodaļu.
750. Pieslēgumus novada ceļiem saskaņot ar novada pašvaldību. Tehniskos noteikumus šajā gadījumā VAS LVC neizsniedz.
751. Ja nav nodrošināta piekļūšana kādam atsevišķam zemes īpašumam vai arī uzsākot, vai paplašinot uzņēmējdarbību, vai attīstot apbūvi uz esošiem zemju īpašumiem, kā arī veicot to sadali vairākos, izstrādājams detālplānojums.

11.4. IETVES

752. Ietvju ierīkošanā pielietojamas standarta LVS 190:1999 prasības.
753. No jauna izbūvējamās ielās, ietvēm jābūt vismaz **1,5 m** platām. Ietvju platumu drīkst samazināt tikai esošajā apbūvē tajos ielu posmos, kur nav iespējami citi risinājumi, ietves platumu nosakot būvprojektā, bet ne šaurāku par **1,0 m**.
754. Izvirzot uz ietves pakāpienus pie ēku ieejām, jānodrošina vides pieejamības prasības un netraucētas pārvietošanās iespējas. Brīvais ietves platums nevar būt mazāks par **1,2 m**. Pakāpienus jāparedz pretslīdes josla, to virsma **nedrīkst** būt pulēta.
755. Telefonu, autostāvvietu kases automātu, bankomātu, reklāmas stabu un citu objektu izvietojumus nedrīkst traucēt brīvu gājēju, bērnu ratiņu un ratiņkrēslu lietotāju kustību. Šos objektus pēc iespējas ierīko vietās, kur brīvais ietves platums paliek ne mazāks kā **2,5 m**. Ja tie iebūvēti ēkā, to izvirzījums no ēkas fasādes nedrīkst pārsniegt **0,7 m**.

11.5. PRASĪBAS GĀJĒJU CELIŅIEM

756. Gājēju celiņiem jāatbilst šādām vides pieejamības prasībām:

1. Divvirzienu satiksmes gājēju celiņa platumam jābūt vismaz **1,8** m, vienvirziena gājēju celiņa platumam jābūt vismaz **0,9** m un segumam jābūt no cieta un neslidoša materiāla;
2. Gājēju celiņa kāpumu un kritumu maksimālais garenslīpums nevar būt lielāks par **1:12**, bet maksimālais slīpo posmu garums nevar pārsniegt **6,0** m;
3. Gājēju ietves savienojuma ar brauktuvi garenslīpums nevar būt lielāks par **1:20**, bet slīpo posmu garums ne vairāk kā **3,0** m, ja tiek ierīkotas ratiņkrēsli lietotājiem piemērotas margas;
4. Gājēju celiņa savienojuma vietu ar brauktuvi visos gadījumos veido brauktuves seguma līmenī;
5. Gājēju celiņu, kas atrodas pagalmā un kuram blakus ir brauktuve, savieno ar brauktuvi pretī katrai pagalmā esošo ēku ieejai, atbilstoši iepriekš minētajām prasībām;
6. Gājēju celiņa robežām jābūt skaidri saskatāmām (izbūvētām no atšķirīgas krāsas seguma vai marķētām) un sataustāmām (izbūvētas ar reljefu segumu) un viegli atšķiramām no brauktuves, zaļās zonas vai citas līdzās esošas teritorijas.

11.6. GĀJĒJU PĀREJAS

- 757.** Gājēju pārejām, kā arī neregulējamu ielu un ceļu krustojumiem ir jābūt pārrēdzamiem, nosakot un ievērojot redzamības trijstūrus.
- 758.** Gājēju pārejās paredz drošības un vides pieejamības prasībām atbilstošus risinājumus:
1. bīstamās vietās atšķirīgus ieseguma materiālus, kas uztverami arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem;
 2. brīdinošus skaņas signālus;
 3. kontrastējošas krāsas marķējumu;
 4. atbilstoša slīpuma uzbrauktuves trotuāra apmalē vienā līmenī ar brauktuves segumu;
 5. ietves slīpums ne lielāks par 3%;
 6. ietves apmales paaugstinājums pie brauktuves malas;

11.7. VELOCELIŅI

- 759.** Veicot ielu rekonstrukciju vai jaunu veloceliņu izbūvi, ievēro Satiksmes ministrijas izstrādātās rekomendācijas „Rekomendācijas veloceliņu projektēšanai” Nr. 01-21/1 (15.05.2002.)”.
- 760.** Veloceliņi var būt ar vienvirziena un divvirzienu kustību, ar ne mazāk kā **0,5** m platām drošības joslām sānos. Šauros apstākļos drošības joslu vietā var ierīkot **0,75** m augstas norobežojošas barjeras.
- 761.** Pie veloceliņiem ne mazāk kā ik pēc **2** km jāparedz atpūtas vietas.
- 762.** Pieļaujams ierīkot velosipēdu joslas ielu un ceļu brauktuvju malās, atdalot tās ar dubultlīnijas marķējumu. Joslas platumam transporta plūsmas kustības virzienā jābūt ne mazākam par **1,2** m un ne mazākam par **1,5** m pretējā virzienā. Joslas platumam, ko ierīko gar ietvi, jābūt ne mazākam par **1,0** m
- 763.** Velosipēdu novietošanai paredzētais aprīkojums jāuzstāda tā, lai netraucētu pārvietošanos ar bērnu ratiņiem vai ratiņkrēsliem.

11.8. BRAUKTUVJU NOAPAĻOJUMU RĀDIUSI

- 764.** Ielu un ceļu krustojumos un pieslēgumos brauktuvju noapaļojuma rādījumus aprēķina atkarībā no ielu un ceļu kategorijas, kā arī to funkcijas.
- 765.** Pilsētās un ciemos ielu un ceļu brauktuvju noapaļojumu rādījumus krustojumos un pieslēgumos ar vietējas nozīmes autoceļiem un pašvaldības ceļiem pieņem ne mazākus par **8,0** m, bet auto stāvlaukumos - ne mazākus par **12,0** m.
- 766.** Veicot ielu rekonstrukciju esošās apbūves teritorijās, īpaši pilsētu vēsturiskajos centros, minimālos lielumus pieļaujams samazināt attiecīgi līdz **5,0** m un **8,0** m.
- 767.** Ielās ar sabiedrisko transportu (maršruta autobusi) un kravas transportu, projektējot brauktuvju noapaļojuma rādījumus ievērtē šo transporta līdzekļu gabarītus.

768. Apgriešanās laukumos pieņem tādas brauktuves noapaļojuma rādījumus, kas pieļauj netraucētu satiksmes autobusu un ugunsdzēsības mašīnu apgriešanos, bet ne mazāku par **18,0** m.

11.9. PRASĪBAS SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PIETURVIETĀM

769. Sabiedriskā transporta - autobusu, tramvaju, trolejbusu, taksometru pieturvietas izvietojas tādās vietās, kur pievedceļi nodrošina optimālu pieturas sasniedzamību ikvienam, tostarp arī cilvēkiem ar kustību un redzes traucējumiem.
770. Sabiedriskā transporta pieturvietas aprīkojums nedrīkst ierobežot gājēju satiksmi un apgrūtināt piekļūšanas iespējas personām ar īpašām vajadzībām, tai skaitā cilvēkiem ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem, personām ar bērnu ratiņiem, veciem cilvēkiem.
771. Sabiedriskā transporta pieturvietās nodrošina vides pieejamību, aprīkojot pasažieru platformas ar ērtām uzbrauktuvēm, un pietiekošiem gabarītiem manevrēšanai, tai skaitā uzbraukšanai un nobraukšanai ar bērnu un invalīdu ratiņiem;
772. Prasības autobusu pieturvietām nosaka valsts standarts LVS 190-8:2003 „Autobusu pieturu projektēšanas noteikumi”.

11.10. APGAISMOJUMS

773. Visām ielām ierīko ielu un krustojumu apgaismojumu, vēlams arī gājēju pāreju apgaismojumu.

11.11. AINAVISKIE CEĻI

774. SN teritorijā AAA „Ziemeļgauja”, tāpat citās novada teritorijās, kurās izveidojušās dabiski pievilcīgas ainavas, kas raksturo un iezīmē īpašo konkrētā pagasta vidi, nedrīkst veikt būvniecību vai ierīkot stādījumus un ieaudzēt mežu, kas var aizsegst skatu no publiski pieejamiem skatu punktiem un ainaviskiem ceļiem, ja tādi noteikti vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, uz ainavai raksturīgajiem elementiem un vērtībām;
775. Plānojot un veicot novada teritorijā ceļu rekonstrukciju, nedrīkst mainīt ainavisko ceļu (ja tādi noteikti vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā) trases novietojumu;
776. Gar ainaviskiem ceļiem, ja tādi noteikti vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, kailcirtei piegulošo mežaudzi nocērt ne agrāk kā **10 gadus** pēc kailcirtes skuju koku audzēs un piecus gadus pēc kailcirtes lapu koku audzēs, ja kailcirtes platībā mežaudze atzīta par atjaunotu un atjaunotās mežaudzes koku vidējais augstums skuju kokiem ir viens metrs un vairāk, bet lapu kokiem – divi metri un vairāk.
777. Ja tiek plānota vai veikta jebkura veida būvniecība, SNP ir tiesības saistošajos noteikumos noteikt papildu prasības, lai saglabātu esošās ainavas raksturu un vērtību.
778. Alejās kokus atļauts nocirst (novākt), ja tie kļuvuši bīstami, apdraud ceļu satiksmes vai cilvēku drošību un nav citu iespēju novērst bīstamu situāciju (piemēram, apzāgēt zarus, izveidot atbalstus, izvietot norobežojošas barjeras un braukšanas ātrumu ierobežojošas zīmes). Koku nocērt (novāc) pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas.

[MKN Nr.264]

779. *Gar ainaviskiem ceļiem SN kailcirtei piegulošo mežaudzi cērt ne agrāk kā **10 gadu** pēc kailcirtes skuju koku audzēs un piecus gadus pēc kailcirtes lapu koku audzēs, ja kailcirtes platībā mežaudze atzīta par atjaunotu un atjaunotās mežaudzes koku vidējais augstums skuju kokiem ir viens metrs un vairāk, bet lapu kokiem – divi metri un vairāk.*

[MKN Nr.303]

11.12. CEĻU BŪVNICĪBA AIZSARGĀJAMO AINAVU APVIDŪ „ZIEMEĻGAUJA”

780. SN aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja” teritorijā **nedrīkst** plānot un veikt jebkādas darbības, kas būtiski vai neatgriezeniski (tādā mērā, ka dabiskā ainava nespēj atjaunoties dabiskā ceļā) pārveidot raksturīgo ainavu.

781. Visā ainavu apvidus teritorijā, izņemot neitrālo zonu, aizliegts veikt ceļu būvi vai ceļu rekonstrukciju, izņemot:

1. māju ceļu būvi vai rekonstrukciju;
2. valsts autoceļu un pašvaldību ceļu rekonstrukciju esošās ceļa trases platumā.

[MKN Nr.957]

11.13. CEĻU BŪVNICĪBA ZIEMEĻVIDZEMES BIOSFĒRAS REZERVĀTĀ

782. Bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas *nedrīkst*:

1. ierīkot dabā publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus (piemēram, takas, maršrutus, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju centrus un informācijas centrus);
2. veicot ceļu rekonstrukciju, mainīt ainavisko ceļu (ja tādi noteikti vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā) trases novietojumu.

[MKN Nr.303]

12. nodaļa. PRASĪBAS ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTIEM

- 783.** Saskaņā ar 14.09.2006. likums „Zemes ierīcības likumu” izstrādājami zemes ierīcības projekti (tālāk tekstā ZIP), kas ietver :
- 1.zemes ierīcības projekta izstrādi;
 - 2.zemes lietošanas veidu noteikšanu.
- 784.** ZIP izstrādā saskaņā ar 12.04.2011. MK noteikumiem Nr.288 „Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi”.
- 785.** ZIP veic sertificētas personas, kuru civiltiesiskā atbildība par profesionālo darbību ir apdrošināta.

12.1. ZIP PROJEKTU IZSTRĀDES GADĪJUMI

- 786.** Zemes robežu izveidošanas un pārkārtošanas gadījumā ZIP izstrādājams, ja to nosaka SNP lēmums, ja nav jāizstrādā detālpārplānojums (tālāk tekstā DP), sekojošos gadījumos:
1. ja tiek atdalīti vai apvienoti nekustamo īpašumu esoši reāli dabā atdalīti zemes gabali;
 2. sadalot meža un lauksaimniecībā izmantojamo zemi bez apbūves tiesībām;
 3. ja tiek atdalīts viens zemes gabals un tālāka zemes gabala sadale nav iespējama – ieraksta kā apgrūtinājumu Zemesgrāmatā;
 4. būvlaižu un sarkano līniju noteikšanai atbilstoši teritorijas plānojumam;
 5. zemes gabaliem vai nekustamiem īpašumiem, ja mainījušies apgrūtinājumi saskaņā ar izmaiņām likumdošanā;
 6. nav nodrošināta piekļūšana;
 7. nepieciešama aizsargjoslas detalizācija.
- 787.** ZIP dzīvojamās apbūves teritorijās ciemos var izstrādāt:
1. atdalot no zemes vienības, ne vairāk kā divus zemes gabalus teritorijās, kur ir spēkā esošs DP.
 2. ja abu jauno atdalīto zemes vienību un/vai īpašumu tālāka sadale nav iespējama (piemēram, platība ne lielāka kā 1199m² vai 1499m² atbilstoši plānoto (atļauto) izmantošanu minimālajiem zemes vienības lielumiem 600 m² vai 1200 m²),
 3. ja abi vai viens no atdalāmiem zemes gabaliem tik pievienots citai(-ām) zemes vienībai(-ām) (pievienojamais zemes gabals var neatbilst plānotajā (atļautajā) izmantošanā norādītajam minimālajam zemes vienības lielumam. Gadījumā ja atdalāmās zemes vienības platības ir mazākas, kā prasīts „Apbūves noteikumos”, tiem nosaka apgrūtinājumu, ka īpašums tiek pievienots citam īpašumam un nevar tikt saglabāts(i) kā patstāvīgs(i) īpašums(i),
 4. atdalot no īpašuma (kas veidojas no dabā esošām 2 vai vairākām zemes vienībām) 1 vai vairākas zemes vienības, nemainot zemes vienību platību un robežas (neiegūstot tiesības transformācijai uz apbūves zemēm),
 5. SNP un SN Būvvaldei ir tiesības, izvērtējot konkrēto situāciju, pieprasīt izstrādāt DP arī 731.p. 1) -4) noteiktos gadījumos.

12.2. ZIP PROJEKTA IZSTRĀDE PROCESS

- 788.** SN Būvvalde vai SNP ir tiesīgas pieprasīt ZIP parādīt:
1. ceļa profilu shematisku zīmējumu;
 2. ceļa izdalīšanu kā atsevišķu īpašumu, ja tas ved uz vairāk kā 2 īpašumiem;
 3. inženierkomunikāciju izvietošanu;
 4. labiekārtojuma elementus;
 5. autostāvvietu izvietošanu;
 6. visas būvplānes;

7. visas aizsargjoslas un aprobežojumus, apgrūtinājumus;
 8. nekustamā īpašuma lietošanas mērķu precizēšanu;
 9. ārējo ugunsdzēsību;
 10. applūdma līniju;
 11. ja nepieciešams uz topogrāfisko pamatnes precizēt applūstošās teritorijas M 1:500 atbilstoši VA LVĢMC izziņai par applūdma augstuma atzīmi atbilstoši normatīviem aktiem.
- 789.** 12.04.2011. MK noteikumi Nr.288 „Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi” 9., 10., 11. un 12. punktos paredz darbības attiecībā uz pašvaldībām.
- 790.** ZIP izstrādes procesā SNP:
1. pamatojoties uz ierosinātāja iesniegumu un tam pievienoto grafisko pielikumu;
 2. pieņem lēmumu par projekta izstrādes nepieciešamību un nosacījumiem. Nosaka valsts un vietējās pašvaldības institūcijas un personas, ar kurām projekts jāaskāņo, ja projekta risinājumi skar to intereses. Lēmumam pievieno grafisko pielikumu, kurā attēlota projektā aptvertās teritorijas robeža (grafiskais pielikums nav nepieciešams, ja zemes ierīcības darbus veic teritorijai, kuras robeža noteikta pa vienas vai vairāku zemes vienību robežām);
 3. nosaka prasības grafiskās daļas izstrādei attiecībā uz kartogrāfiskā materiāla pamatni;
 4. var uzdot konkrētizēt nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus;
 5. var paredzēt nepieciešamību projektēt piekļūšanas iespējas virszemes vai apakšzemes komunikācijām, ja tām ir noteiktas aizsargjoslas;
 6. . var noteikt projekta izstrādei nepieciešamos papildu nosacījumus;
 7. pieņem administratīvo aktu par projekta apstiprināšanu vai noraidīšanu. Administratīvajā aktā par projekta noraidīšanu norāda noraidīšanas iemeslus.
- 791.** SNP apstiprinot ZIP, pieņem lēmumus par:
- 1.adrešu piešķiršanu;
 2. nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanu vai maiņu.
- 792.** Projekta grafiskā daļā labajā augšējā stūrī paredz vietu SND apstiprinājumam (spiedoga atzīmei) ar SNP Domes priekšsēdētāja parakstu.

13. nodaļa.

PRASĪBAS REKLĀMAS IZVIETOŠANAI

13.1. TERMINU SKAIDROJUMS

- 793. Reklāma** ir publiskās vietās izvietotā vizuālā informācija, kuras mērķis ir radīt patērētājos un pircējos interesi par pārdodamo produkciju, pakalpojumu veidiem, idejām, kā arī par objektiem, kuros noris tirdzniecība, pakalpojumu sniegšana, vai par citiem pasākumiem saimnieciskās darbības uzlabošanai, ienākumu gūšanai vai popularitātes palielināšanai.
- 794. Reklāma uzskatāma par īslaicīgu**, ja tās eksponēšanas laiks nav ilgāks par vienu mēnesi.
- 795.** Reklāmas izvietotājs ir fiziska vai juridiska persona, kurai pieder attiecīgā reklāma vai kura vēlas izvietot reklāmu vai reklāmas nesēju un ir atbildīga par konkrētās reklāmas praktisko izvietošanu.
- 796. Reklāmas nesējs** objekts (turpmāk - reklāmas nesējs) ir objekts, uz kura izvieto reklāmu vai informāciju.
- 797.** Ir divējādi reklāmas nesēji:
1. Jebkura veida speciāli šim nolūkam veidoti reklāmas nesēji - stendi, reklāmas vairogi, stabi, transparenti, brīvi stāvošas vitrīnas, stiklotas konstrukcijas u.c. dizaina objekti - kā stacionāri, tā pagaidu, ar gaismas izmantošanu vai bez tās, plakaniski pie sienas vai šķērsām pret to piestiprinātas ierīces, izvietotas pie stabiem, ēkām, uz jumtiem, žogiem, ietvēm, ielām, ēku logos un vitrīnās (skatlogos), apstādījumos, dārzos, parkos, skvēros, brīvā ainavā, gar ceļiem un dzelzceļiem, novada laukumos, krastmalās, uz tiltiem, estakādēm, ceļu pārvadiem, uz pagaidu būvēm u.tml.;
 2. Jebkura veida reklāmai piemērojams reklāmas nesējs - ēku sienas un fasādes, jumti, žogi, ietves, ēku logi un vitrīnas (skatlogi), estakādes, ceļu pārvadi, stabi (apgaismes, elektrības vadu turētāji u.c.), pagaidu būves, sabiedriskā transporta līdzekļi (automašīnas, autobusi - ja informācija nav saistībā ar transporta līdzekļa funkciju), novada telpā stacionāri izvietoti gaisa baloni un aerostati, kā arī citi līdzīgi objekti.
- 798. Izkārtne** ir juridisko vai fizisko personu izvietotā vizuālā informācija, kas informē par šo personu veikto uzņēmējdarbību, par iestādes vai uzņēmuma nosaukumu, darbības veidu, darba laiku, pārdodamās produkcijas sortimentu un citiem uzņēmējdarbības veikšanai nepieciešamiem informatīviem datiem, ja minētā informācija izvietota tieši pie attiecīgās juridiskās vai fiziskās personas uzņēmējdarbības veikšanas vietas.
- 799.** Izkārtni uzkrāso vai izvieto tiešā konstruktīvā saistībā uz veikala ēkas, uzņēmuma ēkas vai cita attiecīga objekta fasādes, šķērsām tai vai arī citādi piestiprina vai izvieto tiešā saistībā ar attiecīgajai juridiskajai vai fiziskajai personai piederošo vai iznomāto teritoriju. Ja izkārtni māksliniecisku vai arhitektonisku apsvērumu dēļ nav iespējams izvietot iepriekšminētajā veidā, izkārtni var atļaut izvietot arī atrauti no objekta (piemēram, ēkai - arhitektūras piemineklim izkārtni izvieto uz konstrukcijas līdzās ēkas fasādei).
- 800. Publiska vieta** - ceļi, ielas, gājēju zonas, laukumi, gājēju apakšzemes pārejas, dzelzceļa staciju, gaiteni, parki un citas speciāli iekārtotas brīvdabas atpūtas vietas, kā arī neapbūvēta vai citādi neiekārtota valsts vai pašvaldības zeme un ēkas.
- 801. Sludinājumi** ir dažāda veida īslaicīgi izvietota informācija: paziņojumi, aicinājumi, uzsaukumi, reklāmpaziņojumi u. tml., ko izliek tiem speciāli paredzētās atļautās vietās.
- 802. Afiša** ir dažāda veida īslaicīgi izvietota informācija: izklaides un citu pasākumu reklāma, reklāmas kampaņu reklāma, kino repertuāra reklāma u. tml., ko izvieto uz afišu stabiem un speciāli paredzētās, atļautās vietās.
- 803. Skatloga vitrīna** ir iekšēja telpa **100** cm attālumā (dziļumā) no loga rūs.

13.2. VISPĀRĪGI JAUTĀJUMI

- 804.** Noteikumi attiecas uz reklāmu, izkārtņu, sludinājumu, citu informatīvo materiālu izvietošanu novada teritorijā, neatkarīgi no zemes, ēkas vai objekta piederības un ir saistoši visām fiziskajām un juridiskajām personām. Šie noteikumi neattiecas uz funkcionālo informāciju: valsts un pašvaldības dienestu norādēm.
- 805.** Tiesības izvietot reklāmu ir fiziskajām un juridiskajām personām, kuras ir saskaņojušas reklāmas projektu un samaksājušas pašvaldības nodevu par reklāmas izvietošanu (turpmāk – pašvaldības nodeva).
- 806.** Tiesības izvietot izkārtņi ir fiziskām un juridiskām personām, kuras ir saskaņojušas izkārtnes projektu vai skici un saņēmušas izkārtnes pasi, kuru izsniedz SN Būvvalde.
- 807.** Aizliegts īslaicīgu vizuālu informāciju izvietot šim nolūkam neatļautās vietās (uz sētām, namu fasādēm, jaunbūvēm u.c.). Īpašos gadījumos (vēlēšanas, tautas aptaujas, sabiedriski pasākumi) īslaicīgu reklāmu var izvietot arī citās vietās, ja pirms tam reklāmas projekts ir iesniegts SN Būvvaldē un saskaņots šo noteikumu noteiktajā kārtībā.
- 808.** Izvietojot informāciju, jāievēro šādas prasības:
1. reklāmām jābūt valsts valodā;
 2. publiskā informācijā, sludinājumos lietojamas arī citas valodas, ja informācija saistīta ar starptautisko tūrisma, starptautiskiem pasākumiem;
 3. aizliegta alkoholisko dzērienu (izņemot alus), tabakas izstrādājumu, kā arī narkotiku, pornogrāfijas un vardarbības reklāmu izvietošana;
 4. reklāmām jābūt piestiprinātām statiski drošā veidā, par ko atbildīgs ir izvietotājs.
- 809.** Izkārtņēm un reklāmām pagaidu rakstura konstrukciju mākslinieciskajam noformējumam jāatbilst funkcionāli estētiskajām prasībām, organiski jāiekļaujas novada vidē, stilistiski jāsaņķo ar ēku, kur tās tiek uzstādītas, arhitektūru.
1. aizliegta visu veidu sludinājumu, afišu izvietošana uz ēku sienām, apgaismes stabiem, kokiem u.c.
 2. ar SND atļauju reklāmas materiāli var būt izvietoti uz būvžogiem.
 3. ievērot sekojošas Reklāmas likuma (RL) prasības:

„3.pants

 - 1) *Reklāmai jābūt likumīgai, patiesai un objektīvai, tā veidojama saskaņā ar godprātīgu reklāmas praksi. Reklāma nedrīkst mazināt sabiedrības uzticēšanos reklāmai, un tai jāatbilst godīgas konkurences principiem.*
 - 2) *Reklāmā atļauts iekļaut tikai tādus paziņojumus vai vizuālos attēlus, kas nepārkāpj ētikas, humānisma, morāles, tikumības un pieklājības normas.*

8.pants

 - 1) *Maldinoša reklāma ir aizliegta.*
 - 2) *Maldinoša reklāma ir tāda reklāma, kura jebkādā veidā, ieskaitot tās pasniegšanas veidu, tieši vai netieši maldina vai varētu maldināt un kura sava maldinošā rakstura dēļ varētu ietekmēt personas ekonomisko rīcību vai kura kaitē vai varētu kaitēt konkurentam.”*

13.3. REKLĀMU, IZKĀRTŅU UN CITU INFORMATĪVO MATERIĀLU IZVIETOŠANAS KĀRTĪBA

- 810.** Atļauju reklāmas uzstādīšanai dod SN Būvvalde rakstiski akceptējot iesniegtas skices pamata.
- 811.** Skici vai projektu iesniedz SN Būvvaldē 2 eksemplāros un viens paliek SN Būvvaldei viens pasūtītājam.
- 812.** Uz īpašumā atrodošās reklāmas un citi vizuālās informācijas objekti papildus ir saskaņojami ar zemes īpašnieku.

813. Persona, kura vēlas izvietot reklāmu, reklāmas nesēju vai izkārtni, iesniedz iesniegumu ar reklāmas izvietojanas vietas adresi, kuram jāpievieno:

1. izvietojanas vietas situācijas fotogrāfija;
2. projekts vai projekta iesniegums – idejas skice, krāsu un konstruktīvais risinājums;
3. izvietojanas vietas situācijas plāns – brīvi stāvošiem objektiem;
4. Īpašumu apliecinājoši dokumenti īpašumam, kurā tiks izvietota reklāma, un rakstiska vienošanās ar zemes īpašnieku par reklāmas izvietojanu, ja reklāmas izvietotājs nav ēkas, būves vai zemes īpašnieks uz kuras paredzēts izvietot reklāmu.

814. Aizliegts pieņemt no reklāmas devēja vai tā pilnvarotas personas izplatīšanai reklāmu, nepieprasot šādu informāciju:

1. no juridiskās personas — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
2. no fiziskās personas — vārdu, uzvārdu un personas kodu.

[RL 12. p.(5)]

815. Pēc SN Būvvaldes pieprasījuma reklāmas izvietotājam jāsaņem izvietojanas atļauja no inženierdienestiem un jebkura veida reklāmas, t.sk. ceļazīmes ar norādēm uz objektu, valsts autoceļu tuvumā atļauta tikai pēc saskaņojanas ar VAS LVC u.c. saskaņā ar MK 07.06.2005. noteikumu Nr.402 „Noteikumi par reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojanu gar ceļiem, kā arī par kārtību kādā saskaņojama reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojana”.

816. Ja izkārtni realizēta atbilstoši saskaņotajam projektam, SN Būvvalde izsniedz izkārtnes likumību apliecinājošu dokumentu – **izkārtnes pasi**.

817. Izkārtnes pases termiņš ir **5 gadi**, ja nav norādīts īsāks termiņš un izkārtni tiek uzturēta kārtībā.

818. Tiesības eksponēt reklāmu pašvaldības teritorijā apliecina kvīts par pašvaldības nodevas samaksu. Aizliegts izvietot reklāmu pirms pašvaldības nodevas samaksāšanas vai dokumenta saņemšanas par atbrīvojšanu no pašvaldības nodevas.

819. Aizliegta reklāmas vai reklāmas nesēja izvietojana, nesaskaņojot to ar SN Būvvaldi, t.i., bez tiesībām eksponēt reklāmu vai tās nesēju.

820. Aizliegta visu veidu sludinājumu, afišu izvietojana uz ēku sienām, apgaismes stabiem, kokiem u.c. (izņemot ar SNP saskaņotu reklāmas materiālu izvietojana uz būvžogiem).

821. Aizliegta ēku, būvju, žogu, solu un citu labiekārtojuma elementu, t.sk. elektriskā apgaismojuma ierīču un mazo arhitektūras formu aprakstīšana vai citāda veida bojāšana.

13.4. PAŠVALDĪBAS NODEVA PAR REKLĀMU

822. Pašvaldības nodeva jāsamaksā kasē pirms reklāmas izvietojanas saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem.

823. Nodevas objekts – reklāmu un afišu izvietojana publiskā vietās.

14. nodaļa.

PRASĪBAS TERITORIJAS, ĒKU UN BŪVJU
UZTURĒŠANAI

- 824.** Novada teritorijas pavasara un vasaras uzturēšanas periods ir no 1. aprīļa līdz 14. oktobrim, rudens un ziemas uzturēšanas periods – no 15. oktobra līdz 31 martam. Šo periodu var mainīt SNP, ņemot vērā meteoroloģiskos apstākļus.
- 825.** Pie veikaljiem vai sabiedriskām ēkām un būvēm, kuras pilnībā vai daļēji tiek izmantotas uzņēmējdarbības veikšanai, to ielas pusē vai tiešā tuvumā, labi saredzamā un viegli aizsniedzamā vietā jāuzstāda nedegoša materiāla sīko sadzīves atkritumu urnas.
- 826.** Ielu, pagalmu, ietvju, gājēju ceļu un skvēru tīrīšana jāpabeidz līdz pulksten 10:00 no rīta.
- 827.** Apstādījumos zāles garums nedrīkst pārsniegt 15 cm, zālāju platības jāpļaujamas ne retāk kā divas reizes pļaušanas sezonā (līdz 23.06. un līdz 30.09.).

14.1. DABAS RESURSU APSAIMNIEKOŠANA

- 828.** Lai mazinātu un savlaicīgi novērstu vides degradāciju, jebkurai juridiskai un fiziskai personai jāpaziņo SNP vai VRVP amatpersonām par vides kvalitātes pasliktināšanos vai negatīvu ietekmi uz tās valdījumā esošo teritoriju.
- 829.** Juridiskām un fiziskām personām ir pienākums sniegt pieprasīto informāciju pašvaldības amatpersonām par vides stāvokli to īpašumā vai valdījumā esošās teritorijās.
- 830.** Notekūdeņu (sadzīves notekūdeņi, lietus un drenāžas ūdeņi) novadīšanas vietu centralizētajā sadzīves vai lietus notekūdens kanalizācijas sistēmā jāaskaņo ar uzņēmumu, kurš apkalpo centralizēto notekūdeņu savākšanas un pārvades sistēmu novadā.
- 831.** Notekūdeņus izvākt no septiķu akām, izsmeļamajām bedrēm vai nostādinātājiem atļauts organizācijām, kurām ir nepieciešamas atļaujas šo darbību veikšanai un, kuras ir noslēgušas līgumus ar specializētu organizāciju šo atkritumu pārstrādi vai utilizāciju.
- 832.** Komercedarbības veikšanu neatkarīgi no īpašuma formas, ja tas nav saistīts ar jaunu būvniecību vai rekonstrukciju, bet rada piesārņojumu, vai, ja tiek lietoti dabas resursi vai piesārņojumu radošas ķīmiskas vielas un produkti, nepieciešams saskaņot ar SNP.
- 833.** Ir aizliegta dabas resursu lietošana, ja tiek nodarīts kaitējums apkārtējai videi, apstādījumiem vai iedzīvotāju veselībai.
- 834.** Visām juridiskām personām un fiziskām personām ir jānoslēdz līgums (tiešs vai ar apsaimniekotājā starpniecību) par atkritumu izvešanu ar specializētu sadzīves atkritumu izvešanas uzņēmumu vai ar sadzīves atkritumu izgāztuves apsaimniekotāju.
- 835.** Visi atkritumi un gruži ir savācami speciālos konteineros un transportējami uz cieta sadzīves atkritumu izgāztuvi. Bīstamus atkritumus, tādus kā dzīvsudraba luminiscences spuldzes, svina akumulatori un baterijas jāuzglabā atsevišķi speciālos konteineros. Tādus atkritumus ir aizliegts izgāzt cieta sadzīves atkritumu izgāztuvē un tos nepieciešams nodot tam paredzētās vietās.
- 836.** Ir aizliegts patvaļīgi ierīkot sadzīves atkritumu izgāztuves un tās izmantot, kā arī ierakt atkritumus.

14.2. APSTĀDĪJUMU APSAIMNIEKOŠANAS NOTEIKUMI

- 837.** Aizliegta koku un krūmu un citu apstādījumu elementu ierīkošana un izveidošana bez ar SNP un SN Būvvaldes saskaņota projekta vai skices (šī norma neattiecas uz individuālo apbūvi un īpašumiem);
- 838.** Bez speciālas atļaujas saņemšanas aizliegta dabas resursu ieguve novada administratīvajā teritorijā, kā arī aizliegti jebkādi rakšanas darbi apstādījumos dziļāk par 0,3 m un bez pašvaldības izdotas vai apstiprinātās rakšanas atļaujas saskaņā ar saistošajiem noteikumiem;

839. Teritorijas īpašnieku un lietotāju pienākums ir:

1. Nepieļaut teritoriju, augsnes un apstādījumu piesārņošanu ar jebkādiem atkritumiem un ķīmiskām vielām;
2. Nepieļaut teritoriju un apstādījumu aizaugšanu.

14.3. BŪVNICĪBAS UN REMONTA DARBI APSTĀDĪJUMOS

840. Būvniecības un remonta darbu izpildītāja pienākumi ir:

1. organizēt būvdarbus tā, lai kaitējums videi būtu iespējami mazāks;
2. iežogot būvniecības teritorijā esošo koku stumbrus ar vismaz **2,0** m augstiem un **25** mm bieziem dēļu vairogiem, kas nostiprināti pie **6-8** cm resniem mietiem un iedzīti vismaz 50 cm dziļumā. Koku sakņu saglabāšanai, nepieciešamības gadījumā, iekārto **50** mm biezus līmenisku dēļu vairogus līdz **1,5** m rādiusā ;
3. veicot ielu un laukumu cietā seguma ieklāšanas un remonta darbus, ap koku stumbriem atstāt apdobi bez cietā klājuma vismaz **0,5** m attālumā no koka stumbra, krūmu apdobei jābūt vismaz **0,3** m platai, ar izņēmumu, ja cietā seguma ieklāšanai tiek izmantots "ekobruģis";
4. būvmateriālu uzglabāšana pieļaujama ne tuvāk kā **3,0** m attālumā no kokiem, **1,0** m no krūmiem un citu materiālu (degvielas, smērvielu u. c.) uzglabāšana pieļaujama ne tuvāk kā **10,0** m attālumā no kokiem, krūmiem;
5. būvniecības, ielu pārbūves un atjaunošanas darbos apstādījumos nepieļaut līmeņa vertikālās izmaiņas vairāk par **20** cm salīdzinājumā ar esošo. Ja grunts līmeni nepieciešams paaugstināt vai pazemināt, būvprojektā ir jāparedz īpaši pasākumi, kas nodrošinātu koku saglabāšanu un augšanu. Rokot zem sakņu sistēmas, drīkst rakt ne seklāk par **1,5** m zem grunts līmeņa, neievainojot saknes;
6. būvobjektā pievedceļi jāprojektē pēc iespējas ārpus apstādījumiem.

841. Projektējot būvdarbus, topogrāfiskā plānā jāatzīmē visi esošie koki, krūmi. Jābūt saskaņotam Strenču novadu apkalpojošā SN Būvvaldē apzaļumošanas un labiekārtošanas projektam, kur ir norādītas visu esošo un projektējamo koku un krūmu sugas un diametri. Specifikācijā jābūt atzīmētam apsekošanas jeb inventarizācijas datumam.

842. Ja apstādījumu teritorijās rit būvniecības vai remontu darbi, par šo noteikumu izpildi ir atbildīgs darbu izpildītājs, ja par atbildības deleģēšanu nav noslēgts līgums ar apakšuzņēmēju. Veicot būvniecības un remontdarbus nepieļaut koku un krūmu apbēršanu vai atrakšanu.

843. Visos gadījumos, kad būvniecības vai remonta darbu dēļ paredzama apstādījumu elementu bojāšana vai paredzēta to pārveidošana, projektu tāmēs jāparedz izmaksas par apstādījumu atjaunošanas darbiem (koku, krūmu, zālienu, puķu un celiņu atjaunošana).

844. Pabeidzot rakšanas darbus (komunikāciju remontu un izbūvi u.t.t.) apstādījumi jāatjauno.

14.4. APSTĀDĪJUMU UZTURĒŠANA UN AIZSARDZĪBA

845. Aizliegta apstādījumu bojāšana t.i., zāliena, krūmu, puķu stādījumu nobradāšana, zaru laušana, puķu un augļu plūķšana un ar atbilstošu institūciju nesaskaņota izciršana, dzīvzogu, u.c. apstādījumu elementu novākšana, atjaunošana, stādīšana un vainagošana.

846. Aizliegta publisku masu pasākumu organizēšana apstādījumos bez saskaņošanas ar Domi.

847. Aizliegta sulu tecināšana, koku mizas bojāšana publiskos apstādījumos.

848. Aizliegta iešana pāri koptiem zālājiem, saīsinot sev ceļu.

849. Aizliegta lauksaimniecības dzīvnieku ganišana apstādījumu teritorijās.

850. Aizliegta transporta līdzekļu stāvēšana daudzdzīvokļu namu pagalmu teritorijās ar iedarbinātu motoru.

851. Aizliegta braukšana pa apstādījumiem (zālienu) un transporta līdzekļu novietošana uz tā (izņemot transporta līdzekļus, kuri veic teritorijas apkalpošanas un apkopes darbus).

852. Aizliegta transporta līdzekļu mazgāšana un tehniskā apkope tam neparedzētās vietās, mājdzīvnieku peldināšana ūdenskrātuvēs.

- 853.** Aizliegta sālsūdens un ķīmikāliju izliešana uz apstādījumiem un tiem piegulošās teritorijās, sāls un smilšu maisījuma bēšana uz apstādījumiem.
- 854.** Aizliegta ielu/ceļu, apstādījumu, publisko un sabiedrisko vietu piegružošana ar atkritumiem (izsmēķiem, sērkokļiem, saulespuķu sēklām, papīriem u.tml.) un splaušana.
- 855.** Aizliegta pulcēšanās, uzturēšanās un smēķēšana dzīvojamo ēku kāpņu telpās un pagrabos, to piegružošana, dabisko vajadzību kārtošana, sienu, griestu, durvju, logu, pastkastīšu un citu elementu bojāšana.
- 856.** Aizliegta kvēlojošu, liesmojošu, degošu vai eksplozīvu priekšmetu, šķidru, infekcijas slimību izraisošu atkritumu, liela gabarīta un būvniecības atkritumu izmešana atkritumu urnās vai atkritumu savācēju konteineros.
- 857.** Aizliegta ūdens novadgrāvju un caurteku piesārņošana, neuzturēšanu kārtībā vai bojāšana.
- 858.** Aizliegta atkritumu dedzināšana SN teritorijā.
- 859.** Aizliegta sausās zāles dedzināšana.
- 860.** Aizliegta ugunsgrāvu kurināšana publiskās un sabiedriskās vietās un apstādījumos bez SNP atļaujas.
- 861.** Administratīvā soda uzlikšana neatbrīvo pārkāpējus no Noteikumu ievērošanas un pārkāpuma rezultātā radīto seku novēršanas. Ja persona pēc administratīvā soda uzlikšanas turpina neatļauto darbību vai arī nenovērš tā sekas, administratīvais sods var tikt uzlikts atkārtoti;

14.5. DZĪVOJAMO MĀJU APKOPE UN PĀRVALDĪŠANA

- 862.** LR 04.06.2009. likums "Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums" nosaka dzīvojamo māju pārvaldīšanas principus, dzīvojamo māju pārvaldīšanas procesā iesaistīto personu savstarpējās attiecības, tiesības, pienākumus un atbildību, kā arī valsts un pašvaldības kompetenci šajā jomā.
- 863.** Fizisko un juridisko personu īpašumā vai valdījumā esošais namīpašums un teritorijas jāuztur kārtībā atbilstoši LR normatīvo aktu un SND lēmumu un noteikumu prasībām:
1. MK 28.09.2010.noteikumi Nr.905 "Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības" nosaka kārtību, kādā plāno un organizē ar daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas (turpmāk – dzīvojamā māja) renovāciju vai rekonstrukciju saistītās darbības;
 2. MK 28.09.2010. noteikumi Nr.906 „Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi” nosaka sanitārās apkopes prasības daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā;
 3. MK 28.09.2010. noteikumi Nr.907 "Dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanas, tehniskās apkopes un kārtējā remonta noteikumi" nosaka daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas (turpmāk – dzīvojamā māja), tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanas, tehniskās apkopes un kārtējā remonta veikšanas kārtību un nosacījumus ;
 4. MK 28.09.2010. noteikumi Nr.908 "Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi" nosaka daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas lietas (turpmāk – mājas lieta) vešanas un aktualizācijas (turpmāk – kārtošana) kārtību.
- 864.** Valsts un pašvaldības institūcijām, juridiskām, fiziskām, kā arī pilnvarotajām personām, kuru īpašumā, valdījumā vai nomā pašvaldībā ir namīpašumi vai dzīvokļi, jāveic to tehniskā uzturēšana, ievērojot BL un LBN 201-07.
- 865.** Neapdzīvotās un saimnieciskai darbībai neizmantotās ēkās:
- 1.jānoslēdz ieejas un pagrabu durvis,
 - 2.logi jāaizver vai jāaizsīt ar plāksnēm,
 - 3.teritorijas jāiežogoj, lai novērstu nepiederošu personu iekļūšanu un uzturēšanos tajās,
 - 4.nedrīkst pieļaut atkritumu uzkrāšanos,
 - 5.jānodrošina ēkas atbilstība uguns drošības noteikumiem.
- 866.** Ievērojot MK 29.08.2006. noteikumus Nr.711 „Kārtība, kādā pašvaldības izvēlas piedāvājumus un slēdz līgumus par dzīvojamās telpas vai dzīvojamās mājas nomu”.

15. nodaļa.

PRASĪBAS DETĀLPLĀNOJUMIEM

867. Detālplānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas plānojums, un to izstrādā saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, atbilstoši mēroga noteiktībai detalizējot un precizējot tajā noteiktās teritorijas daļas plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus.

[MKN 1148, VI.nodaļa 58. punkts]

868. Detālplānojumā (turpmāk tekstā DP) ir noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas attīstības iespējas, virzieni un aprobežojumi, grafiski attēlota vietējās pašvaldības teritorijas pašreizējā un noteikta plānotā (atļautā) izmantošana, kā arī detalizētas augstāka līmeņa teritorijas plānojumos noteiktās prasības, teritorijas un objekti.

15.1. TERITORIJAS, KAM JĀIZSTRĀDĀ DETĀLPLĀOJUMS

869. Jaunas apbūves teritorijas veido, izstrādājot DP saskaņā ar teritorijas plānojumu (vai lokālplānojumu).

870. DP izstrādā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām saskaņā ar MKN Nr.1148.

871. Pēc SND ieskatiem un SN Būvvaldes ieteikumiem, nosaka DP detalizējamo teritoriju robežas.

872. Plānojuma kartē plānotās (atļautā) izmantošana attēlotas **detālplānojamās teritorijas** ar slīpu retinātu tievu pelēku līniju svītrojumu pa īpašumu vai īpašuma grupu teritoriju – plānotās apbūves teritorijas. Par šīm teritorijām konkrētā gadījumā SND konsultējoties ar SN Būvvaldi pieņem lēmumu izstrādāt vai neizstrādāt DP, un atkarībā no objekta apjoma, ietekmes un ņemot vērā vai īpašums tiek dalīts un normatīvos aktu prasības.

873. Detālplānojumu izstrādā:

1. Ja Plānotā zemes vienību sadalīšana vai apbūve rada nepieciešamību pēc kompleksiem transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūves risinājumiem;
2. Ja apbūves paplašināšana notiek esošā ražošanas un inženiertehniskās apgādes uzņēmuma teritorijā un tajā nav jānosaka jaunas aizsargjoslas, kas pārsniedz attiecīgās zemes vienības robežu;
3. Tehniskās novērošanas punktu, peldvietu un to uzturēšanai nepieciešamās infrastruktūras un labiekārtojuma būvju - laivu, motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātņu, krasta stiprinājumu būvniecībai;
4. Ceļu, ielu, inženierkomunikāciju, inženier aizsardzības un hidrotehnisko būvju izbūvei, lai aizsargātu esošo apbūvi pret paliem vai plūdiem, un stacionāru aizsardzības būvju būvniecībai, lai aizturētu un savāktu piesārņojumu;
5. Citos šajos „Apbūves noteikumos” noteiktajos gadījumos;
6. SNP var pieņemt lēmumu neizstrādāt DP un paredzēt citu nekustamā īpašuma veidošanas kārtību, ja teritorijā ir pieļaujama un/vai paredzēta zemes vienību sadalīšana, apvienošana, zemesgabalu robežu pārkārtošana vai būvniecība un detālplānojuma izstrādi šie „Apbūves noteikumi” neparedz.

15.2. IZSTRĀDES KĀRTĪBA

874. DP izstrādi var ierosināt jebkura fiziska un juridiska persona(-as) - būvniecības procesa ierosinātājs(i) (turpmāk lerosinātājs), kuru īpašumā atrodas nekustamais īpašums novadā, kas reģistrēts Zemesgrāmatā, ja ierosinātājs piekrīt finansēt DP izstrādi. Par DP finansēšanu tiek slēgts līgums ar SNP.

- 875.** DP izstrādi var finansēt zemes īpašnieki saskaņā ar MK 31.05.2005. noteikumiem Nr.367 "Noteikumi par detālplānojuma izstrādes līgumu un detālplānojuma izstrādes un finansēšanas kārtību".
- 876.** Ierosinātājs vai viņa pilnvarota persona iesniedz SNP adresētu iesniegumu, kurā norāda:
- 1) nekustamo(s) īpašumu(s) vai to zemes vienību, kuras teritorijai izstrādās DP,
 - 2) pašreizējo īpašuma izmantošanas,
 - 3) plānoto teritorijas izmantošanas veidu (apbūvei, sadalei, apvienošanai u.c.),
 - 4) zemes vienības(u) robežu plāna kopiju,
 - 5) zemesgrāmatu nostiprinājuma uzraksta(u) kopija vai apliecību(as),
 - 6) grafisku priekšlikuma skici (brīvā tehnikā),
 - 7) detālplānojuma izstrādes pamatojumu,
 - 8) uzsākšanas termiņu,
 - 9) apliecina gatavību finansēt detālplānojuma izstrādi un slēgt ar pašvaldību līgumu,
 - 10) projekta izstrādātāju - sertificētu arhitektu vēlams ar tiesībām praktizēt teritoriālpārveidāšanā, un viņa sertifikāta kopiju, projekta vadītāja apliecinājumu būt par vadītāju konkrētam objektam.
- 877.** SND 1 mēneša laikā pieņem lēmumu par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu un slēgt līgumu, ja ierosinātājs piekrīt finansēt izstrādi, apstiprina darba uzdevumu (ko sagatavojis projekta izstrādātājs) vai atteikumu izstrādāt DP, ja ierosinājums neatbilst teritorijas plānojuma risinājumiem vai pirms detālplānojuma izstrādes veikt būvniecības ieceres publisko apspriešanu.
- 878.** Ja ierosinājums neatbilst SN teritorijas plānojumam, SND pieņem pamatotu lēmumu par atteikumu uzsākt DP izstrādi, kā arī noslēgt līgumu. Minēto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā tiesā.
- 879.** DP izstrādes ierosinātājam ir tiesības izvēlēties detālplānojuma izstrādātāju, bet DP izstrādes vadītājs ir sertificēts arhitekts, vēlams ar specializāciju pilsētplānošanā vai teritorijas plānošanā.
- 880.** Pašvaldība var atlikt uzsākt izstrādāt DP uz **3 mēnešiem**, ja par konkrētās teritorijas attīstību nepieciešama papildus izpēte - neapbūvētām teritorijām ārpus apdzīvotām vietām vai nepieciešams izstrādāt kopēju koncepciju - (lokālplānojumu) plašākai teritorijai nekā DP piedāvātā.
- 881. Darba uzdevums DP** un ir spēkā **divus gadus** no apstiprināšanas dienas SND.
- 882. Darba uzdevumā** nosaka plānojamās teritorijas robežas, plānojuma sastāvu, institūcijas, kurām jāpieprasa nosacījumi un atzinumi, ja tas paredzēts nosacījumos, un prasības plānojuma sabiedriskajai apspriešanai u.c., tai skaitā, prasību DP sabiedriskās apspriešanas gaitā veikt rakstisku aptauju, noskaidrojot plānojumā ietverto un tiem blakus esošo – robežojošo nekustamo īpašumu īpašnieku (turpmāk – īpašnieki) viedokli par izstrādājamo DP un darba uzdevumā var iekļaut citas SND un SN Būvvaldes prasības, tai skaitā saskaņojumu skiču stadijā.
- 883.** Darba uzdevuma derīguma termiņa laikā, DP apstiprināms un saistošā daļa izdodama kā SNP saistošie noteikumi.
- 884.** Ja darba uzdevums zaudējis derīguma termiņu, tad SND pieņem vienu no lēmumiem:
1. par izstrādes turpināšanu un darba uzdevuma derīguma termiņa pagarināšanu,
 2. uzsākt izstrādi no jauna,
 3. atteikt izstrādi.
- 885.** Visus paziņojumus, kas saistīti ar DP izstrādi publicē paziņojumu laikrakstos „Mūsu novada vēstis” un "Latvijas Vēstnesis", kā arī iesniedz ievietošanai pašvaldības mājas lapā www.strencunovads.lv.
- 886.** Dome DP skiču stadijā var pieprasīt atzinumu no SN Būvvaldes.
- 887.** Projekta izstrādātājs un vadītājs, ierosinātājs nodrošina DP redakciju nosūtīšanu institūcijām, kas izsniegušas nosacījumus DP izstrādāšanai.
- 888.** DP noteikt:
1. nekustamā īpašuma lietošanas mērķus un to platības;
 2. plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu: pamat-, palīg- un papildizmantošanas, ēku novietnes;
 3. detalizējami „Apbūves noteikumi” detālplānojuma teritorijai;

4. parāda visus Zemesgrāmatā registrējamus apgrūtinājumus un aprobežojumus;
5. parāda grafiski piekļūšanu zemes vienībām no pašvaldībai vai valstij piederoša ceļa un pievieno juridisko pamatojumu;
6. nosaka (precizē adreses pierakstu, piešķir jaunas un maina) adreses;
7. izstrādāt piebraucamo ceļu šķērsprofilu ar komunikāciju izvietojumu;
8. ja nepieciešams paredzēt pasākumus meliorācijas sistēmas sakārtošanā vai pārkārtošanā izstrādājot tehnisko projektu;
9. sagatavot eksperta atzinumu par biotopu atradnēm;
10. citas prasības saskaņā ar pastāvošo likumdošanu;
11. ja nepieciešams precizē:
 - 1) applūstošo teritoriju,
 - 2) autostāvvietas,
 - 3) koku un krūmu stādījumus,
 - 4) apbūves intensitāti un blīvumu, brīvo teritoriju,
 - 5) apbūves līniju,
 - 6) nosaka jumtu slīpumus un ēku krāsojuma toņu gammu,
 - 7) veic ainavu izpēti un analīzi,
 - 8) izstrādā reljefa izmaiņu projektu,
 - 9) būvlaidi,u.c. pēc SN Būvvaldes ieskatiem.

15.3. DETĀLPLĀNOJUMA SABIEDRISKĀ APSPRIEŠANA

889. Izstrādāto detālplānojuma redakcijas Izstrādes vadītājs iesniedz izskatīšanai SNP pieņem lēmumu par detālplānojuma pirmās redakcijas nodošanu sabiedriskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai.
890. Izstrādes vadītājs organizē sabiedrisko apspriešanu un nodrošina pasākumu dokumentēšanu saskaņā ar MK 25.08.2009. noteikumi Nr.970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" nosacījumiem.
891. Sabiedriskajai apspriešanai nodod un publiski pieejamā vietā un laikā SN pašvaldības ēkā, Strenčos un attiecīgās (pagastā vai pilsētā, kurā atrodas īpašums) pārvaldes ēkā izstāda materiālus un dokumentus, ko nosaka normatīvie akti un ievieto novada mājas lapā.
892. Galvenais plāns izvietojams uz planšetes un izkarams apskatei SNP norādītā publiski pieejamā telpā, kuram pievienots sabiedriskās apspriešanas termiņi un izkopējumu no novada (pagasta) kopplāna, kur attēlota īpašuma novietne (M1:50000).

15.4. DETĀLPLĀNOJUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ

893. DP projekta vadītājs iesniedz ar pavadvēstuli SNP detālplānojuma **1 eksemplāru** (eksemplārs paliek pašvaldības arhīvā).
894. SND **1 mēneša laikā** pieņem vienu no šādiem lēmumiem:
 1. apstiprināt redakciju par galīgo redakciju;
 2. pilnveidot redakciju atbilstoši institūciju atzinumiem un sabiedriskās apspriešanas rezultātiem un sagatavot galīgo redakciju;
 3. noraidīt redakciju un izstrādāt to no jauna atbilstoši jaunam darba uzdevumam.
895. Pēc DP apstiprināšanas un saistošo noteikumu izdošanas, pievienojot publikāciju no laikrakstiem par spēkā stāšanos, lēmumus un pilnveidojot tekstu atbilstoši lēmumam un publikācijai, DP vismaz 4 eksemplāros ar CD vai DVD, iesniedz pašvaldībā saskaņošanai, parakstīšanai un 1 eksemplāra iesniegšanai SNP arhīvā. Projekta vadītājs pa vienam eksemplāram iesniedz arī SN Būvvaldes un VZD arhīvos.

- 896.** DP materiālu digitālā veidā ievieto CD vai DVD, vektordatu formā, LKS 92 koordinātu sistēmā, tekstu .doc.
- 897.** Arhīva eksemplāriem (3 eks.) jābūt iesietiem cietos vākos un lapām jābūt caurauklotām, numurētām un apliecinājumam par lapu skaitu sējumā ar oriģināliem parakstiem (amats, paraksta atšifrējums) – vai kā apliecinātas kopijas, (noformētam saskaņā ar arhīva noteikumiem).
- 898.** Arhīva eksemplārus paraksta nekustamā īpašuma īpašnieks, ka projekta risinājumam piekrit (paraksts, tā atšifrējums, datums, vieta un teksts) sk. ar TIAN 3.5.apakšodaļu.
- 899.** Par teritorijas plānošanu atbildīgā persona paraksta DP teritorijas izmantošanas plāna lapas ar apliecinājuma tekstu līdzīgi kā būvprojektus.
- 900.** SND priekšsēdētājs paraksta DP teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas plāna lapu (-as).
- 901.** SND apstiprina DP un kā pašvaldības saistošos noteikumus izdod tā grafisko daļu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus. Lēmumu, ar kuru apstiprināts DP un izdoti pašvaldības saistošie noteikumi, ne vēlāk kā divas nedēļas pēc tā pieņemšanas publicē laikrakstos „Mūsu novada vēstis” un “Latvijas Vēstnesis”, norādot vietu, ka ar DP var iepazīties SN Būvvaldē vai novada domē.
- 902.** Divu nedēļu laikā pēc detālplānojuma stāšanās spēkā DP iesniedz zināšanai VZD normatīvajos aktos par dokumentu izstrādāšanu un noformēšanu noteiktajā kārtībā apliecinātu apstiprināta detālplānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu kopiju, kā arī grafiskās daļas plānus, kuros attēlota teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana un aizsargjoslas (digitālā veidā, vektordatu formā, LKS 92 koordinātu sistēmā).
- 903.** Ja pēc iesniegšanas VZD saņemta negatīva atbilde - informācija, ka detālplānojums netiek pieņemts vai pārstrādājams, trūkumi un neprecizitātes novērš projekta izstrādes vadītājs (izstrādātājs) **1 mēneša** laikā.

15.5.DETĀLPLĀNOJUMU FINANSĒŠNA UN BŪVNICĪBAS REALIZĀCIJAS KĀRTĪBA

- 904.** DP, ko finansē zemes īpašnieks (-i), projektētās inženierkomunikācijas, meliorāciju un ielu izbūvi zemesgabalu īpašnieks(i) veic pēc iepriekš izstrādātiem tehniskajiem projektiem.
- 905.** Inženierkomunikāciju projektēšanas darbi tiek uzsākti pēc DP spēkā stāšanās un eksemplāru iesniegšanas VZD, SNP un SN Būvvaldes arhīvā.
- 906.** DP iekļaujama sadaļa par detālplānojuma realizācijas kārtību, kurā norāda iekļaujama informācija par pasūtītāja – īpašnieka izbūvējamām inženierkomunikācijām:
1. dzeramā ūdens apgāde ;
 2. kanalizācija ;
 3. ielu apgaismojums ;
 4. ielas un ceļi;
 5. elektroapgāde.
- 907.** Elektroapgādes tīklus izbūvē saskaņā ar AS „Sadales tīklu” tehniskajiem noteikumiem.
- 908.** Ceļu un ielu, apgaismojuma un maģistrālo inženiertīklu uzturēšana līdz to nodošanai pašvaldībai uztur zemes gabalu īpašnieks vai īpašnieki savstarpēji vienojoties.
- 909.** Centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūves gadījumā pieslēgums tīkliem ir obligāts visiem īpašniekiem attiecīgajā DP teritorijā, neatkarīgi no īpašuma sadales.
- 910.** Esošo lokālo attīrīšanas ietaišu un ūdens urbumu tamponēšana notiek par īpašnieku līdzekļiem pēc centralizēto komunikāciju pieslēgšanas.

16. nodaļa.

**PRASĪBAS ZEMES RAKŠANAS DARBIEM UN APAKŠZEMES
KOMUNIKĀCIJU IZBŪVES, REMONTU UN AVĀRIJU
LIKVIDĒŠANAS, SASATŅU UN PAGaidu NOŽOGOJUMA
UZSTĀDĪŠANAS DARBI**

16.1. VISPĀRĒJAS PRASĪBAS

- 911.** Prasības, nosaka kārtību, kādā veicami, zemes rakšanas un apakšzemes komunikāciju izbūves, remontu un avāriju likvidēšanas, sastatņu un pagaidu nožogojuma uzstādīšanas darbi, aizņemot brauktuves, ietves, apstādījumus un zālājus ēku un objektu būvniecības un remontdarbu veikšanas laikā Strenču novadā.
- 912.** Šie noteikumi paredzēti, lai saglabātu un aizsargātu inženierkomunikācijas, brauktuves, ietves, zālājus un apstādījumus novadā un veicinātu darbu izpildi iespējami īsākos termiņos.
- 913.** Lai nodrošinātu ielu, transporta būvju, trotuāru, zaļo zonu saglabāšanu, **aizliegts**:
1. dziļāk par **0,3 m** patvaļīgi rakt un uzbērt grunti, dzīt pāļus un tapas, veikt ģeoloģiskos urbumus un tamlīdzīgi, izstrādāt grunti, sagādāt velēnas, planēt laukumus un nojaukt ēkas bez pazemes inženierkomunikāciju pieslēguma atvienošanas;
 2. patvaļīgi veikt jebkura veida būvdarbus un zemes darbus;
 3. patvaļīgi aizņemt brauktuves, trotuārus, zaļās zonas, transporta būvju elementus, novietojot uz tiem sastatnes, nožogojumus, būvmateriālus, dažādus mehānismus un iekārtas;
 4. uzlauzt jebkura veida jaunizbūvētu ielu segumu **3 gadu** laikā kopš nodošanas ekspluatācijā, segumu, izņemot avāriju likvidācijas darbus un gadījumus, kas īpaši saskaņoti ar SNP;
 5. ar rakšanas darbu rezultātā izstrādāto grunti un būvgružiem nav atļauts piesārņot vai aizsprostot brauktuvi, ietves, apstādījumus un zālājus;
 6. braukt pa ielām ar kāpurķēžu tehniku vai citiem mehānismiem, kas bojā brauktuves segumu;
 7. sūknēt ūdeni uz brauktuves, ietves, apstādījumos vai zālājos, ja gaisa temperatūra ir + 2° un zemāka.
- 914.** Atļauju ielu seguma, gājēju celiņa uzlaušanai (remontam), darbu veikšanai zaļajā zonā, celtniecības sastatņu, autoceltnu vai līdzīgu mehānismu uzstādīšanai, rakšanas darbiem izsniedz SN pašvaldības izpilddirektors.
- 915.** Laika posmā no **1.novembra līdz 15.martam** atļaujas ielu vai ietvju seguma uzlaušanai un rakšanas darbiem netiek izsniegtas (izņemot avārijas darbus). Jautājumi par zemes darbu veikšanas atļauju izsniegšanu objektos, kuru celtniecība atbilstoši noteiktajā kārtībā apstiprinātam būvniecības grafikam jāpabeidz ziemas sezonā, tiek izskatīti SND.
- 916.** Darbi, kas tiek veikti pirms un pēc SNP atļaujā noteiktā termiņa, tiek uzskatīti par patvaļīgiem;
- 917.** Darbu atļaujā norādītie termiņi ietver sevī atjaunošanas darbus.
- 918.** Ja darbu veicējs (turpmāk tekstā "IZPILDĪTĀJS") nevar iekļauties atļaujā noteiktajā termiņā, atļauja savlaicīgi jāpagarina.
- 919.** Mainoties "IZPILDĪTĀJAM" tiek izsniegta jauna atļauja, saglabājot iepriekšējos skaņojumus un termiņus.

16.2. RAKŠANAS DARBU ATĻAUJAS SAŅEMŠANAS KĀRTĪBA.

- 920.** Saņemt atļauju rakšanas un zemes darbu veikšanai, pazemes inženiertīklu un komunikāciju izbūvei, remontdarbiem un avāriju novēršanai, sastatņu, pagaidu nožogojumu, autoceltnu vai līdzīgu mehānismu uzstādīšanai (aizņemot ielu un ietvju elementus) ēku un objektu celtniecības un remontdarbu veikšanas laikā, projekts vai skice uz topogrāfiskā plāna izkopējuma un izpildes termiņš saskaņojams ar šādām fiziskām vai juridiskām personām:
1. zemes īpašnieku;

2. AS „LATVENERGO”;
3. AS "Latvijas gāze”;
4. SIA "Citrus Solutions”;
5. VAS "Latvijas valsts ceļi”;
6. Valmieras reģionālās vides pārvaldi;
7. SN Būvvaldi.

- 921.** Atsevišķos gadījumos, ja uz laiku jāslēdz satiksme, papildus jāaskaņo ar:
1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Valkas daļa;
 2. Valkas policijas pārvaldi;
 3. VAS “Latvijas dzelzceļš”.
- 922.** Konkrēto saskaņojumu nepieciešamību nosaka SNP izpilddirektors, kurš izsniedz atļauju.
- 923.** Lai veiktu darbus, kas saistīti ar ielas seguma, trotuāra uzlaušanu u.c. remonta darbiem ir jāsaņem atļauja un jānoslēdz vienošanās ar SNP par zemes rakšanas darbu izpildes noteikumiem.
- 924.** Atļauju darbu veikšanai SNP izņem darbu pasūtītājs vai izpildītājs.
- 925.** Darbu atļauja SNP ir jāizņem **10 dienas** pirms darbu uzsākšanas un trīs dienas pirms darbu izpildes sākuma jābūt noformētiem visiem nepieciešamajiem saskaņojumiem.
- 926.** Visus remonta darbus un seguma atjaunošanas darbus drīkst veikt licencētas juridiskas vai sertificētas fiziskas personas. Gadījumos, kad darbus veic juridiska vai fiziska persona bez sertifikāta vai licences, atbildīgs par darbu veikšanu ir pasūtītājs.
- 927.** Ja nepieciešama seguma atjaunošana, pirms zemes darbu uzsākšanas jānoslēdz līgums par šī darba veikšanu ar licencētu firmu, kuras pārstāvis atļaujā to apliecina ar parakstu. Atbildīgs par seguma atjaunošanas darbu veikšanu, kvalitāti un termiņu ir pasūtītājs.
- 928.** Atļauju paraksta un izsniedz, kā arī vienošanos par ielu seguma atjaunošanu, darbu veikšanas termiņu un diennakts stundas, kurās darbi jāveic, paraksta SNP izpilddirektors un atbildīgie darbinieki.

16.3. DARBU IZPILDES TERMIŅI UN KĀRTĪBA.

- 929.** Atļaujai rakšanas darbiem jāatrodas objektā darbu veikšanas laikā.
- 930.** Remonta un būvniecības darbi pieļaujami tikai atļaujā norādītajās robežās.
- 931.** Aizliegts mainīt apstiprināto darbu veikšanas vietu bez saskaņošanas ar 919. un 920. punktus minētajām juridiskajām un fiziskajām personām.
- 932.** Par uzrādīto inženierkomunikāciju saglabāšanu, darba, transporta un gājēju drošību atbildīga ir fiziskā vai juridiskā persona, kurai izsniegta atļauja. Nosacījumi, kas minēti atļaujā, kā arī inženiertehnisko dienestu norādījumi vai noteikumi, ir obligāti "IZPILDĪTĀJAM".
- 933.** Veicot darbus transporta un gājēju kustības vietās, jānodrošina transporta un gājēju kustības drošība.
- 934.** Veicot fasādes remontu, ārējām sastatnēm jābūt nosegtām ar aizsargtīklu vai arī(atkarībā no būvobjekta atrašanās vietas) veicami cita rakstura aizsargpasākumi, kurus paredz būvnormatīvi.
- 935.** Ja paredzētie darbi ierobežo transporta kustību, "IZPILDĪTĀJS" piecas dienas pirms darbu uzsākšanas ar laikrakstu „Ziemeļlatvija” un „Mūsu novada vēstis” palīdzību informē iedzīvotājus.

16.4. NOTEIKUMI TRANŠEJAS UN BŪVBEDRES PAZEMES INŽENIERKOMUNIKĀCIJU IZBŪVEI.

- 936.** Tranšejas un būvbedres jānostiprina atbilstoši noteikumiem, ko reglamentē darbu izpildes projekts.
- 937.** Tranšejas un būvbedres, kas atrodas uz ielas braucamās daļas, gājēju ietves vai laukuma, jāizber ar drenējošo smilti slāņos, kuru biezums nepārsniedz **0,2 m**, slānis, rūpīgi noblietējot, līdz seguma pamatnes atzīmei.

938. Ūdeni no būvbedrēm, tranšejām un šahtām atļauts nosūknēt lietus ūdens uztvērējos ar noteikumu, ja pie notekas ierīko smilšu un atkritumu uztvērējus. **Aizliegts** ūdeni sūknēt tieši uz brauktuves un ietvēm.
939. Būvlaukuma nožogojums **ir obligāts** un saskaņojams SN Būvvaldē.
940. Pēc pazemes inženiertīklu izbūves vai pārbūves beigām jāveic šādi darbi:
1. aizbērtā tranšēja līdz ceļu seguma atjaunošanai jāuztur tādā stāvoklī, kas nodrošina transporta un gājēju kustības drošību,
 2. "IZPILDĪTĀJAM" liekā grunts un materiāli jāaizvāc un darba vieta jānotīra **24 stundu** laikā pēc tranšejas aizbēršanas.
941. Novada maģistrālajās ielās ar intensīvu transporta un gājēju kustību darbi jāveic laikā, kad ir vismazākā transporta kustība un visīsākajos termiņos, ko nosaka komunālo jautājumu struktūrvienības darbinieki.
942. Ja darbi tiek veikti ziemas periodā (pēc 1.novembra) seguma atjaunošana jāveic atļaujā noteiktajā termiņā.
943. Nojauktā seguma atbērtne obligāti saskaņojama SNP.
944. Domstarpību gadījumā par atļaujas saņemšanas kārtību vai par veikto darbu atbilstību vai neatbilstību izsniegtajai atļaujai, jautājums tiek izskatīts SNP.
945. Par uzrādīto inženierkomunikāciju saglabāšanu ir atbildīga persona, kura ierakstīta darbu atļaujā.
946. Darbu izpildītājam jā rūpējas, lai vietas, kur uz ielām un to tiešā tuvumā tiek veikti rakšanas darbi, tiktu apzīmētas ar atbilstošām ceļa zīmēm, ierobežojošām un novirzošām ierīcēm. Nepieciešamības gadījumos uzstādīt gājēju tiltiņus.
947. Izpildot rakšanas darbus, **aizliegts** apbērt ar zemi komunikāciju aku vākus, sadales skapjus. Bez saskaņošanas ar Vides pārvaldes aizliegts rakt:
- 1) no augoša koka:
 - gāzes vada tranšēju tuvāk par **1,5** m;
 - siltumtrasi, ūdensvadu, drenāžu, elektro un sakaru kabeli tuvāk par **2,0** m.
 - 2) no krūma:
 - siltumtrasi tuvāk par **1,0** m;
 - elektro un sakaru kabeli tuvāk par **0,7** m;
948. Ja veicot zemes rakšanas darbus tiek atrastas apakšzemes komunikācijas, kas nav uzrādītas tehniskajos dokumentos darbi nekavējoties jāpārtrauc. Jāveic visi pasākumi, lai pasargātu atrastās apakšzemes komunikācijas pret bojājumiem, nekavējoties darba vietā jāizsauc attiecīgajā uzņēmuma pārstāvis.
949. Izraktās tranšejas aizbēršanu veic pa etapiem iepriekš noblietējot grunti.
950. Strādājošiem, kuri veic darbus uz ielas braucamās daļas, jebkurā diennakts laikā jābūt labi saredzama darba apģērbā ar gaismu atstarojoša materiāla elementiem. Tumšā diennakts laikā un nepietiekamos redzamības apstākļos nodrošināt šo vietu redzamību ar gaismu atstarojošiem materiāliem vai arī ar signāluguņu (lukturi sarkanā krāsā) esamību uz rakšanas zonas robežas. Apgaismošanai drīkst izmantot 12V vai 36V spriegumu.

16.5.AVĀRIJU LIKVIDĀCIJA

951. Par avāriju likvidācijas darbu izpildi atbildīga organizācija, kuras pārziņā ir pazemes inženierkomunikācijas.
952. Avāriju likvidācijas darbus drīkst uzsākt, neizņemot SNP atļauju attiecīgo darbu veikšanai, par ko vienas diennakts laikā no avārijas konstatācijas brīža, informēt SNP pilnvarotus darbiniekus un izņemt atļauju.
953. Par transporta un gājēju kustības nodrošināšanu un seguma atjaunošanu atbildīgs avārijas likvidācijas darbu veicējs.

954. Pēc avārijas likvidēšanas organizācijai, kura šos darbus veikusi, nekavējoši jāveic seguma iepriekšējie atjaunošanas darbi saskaņā ar 17.6.apakšnodaļu.
955. Inženiertīklu izbūvei un plānotiem remontdarbiem 886.punkta noteikumi nav piemērojami.

16.6.ATJAUNOŠANAS DARBU KĀRTĪBA UN GARANTIJAS.

956. Par visiem inženierkomunikāciju izbūves un remonta darbiem, ieskaitot avāriju likvidācijas darbus un seguma atjaunošanu, atbildīgs ir "IZPILDĪTĀJS" un segums jāatjauno atbilstoši spēkā esošo celtniecības normu un tehnisko noteikumu prasībām, kā arī saskaņā ar izsniegto atļauju.
957. Ceļa seguma atjaunošanas termiņu dzīvokļu un komunālā nodaļā nosaka atkarībā no darba apjoma un transporta vai gājēju kustības intensitātes, bet neilgāk kā **5 dienu laikā**. Atsevišķos gadījumos, ja tas nepieciešams, pašvaldības atbildīgā amatpersona ir tiesīgs seguma atjaunošanas termiņu pagarināt.
958. Atjaunotā seguma garantijas termiņam jābūt ne mazākam kā **60 mēneši** vai kā noteikts normatīvos aktos. Ja minētajā termiņā tiek konstatētas seguma deformācijas, tiek sastādīts divpusējs akts un atkārtota ceļa seguma atjaunošana tiek veikta par tās juridiskās vai fiziskās personas līdzekļiem, kas veikusi inženiertīklu izbūves vai avārijas likvidēšanas darbus.

17. nodaļa.

BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

959. Būvtiesību īstenošanas kārtību (visu veidu būvju vispārīgai būvniecībai būvju rekonstrukcijai, renovācijai, restaurācijai un būvju nojaukšanai - būvju projektēšanas sagatavošanu, būvprojekta izstrādāšanu, būvprojekta akceptēšanas, būvražaujas saņemšanas kārtību, būvdarbu veikšanas procesa kārtību un būves nodošanu ekspluatācijā) nosaka MKN Nr. 112 "Vispārīgie būvnoteikumi", Būvniecības likums, kā arī citi normatīvie akti.

17.1. BŪVNICĪBAS PRIEKŠLIKUMU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

960. Būvniecības priekšlikumu īstenošanas kārtība aptver būvniecības, modernizācijas, labiekārtošanas un citu attīstības priekšlikumu izskatīšanas, saskaņošanas, akceptēšanas, būvprojektēšanas un būvēšanas kārtību un ir attiecināma uz jebkuras juridiskas vai fiziskas personas attīstības priekšlikumu neatkarīgi no nekustamā īpašuma piederības.

961. Jebkurai juridiskai vai fiziskai personai, turpmāk – persona, kura nodomājusi SN īstenot būvniecības priekšlikumu jāiepazīstas ar plānojumu.

962. Būvniecību var ierosināt nekustamā īpašuma:

1. īpašnieks (-i);
2. nomnieks (-i);
3. lietotājs (-i) vai to pilnvarota persona (projekta vadītājs);

Uz pilnvaroto personu (projekta vadītāju) attiecas visi šajos noteikumos noteiktie pasūtītāja pienākumi, tiesības un atbildība.

963. Būvniecības procesa ierosinātājs iesniedz SN Būvvaldei izskatīšanai būvniecības priekšlikuma **Būvniecības iesnieguma –uzskaites karti** (būvniecības iesnieguma-uzskaites kartes veidlapa ir vienota visām būvvaldēm)

[VBN 35. p.]

964. Būvniecības iesniegumā un pievienotajos dokumentos jābūt ietvertai sekojošai informācijai:

- 1) ziņas par būvētāju – *nekustamā īpašuma nomnieku, lietotāju vai to pilnvarota persona* (fiziskās personas, adresi un telefona numurs; juridiskās personas reģistrācijas Nr., adresi, telefona numuru., un kontaktpersonu, nepieciešamības gadījumā pilnvara, u. c.);
- 2) priekšlikuma īsu izklāsts;
- 3) zemes gabala (vienības) plānojuma skice uz zemes vienības robežu plāna;
- 4) Zemesgrāmatas akta nostiprinājuma uzraksta vai apliecības kopiju;
- 5) aktuālas būves kadastrālās uzmērīšanas (kādreiz ēku un būvju tehniskās inventarizācijas kopija) lietas kopija(renovācijas un rekonstrukcijas projektiem);
- 6) zemes nomas līguma kopijas, ja zemes īpašnieks nav būvētājs;
- 7) zemes īpašnieka notariāli apliecināta piekrišana būvniecībai, ja zemes nomas līgumā nav norādes par būvniecības iespējām,
- 8) kā arī citus konkrētai būvei nepieciešamos dokumentu, ja SN Būvvaldei tie nepieciešami atzinuma sagatavošanai .
- 9) Piezīme: „Būvniecības iesnieguma - uzskaites kartes veidlapu skatīt Strenču novada mājas lapā www.strencunovads.lv sadaļā SN Būvvalde/ veidlapas;
- 10) SN Būvvalde var pieprasīt uzrādīt SN Būvvalde iesniedzamo dokumentu oriģinālus un personu apliecinošu dokumentu, ja kopijas tiek iesniegtas bez notariāla apstiprinājuma; Pretējā gadījumā SN Būvvalde var atteikt izskatīt būvniecības pieteikumu;

965. SN Būvvalde 30 dienu laikā pēc būvniecības iesnieguma - uzskaites kartes reģistrācijas dienas izskata attiecīgās būvniecības ieceres atbilstību SN TP un DP un izsniedz:

1. plānošanas un arhitektūras uzdevumu;
 2. būves nojaukšanas uzdevumu;
 3. vai sniedz pamatotu rakstisku atteikumu;
 4. ja saskaņā ar BL 12. pantu nepieciešama būvniecības publiska apspriešana, SN Būvvalde 14 dienu laikā sniedz rakstisku atzinumu [MKN Nr.112].
- 966.** Būvniecības iesniegums- uzskaites karte ir iesniedzama arī tad, ja iepriekš ir izstrādāts būvniecības mets- priekšlikums vai ir nepieciešami tehniskie noteikumi inženierkomunikāciju pieslēgšanai. [VBN 4. p.]
- 967.** Ja netiek skartas trešo personu īpašuma tiesības, būvniecības iesniegums-uzskaites karte **nav nepieciešama** šādos gadījumos:
1. tiek īstenots interjera projekts;
 2. tiek veikta vienkāršota renovācija - [būves vai tās daļas renovācija neskarot nesošās būvkonstrukcijas, ēkas fasādi (izņemot fasādes apdares renovāciju un logu nomaiņu, nemainot to dalījumu, fasādes un jumta siltināšanu, jumta ieseguma nomaiņu) koplietošanas telpas un koplietošanas komunikācijas]
 3. tiek veikta vienkāršota rekonstrukcija - būves vai tās daļas funkcijas (lietošanas veida) maiņa bez pārbūves.
 4. tiek veikta vienkāršota inženiertīklu pievadu un iekšējo inženiertīklu izbūve, rekonstrukcija vai renovācija esošām ēkām, kas pieņemtas ekspluatācijā
 5. veicot ēkas (kas nav valsts aizsargājamais kultūras piemineklis) fasādes apdares renovāciju un logu nomaiņu, nemainot to dalījumu, fasādes un jumta siltināšanu, jumta ieseguma nomaiņu.
- 968.** Ja no SN Būvvaldes saņemts atteikums, būvniecības ierosinātājs ir tiesīgs lūgt SNP pārskatīt SN Būvvaldes lēmumu. Ja būvniecības ierosinātāju neapmierina pašvaldības lēmums, to var iesniegt izskatīšanai tiesā;
- 969.** Par pozitīvu SN Būvvaldes lēmumu par būvniecības iesnieguma – uzskaites kartes priekšlikumu var tikt uzskatīts plānošanas un arhitektūras uzdevums, kas tiek izsniegts.
- 970.** Plānošanas un arhitektūras uzdevuma derīguma termiņš ir divi gadi pēc tā izsniegšanas.
- 971.** *Būvprojekta vadītājs uz būvprojekta vispārīgo rādītāju galvenās rasējuma lapas, parasti – ģenerālplāna, paraksta būvprojekta titullapu un apliecinājumu par būvprojekta risinājumu atbilstību Latvijas būvnormatīvu, kā arī tehnisko noteikumu prasībām.*
- [VBN, 67.p.]
- 972.** Būvniecībai SN Būvvalde izsniedz plānošanas arhitektūras uzdevumu, gadījumos, kad konkrētās teritorijas zemes vienībai ir izstrādāts detālplānojums, ja izpildīti sekojoši nosacījumi
1. izstrādāts DP iesniegts un pieņemts SN Būvvaldes arhīvā;
 2. DP eksemplārs iesniegts un pieņemts novada arhīvā;
 3. DP eksemplārs iesniegts un pieņemts VZD arhīvā;
 4. reāli un juridiski nodrošināta piekļūšana.

17.2. BŪVPROJEKTĒŠNAS SAGATAVOŠANA UN PŪVPROJEKTA IZSTRĀDĀŠANA

- 973.** Lai uzsāktu būvprojektēšanu, nepieciešami šādi dokumenti:
1. situācijas plāns M 1:2000 – 1:5000;
 2. zemesgabala topogrāfiskais plāns mērogā 1:500 - 1:1000;
 3. būves inventarizācijas lieta, ja būvprojektu izstrādā esošai būvei;
 4. plānošanas un arhitektūras uzdevums;
 5. citi būvprojektēšanai nepieciešamie dokumenti, ja to nosaka Ministru kabineta noteikumi, kas izdoti saskaņā ar Būvniecības likumu;

6. un izejmateriāli, kurus pasūtītājam sagatavo un izsniedz pašvaldība un tās dienesti, inženierkomunikāciju īpašnieku vai valsts institūcija pēc pasūtītāja vai viņa pilnvarotās personas pasūtījuma vai būvprojektēšanas veicēja pieprasījuma.
- 974.** Rakstiskā pieprasījumā pasūtītājs norāda projektējamās būves paredzamās jaudas, katra inženierkomunikāciju vai teritoriālpilnojuma elementa veida patēriņus (ierēķinot perspektīvo attīstību/ un pievieno apbūves gabala situācijas (novietnes) plānu vai būvprojekta metu.
- 975.** SN Būvvalde, atkarībā no būvniecības ieceres nozīmīguma un sarežģītības, var sīkāk konkretizēt būvprojektēšanas iecerei nepieciešamo izejmateriālu sarakstu.
- 976.** Pasūtītājs ir tiesīgs iepazīties ar SN teritorijas plānojumu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem vai DP, saņemt SN Būvvaldē attiecīgus dokumentus un informāciju par prasībām un ierobežojumiem, kas attiecas uz pasūtītāja īpašumā vai valdījumā esošo būvniecībai paredzēto zemes gabalu.
- 977.** Ja būvniecības finansēšana pilnībā vai daļēji paredzama no valsts vai pašvaldības budžeta, būvprojektēšanas sagatavošanas darbu noslēgumā pasūtītājs rīko būvprojektēšanas izsoli vai izsludina konkursu saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par kārtību, kādā organizējami būvprojektu un teritorijas plānošanas skiču konkursi, un normatīvajiem aktiem par valsts un pašvaldību pasūtījumiem;
- 978.** Saskaņā ar BL 12.pantu pašvaldība ir tiesīga pagarināt atzinuma vai atteikuma par būvniecības ieceri, izsniegšanas termiņu uz publiskās apspriešanas laiku, bet ne ilgāk par 3 mēnešiem;
- 979.** Attiecīgo valsts un pašvaldības institūciju pienākums ir izsniegt pasūtītāja vai SN Būvvaldes pieprasītos dokumentus un informāciju, kas attiecas uz būvniecības iesniegumā – uzskaites kartē norādīto zemes gabalu vai uz tā esošo būvi;
- 980.** Projektēšanas uzdevums ir būvprojektēšanas līguma neatņemama sastāvdaļa, ko sastāda un paraksta pasūtītājs un projektētājs;
- 981.** Projektēšanas uzdevumā norāda projektējamās būves:
1. galvenās funkcijas un parametrus;
 2. teritorijas plānojuma un inženierkomunikāciju projektēšanas prasības;
 3. cik būvprojektēšanas stadijās izstrādājams būvprojekts;
 4. īpašie nosacījumi [vēlamās būvkonstrukcijas, materiāli, tehnoloģija];
- 982.** Ja būvi nojauc, projektēšanas uzdevumā norāda prasības nojaukšanas darbu projektam.
- 983.** Ja būvniecības iecere, finansējums vai citi nosacījumi paredz būvobjekta nodošanu ekspluatācijā pa būves kārtām, projektēšanas uzdevumā norāda katru nododamo būvkompleksu un to būvniecības secību;
- 984.** BŪVPROJEKTU IZSTRĀDĀ:
1. jaunbūvēm;
 2. esošo būvju vai to daļu renovācijai, rekonstrukcijai, restaurācijai;
 3. inženierkomunikācijām;
 4. ceļiem un tiltiem;
 5. teritoriju labiekārtošanai (ceļu un laukumu, celiņu, trotuāru, mazo arhitektūras formu un skulptūru, apgaismes iekārtu, vizuālās informācijas un labiekārtošanas elementu ierīkošanai);
 6. apzaļumošanai;
 7. rekultivācijai;
 8. meliorācijai;
 9. hidrobūvēm; utt.
 10. kā arī jebkuriem būvdarbiem būvēs un teritorijās, kas ir kultūras, vēstures un arhitektūras pieminekļi,
 11. utt.
 12. projekts nepieciešams sarežģītu būvju nojaukšanas gadījumā.

985. Būvprojektu izstrādā saskaņā ar MKN Nr.370, MKN Nr.154 un LBN 202-01. Būvprojekta rasējumu noformēšanai piemērojamiem standartiem.

986. Noteiktā kārtībā izstrādāts, saskaņots un akceptēts būvprojekts ir obligāts priekšnoteikums būvatļaujas saņemšanai. Būvprojektu izstrādā jaunbūvēm (no jauna būvējamām būvēm atbilstoši būvprojektam) un esošo būvju vai to daļu renovācijai, rekonstrukcijai, restaurācijai un nojaukšanai, kā arī inženierkomunikācijām, ceļiem un tiltiem, teritoriju labiekārtošanai (ceļu un laukumu, celiņu, ietvju, mazo arhitektūras formu un skulptūru, apgaismes iekārtu, vizuālās informācijas un labiekārtošanas elementu ierīkošanai atbilstoši būvprojektam), apzaļumošanai, rekultivācijai, meliorācijai, kā arī jebkuriem būvdarbiem būvēs un teritorijās, kas ir valsts aizsargājami kultūras pieminekļi un to aizsardzības zonā esošas būves vai ainavas elementi.

[VBN, 58. p.]

987. Būvprojekts nav nepieciešams:

1. pagaidu būvei, ja tās apjoms, būvvieta un nojaukšanas termiņš saskaņots Būvvaldē;
2. mazēkai lauku apvidū, ja tās apjoms un būvvieta saskaņota Būvvaldē;
3. sezonas būvēm – nekapitālām, galvenokārt lauksaimniecībā izmantojamām būvēm, kuru kalpošanas laiks ir viena sezona,
4. VBN 37.punktā minētos gadījumos,
5. mazēkas nojaukšanai, ja šīs darbības saskaņotas Būvvaldē.

[VBN, 62. p.]

988. Būvprojekts izstrādājams divās stadijās – skiču projekta stadijā un tehniskā projekta stadijā, ja paredzamā būve ir sabiedriski nozīmīga vai tehniski sarežģīta, kā arī, ja tā paredzēta specifiskā apbūves zonā vai vēsturiskā zonā un var mainīt vēsturiski izveidojušos ainavu.

989. Ja paredzēta būvprojekta nodošana ekspluatācijā pa būves kārtām, skiču projektu izstrādā visam būvprojektam kopumā, bet tehnisko projektu var izstrādāt katrai nododamajai būves kārtai atsevišķi.

990. Detalizētos rasējumus var izstrādāt arī būvuzņēmējs, ja tas paredzēts līgumā par būvdarbu veikšanu un detalizēto rasējumu apjoms iepriekš saskaņots ar pasūtītāju.

991. Ja nepieciešama būvprojekta publiska apspriešana (skate), SN Būvvalde plānošanas un arhitektūras uzdevumā var papildus pieprasīt grafiskā vai cita ekspozīcijas materiāla izstrādi.

992. SN Būvvaldē saskaņots skiču projekts ir pamats tālākai būvprojekta izstrādāšanai tehniskā projekta stadijā un ir neatņemama būvprojekta sastāvdaļa, bet nedod tiesības uzsākt būvdarbus.

993. Tehniskā projekta stadijā izstrādātam būvprojektam jānodrošina būvdarbu veikšana, kā arī teritorijas sakārtošanas, rekultivācijas u.c. darbu izpildi, atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai un līgumam ar pasūtītāju.

994. Lai izvērtētu, vai būvprojekts ir vai nav nepieciešams, būvniecības ierosinātājam ar būvniecības pieteikumu jāgriežas novada SN Būvvaldē, kur SN Būvvaldes galvenais arhitekts pieteikumu izvērtēs un dos slēdzienu.

995. Būvprojekts un būvatļauja nav nepieciešami, ja vien to neierobežo būvlaides un attālums līdz kaimiņu zemes gabala robežām un tās ir sezonas rakstura vai īslaicīgas lietošanas būves:

1. dārza aprīkojumam – soliēm, celiņiem, pergolām, dārza žogiem un atbalsta sienām līdz 1,0 m augstumam (ar aprēķinu, ka netiek noēnots kaimiņa zemes gabals);
2. ielu un laukumu svētku, izstāžu, tirgus, rotaļu un karuseļu un līdzīgu pasākumu rotājumiem un reklāmai, aprīkojumam un teltīm, kas uzstādīti īslaicīgi uz konkrētā pasākuma laiku, bet ne ilgāk kā uz 3 mēnešiem;
3. sporta un spēļu laukumu aprīkojuma izvietošanai – kā vārti, izjaucamas tribīnes, grozi, tīkli, nožogojumi laukumiem;
4. durvju un logu markīzēm, nepārsegtām terasēm, sīko mājdzīvnieku novietnēm līdz 5 m³, tepiņu stangām;
5. fasāžu krāsojuma atjaunošanai, jumta seguma nomaiņai, logu un durvju nomaiņai ēkām ar augstumu līdz 8m, ja vien ēka nav aizsargājams kultūras piemineklis;
6. ēku ārējām lietus ūdens novadīšanas ierīcēm un ūdensnotekām;
7. antenu līdz 10,0 m augstuma novietošanai, ieskaitot paraboliskās antenas ar reflektora šķīvjiem ar diametru līdz 1,2 m;

8. antenu turētāji;
 9. atklātiem izstāžu laukumiem līdz 300 m² platībā ārpus dzīvojamiem rajoniem
 10. būvēm, kas kalpo būvniecības laikā materiālu novietošanas nojumēm, laukumiem, sastatnēm;
 11. palīgceltnēm, kas kalpo nelaiemes gadījumos, katastrofās uz īslaicīgu laiku;
 12. tiltiem, laipām ar garumu ne vairāk kā 3,0 m (gaisa telpa starp balstiem);
 13. strūklakām;
 14. līdz 1,2 m augstiem pieminekļiem, skulptūrām un strūklaku aprīkojumam, kā arī kapu pieminekļiem un akmeņiem kapsētās;
 15. aizsargmūru līdz 1,0 m augstumam būvniecībai, vai līdz 2,0 m augstas atbalsta sienas būvniecībai (ne sētas) zemes vienības teritorijā reljefa organizācijai;
 16. novietnēm nesegtām, ratiņu un velosipēdu novietošanas ierīcēm ar platību ne lielāku kā 100 m²;
 17. karogu mastiem un turētājiem;
 18. ēkām ar kores augstumu līdz 4,0 m, kas kalpo augu aizsardzībai un dzīvniekiem;
 19. lauksaimnieciskām un lopkopības vajadzībām ēkām ar 30 m³ apjomu lauksaimniecībā izmantojamās teritorijās, lopu dzirdināšanai, aizsardzībai pret sauli, bišu māju novietnes;
 20. lauksaimnieciskām un lopkopības vajadzībām, kas nekalpo kā garāžas, tirdzniecības vai izstāžu stendi;
 21. mājas tehnikas novietnes ar kores augstumu līdz 4,0 m augstumam;
 22. kurināmām ierīcēm un kamīniem, skursteņiem ar augstumu līdz 6,0 m;
 23. lapenēm mazdārziņos;
 24. spēļu un preču automātiem;
 25. raidītājiem un antenām būvēs, kam tās paredzētas;
 26. ūdenstvertnēm līdz 100 m³ tilpuma lauksaimniecībā izmantojamās teritorijās;
 27. reklāmām līdz 0,05 m² platībā;
 28. īslaicīgām reklāmām,
 29. sekliem grāvjiem līdz 0,5 km,
 30. dīķiem līdz 0,1 ha.
 31. pagalmu sadalošām dekoratīvām sētām līdz 0,5 m augstumam;
- 996.** Iespējami apvienotā projektēšana un būvdarbi saskaņā ar VBN 3.3.1 apakšnodaļu piemēro, ja pasūtītājs vienojies ar atbildīgo projektētāju un saskaņojis ar attiecīgo SN Būvvaldi būvprojekta (izvērstā sīkiu projekta un tehniskā projekta) izstrādāšanu un apvienoto projektēšanas un būvdarbu procedūru, bet nepiemēro VBN 59.punktā minētajos gadījumos un valsts vai pašvaldības finansētiem projektiem.

[VBN, 60.p.]

997. Būvprojektu izstrādā saskaņā ar LBN 202-01, LBN 202-01 un MKN Nr.154.

998. Latvijas Republikas teritorijā būvprojektus izstrādā **latviešu valodā**.

999. MKN Nr.154 254. un 255. punkts nosaka lapu un lappušu numerācijas kārtību – dokumentos, kurus noformē uz divām vai vairākām lapām (lappusēm), sākot ar otro lapu (lappusi), tās attiecīgi numurē ar arābu cipariem lapas (lappuses) numurs rakstāms katras lapas (lappuses) augšējās vai apakšējās malas vidū bez jebkādam papildu zīmēm.

1000. LBN 202-01 8.3.punkts nosaka, ka būvprojekta teksta lapu satura rādītājs satur sējumā ietvertā būvprojekta teksta lapu un rasējumu satura rādītājs ar lappušu norādēm. Šī paša būvnormatīva 9.punkts nosaka, ka titullapā norāda šādu informāciju projektētāja nosaukums, reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā un licences numurs – juridiskām personām vai projektētāja vārds, uzvārds un sertifikāta numurs – fiziskām personām; pasūtītāja nosaukums, vārds, uzvārds un adrese – fiziskām personām.

1001. Būvprojekta ģenplānam, kas tiek sagatavots uz topogrāfiskā plāna ne vecāka par vienu gadu un reģistrēta VZD pamata mērogā 1:500, jāsaturs sekojoša informācija :

1. mērogs, ziemeļu virziena norāde, apzīmējumi;
2. iela, ēkas numurs vai īpašuma nosaukumu kadastra numurs, ieskaitot blakus esošos īpašumus;

3. blakus esošos zemes gabalos esošās robežai tuvākās būves;
4. īpašuma robežas un tā apgrūtinājumus (esošos un plānotos);
5. visas iepļānotās un nojaucamās būves zemes gabalā norādot to stāvu skaitu un izmantošanas veidu, kores augstumu, apbūves laukumu un kubatūru;
6. būvju ārējos izmērus ar piesaisti īpašuma robežām, savstarpējo novietni uzrādot būvlaidi no sarkanās līnijas, nepieciešamības gadījumā uzrādot attālumu no blakus īpašumā esošām būvēm;
7. 1.stāva grīdas līmeņa atzīmi, gabala robežpunktu atzīmju augstumu;
8. komunikāciju (notekūdeņu novade, ūdens ieguve, lietus ūdeņi, elektroapgāde, sakari, gāzes apgāde) izvietojumu zemes gabalā un nepieciešamības gadījumā, uzrādot pieslēgumu uz ielas vai ceļa;
9. parādīt dīķus un grāvjus;
10. atkarībā no ieceres parādīt atkritumu savākšanas vai saimnieciskos laukumus, ceļus, autostāvvietas, rotaļu laukumus, velosipēdu novietnes, nojumes un soliņus, celiņus, zālājus, strūklakas, sporta laukumus, koku un krūmu stādījumus, apzaļumojumus;
11. visu ēku tehniski ekonomiskos rādītājus.

1002. Jebkura veida būvniecība iespējama zemes gabaliem (vienībām) kuriem veikta precīzā robežu uzmērīšana, kas reģistrētas VZD kadastra reģistrā un ko veic licencēta juridiska persona vai zvērināts mērnieks.

17.3. SKIČU UN TEHNISKAIS PROJEKTS

1003. Būvprojekts, kas ietver ārējo inženiertīklu projektu daļas, jāiesniedz uz akceptēta topogrāfiska plāna (ar attēlotām apakšzemes inženierkomunikācijām), kam **derīguma termiņš nav garāks par 1 gadu.**

1004. Tehniskā projekta stadijā izstrādātam būvprojektam jā sastāv no dokumentu izziņu/ tekstu/paskaidrojuma rakstu/ un grafiskā materiāla kopuma saskaņā ar Vispārīgajos būvnoteikumos norādītajiem apjomiem. Tam jānodrošina būvdarbu veikšana, kā arī teritorijas sakārtošanas, rekultivācijas u.c. darbu izpildi, atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajos aktos noteiktai kārtībai un līgumam ar pasūtītāju.

1005. Būvprojekta kvalitātes novērtēšanai vai strīdus gadījumos pasūtītājs, būvatļaujas izdevējs (būvinspektors) vai cita institūcija var pieprasīt būvprojekta ekspertīzi, kuru var veikt sertificēts eksperts, juridiska persona, ja tai ir licence būvprojektu ekspertīzes veikšanai vai būvprojektu valsts ekspertīzes institūcija.

1006. Būvprojekta vadītājs uz būvprojekta vispārīgo rādītāju galvenās rasējuma lapas paraksta būvprojekta titullapu un apliecinājumu par būvprojekta risinājumu atbilstību Latvijas būvnormatīvu, kā arī tehnisko noteikumu prasībām.

1007. Skiču projektam ir šādas sastāvdaļas:

1. **Vispārējā daļa:**
 - 1) būvprojektēšanai nepieciešamie dokumenti, arī inženierizpētes pārskati un tehniskie atzinumi;
 - 2) paskaidrojuma raksts un vides pieejamības risinājumu apraksts.
2. **Būvprojekta rasējumu daļa:**
 - 1) vispārīgo rādītāju lapa saskaņā ar normatīvajiem aktiem par būvprojekta noformēšanu;
 - 2) būvprojekta ģenerālplāna rasējuma lapa M 1:500 uz topogrāfiskā uzmērījuma plāna ar zemes gabala robežām;
 - 3) savietoto projektējamo inženiertīklu shēma M 1:500 uz topogrāfiskā uzmērījuma plāna;
 - 4) būves stāvu un jumta plāni;
 - 5) raksturīgākie būves griezumi;
 - 6) būves fasāžu risinājumi;
 - 7) transporta un gājēju kustības organizācijas shēma un zemes gabala labiekārtošanas risinājuma plāns;
 - 8) teritorijas vertikālā plānojuma shēma;
 - 9) ja paredzēta būvniecība un (vai) pa kārtām būvobjekta nodošana ekspluatācijā pa būves kārtām,-- konkrēts sadalījums pa būvniecības kārtām, norādot kārtu robežas;
 - 10) citi materiāli atbilstoši plānošanas un arhitektūras uzdevumā (PAU) noteiktajām prasībām.

1008. Tehniskais projekts ietver šādas daļas, kurās sniegta attiecīgā informācija:**1. Vispārīgā daļa** –

- 1) būvprojektēšanas uzsākšanai nepieciešamie dokumenti un materiāli;
- 2) zemes gabala inženierģeoloģiskās izpētes materiāli;
- 3) paskaidrojuma raksts ar būves tehniskajiem rādītājiem un norādi par būves galveno lietošanas veidu (funkciju) atbilstoši Būvju klasifikācijai, kā arī ar vides pieejamības risinājumiem, u.c.

2. Arhitektūras daļa:

- 1) teritorijas sadaļa;
- 2) arhitektūras sadaļa, tai skaitā būves telpu grupu lietošanas veida eksplikācija, kuru pievieno konkrētā stāva plānam; iekārtas izvietojums (sabiedrisko ēku projektiem);
- 3) būvizstrādājumu un būvmateriālu specifikācijas; u.c.

3. Inženierisīnājumu daļa:

- 1) būvkonstrukcijas;
- 2) ūdensapgāde un kanalizācija; apkure,
- 3) vēdināšana un gaisa kondicionēšana; elektroapgāde; siltumapgāde;
- 3) gāzes apgāde;
- 5) telekomunikācijas,
- 4) signalizācijas sistēmas,
- 6) iekārtu vadības un automatizācijas sistēmas;
- 7) vides aizsardzības pasākumi;
- 8) citi inženierisīnājumi; būvizstrādājumu un būvmateriālu specifikācijas;
- 9) tehnoloģiskā daļa (ražošanas ēku un būvju projektiem) - ražošanas procesu tehnoloģiskās shēmas; iekārtu izvietojums,
- 10) shēmas un apraksti, ražošanas procesa tehniskie noteikumi vai apraksti;

4. Ekonomikas daļa (valsts un pašvaldību finansētiem objektiem) –

- 1) iekārtu, konstrukciju un materiālu kopsavilkums;
- 2) būvdarbu apjomi;
- 3) izmaksu aprēķins (tāme);

5. Būvdarbu organizācija; ugunsdrošības pasākumu pārskats (sabiedriski nozīmīgām būvēm) - apraksts, kas ietver būves ugunsdrošības raksturlielumus;

- 1) ģenerālplāna ugunsdrošības risinājumi (ēku un būvju izvietošana, ārējo inženiertīklu izbūve, ugunsdzēsības un glābšanas darbu nodrošināšana);
- 2) ugunsdrošības prasības būvkonstrukcijām un plānošanas risinājumiem (piemēram, ugunsbīstamības risku izvērtēšana un ugunsbīstamo zonu apraksts, ēku un būvju ugunsdrošības pakāpes, prasības nesošām un norobežojošām būvkonstrukcijām, to ugunsizturības robežas un ugunsreakcijas klases, prasības būvkonstrukciju apdarei, telpu ugunsizturība, dūmu aizsardzības risinājumi, prasības pret uguns un dūmu izplatīšanos ugunsgrēka gadījumā, speciālie ugunsdrošības pasākumi, ņemot vērā ēku un būvju īpatnības);
- 3) evakuācijas nodrošināšana; ugunsizsardzības sistēmas (ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma, stacionāra ugunsdzēsības sistēma, ugunsgrēka izziņošanas sistēma, dūmu un karstuma kontroles sistēmas);
- 4) paredzētie inženiertehnisko sistēmu ugunsdrošības risinājumi; manuālās (primārās) ugunsdzēsības iekārtas (telpu nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātiem (aprēķins) un citu ugunsdrošības aprīkojumu);
- 5) īpašie ugunsdrošības pasākumi ekspluatācijas stadijā.

6. Energoefektivitātes aprēķins - ja to nosaka Ēku energoefektivitātes likums.**1009. Tehniskā projekta atsevišķo daļu apjomu** nosaka pasūtītājs kopā ar projektētāju projektēšanas uzdevumā un līgumā par būvprojektēšanas darbu veikšanu pamatojoties uz plānošanas un

arhitektūras uzdevumu, SN Būvvaldē saskaņotu skiču projektu (ja projektēšana notiek divās stadijās).

1010. Tehniskā projekta risinājumam:

1. **jānodrošina** būvdarbu veikšana, kā arī teritorijas sakārtošanas, rekultivācijas un citu darbu izpilde šajos noteikumos un citos tiesību aktos noteiktajā kārtībā un atbilstoši līgumam par būvprojektēšanas darbu veikšanu.
2. **jāgarantē** būves un tās atsevišķu elementu stiprība, stingrība, noturība, energoefektivitāte un aizsardzība pret sprādzieniem un ugunsdrošība, darba un vides aizsardzība kā būvniecības, tā arī ekspluatācijas laikā.
3. **jāatbilst** Latvijas būvnormatīviem un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī apbūves noteikumiem, SN Būvvaldes izdotajam plānošanas un arhitektūras uzdevumam, pašvaldību vai citu institūciju izdotajiem tehniskajiem noteikumiem un SN Būvvaldē saskaņotam skiču projektam (ja projektēšana notiek divās stadijās). Būves nojaukšanas projektu izstrādā atbilstoši būvniecību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

1011. Eiropas Savienības prasības:

1. ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu tehnisko prasību piemērošana būvkonstrukcijām un inženierkomunikācijām, kuru būvprojektēšanu nereglamentē Latvijas būvnormatīvi vai Eiropas Standartizācijas organizācijas standarti ir atļauta, ja tas paredzēts būvprojektēšanas līgumā;
2. ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu tehnisko prasību piemērošanu saskaņo ar SN Būvvaldi;
3. Nav pieļaujama vienlaikus vairāku ES dalībvalstu nacionālo standartu vai būvnormatīvu piemērošana viena konstruktīva elementa vai vienas inženiertehniskās sistēmas projektēšanā, viena objekta būvprojektā;
4. Par ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu tehnisko prasību piemērošanu pareizību atbild būvprojekta autors. Būvprojekta autors ir atbildīgs par Latvijas būvnormatīvu un ES dalībvalstu nacionālo standartu un būvnormatīvu saskaņotu piemērošanu, ko apliecina ar parakstu būvprojekta titullapā;

1012. Būves fiksācijas projekts – izstrādājams esošās būves stāvokli raksturojošs uzmērījumu dokumentējums, vai pietiek ar fotofiksāciju, ja būves nojaukšanas atļaujā to pieprasa SN Būvvalde, valsts būvinspekcija vai valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija.

1013. Būve projektējama un būvējama tā, lai nodrošinātu vides arhitektonisko kvalitāti, vides pieejamību, dabas resursu racionālu izmantošanu, kā arī visas būves un tās atsevišķu daļu:

1. stiprību un stabilitāti;
2. ugunsdrošību;
3. drošību lietošanā;
4. higiēniskumu un nekaitīgumu cilvēka veselībai un videi;
5. energoefektivitāti;
6. akustiskās prasības.

1014. Būvprojektēšanas prakses un vadīšanas tiesības, atbildība par būvprojektu;

1. Pastāvīgas būvprojektēšanas prakses tiesības ir fiziskajām personām, ja tās saņēmušas profesionālās savienības izsniegtu būvprakses sertifikātu kādā no projektēšanas darbu veidiem, kā arī būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrētajām juridiskajām personām, kuras nodarbina sertificētu speciālistu projektēšanas jomā;
2. ja persona nav tiesīga patstāvīgi izstrādāt būvprojektu saskaņā ar **BL 8. un 10.pantu**, tā var izstrādāt būvprojektu tādas personas vadībā, kas ir tiesīga patstāvīgi izstrādāt būvprojektu. Minētajā gadījumā būvprojektu paraksta persona, kuras vadībā būvprojekts ir izstrādāts;
3. Ja pasūtītājs slēdz līgumu par būvprojektēšanu:
 - 1) ar vairākiem projektētājiem, attiecīgajos līgumos norādāms atbildīgais projektētājs, kas vada projektēšanu un ir atbildīgs par būvprojektu kopumā;
 - 2) ar vienu juridisku personu, kura uzņemas atbildīgā projektētāja pienākumus un atbildību;
 - 3) ar vienu fizisko personu, tā uzņemas gan atbildīgā projektētāja, gan būvprojekta vadītāja pienākumus;

4. Būvprojekta risinājumu atbilstību tehniskajiem noteikumiem un būvnormatīvu prasībām būvprojekta vadītājs apstiprina ar savu parakstu būvprojekta titullapā un ar apliecinājumu būvprojekta ģenerālplāna rasējuma lapā, kurā ir arī būvprojekta vispārīgie rādītāji;
5. Atsevišķas būvprojekta daļas, rasējumu un teksta tehniskais izstrādātājs paraksta katru izstrādāto rasējuma lapu vai teksta sadaļu. Ja izstrādātājam nav attiecīgā sertifikāta, rasējuma lapas, izņemot detalizētos rasējumus, paraksta arī sertificētais speciālists, kas tā pārbaudījis.

17.4. BŪVPROJEKTA SASKAŅOŠANA, EKSPERTĪZE, AKCEPTS, IZMAIŅAS AKCEPTĒTĀ BŪVPROJEKTĀ, AKCEPTĒTĀ BŪVPROJEKTA DERĪGUMA TERMIŅŠ

1015. Būvprojekta saskaņošana:

1. Pirms būvprojekta iesniegšanas SN Būvvaldē, projekts jāsaskaņo institūcijās, kuras izdevušas tehniskos noteikumus, ar pasūtītāju, zemes vai ēkas īpašnieku u.c., ja tas ir prasīts SN Būvvaldes izdotajā plānošanas un arhitektūras uzdevumā; Saskaņojumam jābūt uz GENPLĀNA lapas [SN Būvvaldes arhīva eksemplārā];
2. Atkāpes no tehniskajiem noteikumiem jāsaskaņo savlaicīgi projektēšanas gaitā vai jāizmaina tehniskie risinājumi.
3. Saskaņojuma derīguma termiņu nosaka katra saskaņojošā institūcija uz laiku ne mazāku par 1 gadu. Ja saskaņojuma derīguma termiņā ir uzsākti būvdarbi, saskaņojums ir spēkā visu būvdarbu veikšanas laiku.
4. Tehnisko noteikumu izsniedzēja institūcija var neprasīt saskaņojumu, bet uzlikt par pienākumu izpildīt attiecīgās prasības.
5. Ja būvprojektu paredzēts realizēt pa būves kārtām, atsevišķa būvkompleksa tehnisko projektu var saskaņot, ja šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir saskaņots skīču projekts visam būvprojektam.
7. Ja pieslēgšanās tehniskās prasības vai tehnisko un īpašo noteikumu prasības nevar izpildīt, būvprojekta tehniskie risinājumi saskaņojami institūcijās, kas noteikušas attiecīgās prasības.
2. SN Būvvalde, kuras administratīvajā teritorijā paredzēta būvniecība, saskaņo būvprojektus būvēm, kurām Ministru kabinets noteicis īpašu būvniecības procesa kārtību saskaņā ar **BL 6.pantu**.
3. Izstrādāto būvprojektu (ar atbilstošiem izpildītāju parakstiem) saskaņo pasūtītājs.

1016. Būvprojekta ekspertīze

1. Lai novērtētu būvprojekta atbilstību normatīvajos aktos un tehniskajos noteikumos noteiktajām prasībām, kā arī strīda gadījumā pasūtītājam, SN Būvvaldei vai citai kompetentajai institūcijai ir tiesības organizēt būvprojekta ekspertīzi. Būvprojekta ekspertīzi veic persona, kurai ir pastāvīgas prakses tiesības attiecīgajā jomā saskaņā ar **BL 8.pantu**.
2. Būvprojekta ekspertīze neatkarīgi no finansēšanas avota **ir obligāta**:
 - 1) sabiedriski nozīmīgām būvēm;
 - 2) tiltiem, tuneļiem, ceļu pārvadiem, kas garāki par **50 m**, vai tiltiem un ceļu pārvadiem, kuru laidums starp nesošiem balstiem pārsniedz **20 m**, ja tie nav valsts autoceļi;
3. Būvprojekta ekspertīzes izdevumus sedz pasūtītājs.

1017. Būvprojekta akcepts

1. Izstrādātā būvprojekta **oriģinālu trijos eksemplāros** (ar atbildīgo vadītāju un pasūtītāja oriģināliem parakstiem, saskaņojumiem un zīmogu nospiedumiem uz būvobjekta ģenerālplāna rasējuma lapas) un, ja nepieciešams, būvprojekta ekspertīzes atzinumu iesniedz būvvaldē. SN Būvvalde 30 dienu laikā pieņem lēmumu akceptēt būvprojektu vai sniedz pamatotu rakstisku atteikumu. **Akceptētā būvprojekta viens eksemplārs tiek glabāts SN Būvvaldē.**
2. Būvprojekta akceptēšanas termiņš SN Būvvaldes - **14 dienu laikā.**
3. Nepieciešamības gadījumā, **ja būvprojektā jāizdara izmaiņas vai nepilnību novēršana, SN Būvvaldes vadītājs sniedz rakstisku atteikumu**, norādot nepieciešamās prasības, kuras izdarot projektā, tas varētu tikt akceptēts;
4. SN Būvvalde nav tiesīga akceptēt būvprojektu, ja nav izpildītas šo noteikumu noteiktās prasības vai par to ir sniegts negatīvs ekspertīzes atzinums, vai būvprojekts neatbilst SN TP (DP attiecīgam īpašumam, ja tāds pastāv).

5. Būvprojekts ir akceptēts, ja uz tā ir šādu amatpersonu spiedogi un paraksti :
 - 1) SN Būvvaldes vadītājs vai SN Būvvaldes vadītāja vietnieks;
 - 2) SN Būvvaldes galvenais arhitekts .
6. SN Būvvaldes atteikumu akceptēt būvprojektu pasūtītājs var iesniegt pārskatīšanai SNP. Ja pasūtītāju neapmierina SNP lēmums, to var pārsūdzēt tiesā.
7. Pēc būvprojekta akcepta saņemšanas pasūtītājs var iesniegt SN Būvvaldē pieprasījumu būvaļaujas saņemšanai.

1018. Izmaiņas akceptētā būvprojektā.

1. Izmaiņas akceptētā būvprojektā var izdarīt akcepta derīguma termiņā vai būvdarbu laikā, ja būvniecības dalībnieki par to vienojas ar būvprojekta autoru un ja izmaiņas neskar tehnisko noteikumu nosacījumus un nav pretrunā ar Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un Strenču novada teritorijas plānojumu (DP attiecīgam īpašumam, ja tāds pastāv).
2. Ja akceptētā būvprojektā izdarītās izmaiņas skar tehnisko noteikumu nosacījumus vai būves ārējo veidolu vai tiek mainīta būves funkcija, attiecīgās izmaiņas saskaņo ar konkrēto saistošo tehnisko noteikumu izdevējiem. Minētajā gadījumā būvvaldei ir tiesības uzdot būvprojektu pārstrādāt atbilstoši jaunajam plānošanas un arhitektūras uzdevumam.
3. Būvprojekta atkārtota saskaņošana veicama, ja izbeidzies būvprojekta saskaņojuma termiņš vai būvaļaujas derīguma termiņš, bet būvdarbi vēl nav uzsākti.

1019. Akceptēta būvprojekta derīguma termiņš.

1. Ja būvdarbi nav uzsākti, akceptētā izvērstā skiču projekta vai akceptētā tehniskā projekta derīguma termiņš ir divi gadi.
2. Ja beidzies akceptēta būvprojekta derīguma termiņš vai būvaļauja ir anulēta, būvprojektu atkārtoti saskaņo SN Būvvaldē vai SN Būvvaldes norādītajās institūcijās, vai citās institūcijās tām būvēm, kurām Ministru kabinets noteicis īpašu būvniecības procesa kārtību, saskaņā ar BL 6.pantu.
3. SN Būvvalde pagarina akceptētā izvērstā skiču projekta vai akceptētā tehniskā projekta derīguma termiņu uz diviem gadiem, ja SN Būvvaldē ir saņemts attiecīgs pasūtītāja iesniegums.

17.5. BŪVPROJEKTU SKAŅOŠANA

1020. Būvprojektus akceptēšanai vai saskaņošanai parasti iesniedz projektētājs.
1021. Būvniecība, kas var ietekmēt meliorācijas sistēmas, saskaņojam ar Zemkopības ministrijas Nekustamā īpašuma daļu.
1022. Būvprojektu akceptēšanai vai saskaņošanai iesniedz projekta sējumu vismaz 3 eksemplāros ar pavadvēstuli. Akceptēto būvprojektu reģistrē un vienu tā eksemplāru nodod SN Būvvaldes arhīvā.
1023. Ja būvobjekts ir kultūras piemineklis vai atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā būvprojektam jābūt saskaņotam ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektoru.
1024. Jebkura būve darbība valsts autoceļu aizsargjoslā jāsaskaņo ar VAS „Latvijas valsts ceļi”.
1025. Būvprojekti, ja tie skar elektroliniju aizsargjoslas jāsaskaņo ar attiecīgo īpašnieku 330 kV, 110 kV EPL aizsargjoslās ar AS „Augstspriegumu tīkls” (Dārzcienā ielā 86, Rīga, t.67725371 un zemsprieguma 0,4 kV un vidēja sprieguma 10 kv un 20 kV EPL aizsargjoslās AS „Sadales tīkls” Ziemeļu reģiona Valkas nodaļu.
1026. Būvprojektu saskaņošanai un akceptēšanai iesniedz trīs, pilnīgi nokomplektētos eksemplāros, kuriem jābūt licencēta vai sertificēta projektētāja parakstītiem (oriģināli paraksti un zīmogi).
1027. Būvprojektu akceptēšanas vai saskaņošanas termiņš ir 14 dienas, skaitot no būvprojekta iesniegšanas dienas. Ja saskaņošanai nepieciešams iegūt papildus informāciju vai veicami precizējumi, novēršamas nepilnības projektā, saskaņošanas termiņš ir 30 dienas, skaitot no būvprojekta iesniegšanas dienas. Ja nav iespējams 30 dienu laikā būvprojektu saskaņot tā nepilnību dēļ, tas saskaņošanai un akceptēšanai iesniedzam no jauna.
1028. Nepieciešamības gadījumā būvprojekta saskaņošanai SN Būvvalde var pieaicināt projekta autoru(s). Gadījumā, ja būvprojektā ir nepieciešamas izmaiņas vai nepilnību novēršana, SN

Būvvalde sniedz rakstisku atteikumu vai mutisku atteikumu, norādot būtiskākās nepieciešamās prasības, kuras izpildot, projekts var tikt saskaņots un akceptēts.

- 1029.** Lai veiktu būvprojekta akceptēšanu Būvētājam var pieprasīt papildus atsevišķus projektus vai to daļas (piem. reklāmas elementu projekti), kas jāiesniedz saskaņošanai norādītajā termiņā.
- 1030.** Pirmsprojektu (skiču materiālus) saskaņo (normatīvos aktos noteiktā kārtībā) ar SN Būvvaldes vēstuli vai saskaņojuma zīmogu, ja tas iesniegts, lai pārliecinātos par priekšlikuma atbilstību novada teritorijas plānojuma vai "Apbūves noteikumu" prasībām un precizētu citas iespējamās prasības pret iesniegto projektu. Skiču projekts tiek saskaņots konceptuāli kopumā un netiek izskatīts detalizēti.
- 1031.** Bez akceptēšanas **drīkst** veikt normatīvos aktos noteiktos gadījumos un:
1. kosmētisko remontu ēku iekšpusē, kas neietver izmaiņas plānojumā, konstrukcijā un telpu funkciju maiņu;
 2. arhitektonisko elementu rekonstrukciju;
 3. logu un durvju nomaļu ēkas fasādēs, kuru gabarīti un dalījums netiek izmainīti;
 4. fasāžu krāsojuma atjaunošana, kas iepriekš saskaņoti;
 5. reklāmas elementu remontēšana vai atjaunošana, kas iepriekš saskaņoti.
- 1032.** Ja kosmētiskais remonts tiek izdarīts ēkā, kas ir kultūras piemineklis, pirms darbu uzsākšanas par to ir jāinformē **Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektor**, kas var norādīt īpašu aizsardzības pasākumu ievērošanu remonta laikā.

17.6. BŪVATĻAUJAS SAŅEMŠANAS KĀRTĪBA

- 1033.** *Jebkurai būvei SN, neatkarīgi no īpašuma formas, pirms būvdarbu uzsākšanas pasūtītājs jāsaņem SN Būvvaldes vai citas institūcijas, saskaņā ar Būvniecības likumu, izsniegta būvatļauja.*

Patvaļīga būvniecība nav pieļaujama.

[[VBN 112. p.]

- 1034.** Būvatļauju jebkuriem būvdarbiem valsts aizsargājamā kultūras pieminekļi vai tā aizsardzības zonā izsniedz tikai pēc tam, kad ir uzrādīta Valsts kultūras pieminekļa aizsardzības inspekcijas atļauja;
- 1035.** Būvatļaujas saņemšanai pasūtītājs vai viņa pilnvarotā persona, atkarībā no zemes īpašuma formas, būves veida un rakstura, iesniedz SN Būvvaldei šādus dokumentus:
1. būvatļaujas pieprasījumu;
 2. akceptētu būvprojektu;
 3. zemes gabala īpašuma tiesības vai lietošanas tiesības un apbūves tiesības apliecinājošus dokumentus;
 4. sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja un sertificēta būvuzrauga, ja tāds ir pieaicināts, saistību rakstus. Saistību rakstu izpilda divos eksemplāros un viens no tiem glabājas pie saistību raksta iesniedzēja;
 5. līguma par autoruzraudzību kopiju, sertifikātu, ja paredzēta būvdarbu autoruzraudzība;
 6. noteikta parauga būvdarbu veikšanas žurnālu.
 7. apdrošinātāja izsniegtu būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polises kopiju.

(VBN 116. p.)

- 1036.** Ja mainās pasūtītājs, būvētājs vai būvuzņēmējs, būvatļauja pārreģistrējama SN Būvvaldē un tā var lemt par būvatļaujas derīguma termiņa izmaiņām;
- 1037.** Būvatļauju nulles cikla darbiem var izsniegt, ja visai būvei kopumā ir izstrādāts un SN Būvvaldē saskaņots skiču projekts un nulles cikla darbiem izstrādāts tehniskais projekts, kam ir veikta būvprojekta ekspertīze un saņemts pozitīvs ekspertīzes atzinums, un nulles cikla tehnisko projektu ir akceptējusi SN Būvvalde;
- 1038.** Būvatļauju izsniedz uz apbūves noteikumos noteikto laiku, bet ja apbūves noteikumos tas nav noteikts, uz SN Būvvaldes noteikto laiku. Būvatļaujas derīguma termiņš **nedrīkst** būt mazāks par **vienu gadu**. Būvatļauja ir derīga līdz tajā norādītajam termiņam.

1039. Ja paredzēta būve, kurai saskaņā ar Ministru kabineta noteikto īpašo būvniecības kārtību būvatļauju izsniedz cita institūcija, saņemtā būvatļauja reģistrējama SN Būvvaldē līdz būvdarbu uzsākšanai, bet ne vēlāk kā **desmit dienu laikā** pēc tās izsniegšanas.

1040. Citas institūcijas izsniegta būvatļauja bez SN Būvvaldes atzīmes par reģistrāciju - **nav derīga**;

1041. SN Būvvalde var anulēt būvatļauju.

1. netiek ievērotas BL, Vispārīgo būvnoteikumu un šo noteikumu prasības;
2. būvdarbi tiek veikti ar atkāpēm no akceptēta būvprojekta;
3. būvlaukumā netiek ievērotas ugunsdrošības, darba aizsardzības vai vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.
4. būvdarbi tiek veikti bez būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas vai nav ievērotas prasības par būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas minimālajiem atbildības limitiem.

1042. Būvdarbu sagatavošana uzsākama tikai pēc tam, kad saņemta būvatļauja.

[VBN 129. p.]

17.7. BŪVDARBU SAGATAVOŠANA

1043. Kad nospraustas galvenās būvīstas, bet būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus pret nelabvēlīgām dabas un ģeoloģiskām parādībām (piemēram, applūšanu, noslīdeņiem), kas paredzēti darbu veikšanas projektā.

1044. Pirms būvdarbu uzsākšanas esošās apbūves apstākļos galvenais būvuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas, nosprauž esošo pazemes komunikācijas un citu būvju asis vai iezīmē to robežas, kā arī nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošām būvēm un infrastruktūras objektiem. Minētie pasākumi darbu veikšanas projektā saskaņojami ar attiecīgajām uzraudzības institūcijām, komunikāciju un būvju īpašniekiem vai apsaimniekotājiem.

1045. Būvdarbi organizējami un veicami saskaņā ar tehniskā projekta sastāvā esošo būvdarbu organizēšanas projektu, kā arī darbu veikšanas projektu:

1. būvlaukums jāiežogo ar vismaz **1,8 m** augstu žogu. Tā izvietojums un izskats jāaskaņo ar SN Būvvaldes arhitektu. Jānodrošina, lai būvlaukumā neiekļūst nepiederošas personas, īpaši bērni.
2. Žoga ārpusē redzamā vietā jābūt plāksnītei valsts valodā ar būvuzņēmēja un īpašnieka – būvētāja rekvizītiem (nosaukums, darbu vadītājs, telefons u.c.), izņemot, ja būvniecība notiek iekštelpās un saimnieciskā kārtā savrupmāju, mazdārziņu un sakņu dārzu teritorijās;
3. Žogs jānojauc līdz būves uzrādīšanai pieņemšanas komisijai;
4. Par būvlaukumam izmantoto teritoriju (arī sastatņu uzstādīšanai), ja tā ir pilsētas īpašumā vai valdījumā, būvētājam savlaicīgi jānoslēdz līgums ar pilsētas Nekustamā īpašuma nodaļu par nepieciešamās teritorijas nomu tās izmantošanas laikā;
5. **Pagaidu žoga** izvietojumam jāatbilst būvdarbu veikšanas projektam, kam jābūt akceptētam Ceļu satiksmes drošības direkcijā un SN Būvvaldē. Būvdarbu veikšanas projektā bez iežogotās teritorijas jāuzrāda arī materiālu un būvtehnikas izvietojums, drošības pasākumi un būvdarbu veikšanas termiņi;
6. Pagaidu žoga ierīkošana uz ietvēm un brauktuvēm pieļaujama tikai tad, ja citādi nav iespējams;
7. Šajā gadījumā pagaidu žogs trīs un vairāk stāvu ēku būvlaukumu iežogojšanai jāierīko ar gājēju laipām tā ārpusē. Tām pāri jāizveido nojume gājēju aizsargāšanai no krītošiem priekšmetiem ar slīpumu uz būves pusi;
8. Žogu un sastatņu statuss nedrīkst ierakt ietvēs un brauktuvēs ar cieto segumu. Tie jānostiprina ar šķēršļiem.
9. Ja gājēju pārvietošanās paredzēta zem sastatnēm, tad tās noklājamas ar divām kārtām pamīšus liktu dēļu, bet sastatņu nākamajā stāvā jābūt par sastatnēm platākai nojumei ar slīpumu uz būves pusi;
10. Bedres un tranšejas ārpus būvžoga jānorobežo ar margām, bet gājēju pārejas tiltiņi ar **1,0 m** augstām margām un apgaismojumu, iestājoties tumsai.

1046. Būvmateriālus un būvgružus nedrīkst novietot ārpus iežogotā būvlaukuma.

1047. Visi būvdarbi būvlaukumā jāveic tā, lai būtu nodrošināta kā strādājošo, tā garāmgājēju drošība, atbilstoši spēkā esošajiem būvnormatīviem.

- 1048.** Par darbu drošību, kā arī ugunsdrošību visā būvdarbu veikšanas laikā personīgi atbild Būvētājs, ja šīs funkcijas ar līgumu nav nodotas būvuzņēmējam vai citai personai. Visi darbi būvlaukumā jāveic tā, lai būtu nodrošināta strādājošo un garāmgājēju drošība, atbilstoši spēkā esošajiem būvnormatīviem.
- 1049.** Pirms zemes darbu uzsākšanas Būvētājam jāsaņem **rakšanas darbu un koku izciršanas atļaujas**, ja tāda būvlaukumā paredzēta, rakšanas atļauja no komunikāciju īpašniekiem, ja būvprojektā ir paredzēta koku izciršana, koku ciršanas atļauja.
- 1050.** Darba veikšanas projektu, pamatojoties uz akceptētu būvprojektu izstrādā galvenais būvuzņēmējs. Atsevišķiem un speciāliem darbu veidiem – darbuzņēmēji.
- 1051.** Darbu veikšanas projektu izstrādā sertificēta fiziskā persona vai būvkomersantu reģistrā reģistrēta persona.
- 1052.** Katrā būvobjektā regulāri aizpildāms **būvdarbu žurnāls un autoruzraudzības žurnāls**, ja tiek veikta autoruzraudzība. **BŪVDARBU ŽURNĀLS** nav vajadzīgs, ja būvētājs būvē savām vajadzībām;
- 1053.** Amatpersonām, kurām ir tiesības kontrolēt būvdarbus, būvlaukumā jābūt pieejamiem:
1. būvdarbu žurnālam;
 2. autoruzraudzības žurnālam /ja tiek veikta autoruzraudzība/;
 3. būvprojektam;
 4. būvatļaujas kopijai;
 5. iebūvēto materiālu un konstrukciju atbilstības deklarācijām;

17.8. BŪVDARBU VEIKŠANA UN KVALITĀTES KONTROLE

- 1054.** **Būvdarbu uzraudzības** mērķis ir nodrošināt būvdarbu kvalitāti būvē, tās atbilstību akceptētajam (saskaņotajam) projektam, būvnormatīvu prasībām, kā arī būvē lietoto materiālu, būvdetaļu, konstrukciju, iekārtu un ierīču atbilstību valsts standartiem, reģistrētajiem izstrādājumu tehniskajiem noteikumiem un citiem kvalitātes rādītājiem.
- 1055.** Par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvuzņēmējs. (VBN, 153.p.) Būvdarbu kvalitāte nedrīkst būt zemāka par Latvijas būvnormatīvos, apbūves noteikumos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.
- 1056.** **Būvdarbu kvalitātes kontrole** ietver:
1. būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto materiālu, izstrādājumu un konstrukciju, ierīču mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli;
 2. atsevišķu darba operāciju vai darba procesa tehnoloģisko kontroli;
 3. pabeigtā (nododamā) darba veida vai būvdarbu cikla (konstrukciju elementa) noslēguma kontroli.
- 1057.** Pasūtītājs saskaņā ar Būvniecības likumu, būvdarbu kvalitātes kontrolei pieaicina būvuzraugu un iesniedz SN Būvvaldē būvuzrauga saistību rakstu.
- 1058.** SN Būvvalde pieprasa būvuzraugu:
1. būvniecība tiek veikta pilnīgi vai daļēji par valsts vai pašvaldības līdzekļiem;
 2. ēkas vai būves paredzētais pielietojums, konstrukcijas vai būvdarbu izpildes paņēmieni saskaņā ar ekspertīzes atzinumu saistīti ar paaugstinātu risku;
 3. būvniecība notiek, piemērojot apvienoto projektēšanas un būvdarbu procedūru.
- 1059.** Pasūtītājs ir tiesīgs **pieaicināt būvprojekta autoru autoruzraudzības veikšanai**. Autoruzraudzības kārtību atbilstoši **BL 26.pantam** nosaka Latvijas būvnormatīvs LBN 304.
- 1060.** SN Būvvalde pieprasa būvuzraudzību:
1. visām būvēm pilsētas ģenerālplānā noteiktajā centra daļā;
 2. sabiedriskām ēkām un būvēm;
 3. rekonstruējamām un restaurējamām būvēm;
 4. būvēm, kurām Ministru kabinets noteicis īpašu būvniecības procesa kārtību saskaņā ar Būvniecības likumu - ja to pieprasa attiecīgā ministrija;
 5. dzīvojamām ēkām (izņemot ģimenes mājas);
 6. rūpnieciskām būvēm, kuru autoruzraudzību pieprasa Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde vai

- ja SN Būvvalde to uzskata par nepieciešamu;
7. būvniecība notiek, piemērojot apvienoto projektēšanas un būvdarbu procedūru.
- 1061.** Ja būvniecības gaitā veidojas pārtraukums, kura laikā iespējami ar aktu pieņemto segto darbu bojājumi, pirms darbu uzsākšanas veicama atkārtota iepriekš veikto segto darbu kvalitātes pārbaude un sastādāms attiecīgs akts.
- 1062. Būvdarbu apturēšana, pārtraukšana, būves konservācija:**
1. Būvdarbus var apturēt ar vai SN Būvvaldes lēmumu, Valsts darba inspekcijas lēmumu, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vai Valsts ugunsdrošības uzraudzības dienesta rīkojumu, ja nav izpildītas normatīvajos aktos noteiktās prasības, vai citu pamatotu iemeslu dēļ, kā arī saskaņā ar likumu –Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību.
 2. Pārtraucot būvdarbus uz laiku, ilgāku par vienu gadu, vai ja būvdarbu pārtraukšana ir bīstama cilvēku dzīvībai un veselībai, kā arī videi, vai tā var radīt bīstamus bojājumus konstrukcijās, pārtraucot būvdarbus arī uz īsāku laiku, veicama būves konservācija, un tas rakstiski paziņojams 10 dienu laikā SN Būvvaldei un institūcijai, kura izsniegusi būvatlauju.
 3. Lēmumu par būvdarbu pārtraukšanu un būves konservāciju var pieņemt pasūtītājs, vai SN Būvvalde. SN Būvvaldes lēmumu par būvdarbu pārtraukšanu un būves konservāciju var apstrīdēt Administratīvā procesa noteiktajā kārtībā;
- 1063.** Lēmumā par būvdarbu pārtraukšanu un būves konservāciju norāda:
1. būvdarbu pārtraukšanas un būves konservācijas iemeslus ;
 2. būvdarbu pārtraukšanas nosacījumus (arī pasākumus, kas veicami, lai nodrošinātu būves un tās atsevišķu daļu un konstrukciju drošību, stabilitāti un neaizskaramību, kā arī būves konservācijas darbu veikšanas projekta apjomu, ja tas ir nepieciešams);
 3. būvprojekta stāvokli pēc būvdarbu pārtraukšanas un par būves konservāciju atbildīgās amatpersonas
- 1064. Būves konservācijas darbu veikšanas projektā ietver:**
1. nepieciešamo pabeidzamo darbu sarakstu;
 2. projekta risinājumus būvkonstrukciju noturības zuduma un būves elementu turpmākās bojāšanās novēršanai;
 3. būves konservācijas darbu veikšanas kalendāra plānu;
- 1065.** Ja pasūtītājs pārtraucot būvdarbus, neizpilda šo noteikumu prasības, kā arī BL 31.pantā noteiktajos gadījumos pašvaldība ir tiesīga, iepriekš brīdinot pasūtītāju, nojaukt iekonservēt vai citādi sakārtot attiecīgo būvi. Visi ar būves nojaukšanu, konservāciju vai sakārtošanu saistītie izdevumi jāsedz būves īpašniekam. [VBN, 170.p.]
- 1066.** Būvniecības kontroli veic SN Būvvaldes būvinspektors atbilstoši BL 30.panta, 2010.gada 26.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1009 „Noteikumi par būvinspektoriem” un citiem normatīvajiem aktiem.
- 1067.** Būvinspektoram ir tiesības apskatīt un pārbaudīt būves, ieiet tajās, apsekot tās, pieprasīt paskaidrojumus un VBN paredzētos dokumentus, kā arī lūgt uz būvuzņēmēja vai būvētāja rēķina atbrīvot telpas, padarot tās pieejamas, un atsegt būvju daļas, lai varētu pārbaudīt uzbūvēto konstrukciju, ja konstatētas nedrošuma pazīmes.
- 1068.** Par katru pārbaudi būvinspektors dod atzinumu un, ja nepieciešams arī norādījumus pārkāpumu novēršanai.
- 1069. Būvinspektoram** ir tiesības apturēt būvniecību līdz laikam, kad atzinumā dotie norādījumi tiek izpildīti.
- 1070.** Ja būvniecība notiek bez būvatlaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam, būvinspektors uzdod nekavējoties pārtraukt būvdarbus līdz SNP pieņemtā lēmuma izpildei.
- 1071.** Ja būvinspektora konstatētos pārkāpumus ir iespējams novērst un būvniecību turpināt atbilstoši normatīvo aktu prasībām, SNP izvērtējot būvinspektora konstatētos pārkāpumus, var pieņemt vienu no šādiem motivētiem lēmumiem:
1. lēmumu par iespēju turpināt būvniecību, norādot nosacījumus būvniecības turpināšanai;
 2. lēmumu par būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu).

- 1072.** Ja būvniecība notiek bez SN Būvvaldē akceptēta būvprojekta, SNP pieņem lēmumu par šādas būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu).
- 1073. Pašvaldības lēmumā** par patvaļīgās būvniecības objekta nojaukšanu norāda:
1. objekta nojaukšanas iemeslu;
 2. objekta nojaukšanas nosacījumus;
 3. objekta stāvokli pēc būvdarbu pārtraukšanas;
 4. objekta nojaukšanas darbu (būvdarbu) finansēšanas avotus.
- 1074. Pašvaldības lēmumā** par būvniecības radīto seku novēršanu norāda:
1. būvniecības radītās sekas;
 2. būvniecības radīto seku novēršanas pamatojumu;
 3. kādi darbi veicami būvniecības radīto seku novēršanai (būves vai tās daļas nojaukšana, iepriekšējā stāvokļa atjaunošana);
 4. termiņš, kurā jāveic darbi būvniecības radīto seku novēršanai.
- 1075.** Ja pasūtītājs – būvētājs neveic pašvaldības lēmumā par patvaļīgās būvniecības objekta nojaukšanu vai būvniecības radīto seku novēršanu norādītos pasākumus, pašvaldība ir tiesīga veikt visus lēmumā norādītos pasākumus būvniecības radīto seku novēršanai un pasūtītājs-būvētājs sedz visus ar būvniecības radīto seku novēršanu saistītos izdevumus.
- 1076. Pirms būves nojaukšanas** pasūtītājs šajos gadījumos noteiktā kārtībā iesniedz SN Būvvaldē būves nojaukšanas iesniegumu uzskaites karti un nojaukšanas darbu veikšanas projektu. Ja būves nojaukšanu organizē pašvaldība, būves nojaukšanas iesniegumu- uzskaites karti iesniedz darbu izpildītājs, kuram pašvaldība uzdevusi nojaukt būvi.
- 1077.** Būvniecības procesā izdotu administratīvo aktu likuma **noteiktajā kārtībā var apstrīdēt**, iesniedzot attiecīgu iesniegumu SNP, vai pārsūdzēt, iesniedzot pieteikumu tiesā.
- 1078.** Lēmuma par būvniecības apturēšanu, būvdarbu pārtraukšanu vai būvaļaujas atcelšanu, atzīšanu par spēku zaudējušu vai spēkā neesošu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur šā lēmuma darbību.

[VBN 170. p.]

17.9. BŪVJU PIEŅEMŠANA EKSPLUATĀCIJĀ

- 1079.** Kārtība, kādā būves pieņem ekspluatācijā, noteikta Latvijas būvnormatīvā LBN 301.
- 1080.** Visos jautājumos par būves nodošanu ekspluatācijā – griezties pie SN Būvvaldes būvinspektora;

17.10. VIENKĀRŠOTA RENOVĀCIJA UN VIENKĀRŠOTA REKONSTRUKCIJA

- 1081.** Vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātājs vienojas ar atbildīgo projektētāju par ieceres dokumentācijas izstrādi un aizpilda apliecinājuma karti „Vienkāršota renovācijai un vienkāršotai rekonstrukcijai”.
- 1082.** Vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceres dokumentāciju izstrādā atbilstoši būvniecību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem un SN saistošajiem noteikumiem.
- 1083.** Būvniecības vai būves nojaukšanas iesniegums-uzskaites karte, būvprojekts un būvaļauja nav nepieciešama, ja veic meliorācijas sistēmas vienkāršotu renovāciju vai vienkāršotu rekonstrukciju saskaņā ar MKN Nr.1018 II daļu.
- 1084.** Apliecinājuma karti „Vienkāršotai renovācijai un vienkāršotai rekonstrukcijai” sagatavo 3 eksemplāros:
1. viens eksemplārs iesniegšanai SN Būvvaldē,
 2. viens paredzēts pasūtītājam,
 3. viens iesniegšanai VZD.

Piezīme: atbildīgais projektētājs vienu eksemplāru var sagatavot savam arhīvam.

- 1085.** Vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātājs SN Būvvaldē iesniedz:

1. apliecinājuma karti;
2. paskaidrojuma rakstu;
3. atbilstoši ieceres dokumentācijai izstrādātu telpu plānu ar tehnisko rādītāju eksplikāciju;
4. būves vai telpu grupas aktuālās tehniskās inventarizācijas lietas kopiju;
5. ģeometriskās tiesības apliecināšanu dokumenta kopijas;
6. mainīto inženiertīklu pievadu shēmu, ja mainīti inženiertīklu pievadi;
7. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju, ja vienkāršota renovācija, vai vienkāršota rekonstrukcija paredzēta valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa teritorijā vai tā aizsardzības zonā esošā būvē.

Piezīme: apliecinājuma kartes veidlapu skatīt SN mājas lapā www.strencunovads.lv sadaļā SN Būvvalde/veidlapas.

1086. Ēkas fasādes vienkāršota renovācija

1. Veicot ēkas fasādes apdares renovāciju un logu nomaiņu, nemainot to daļījumu, fasādes un jumta siltināšanu, jumta ieseguma nomaiņu, ierosinātājs vienojas ar atbildīgo projektētāju par ieceres dokumentācijas izstrādi un aizpilda apliecinājuma karti „Ēkas fasādes vienkāršotai renovācijai”.
2. Apliecinājuma karti „Fasādes vienkāršotai renovācijai” sagatavo 3 eksemplāros:
 - 1) viens eksemplārs iesniegšanai SN Būvvaldē;
 - 2) viens paredzēts pasūtītājam;
 - 3) viens - VZD.
3. **Vienkāršotas fasādes renovācijas ierosinātājs SN Būvvaldē iesniedz:**
 - 1) ēkas fasādes vienkāršotas renovācijas apliecinājuma karti (pielikums Nr.2);
 - 2) atbilstoši ieceres dokumentācijai izstrādātu fasādes krāsu risinājumu (krāsu pasi) un galvenos konstruktīvos mezglus;
 - 3) būvdarbu organizācijas shēmu;
 - 4) uzsākot ēkas fasādes siltināšanas būvdarbus,--apdrošinātāja izsniegtu būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās obligātās apdrošināšanas polises kopiju un, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem būvobjektam nepieciešama būvuzraudzība,--līguma kopiju par būvuzraudzību, kā arī būvuzrauga un atbildīgā būvdarbu vadītāja saistību rakstus.
4. SN Būvvalde vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceri izskata **10 darbadienu** laikā pēc tās reģistrācijas SN Būvvaldē un izdara apliecinājuma kartē atzīmi par ieceres akceptēšanu vai sniedz rakstisku pamatotu atteikumu;
5. Ja minētajā termiņā no SN Būvvaldes atteikums nav saņemts, vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātājs ir tiesīgs:
 - 1) uzsākt būvdarbus un pēc to pabeigšanas, pamatojoties uz vienkāršotas ieceres dokumentāciju un apliecinājuma karti, iesniedz Valsts zemes dienestā iesniegumu par grozījumu (izmaiņu) izdarīšanu būves vai telpu grupas tehniskās inventarizācijas lietā;
 - 2) uzsākt paredzēto saimniecisko darbību;
6. Ar būves vai telpu grupas tehnisko inventarizāciju saistītos izdevumus sedz tās pasūtītājs;
7. Ja Valsts zemes dienests veicot tehnisko inventarizāciju konstatē, ka būves vai būves daļas izmaiņas neatbilst vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceres dokumentācijai, tās ierosinātājs pasūta eksperta – sertificēta speciālista - atzinumu;
8. Pozitīvs eksperta – sertificēta speciālista - atzinums ir pamats grozījumu (izmaiņu) izdarīšanai būves vai telpu grupas tehniskās inventarizācijas lietā;
9. Eksperta – sertificēta speciālista - atzinuma kopiju ierosinātājs iesniedz SN Būvvaldē.

1087. Vienkāršota inženiertīklu pievadu un iekšējo inženiertīklu izbūve, rekonstrukcija vai renovācija vienkāršota renovācija

1. Attiecīgo sadales tīklu īpašnieks izsniedz tehniskos noteikumus inženiertīklu pievada un iekšējo inženiertīklu izbūves, rekonstrukcijas vai renovācijas ierosinātajam (turpmāk –inženiertīklu izbūves ierosinātājs):
 - 1) inženiertīklu pievada izbūvei, rekonstrukcijai vai renovācijai,
 - 2) iekšējo inženiertīklu izbūvei, rekonstrukcijai vai renovācijai, ja tas noteikts normatīvajā aktā.

2. Inženiertīklu izbūves ierosinātājs vienojas ar projektētāju par tehniskās shēmas izstrādi (trijos eksemplāros) saskaņā ar tehnisko noteikumu un normatīvo aktu prasībām.
3. Tehniskajai shēmai ir šādas daļas
 - 1) ģeometriskās tiesības apliecinājoši dokumenti;
 - 2) dokumenti un materiāli saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem;
 - 3) paskaidrojuma raksts, kam nepieciešamības gadījumā pievienoti aprēķini;
 - 4) projektētāja parakstīts inženiertīklu pievada novietojuma attēlojums M 1:250—M 1:1000 situācijas plānā vai topogrāfiskā plānā;
 - 5) projektētāja parakstīts iekšējo inženiertīklu izvietojums būves inventarizācijas plānā.
4. Projektētājs saskaņo tehnisko shēmu ar inženiertīklu izbūves ierosinātāju, attiecīgo inženiertīklu īpašnieku un ar citiem inženiertīklu turētājiem un trešajām personām, kuru ģeometriskās tiesības tiek skartas.
5. Izstrādāto tehnisko shēmu inženiertīklu izbūves ierosinātājs iesniedz SN Būvvaldē. SN Būvvalde **10** darbadienu laikā to izskata un pieņem lēmumu par plānotās izbūves saskaņošanu vai sniedz pamatotu rakstisku atteikumu. SN Būvvalde ir tiesīga noteikt papildu nosacījumus plānotās izbūves veikšanai atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem.
6. Ja inženiertīklu izbūve nav uzsākta, saskaņotās tehniskās shēmas derīguma termiņš ir viens gads.
7. Inženiertīklu pievadu izbūvi drīkst veikt attiecīgā jomā sertificēta persona vai būvkomersantu reģistrā reģistrēta persona, bet iekšējos inženiertīklus drīkst izbūvēt būvētājs, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
8. Izbūvētos inženiertīklu pievadus pieņem ekspluatācijā ar attiecīgā tīkla īpašnieka izsniegtu atzinumu par inženiertīklu gatavību ekspluatācijai.
9. Izbūvētos iekšējos inženiertīklus pieņem ekspluatācijā ar attiecīgā tīkla īpašnieka izsniegtu apliecinājumu vai --atsevišķos gadījumos—ar sadales tīkla īpašnieka atzinumu, kā tas ir noteikts attiecīgo jomu reglamentējošos aktos.
10. Inženiertīklu izbūves ierosinātājs pēc inženiertīklu pievada izbūves pabeigšanas SN Būvvaldē iesniedz saskaņotu ar tīklu īpašnieku un SNP inženiertīklu pievada novietojuma ģeodēzisko uzmērījumu (digitālā veidā, LKS 92 koordinātu sistēmā).
11. Inženiertīklu izbūves ierosinātājs pēc inženiertīklu pievada izbūves pabeigšanas ir tiesīgs uzsākt pievada ekspluatāciju, ja attiecīgā sadales tīkla īpašnieks ir izsniedzis atzinumu par inženiertīklu pievada gatavību ekspluatācijai un izpildītas šo noteikumu 1089.p. 10.p. prasības.
12. Projektētājs atbild par izstrādātās tehniskās shēmas atbilstību būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām, kā arī par trešo personu ģeometriskās tiesību ievērošanu.
13. Inženiertīklu izbūves ierosinātājs atbild par:
 - 1) inženiertīklu pievada un iekšējo inženiertīklu izbūvi atbilstoši saskaņotai tehniskajai shēmai;
 - 2) attiecīgās teritorijas sakopšanu pēc būvdarbu veikšanas.

18. nodaļa.

AIZSARGJOSLAS UN AIZSARGZONAS

18.1. AIZSARGJOSLU PROJEKTĒŠANA UN UZTURĒŠANA

- 1088.** Visu veidu aizsargjoslas, kas parītas teritorijas plānojumā parāda, precizē un projektē, izstrādājot jebkuru DP, zemes ierīcības projektu vai būvprojektu. Nepieciešamības gadījumā tās nosprauž dabā neatkarīgi no zemes īpašuma formas un veida. Vietās, kur tās nav projektētas, jāievēro "AL" vai citos likumdošanas aktos noteiktie minimālie aizsargjoslu platumi.
- 1089.** *Aizsargjoslu robežas iezīmē zemes īpašuma vai lietojuma robežu plānos un likumā noteiktajā kārtībā ieraksta zemesgrāmatā.* [AL 33.pants]
- 1090.** *Gadījumos, kad vienā vietā pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu rīcība šajās vietās jāaskaņo ieinteresētajām institūcijām.* [AL 34.pants]
- 1091.** *Īpašuma tiesību aprobežojumi, ja aizsargjosla atrodas uz īpašumā esoša zemes gabala, ierakstāmi zemesgrāmatā likumā noteiktajā kārtībā.*
- 1092.** *Izdevumus, kas saistīti ar aizsargjoslu, kā arī ar aizsargjoslām saistīto nekustamo īpašumu apgrūtinājumu iezīmēšanu zemes īpašuma vai lietojuma robežu plānā, sedz tā objekta, kuram ir noteikta aizsargjosla, īpašnieks, izņemot MK noteiktos gadījumus. MK nosaka, kādos gadījumos un kādā kārtībā objekta, kuram ir noteikta aizsargjosla, īpašnieks vai atbildīgā ministrija sedz izdevumus, kas saistīti ar aizsargjoslu, kā arī ar aizsargjoslām saistīto nekustamo īpašumu apgrūtinājumu iezīmēšanu zemes īpašuma vai lietojuma robežu plānā un īpašuma tiesību aprobežojumu ierakstīšanu zemesgrāmatā.* [AL 60.pants]
- 1093.** *Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas un aizsargjoslas ap kapsētām un gar valsts autoceļiem par saviem līdzekļiem kārtībā uztur zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.*
- 1094.** *Ekspluatācijas, drošības un sanitārās aizsargjoslas (izņemot aizsargjoslas ap kapsētām un gar valsts un pašvaldību autoceļiem un publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras dzelzceļa zemes nodalījuma joslu) par saviem līdzekļiem kārtībā uztur attiecīgā objekta vai komunikācijas īpašnieks, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.* [AL 61.pants]
- 1095.** Aizsargājamās dabas teritorijas jāapsaimnieko atbilstoši 02.03.1993. likumam "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (ar grozījumiem 28.02.2002., 30.10.1997., 05.08.1997.) un MK 21.10.1997. noteikumi Nr.354 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi", 16.03.2000 likumam "Sugu un biotopu aizsardzības likums" un MK 30.01.2001. noteikumiem Nr.45 "Mikrolietumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi".
- 1096.** Attiecībā uz īpaši aizsargājamo sugu augiem, sēnēm un ķērpjiem visās attīstības stadijās ir aizliegta to lasīšana, noplūkšana un izrakšana, kā arī dzīvotņu postīšana, kā arī savvaļā ievāktu augu audzēšana, kolekcionēšana, pārdošana. Ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu individuus ir atļauts iegūt limitētos apmēros normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja tas nekaitē attiecīgo sugu populācijas saglabāšanai labvēlīgā aizsardzības statusā tās dabiskajā izplatības areālā.
- 1097.** Apgrūtinājumu klasifikācijas koda ciparu identifikatoru piešķir saskaņā ar MK 22.12.2009. noteikumiem Nr.1602 „Noteikumi par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu klasifikāciju”.

18.2. VIDES UN DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS AIZSARGJOSLAS

1098. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. To galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas tai skaitā virszemes ūdensojektu aizsargjoslas.

1099. Attēlota kartē Nr.5 (5.1., 5.2., 5.3.) Plānotā (aļautā) teritorijas izmantošana (turpmāk tekstā 5.PATI).

18.2.1.VIRSZEMES ŪDENSOBJEKTU AIZSARGJOSLAS

1100. Virszemes ūdensojektu aizsargjoslas nosaka ūdenstilpēm, ūdenstecēm un mākslīgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās teritorijās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu.

1101. „Minimālie virszemes ūdensojektu aizsargjoslu platumi tiek noteikti:

1. pārējām vairāk par 100 kilometriem garām ūdenstecēm — ne mazāk kā 300 metrus plata josla katrā krastā,
2. 25 — 100 kilometrus garām ūdenstecēm — ne mazāk kā 100 metrus plata josla katrā krastā,
3. 10 — 25 kilometrus garām ūdenstecēm — ne mazāk kā 50 metrus plata josla katrā krastā,
4. līdz 10 kilometriem garām ūdenstecēm — ne mazāk kā 10 metrus plata josla katrā krastā,
5. 10 — 25 hektārus lielām ūdenstilpēm — ne mazāk kā 50 metrus plata josla,
6. līdz 10 hektāriem lielām ūdenstilpēm — ne mazāk kā 10 metrus plata josla,
7. ūdenstilpei vai ūdenstecei ar applūstošo teritoriju — ne mazāk kā visas applūstošās teritorijas platumā līdz ūdens līmenim neatkarīgi no iepriekšējos apakšpunktos noteiktā minimālā aizsargjoslas platuma;

1102. Upju aizsargjoslas kartē 5.PATI noteiktas, ievērojot, ka minimālie upju un ezeru aizsargjoslu platumi ir noteikti saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7.pantu, MK 03.06.2008. noteikumiem Nr.406 „Virszemes ūdensojektu aizsargjoslu noteikšanas metodiku”:

10. tabula

ŪDENSTECŪ AIZSARGJOSLAS JĒRCĒNU PAGASTĀ UN SEDAS PILSĒTĀ

Ūdenstece nosaukums*	Aizsargjosla ciemā** m	Aizsargjoslas IK ciemos***	Aizsargjosla lauku apvidū** m	Aizsargjoslas IK lauku apvidū	Tauvas josla (m) ar kodu (110502) MKN Nr.1602	Garums * km
Gauja	Ne mazāk kā 30m (no krants augšējās malas , līdz ceļa nodalījuma joslai)	11020109	500 m vai mainīga, līdz A3 ceļa aizsargjoslai mēra no krants augšējās malas	11020109	10	452
Strenčupīte	20	11020105	50	11020103	4	15
Austras (Austrumu) strauts****	10	11020105	10	11020104	4	8
Lielupe *	20	11020105	50	11020103	4	6
Andrupe	20	11020105	50	11020103	4	10
Krāčupe*	20	11020105	50	11020103	4	1,58
Krustuļu grāvis	-	-	50	11020103	4	11,22
Seda	-	-	100	11020102	4	62
Purgaiļe	-	-	50	11020103	4	13
Stakļupīte	50	-	50	11020103	4	22
Šūnupe	-	-	50	11020103	4	14
Vīburupe*	20	11020105	50	11020103	4	12
Pārējām ūdenstecēm	10	11020105	10	11020104	4	<10km

*nosakot aizsargjoslas ņemts vērā, ka viena un tā ūdenstece dažādos posmos ir ar dažādiem nosaukumiem.

(Lielupe, Vīburupe, Krāčupe) un upju baseina shēmā TIAN 9.pielikums tā ir uzrādīta kā Lielupe no augšteces

** ja krastu veido izteikta krasta nogāze aizsargjosla skaitāma no krants augšējās malas.

****iekavās dots cits nosaukums, kas informācija no VA LĢIA mājas lapas <http://map.lgia.gov.lv/>, Vietvārdu datubāzes

11.tabula

ŪDENSTEČU AIZSARGJOSLAS STRENČU PILSĒTĀ

Ūdenstece nosaukums * (iekavās nosaukums, kas ir minēts citos avotos vai plānos)	Aizsargjosla pilsētā m	Aizsargjoslas grupas vai apakšgrupas IK*	Būvlaide M nav kartē parādītas	Tauvas josla m* (IK 110502)	Garums km
Gauja no dzelzsbetona tilta (Triķātas ielas) līdz dzelzceļa tiltam, ņemot vērā esošo apbūves blīvumu	15 m (tuvākais apbūves gabals Gaujai ir ~ 15m) vai visā palienas platumā, nosaka no krants augšējās malas	11020105 applūzumam 110204	5	10	452
Gauja no dzelzsbetona tilta līdz pilsētas austrumu administratīvajai robežai – meža zeme	300 m vai visā palienas platumā	11020109	5	10	
Gaujas attekas	20 m	11020206	5	10	
Strenčupīte	20m	11020206	5	4	15
Stakļupīte	10m līdz esošajai apbūvei 50 m pārejā teritorijā	11020206	5	4	22

*MKN Nr.1602

12.tabula

ŪDENSTEČU AIZSARGJOSLAS PLĀŅU PAGASTĀ

Ūdenstece, ūdenstilpe *	Aizsargjosla lauku apvidū m	Aizsargjoslas IK lauku apvidū*	Tauvas josla m* (IK 110502)	Garums km
Plāņu pagasts				
Gauja	Vismaz 500 m iekļaujot attekas un vecupes ar to aizsargjoslām, nosaka no krants augšējās malas	11020109		452
Vija	100	11020102	4	62
Meldrupīte	10**	11020104	4	
Egljupīte	10**	11020104	4	4,55
Vadžupe (augštecē Vadžupīte)	10**	11020104	4	2.12
Kamalda	50	11020104	4	18
Nārvelis	10**	11020104	4	10
Vilkapura	10**	11020104	4	9

*MKN Nr.1602

**10m aizsargjoslas nav kartē 5.PATI parādītas

1103. Neatkarīgi no šeit noteiktajām būvplāidēm būvniecība aizliegta - upju palienēs.

1104. **Mākslīgi veidotam virszemes ūdensobjektam** (izņemot tādām, kas kalpo ūdens novadīšanai no piegulošās teritorijas),

1.kura platība ir lielāka par **0,1** ha, nosakāma aizsargjosla ne mazāka kā **10** m metrus plata josla katrā krastā -ūdenstilpēm ar platību līdz **10** ha - mākslīga ūdensobjekta, kura platība ir lielāka par **0,1** ha, aizsargjoslas teritorijas grupas IK 110203 – nav kartē parādītas.

2. projektējot un ierīkojot lielākas par **10** ha nosakāma aizsargjoslām - **50** m, apgrūtinājuma teritorijas grupas IK 110203.

3. Aizsargjoslai jāiekļaujas zemes vienības robežās.

1105. Līdz **10** km garas ūdenstece aizsargjoslas teritorija lauku apvidos - **10** m apgrūtinājuma grupas IK 11020104, līdz **10** ha lielas ūdenstilpnes lauku apvidū apgrūtinājuma grupas IK 11020205.

ŪDENSTILPJU AIZSARGJOSLAS

Ūdenstece, ūdenstilpe *	Atrašanās vieta	Aizsargjosla lauku apvidū m	Aizsargjoslas IK lauku apvidū*	Tauvas josla m (110503)*	Platība (ha)
Slāžu ezers	Plāņu pagastā	10 **	11020205	4	1.4
Stulbis ezers	Plāņu pagastā	10 **	11020205	4	3.7
Zosu akacis	Plāņu pagastā	Visas	11020109	4	7.1
Jaunā atteka	Plāņu pagastā	aizsargjoslas iekļaujas	(11020205)	4	2.6
Jērenas atteka	Plāņu pagastā	Gaujas upes kopējā		4	4.1
Lielā piena atteka	Plāņu pagastā	aizsargjoslā, kas nav mazāka par 10m		4	1.2
Liepenes atteka	Plāņu pagastā			4	2.0
Vecgauja	Plāņu pagastā			4	2.4
Vecgauja	Plāņu pagastā			4	4.8
Viesītes atteka	Plāņu pagastā			4	3.0
Zvejnieku atteka	Plāņu pagastā			4	5.4
Likā atteka	Plāņu pagastā			4	3.1
Sedas ezers (mākslīgi izveidojies)	Jērcēnu pagastā	50	110203	4	21.7
Slīpju ezers (aizsargjosla Plāņu pagastā)	Smiltenes novadā	50	11020204	4	19,3

*MKN Nr.1602

** 10m aizsargjoslas nav kartē PATI parādītas

1106. Tauvas josla tiek noteikta neatkarīgi no īpašuma veida un tās platums novadā ir:

- publiskiem ūdeņiem - **10 m**;
1. privātīpašumu robežās - **4 m**;
 2. ja krastmalas jau apbūvētas ar ēkām tādā mērā, ka nav iespējams izmantot visu noteikto platumu, gar ūdeņu krastiem atstājama tik plata tauvas josla, lai nodrošinātu ērtu braukšanu pa krastu, ja nepieciešams, izvērtējot atsevišķi katru konkrēto apbūvi.

1107. Tauvas joslas platums tiek skaitīts:

1. gar upju un ezeru lēzeniem krastiem - no normālās ūdenslīnijas;
2. gar upju kraujaiem krastiem - no krasta nogāzes augšmalas, turklāt tauvas joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze.

1108. Tauvas joslas bezmaksas lietošana bez iepriekšējas saskaņošanas ar zemes īpašnieku ir paredzēta:

1. kājāmgājējiem;
2. zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai un izpētei;
3. robežapsardzībai;
4. vides aizsardzībai un ugunsdrošības pasākumu veikšanai.

1109. Pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku **tauvas joslā** ir atļauta:

1. laivu un kuģu piestāšana (izņemot zvejas uzraudzības dienesta laivas un kuģus, ja tie izmantoti, pildot dienesta pienākumus), to izkraušana un pagaidu uzglabāšana;
2. laivu un kuģu pārziemošana, būve un remonts;
3. zvejnieku apmetņu ierīkošana, atpūta, zvejas rīku žāvēšana un citas ar zveju saistītas darbības.
4. ūdens tūristu apmetņu ierīkošana.

1110. Piekrastes zemes īpašniekam uz īpašuma tiesību pamata ir tiesības lietot **tauvas joslu**, ciktāl tas nav ierobežots ar šiem noteikumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Izmantojot tauvas joslu, krasta īpašnieki nedrīkst radīt šķēršļus brīvai kustībai pa šo joslu, ierīkot aizžogojumus vai citus traucēkļus.

1111. Ja dabiski mainās ūdenslīnija, atbilstoši jaunajai ūdenslīnijai mainās arī **tauvas josla**. Gadījumos, kad upes gultni izmaina ar mākslīgiem regulēšanas darbiem, ja nepieciešams, zemes gabali jaunām gultnēm un tauvas joslai atsavināmi uz vispārēja pamata saskaņā ar nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanas normām.

10M UN MAZĀKAS AIZSARGJOSLAS NAV KARTĒ ATTĒLOTAS MĒROGA NOTEIKTĪBAS DĒĻ. UPES KRASTA PRECĪZI NOSAKĀMA, CITOS MĒROGOS AIZSARGJOSLA NOSAKĀMA NO UPES KRANTS. TAUVAS JOSLAS KARTĒ NAV ATTĒLOTAS, PARĀDA ZEMES VIENĪBU APGRUTINĀJUMU PLĀNOS DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS NOSAKA KĀ APGRUTINĀJUMU SASKAŅĀ AR ZVEJNIECĪBAS LIKUMA 9.PANTU :-TAUVAS JOSLAS TERITORIJA GAR UPI GRUPAS IK 110502, -TAUVAS JOSLAS TERITORIJA GAR EZERU GRUPAS IK 110503

1112. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās papildus AL 35.pantā minētajam tiek noteikti aprobežojumi, kurus skatīt AL tai skaitā :

1. aizliegts izvietot būves lopbarības glabāšanai (izņemot siena šķūņus), minerālmēsļu, augu aizsardzības līdzekļu, degvielas, eļļošanas materiālu, bīstamo ķīmisko vielu vai ķīmisko produktu, kokmateriālu, kā arī bīstamās ķīmiskās vielas vai ķīmiskos produktus saturošu materiālu glabātavas, izņemot šim nolūkam teritoriju plānojumos paredzētās vietas;
2. aizliegts veikt **50 m** platā joslā kailcirtes, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai un vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai, kā arī palieņu plāvu atjaunošanai un apsaimniekošanai. Ja aizsargjosla ir šaurāka par **50 m**, kailcirtē aizliegta visā aizsargjoslas platumā;
3. **applūstošajās teritorijās aizliegts** (apgrūtinājuma grupas IK 110204) veikt teritorijas uzbēršanu, būvēt ēkas un būves, arī aizsargdambjus, izņemot:
 - a) īslaicīgas lietošanas būvju un mazēku būvniecību,
 - b) esošo būvju renovāciju,
 - c) kultūras pieminekļu restaurāciju,
 - d) transporta un elektronisko sakaru tīklu būvju būvniecību, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, ūdens ņemšanas ietaišu un maģistrālo cauruļvadu būvniecību, enerģijas pārvades un sadales būvju būvniecību,
 - e) peldvietu, reliņu, laivu piestātņu būvniecību,
 - f) biotopu apsaimniekošanai nepieciešamo īslaicīgas lietošanas būvju un dabas tūrisma nepieciešamo skatu torņu, laipu u.tml. objektu būvniecību,
 - g) inženieraizsardzības un hidrotehnisko būvju izbūvi esošās apbūves aizsardzībai pret paliem vai plūdiem un stacionārās aizsardzības būves piesārņojuma aizturēšanai un savākšanai,
 - i) teritorijas uzbēršanu AL noteiktās būvniecības īstenošanai.

1113. 10 m platā joslā papildus 1112. punkta 1., 2. un 3. apakšp.minētajam aizliegts:

1. izvietot degvielas uzpildes stacijas,
2. būvēt un izvietot jebkādas ēkas un būves, tai skaitā nožogojumus (izņemot esošo būvju renovāciju; kultūras pieminekļu restaurāciju; transporta un elektronisko sakaru tīklu būvniecību, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, ūdens ņemšanas ietaišu un maģistrālo cauruļvadu būvniecību, enerģijas pārvades un sadales būvju būvniecību; peldvietu, reliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātņu būvniecību; valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu staciju un posteņu un citu stacionāru valsts nozīmes monitoringa punktu un posteņu būvniecību, kā arī krastu nostiprināšanu; ostu teritorijā esošo hidrotehnisko būvju, piestātņu, infrastruktūras, inženierkomunikācijas, kā arī citu ar ostu darbību saistītu būvju būvniecību; jahtu ostu un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo būvju un infrastruktūras objektu būvniecību, kā arī šīs daļas AL minētajos gadījumos paredzēto teritorijas uzbēršanu),
3. lietot mēslošanas līdzekļus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus,
4. ierīkot meliorācijas būves bez saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi,
5. veikt galveno cirti, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai, vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai,
6. iegūt un izmantot derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdeņu iegūvi ūdensapgādes vai rekreācijas vajadzībām aizsargjoslā esošai dzīvojamai vai atpūtnieku aprūpei paredzētai ēkai,

7. mazgāt mehāniskos transportlīdzekļus un lauksaimniecības tehniku,
8. veikt meža zemju transformāciju, ja tā nav saistīta ar AL minētajiem izņēmuma gadījumiem,
9. kurt ugunsurus un novietot teltis ārpus šim nolūkam norādītām vietām bez saskaņošanas ar zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju;
10. aizliegts novietot iegūto grunti pēc normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veiktas virszemes ūdensobjekta padziļināšanas vai tīrīšanas ārpus tam paredzētajām vietām.

18.2.2. AIZSARGJOSLAS AP ŪDENS NEMŠANAS VIETĀM

- 1114. Ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslas** nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma ietekmi uz ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā un aizsargjoslu nosaka AL 19.pants, MK 10.10.2006.gada noteikumi Nr.833 „Ekspluatācijas aizsargjoslu noteikšanas metodika gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem”, apgrūtinājumiem nosakot grupu identifikatorus (sk. TIAN 6.pielikumu):
1. stingra režīma aizsargjoslas teritorija ap pazemes ūdens ņemšanas vietu – IK 110907;
 2. bakterioloģiskās aizsargjoslas teritorija ap pazemes ūdens ņemšanas vietu – IK 110908;
 3. ķīmiskās aizsargjoslas teritorija ap pazemes ūdens ņemšanas vietu – IK 110909.
- 1115. Stingra režīma aizsargjosla** ap ūdensapgādes artēziskajiem urbumiem noteikta **30 m** plata, ja nav noteikta ar aizsargjoslu aprēķinu ir parādītas 5.PATI kartē. **Stingra režīma aizsargjosla** ap ūdensapgādes artēziskajiem urbumiem **10,0 m** ir parādītas aizsargjoslu slānī, bet vizuāli nav uztveramas.
- 1116. Bakterioloģiskā aizsargjosla** nav nepieciešama Plāņu pagastā esošiem ūdensapgādes artēziskajiem urbumiem, jo vertikālās filtrācijas laiks Gaujas-Amatas horizontam ir lielāks par 5500 diennaktīm. Bakterioloģiskā aizsargjosla atsevišķi nav noteikta, ja nav pieejami aizsargjoslu aprēķini. Parādītas tās bakterioloģiskās aizsargjoslas, kurām veikti aizsargjoslu aprēķini.
- 1117. Ķīmiskās aizsargjoslas** platums ir **330 m**, ja nav noteikta ar aizsargjoslas aprēķinu, ir parādītas 5.PATI kartē.
- 1118.** Aizsargjoslas platums var tikt pārskatīts, aprēķinot un saskaņojot aizsargjoslu un veicot aizsargjoslu aprēķinus ūdensapgādes artēziskajiem urbumiem (VSIA LVĢMC).
- 1119.** Ap akām, urbumiem un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjoslas nenosaka, ja apkārtnē ir labiekārtota un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.
- 1120. Aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām** tiek noteikti šādi aprobežojumi:
1. stingra režīma aizsargjoslā aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot to, kura saistīta ar ūdens ieguvei konkrētā ūdensapgādes urbumā vai ūdensgūtnē attiecīgo ūdens ieguves un apgādes objektu uzturēšanai un apsaimniekošanai;
 2. bakterioloģiskajā aizsargjoslā paredzētās darbības realizēšanai jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Ja centralizētajai ūdensapgādei izmanto pazemes (no virszemes piesārņojuma infiltrācijas neaizsargātu) ūdens horizontu, kā arī pazemes ūdens resursu mākslīgas papildināšanas metodi, jāievēro šā panta 1. punktā minētie aprobežojumi.
 3. ķīmiskajā aizsargjoslā paredzētās darbības realizēšanai jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums.
- 1121.** Attēlota kartē 5.PATI un sk. sarakstu un aizsargjoslas TIAN 6.pielikumā.

18.2.3. AIZSARGJOSLAS AP PURVIEM UN APROBEŽOJUMI:

- 1122. Aizsargjoslas ap purviem** tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā.
- 1123.** Minimālie aizsargjoslu platumi ap purviem tiek noteikti:
1. 10 līdz 100 hektārus lielām platībām — **20,0** metru josla;

2. par 100 hektāriem lielākām platībām — **-50,0** metru josla meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm
-vismaz **100,0** metru josla meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm.

PURVI, AP KURIEM NOTEIKTAS AIZSARGJOSLAS SASKAŅĀ AR AIZSARGJOSLU LIKUMA 7.1PANTU

Purva nosaukums (iekavās citi objekta nosaukumi)*	Atrašanās vieta- pagasts	Apgrūtinājuma aizsargjoslas teritorijas ap purvu identifikatora kods	Platība /ha/	Aizsargjosla m
Tirelis*	Plāņu pagasts	11080102	183	100
Taures purvs *	Plāņu pagasts	11080102	861	100
Ģeidas purvs (Ģeidas)*	Plāņu pagasts	11080102	270	100
Sedas purvs*	Jērcēnu pagasts	1304	7582 (kopējais)	nav nosakāma**
Pukšu purvs*	Plāņu pagasts	1304	464	nav nosakāma**
Miklāvpurvs	Jērcēnu pagasts	11080101	Nav plānā nosakāma, jo nav nolasāma robeža 20m	
Ķeļķa purvs*	Plāņu pagasts	11080101	Nav plānā nosakāma, jo nav nolasāma robeža 20m	
Vilku purvs*	Plāņu pagasts	11080102	Nav plānā nosakāma, jo nav nolasāma robeža 20m	
Klabīšu purvs	Jērcēnu pagasts	-	mazāks par 10ha	nav nosakāma
Cālišu purvs	Jērcēnu pagasts	-	mazāks par 10ha	nav nosakāma
Gorēnu purvs	Jērcēnu pagasts	-	mazāks par 10ha	nav nosakāma
Skalu purvs	Jērcēnu pagasts	-	mazāks par 10ha	nav nosakāma
Mazstrenču purvs	Jērcēnu pagasts	-	mazāks par 10ha	nav nosakāma

*Informācija ņemta no Valsts aģentūras "Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras" mājas lapas <http://map.lgia.gov.lv/>, Vietvārdu datubāzes, papildus informāciju sk. PR12. pielikumā.

** saskaņā ar konsultācijām ar Dabas Aizsardzības pārvaldi aizsargjosla nav nosakāma, jo aizsardzību garantē individuālie AAA Ziemeļgauja un ZBR aizsardzības noteikumi un tās ir dabas lieguma teritorijas saskaņā ar likumu "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 7.pants nosakāmas kā apgrūtinājums – uzrādīts klases IK nenorādot grupas identifikatorus, ko nosaka detālpānos un zemes ierīcības projektos.

1124. Aprobežojumus aizsargjoslās ap purviem kā mitrzemēm nosaka Meža likums.

1125. Aizsargjoslās ap purviem aizliegtas kailcirtes.

18.2.4..AIZSARGOSLAS AP KULTŪRAS PIEMINEKĻIEM

1126. Kultūras pieminekļu aizsargjoslas platumu un robežas, kā arī uzturēšanas un kontroles kārtību nosaka saskaņā ar kultūras pieminekļu aizsardzību regulējošiem likumdošanas aktiem.

1127. Aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamiem kultūras pieminekļiem.

1128. Kultūras pieminekļu aizsargjoslas noteiktas teritorijas plānojuma kartē "Aizsargājamās dabas teritorijas, kultūras un dabas pieminekļi un to aizsargjoslas", ievērojot, ka minimālie aizsargjoslu platumi

valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem lauku apvidū- 500 m,

1129. Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai, atbilstoši likumdošanai, tiktu saglabāti kultūras pieminekļi, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu nodrošina to valdītāji.

1130. Ap pieminekli Nr.2371 Kaņepju Svētozols - kulta vieta individuāli noteikta aizsardzības zona ap kultūras pieminekli saskaņā ar likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 23.pants, Aizsargjoslu likuma 8.pantu un, Ministru kabineta 2003.gada 15.jūlija noteikumi Nr.392 „Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika” - apgrūtinājuma grupas IK 140202 pa dabā nosakāmām robežām.

- 1131.** Aizsargjoslu likuma 8.pants, likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 23.pants nosaka apgrūtinājumu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) teritorija ap kultūras pieminekli **apakšgrupas IK 14020101 – laukos.**

15. tabula

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsargzonas)

Nr. p. k.	Aizsardzības kārtas Nr.	Statuss	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Aizsargjosla m	Apgrūtinājuma grupas IK
1.	Nr.2384	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Elvanču senkapi	500	(14020101)
2.	Nr.2385	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Maskatu senkapi	500	14020101
3.	Nr. 2381	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Alksnišu senkapi	500	14020101
4.	Nr. 2382	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Gulbišu Upurakmens	500	14020101
5.	Nr.2383	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Gulbišu senkapi (Jurģa baznīca)	500	14020101
6.	Nr.2372	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Liepīņu senkapi	500	14020101
7.	Nr.2371	Valsts nozīmes	arheoloģijas	Kaņepju Svētozols	Individuāli noteikta	140202

- 1132.** Papildus informāciju sk. TIAN 9.nodaļā.

18.3. EKSPLUATĀCIJAS AIZSARGJOSLAS

- 1133.** Eksploatācijas aizsargjoslu gar transporta, telekomunikāciju un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Aizsargjoslu uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu eksploatāciju un attīstības iespējas.
- 1134.** Eksploatācijas aizsargjoslu gar ielām, autoceļiem, elektrolīnijām un sakaru līnijām uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu eksploatāciju un attīstības iespējas.
- 1135.** Eksploatācijas aizsargjoslas veidi gar:ielām, autoceļiem un dzelzceļiem, telekomunikāciju līnijām, valsts meteoroloģisko un hidrometeoroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem, elektriskajiem tīkliem, siltumtīkliem, meliorācijas būvēm un ierīcēm, ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem, ģeodēziskajiem punktiem, navigācijas tehniskajiem līdzekļiem, gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm.
- 1136.** Attēlota kartē Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana.
- 1137.** 2006.gada 5.decembra MK noteikumi Nr.982 "Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika" noteikumi nosaka enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodiku - komunikāciju un objektu eksploatācijas un drošības prasības, vides un cilvēku aizsardzības prasības, aizsargjoslu uzturēšanas un tehniskā stāvokļa kontroles mehānismu, informāciju par servitūtiem un aprobežojumiem, kas saistīti ar attiecīgajiem objektiem, komunikācijām un to aizsargjoslām, kā arī kārtību, kādā aizsargjoslas tiek ierīkotas un apzīmētas dabā. Noteikumi attiecas uz šādām aizsargjoslām:
- 1.eksploatācijas aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem;
 - 2.eksploatācijas aizsargjoslas gar siltumtīkliem, to iekārtām un būvēm, kā arī drošības aizsargjoslas gar virszemes siltumvadiem, kuru diametrs ir 400 milimetru un lielāks;
 - 3.eksploatācijas aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm, kā arī drošības aizsargjoslas ap gāzesvadiem, kuros spiediens ir augstāks par 1,6 megapaskāliem, gāzes regulēšanas stacijām, gāzes mērīšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem un automobiļu gāzes uzpildes stacijām;
- ii.

18.3.1. AIZSARGJOSLAS GAR IELĀM UN AUTOCEĻIEM

1138. Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu, autoceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.

1139. Gar ielām un autoceļiem aizsargjoslas nosaka šādi:

1. pilsētās un ciemos gar ielām un autoceļiem — teritoriju plānojumos likumā noteiktajā kārtībā un atzīmē zemes gabalu plānos kā sarkano līniju (esoša vai projektēta ielas robeža) un būvlaidi (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei);
2. lauku apvidos aizsargjoslu platums gar autoceļiem no ceļa ass uz katru pusi ir:
 - a) valsts galvenajiem autoceļiem — **100,0** metru,
 - b) valsts reģionālajiem autoceļiem — **60,0** metru,
 - c) valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem — **30,0** metru.

[AL]

16.tabula

AUTOCEĻU AIZSARGJOSLAS

Valsts ceļi novada teritorijā		Ceļa zemes nodalījuma joslas platums (m)	Aizsargjosla no ceļa ass lauku apvidū m	Apgrūtinājuma apakšgrupas IK
<i>Valsts galvenais autoceļš</i>				
Inčukalns – Valmiera – Igaunijas robeža (Valka)	A3	27	100	12030301
<i>Valsts reģionālie autoceļi</i>				
Sedas pievedceļš	P26	21	60	12030303
Smiltene - Strenči	P 25	21	60	12030303
<i>Valsts vietējie autoceļi</i>				
Strenči –Jērcēni- Ēvele – Ķemere;	V238	19	30	12030302
Daksti –Jērcēni- Rami	V232	19	30	12030302
Sedas stacija – Strenči	V239	19	30	12030302
Cempi - Brenguļi - Trikāta - Vijciems	V182	19	30	12030302
Strenči -Vijciems - Mežmuiža	V240	19	30	12030302
Vadži - Trikāta	V241	19	30	12030302
Raudiņa - Višķi	V242	19	30	12030302
Egļi - Oliņas - Bērzs	V 260	19	30	12030302
<i>Pašvaldības ceļiem</i>				
Sk. pašvaldību ceļu sarakstus sk. TIAN 4. un 5. pielikumā		19	30	12030303

1140. Lai nodrošinātu autoceļa pārredzamību un satiksmes drošību, aizsargjoslās gar autoceļiem aizliegts:

1. **30,0** metru joslā no ceļa malas cirst kokus un izvietot kokmateriālu krautuves, par to rakstveidā neinformējot autoceļa īpašnieku divas nedēļas pirms koku ciršanas uzsākšanas, kā arī ieadzēt mežu bez saskaņošanas ar autoceļa īpašnieku,
2. bez autoceļa īpašnieka atļaujas veikt jebkurus būvniecības un derīgo izrakteņu ieguves darbus, kā arī grunts rakšanas un pārvietošanas darbus, izņemot lauksaimniecības vajadzībām nepieciešamos darbus.

1141. Aizsargjoslas gar autoceļiem jāuztur ugunsdrošā stāvoklī. Aizsargjoslās mežos gar autoceļu nodalījuma joslas ārējām malām jāizveido mineralizēta pretuguns josla ne mazāk kā **1,5 m** platumā, un tā ik gadu jāatjauno.

[AL]

1142. Autoceļiem novada teritorijā ārpus ciemiem noteiktas šādas aizsargjoslas uz abām pusēm no ceļa ass līnijas:

1143. Autoceļiem novada teritorijā ciemos jāveic sarkano līniju projektēšana, jo izvēlētais mērogs neļauj attēlot sarkanās līnijas (apgrūtinājumu [apakšgrupas IK 12030304](#) un būvlaides [apakšgrupas IK 12030304](#) saskaņā ar MKN Nr.1602).

18.3.2. AIZSARGJOSLAS GAR DZELZCEĻIEM

1144. Dzelzceļa ekspluatācijas aizsargjoslas minimālais platums ir vienāds ar dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platumu. Pilsētās un ciemos ekspluatācijas aizsargjoslas maksimālais platums gar stratēģiskās (valsts) nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūrā ietilpstošajiem sliežu ceļiem, izņemot tiem piegulošos vai ar tiem saistītos staciju sliežu ceļus, speciālās nozīmes sliežu ceļus, pievedceļus un strupceļus, ir 50 metri katrā pusē no malējās sliedes, gar pārējiem sliežu ceļiem — 25 metri, bet lauku apvidū ekspluatācijas aizsargjoslas maksimālais platums gar stratēģiskās (valsts) nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūrā ietilpstošajiem sliežu ceļiem, izņemot tiem piegulošos vai ar tiem saistītos staciju sliežu ceļus, speciālās nozīmes sliežu ceļus, pievedceļus un strupceļus, ir 100 metri katrā pusē no malējās sliedes, gar pārējiem sliežu ceļiem — 50 metri. [AL]

1145. Aizsargjoslai gar stratēģiskās nozīmes dzelzceļa līnijai **Rīga - Ieriķi - Lugaži-valsts robeža** platums noteikts **100,0 m** no galvenā ceļa malējās sliedes lauku apvidū dzelzceļa katrā pusē ar samazinājumu līdz **50,0 m** Strenču pilsētā, bet **ne mazāk kā dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platums attēlotas kartē 5.PATI.**

1146. Saskaņā ar MKN Nr.1602 Dzelzceļa ekspluatācijas aizsargjoslas:

1. aizsargjoslas apgrūtinājuma [apakšgrupas IK 12030502](#) lauku apvidū;
2. aizsargjoslas apgrūtinājuma [apakšgrupas IK 12030501](#) Strenču pilsētā.

1147. Aizsargjosla **50 m** platumā no malējās sliedes noteikta arī gar sliežu ceļa atzariem.

1148. Lai aizsargātu dzelzceļu no nevēlamas ārējās iedarbības, zemes valdītājam bez saskaņošanas ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju dzelzceļa aizsargjoslā aizliegts:

1. veikt celtniecības darbus;
2. planēt grunti, izmantojot tehniku;
3. stādīt kokus un krūmus un gāzt kokus. [MKN Nr.394]

18.3.3. AIZSARGJOSLAS GAR ELEKTRONISKO SAKARU TĪKLIEM

1149. Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības elektronisko sakaru tīkliem un to infrastruktūras būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un to infrastruktūras būvju maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta elektronisko sakaru tīklu droša ekspluatācija, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij.

1150. Aizsargjoslām gar elektronisko sakaru tīkliem ir šāds minimālais platums:

1. gar pazemes elektronisko sakaru tīklu līnijām un kabeļu kanalizāciju, elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līnijām — zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas elektronisko sakaru tīkla līnijas katrā pusē **2,5 metru** attālumā no elektronisko sakaru tīkla līnijas vai kabeļu kanalizācijas ass;
3. ap virszemes un pazemes elektronisko sakaru tīklu līniju neapkalpojamiem pastiprināšanas un reģenerācijas punktiem, kabeļu sadales skapjiem un kastēm — zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 3 metru attālumā no pastiprināšanas punkta, kabeļu sadales skapja vai kabeļu sadales kastes vistālāk izvērīto daļu projekcijas uz zemes virsmas;

4. stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums nav lielāks par 4 metriem, - **2,5** m katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
5. stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums ir lielāks par 4 metriem, - **3,5** m katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
6. vietās, kur iespējami bieži koku krišanas gadījumi, stīgas platums nedrīkst būt mazāks par stādījumu vidējo augstumu katrā elektronisko sakaru tīkla līnijas pusē. Atsevišķi koki vai koku grupas, kas aug stīgas malās, nocērtamas, ja to augstums ir lielāks nekā koku vidējais augstums. Ja elektronisko sakaru tīkla gaisvadu līnija šķērso parkus, dārzus, dabas rezervātus, dabas liegumus vai citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas rezervāta, stingrā režīma, dabas lieguma vai regulējamā režīma zonas vai mikroliegumus, pēc savstarpējas vienošanās ar attiecīgajiem uzņēmumiem, organizācijām vai institūcijām atļauts noteikt mazāku stīgas platumu.

1151. Aizsargjoslas ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem, antenu mastiem un to atsaitēm veido:

1. ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem un antenu mastiem — zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma **1,0** m attālumā ārpusē no to nožogojuma vai **5,0** m attālumā no to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots;
2. ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņu un antenu mastu atsaitēm — zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma **2,5** m attālumā no atsaites projekcijas uz zemes virsmas un atsaites nostiprinājuma vietas zemē vai citā virsmā.

LĪNIJAS IR ATĒLOTAS SHĒMĀ, BET **NAV ATĒLOTAS AIZSARGJOSLAS**, JO NAV DIGITĀLAS INFORMĀCIJAS PAR TĪKLU ATRAŠANĀS VIETU UN KARTES MĒROGS NEPIEĻAUJ TIK ŠAURU AIZSARGJOSLU ATĒĻOŠANU, PARĀDA DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU NO MKN NR.1602.

18.3.4.AIZSARGJOSLAS GAR ELEKTRISKAJIEM TĪKLIEM

1152. Attēlota kartē Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana

1153. Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem nosaka, lai nodrošinātu piekļūšanu energo objektiem un to drošu ekspluatāciju. Izstrādājot DP, jāuzrāda un jāievēro "AL" noteiktās elektrisko tīklu ekspluatācijas aizsargjoslas un jāinformē zemes īpašniekus (lietotājus) par īpašumu lietošanas tiesību aprobežojumiem tajās.

1154. Teritorijas plānojumā aizsargjoslas gar elektrotīkliem un būvēm tiek noteiktas:

1. gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām **Sedas un Strenču pilsētās un Jērcēnu, Jaunklidža, Ķeizu un Plāņu ciemos**— zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:
 - gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20kV-**2,5** m attālumā no līnijas ass - **nav kartē parādītas**,
 - gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 110 kilovoltu — **7** m attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas **Sedas pilsētā**;
2. gar elektrisko tīklu gaisvadu **līnijām ārpus pilsētām un ciemiem Plānu un Jērcēnu pagastos** — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:
 - ar nominālo spriegumu līdz 20kV – **6,5** m attālumā no līnijas ass - **nav kartē parādītas**;
 - ar nominālo spriegumu 110 kilovoltu — **30** m attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;
 - ar nominālo spriegumu 330kV – **30** m attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;
3. gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas **kabeļu līnijas katrā pusē 1** m attālumā no kabeļu līnijas ass. Ja kabelis atrodas tuvāk par 1 metru no ēkas vai būves, tad šajā kabeļa pusē aizsargjoslu nosaka tikai līdz ēkas vai būves pamatiem- - **nav kartē parādītas**;

4. ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fideru punktiem un transformatoru apakšstacijām — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas - nav kartē parādītas.

1155. MKN Nr.982 nosaka, ka elektrisko tīklu īpašnieks vai valdītājs vietās, kur elektrolīnija šķērso meža teritoriju, izveido un atbrīvo no kokiem un krūmiem elektrolīniju trases.

1156. Elektrolīnijas trases platums ir:

1. gaisvadu elektrolīnijām, kuru spriegums:

- 1) nepārsniedz 0,4 kilovoltus, - **5 m platā joslā**;
- 2) ir no 6 līdz 20 kilovoltiem, - **13 m platā joslā**;
- 3) ir 110 kilovoltu, - **26 m platā joslā**;
- 4) ir 330 kilovoltu - **54 m platā joslā**;

2. kabeļlīnijām - **2 m platā joslā**.

1157. Kartē 5.PATI attēloto ekspluatācijas aizsargjoslu gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju kā apgrūtinājumu saskaņā ar MKN Nr.1602 nosakot apakšgrupas:

1. **IK 12050102** elektrisko gaisvadu līnijai ar nominālo spriegumu 110 kV;
2. **IK 12050103** elektrisko gaisvadu līnijai ar nominālo spriegumu vairāk par 330kV.

AIZSARGJOSLAS, KAS NAV KARTĒ ATTĒLOTAS - GAR NO 6 LĪDZ 20 KV UN 0,4 KV GAISVADA LĪNIJĀM UN ELEKTROKABEĻIEM, PARĀDA ZEMES VIENĪBU APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU NO MKN NR.1602.

18.3.5. VALSTS ĢEODĒZISKO PUNKTU AIZSARGJOSLA

1158. Aizsargjoslas ap ģeodēziskā tīkla punktiem tiek noteiktas ap valsts ģeodēziskā tīkla un vietējā ģeodēziskā tīkla punktiem, kuriem apvidū ir ierīkots pastāvīgs ģeodēziskā punkta centrs, lai nodrošinātu piekļuvi ģeodēziskā tīkla punktiem un ģeodēzisko darbu veikšanu tajos, ģeodēziskā tīkla punktu ilgstošu saglabāšanu, stabilitāti un konstrukcijas nemainību.

1159. Aizsargjoslu **5 m** rādiusā no ģeodēziskā punkta centra (punktu sarakstu sk.TIAN 8.pielikumā) .

1160. Punkti attēloti topogrāfiskajā plānā un Plānotās (aļūautās) izmantošanas kartē.

KARTĒ NAV ATTĒLOTAS, PARĀDA ZEMES VIENĪBU APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS, AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU 16010201 NO MKN NR.1602.

18.3.6. AIZSARGJOSLAS AP MELIORĀCIJAS BŪVĒM UN IERĪCĒM

1161. Valsts un koplietošanas ūdensnotekām lauksaimniecības izmantojamās, meža un purvu teritorijās aizsargjoslas robeža tiek noteikta ūdensnotekas abās pusēs **10,0 m** attālumā no ūdensnotekas augšējās nogāzes kroles.

1162. Ārpus apdzīvotām vietām - **Sedas un Strenču pilsētām un Jērcēnu, Jaunklidža, Ūeizu un Plāņu ciemiem - 10 m**.

KARTĒ NAV ATTĒLOTAS, PARĀDA ZEMES VIENĪBU APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU NO MKN NR.1602.

18.3.7. AIZSARGJOSLAS GAR SILTUMTĪKLIEM, ŪDENSVADU UN KANALIZĀCIJAS TĪKLIEM

1163. Aizsargjoslas gar siltumtīkliem, ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem nosaka, lai nodrošinātu to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību.

1164. Minimālais aizsargjoslu platums:

1. gar ūdensvadu un kanalizācijas **spiedvadiem** – **5 m** katrā pusē no cauruļvada malas.
2. gar **pašteces** kanalizācijas vadiem – **3 m** katrā pusē no cauruļvada malas.

KARTĒ NAV ATTĒLOTAS, PARĀDA ZEMES VIENĪBU APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU NO MKN NR.1602.

18.3.8. AIZSARGJOSLAS AP GĀZES VADIEM, GĀZES NOLIKTAVĀM UN KRĀTUVĒM

1165. Aizsargjoslas ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm noteiktas, lai nodrošinātu gāzes vadu, to iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju un drošību.

1166. Minimālais aizsargjoslas platums ap gāzes balonu grupu iekārtām **10 m**, ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes pazemes rezervuāru grupu iekārtām **10 m**.

1167. Aizsargjoslās netiek noteikti papildus nosacījumi AL un normatīvajos aktos minētajiem aprobežojumiem:

Strenču pilsētā sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu pārdotavas:

Rīgas iela 35 **10 m**

Valkas iela 3 **10m**

Sedas pilsētā pazemes gāzes tvertnes:

Dārza ielā 12 **-10 m**

Sporta ielā 1F **10 m**

KARTĒ NAV ATTĒLOTAS, AIZSARGJOSLAS PARĀDA ZEMES APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU NO MKN NR.1602.

18.4. SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS

1168. **Sanitārās aizsargjoslas** tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības. To galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.

1169. Sanitārās aizsargjoslu veidi:

1. ap kapsētām apgrūtinājuma;
2. ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

1170. Sanitārās aizsargjoslās nav pieļaujams izvietot dzīvojamās ēkas, bērnu pirmsskolas iestādes, izglītības iestādes, ārstniecības iestādes un atpūtas iestādes, sporta būves, apstādījumus, augļu un sakņu dārzus.

1171. Attēlotas kartē Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana.

18.4.1. AIZSARGJOSLAS AP KAPSĒTĀM

1172. Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos. Aizsargjoslas par saviem līdzekļiem kārtībā uztur attiecīgā objekta vai komunikācijas īpašnieks, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Aizsargjoslas platumu nosaka 1998. gada 29. decembra Noteikumi Nr. 502 "Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika".

1173. Aizsargjoslas platums ir **300 m** no kapsētas robežas ārējās malas. Apdzīvotās vietās, ja ūdensapgādei izmanto līdz 20m dziļas akas un avotus, aizsargjoslas platums ir **500 m**, ja kapsēta atrodas gruntsūdeņu plūsmas augštecē. (MKN Nr.502 29.10.1998.)

17.tabula

KAPSĒTU AIZSARGJOSLAS

	Kapsētas nosaukums	Darbojas	Atrašanās vieta	Aizsargjosla un apgrūtinājuma IK 160801*
1.	Vecie pilsētas un Jaunie pilsētas kapi	darbojas	Strenčos un Jērcēnu pagastā	Noteikta vienota aizsargjosla pa kontūrām dabā ne mazāk kā 300m
2.				
3.	Slimnīcas kapi	darbojas	Strenčos	300m
4.	Sedas kapi	darbojas	Plāņu pagasts	300m

*MKN Nr.1602

18.4.2. AIZSARGJOSLA AP ATKRITUMU APGLABĀŠANAS POLIGONIEM, ATKRITUMU IZGĀZTUVĒM UN NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTĀM

1174. Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no iespējamās vai esošās negatīvās ietekmes. Aizsargjoslas platums no teritorijas robežas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtu **50 – 100 – 200 m** atkarībā no tehnoloģiskās iekārtas.
1175. Aizsargjoslas ap slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm un tiem filtrācijas laukiem, kuros ietek attīrīts ūdens no slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm, ja **attīrīšanas ietaišu jauda nepārsniedz 15 m³ diennaktī, - 2,0 m – kartē nav parādītas.**
1176. Aizsargjoslas attīrīšanas iekārtām ar slēgtu apstrādi visā ciklā bez vaļējām virsmām notekūdeņu un dūņu uzglabāšanai — **50,0 m.**

18.tabula

ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTU AIZSARGJOSLAS

Nr.p.k.	Nosaukums	Tips	Atrašanās vieta	Aizsargjoslas apgrūtinājuma IK*	Aizsargjosla m
1.	Strenču pilsētas attīrīšanas iekārtas	Slēgta tipa	Strenči, Gaujas iela 6	160603*	50
2.	Plāņu ciema	Bioloģiskās	Plāņu pagasts	160605*	50
3.	Jērcēnu ciems	Bioloģiskās	Jērcēnu pagasts	160605*	50
4.	Sedas pilsētas attīrīšanas iekārtas	Bioloģiskās	Seda	160605*	50

*MKN Nr.1602

1177. Attēlotas kartē Plānotā (aļūautā) teritorijas izmantošana.

18.5.DROŠĪBAS AIZSARGJOSLAS

1178. Drošības aizsargjoslas nosaka ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem, ap aizsprostiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām, gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus, kā arī gar virszemes siltumvadiem, kuru diametrs ir 400 milimetru un lielāks. Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību.

[AL]

1179. SN ir šādi drošības aizsargjoslu veidi:

1. aizsargjoslas ap degvielas uzpildes stacijām;
2. aizsargjoslas ap aizsprostiem – nav kartē attēlotas;
3. aizsargjoslas sašķidrīnātās oglūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, – nav kartē attēlotas;
4. aizsargjoslas gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus;

1180. 2006.gada 5.decembra MK noteikumi Nr.982 "Energētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika" noteikumi nosaka enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodiku - komunikāciju un objektu ekspluatācijas un drošības prasības, vides un cilvēku aizsardzības prasības, aizsargjoslu uzturēšanas un tehniskā stāvokļa kontroles mehānismu, informāciju par servitūtiem un aprobežojumiem, kas saistīti ar attiecīgajiem objektiem, komunikācijām un to aizsargjoslām, kā arī kārtību, kādā aizsargjoslas tiek ierīkotas un apzīmētas dabā. Noteikumi attiecas uz šādām aizsargjoslām:

1. drošības aizsargjoslas ap oglūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem;
2. drošības aizsargjoslas ap vēja ģeneratoriem, kuru jauda ir lielāka par 20 kilovatiem.

1181. Attēlotas kartē „Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana” aizsargjoslas ap degvielas uzpildes stacijām un aizsargjoslas gar dzelzceļiem.

AIZSARGJOSLAS, KAS KARTĒ NAV ATTĒLOTAS, PARĀDA ZEMES APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU NO MKN NR.1602.

18.5.1. AIZSARGJOSLAS AP NAFTAS, NAFTAS PRODUKTU UN ĶĪMISKO VIELU UN PRODUKTU VADIEM, NOLIKTAVĀM UN KRĀTUVĒM

1182. *Aizsargjoslas ap oglūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem nosaka, lai nodrošinātu oglūdeņražu ieguves vietu, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadu, tilpņu, krātuvju, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumu ekspluatāciju un drošību, kā arī samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēkiem šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā.*

[AL]

SIA „Ziemeļu nafta” degvielas uzpildes stacija Rīgas ielā Strenčos -50m.

18.5.2. AIZSARGJOSLA GAR DZELZCEĻIEM. GAR DZELZCEĻIEM, PA KURIEM PĀRVADĀ NAFTU, NAFTAS PRODUKTUS, BĪSTAMAS ĶĪMISKĀS VIELAS UN PRODUKTUS

1183. *Aizsargjoslas gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas vai produktus apjomos, kas pārsniedz 10 cisternas vai vagonus vienā dzelzceļa sastāvā, nosaka, lai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz cilvēkiem avārijas gadījumā.*

1184. *Aizsargjoslu platums katrā pusē dzelzceļam, pa kuru pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas vai produktus, ir no 25 līdz 100 metriem atkarībā no esošā un plānotā apbūves blīvuma, apkārtnes reljefa, esošām un plānotām aizsardzības ietaisēm un stādījumiem.*

[AL]

1185. *Aizsargjoslas minimālais platums gar stratēģiskās un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūras I un II kategorijā ietilpstošo sliežu ceļu dzelzceļa tilta vai pārvada vietā ir 50 m.*

1186. *Ja stratēģiskās vai reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūras I un II kategorijā ietilpstošā sliežu ceļa, kā arī speciālās nozīmes dzelzceļa ceļa, pievedceļa vai strupceļa (ja pa tiem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus apjomos, kas pārsniedz 10 cisternas vai vagonus vienā dzelzceļa sastāvā) dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platums kādā pusē pārsniedz AL 32.3pantā otrajā daļā noteikto dzelzceļa drošības aizsargjoslas minimālo platumu,*

taid dzelzceļa drošības aizsargjoslas minimālais platums šajā pusē ir vienāds ar dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platumu attiecīgajā pusē.

[MKN NR.599]

- 1187.** Dzelzceļa drošības aizsargjoslas gar stratēģiskās nozīmes 2.kategorijas dzelzceļa līniju **Rīga – Ieriķi -Lugaži-valsts robeža** SN teritorijā platums noteikts **25 m** no malējās sliedes dzelzceļa katrā pusē Strenču pilsētā, bet lauku apvidos - **50 m** uz katru pusi no sliežu ceļa malējās sliedes, bet tā kā dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platums vietām pārsniedz **25 m**, tad dzelzceļa drošības aizsargjoslas minimālais platums atsevišķās vietās abās dzelzceļa pusēs ir vienāds ar dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platumu attiecīgajā vietā .
- 1188.** Attēlota kartē „Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana” ar apgrūtinājuma IK 12030601.

18.5.3. AIZSARGJOSLAS AP AIZSPROSTIEM

- 1189.** Aizsargjoslas ap aizsprostiem nosaka, lai nodrošinātu aizsprostu hidrotehnisko būvju ekspluatāciju un drošumu, kā arī cilvēku drošību pie aizsprostiem.
- 1190.** Aizsargjoslas minimālais platums augšpus un lejpus aizsprosta ir vienāds ar ūdensteces platumu lejpus aizsprosta, ja tas ir mazāks par **200 metriem**.
- 1191.** Aizsargjoslas minimālais platums krastos pie aizsprosta un dambjiem ir **10 metru**, maksimālais — **50 metru**. Aizsargjoslas platumu mēra no aizsprosta vistālāk no ūdenstilpes vai ūdensteces izvīrtajām virszemes vai pazemes daļām, no dambja sausās nogāzes pamatnes vai arī no aizsprosta vai dambja drenāžas iekārtu vistālāk no ūdenstilpes vai ūdensteces izvīrtajām virszemes vai pazemes daļām, ja aizsprosts vai dambis aprīkots ar drenāžas iekārtām.

[AL]

Skriptu HES uz Vijas - 10 m

Kračupes dzirnavu aizsprosts uz Lielupes - 10 m

KARTE NAV ATTELOTAS, PARĀDA ZEMES VIENĪBU APGRŪTINĀJUMA PLĀNOS, DETĀLPLĀNOJUMOS, ZEMES IERĪCĪBAS PROJEKTOS UN BŪVPROJEKTU ĢENPLĀNOS AR ATBILSTOŠU IDENTIFIKĀCIJAS KODU NO MKN NR.1602

18.6 AIZSARGZONAS

18.6.1. AIZSARDZĪBA PRET TROKŠNIEM

- 1192.** Pieļaujamo trokšņa līmeni dzīvojamām mājām un sabiedriskiem objektiem un to teritorijām jāpieņem atbilstoši projektēšanas normatīvam “Higiēnas normatīvi trokšņa līmenim apdzīvotās vietās”.
- 1193.** Pieļaujamo trokšņa līmeni dzīvojamām mājām un sabiedriskiem objektiem un to teritorijām, jāpieņem atbilstoši MKN Nr. 598 pielietojot MK 29.04.2004. noteikumiem Nr.468 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 016-03 “Būvakustika””.
- 1194.** Apbūves aizsargāšanai pret troksni ieteikums gar autoceļu A3 un dzelzceļu Rīga - Lugaži īpašumos veidot ne šaurāku kā **5,0 m** platu zaļo stādījumu (koku vai krūmu) joslu.
- 1195.** Apbūves aizsargāšanai pret troksni gar autoceļiem un ielām veidotās zaļo stādījumu (koku, krūmu, zālāju) joslu un aleju platības iekļauj noteiktajās dabas pamatnes - labiekārtota ārtelpa - teritorijās (10 % no 1 ha).
- 1196.** **Rūpnieciskās apbūves teritorijās** vai tām pieguļošās teritorijās, dzīvojamās apbūves virzienā var ierīkot trokšņu slāpējošus zemes vaļņus kopā ar apzaļumošanas pasākumiem.

PARĀDA DETĀLPLĀNOJUMOS UN PĒC PAŠVALDĪBAS VAI BŪVVALDES PIEPRASĪJUMA

18.6.2. AIZSARGZONAS

- 1197.** Aizsargzonās nav pieļaujams izvietot dzīvojamās ēkas, bērnu pirmsskolas iestādes, izglītības iestādes, ārstniecības iestādes un atpūtas iestādes, sporta būves.
- 1198.** Aizsargzonas apzaļumošanas pakāpe: līdz 300 m 70 %, virs 300m līdz 1000m 60 %, virs 1000 m līdz 3000m 50 %. No apdzīvoto vietu puses jāparedz koku un krūmu stādījumi joslā, kuras platums ne mazāks par 50 m.
- 1199.** Noteiktas aizsargzonas objektiem ar īpašām prasībām to novietojumam
- rūpnieciskam objektam 100-500m vai saskaņā ar ietekmes uz vidi pārskatu;
 - lauksaimniecības kompleksi, fermām (līdz 500 dzīvniekiem) 100m -300m,
 - lauksaimniecības kompleksi, fermām (virs 500 dzīvniekiem) 200m-500m,
- 1200.** Sanitārās aizsargzonas līdz no 300 m - 3000 m var noteikt ietekmes uz vidi pārskats, kuram atzinumu sniedzis VPVB, SNP, pieprasīt SN Būvvalde PAU vai DP darba uzdevumā, objektiem, kas rada patstāvīgi vai periodiski ožai nepatīkamas smakas vai intensīvas smaržas vai troksni atkarībā no objekta izvietojuma attiecībā pret dzīvojamo apbūvi un valdošajiem vējiem.

PARĀDA DETĀLPLĀNOJUMOS UN PĒC SN PAŠVALDĪBAS VAI SN BŪVVALDES PIEPRASĪJUMA PAU UN IEDZĪVOTĀJU IEROSINĀJUMA KONKRĒTIEM OBJEKTIEM VEICOT PUBLISKO APSPRIEŠANU SASKAŅĀ AR MKN

Šajā sējumā caurauklotas un nummurētas 158 lapa